

Miskolci Egyetem
ATTI

Szociológiai Intézeti
Tanszék

Utolsó módosítás: 2025. február 7.

Szociológia MA képzés

Tantárgyi adatlapok

Nappali és levelező tagozat

I/1.

Tantárgy neve: Társadalomelmélet I.	Tantárgy Neptun kódja: BTMISOC1101
	Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Szepessy Péter egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): név, beosztás	
Javasolt félév: 1/Ő	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2+0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
Tantárgy feladata és célja: A kurzus célja a diákokat az emberi társadalom működésének általános feltételeit elemző átfogó megközelítések ismeretébe bevezetni. A tárgy áttekintést kíván nyújtani a modern társadalom legfontosabb megoldásra váró problémáiról, a globalizáció működési elvéről és kockázatairól. Tárgyaljuk a társadalom és kultúra problémáját, a társadalmak és kultúrák egymáshoz való viszonyának összefüggéseit. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Magas szintű ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal mechanizmusában, értse és átlássa a különböző érdekérvényesítési és érdekütköztetési fórumokat. képesség: Képes eligazodni a társadalmi problémák és konfliktusok rendszerében. attitűd: Határozottan és elkötelezetten kiáll a globális és lokális problémák megoldására irányuló szakmai törekvések mellett.	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás: <ol style="list-style-type: none">1. A felvilágosodás, az ész kultuszának kora.2. A romantika fordulata.3. Reakciók az ipari forradalom társadalmi, gazdasági következményeire (1), a modern konzervativizmus születése.4. Reakciók az ipari forradalom következményeire; (2) a szocializmus. Marx5. A negatív utópiák kialakulása. De Sade, Dosztojevszkij, Orwell.6. A "tömegdemokráciák" kritikái.7. Totalitarizmus-elméletek.8. A kollektivista és az idealista anarchizmus.9. A pszichoanalízis elméletének társadalomfilozófiai továbbgondolása. "Az önimádat társadalma".10. Szociológiai társadalomelmélet: Habermas – Luhmann.11. A társadalmi evolúció elmélete. Modern-posztmodern vitája.12. Az idő problémája. A múlthoz való viszony: társadalmi emlékezés - társadalmi felejtés.13. A 'társadalom' és az 'ember' - fogalomtörténeti szempontból. Az ember mint szimbólumalkotó lény.14. Technika - kultúra – civilizáció. - A vallás nyelve.	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: Minden hallgató a félév során két prezentációt készít. kollokvium teljesítésének módja: szóbeli vizsga Vizsgakérdések: <ol style="list-style-type: none">1. A felvilágosodás, az ész kultuszának kora.2. A romantika fordulata.3. Reakciók az ipari forradalom társadalmi, gazdasági következményeire (1), a modern konzervativizmus születése.4. Reakciók az ipari forradalom következményeire; (2) a szocializmus. Marx	

5. A negatív utópiák kialakulása. De Sade, Dosztojevszkij, Orwell.
6. A "tömegdemokráciák" kritikái.
7. Totalitarizmus-elméletek.
8. A kollektivista és az idealista anarchizmus.
9. A pszichoanalízis elméletének társadalomfilozófiai továbbgondolása. "Az önimádat társadalma".
10. Szociológiai társadalomelmélet: Habermas – Luhmann.
11. A társadalmi evolúció elmélete. Modern-posztmodern vitája.
12. Az idő problémája. A múlthoz való viszony: társadalmi emlékezés - társadalmi felejtés.
13. A 'társadalom' és az 'ember' - fogalomtörténeti szempontból. Az ember mint szimbólumalkotó lény.
14. Technika - kultúra – civilizáció. - A vallás nyelve.

Kötelező irodalom:

- Assmann, Jan: *A kulturális emlékezet*. Budapest, Atlantisz, 1999
- Assmann, Jan: *Uralom és üdvösség*. Atlantisz Kiadó, 2008.
- Koselleck, Reinhart: *Elmúlt jövő* Budapest, Atlantisz, 2003
- Lasch, Christopher: *Az önimádat társadalma*. Európa. Budapest. 1996.
- Marx, Karl: Gazdasági filozófiai kéziratok 1844-ből. MEM 42. kötet Bp. Kossuth 1957-1985
- Münch, Richard: *Az Európa-projekt*. Jászöveg Kiadó, 2001
- Ortega y Gasset, Jose: *A tömegek lázadása*. Budapest. Nagyvilág. 2003.
- Otto Brunner - Werner Conze - Reinhart Koselleck (Szerk.): *A demokrácia*. Jászöveg Kiadó, 1999
- Scruton, Roger: *A nemzetek szükségességéről* Budapest, Helikon Kiadó, 2005
- Scheidel, Walter: *The Great Leveler: Violence and the History of Inequality from the Stone Age to the Twenty-First Century*. Princeton University Press. 2017.

Ajánlott irodalom:

- Orwell, George: *1984*. Európa. Budapest. 1989.
- [Marquis De Sade](#): *Szodoma százhusz napja* Budapest. [Athenaeum](#). 2001.
- Szolovjov, Vlagyimir: *Az Antikrisztus története*. Budapest. Századvég. 1993. 128-143. l.

Tantárgy neve: Társadalomelmélet I.	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC1101
	Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Szepessy Péter egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1/Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/félév: 12-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus célja a diákokat az emberi társadalom működésének általános feltételeit elemző átfogó megközelítések ismeretébe bevezetni. A tárgy áttekintést kíván nyújtani a modern társadalom legfontosabb megoldásra váró problémáiról, a globalizáció működési elvéről és kockázatairól. Tárgyaljuk a társadalom és kultúra problémáját, a társadalmak és kultúrák egymáshoz való viszonyának összefüggéseit.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás: Magas szintű ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal mechanizmusában, értse és átlássa a különböző érdekérvényesítési és érdekütköztetési fórumokat.</p> <p>képesség: Képes eligazodni a társadalmi problémák és konfliktusok rendszerében.</p> <p>attitűd: Határozottan és elkötelezetten kiáll a globális és lokális problémák megoldására irányuló szakmai törekvések mellett.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A felvilágosodás, az ész kultuszának kora. 2. A romantika fordulata. 3. Reakciók az ipari forradalom társadalmi, gazdasági következményeire (1), a modern konzervativizmus születése. 4. Reakciók az ipari forradalom következményeire; (2) a szocializmus. Marx 5. A negatív utópiák kialakulása. De Sade, Dosztojevszkij, Orwell. 6. A "tömegdemokráciák" kritikái. 7. Totalitarizmus-elméletek. 8. A kollektivisták és az idealista anarchizmus. 9. A pszichoanalízis elméletének társadalomfilozófiai továbbgondolása. "Az önimádat társadalma". 10. Szociológiai társadalomelmélet: Habermas – Luhmann. 11. A társadalmi evolúció elmélete. Modern-posztmodern vitája. 12. Az idő problémája. A múlt-hoz való viszony: társadalmi emlékezés - társadalmi felejtés. 13. A 'társadalom' és az 'ember' - fogalomtörténeti szempontból. Az ember mint szimbólumalkotó lény. 14. Technika - kultúra – civilizáció. - A vallás nyelve. 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Minden hallgató a félév során egy prezentációt készít és egy 10 oldalas dolgozatot ad le.</p> <p>kollokvium teljesítésének módja: szóbeli vizsga</p>	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Assmann, Jan: <i>A kulturális emlékezet</i>. Budapest, Atlantisz, 1999</p> <p>Assmann, Jan: <i>Uralom és üdvösség</i>. Atlantisz Kiadó, 2008.</p> <p>Koselleck, Reinhart: <i>Elmúlt jövő</i> Budapest, Atlantisz, 2003</p> <p>Lasch, Christopher: <i>Az önimádat társadalma</i>. Európa. Budapest. 1996.</p> <p>Marx, K.: <i>Gazdasági filozófiai kéziratok 1844-ből</i>. MEM 42. kötet Bp. Kossuth 1957-1985</p> <p>Münc, Richard: <i>Az Európa-projekt</i>. József Kiadó, 2001</p> <p>Ortega y Gasset, Jose: <i>A tömegek lázadása</i>. Budapest. Nagyvilág. 2003.</p> <p>Otto Brunner - Werner Conze - Reinhart Koselleck (Szerk.): <i>A demokrácia</i>. József Kiadó, 1999</p> <p>Scruton, Roger: <i>A nemzetek szükségességéről</i> Budapest, Helikon Kiadó, 2005</p>	

Ajánlott irodalom:

Orwell, George: *1984*. Európa. Budapest. 1989.

[Marquis De Sade](#): *Szodoma százhusz napja* Budapest. [Athenaeum](#). 2001.

Szolovjov, Vlagyimir: *Az Antikrisztus története*. Budapest. Századvég. 1993. 128-143. l.

Tantárgy neve: Francia szociológia	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOC1102 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Mihályi Helga, mesteroktató	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A tárgy keretében a francia szociológia irányzatainak, a legjelentősebb szociológusok munkásságának és néhány fontos műnek az elemzésére kerül sor. A cél az, hogy a hallgatók megismerjék a társadalmi folyamatok, a történelmi események, a kulturális miliő, a szellemi irányzatok valamint a szociológiai irányultság, látásmód és tudományos eredmények közötti összefüggéseket.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: elemzés, értékelés, alkalmazás, irányítás, kooperáció attitűd: nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség autonómia és felelősség: önállóság, tisztelet, fejlődés</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása: Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A klasszikus francia szociológia 2. Franciaország a II. világháború után, a hagyományos politikai irányzatok újraértelmezése 3. A francia társadalom megjelenítése a művészetekben, individualizmus, egzisztencializmus, neomarxizmus 4. Újbaloldal és új jobboldal, eszmék, mozgalmak és az 1968-as lázadások 5. A társadalmi egyenlőtlenségek újraértelmezése Bourdieu munkásságában 6. Bourdieu tőkeelmélete és mezőelmélete 7. Zárthelyi dolgozat 8. Crozier bürokráciaelmélete 9. Foucault a társadalomtudományok archeológiájáról, a hatalomról, az örültségről és a büntetésről 10. Lyotard posztmodern elmélete 11. Baudrillard munkássága 12. Boudon módszertani individualizmusa 13. Touraine akcionalista szociológiája 14. A francia társadalom aktuális problémái, mint szociológiai kihívások 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Zárthelyi dolgozat</p> <p>Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles</p>	
<p>Kötelező irodalom: BOURDIEU, P.: <i>A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése</i>. GONDOLAT, Budapest, 1978. BOURDIEU, P.: <i>La noblesse d'état</i>. LES ÉDITION DES MINUIT, Paris, 1989. POKOL Béla: <i>Szociológiaelmélet</i>. SZÁZADVÉG, Budapest, 2004.</p> <p>Ajánlott irodalom: BOUDON, R.: <i>A racionális döntések elmélete</i>. OSIRIS, Budapest, 1998. Émile DURKHEIM: <i>The Rules of Sociological Method</i>. https://monoskop.org/images/1/1e/Durkheim_Emile_The_Rules_of_Sociological_Method_1982.pdf FOUCAULT, M.: <i>Felügyelet és büntetés. A börtön története</i>. GONDOLAT, Budapest, 1990. HABERMAS-LYOTARD-RORTY: <i>A posztmodern állapot</i>. OSIRIS, Budapest, 1993.</p>	

Tantárgy neve: Francia szociológia	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC1102 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Mihályi Helga, mesteroktató	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10+0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A tárgy keretében a francia szociológia irányzatainak, a legjelentősebb szociológusok munkásságának és néhány fontos műnek az elemzésére kerül sor. A cél az, hogy a hallgatók megismerjék a társadalmi folyamatok, a történelmi események, a kulturális miliő, a szellemi irányzatok valamint a szociológiai irányultság, látásmód és tudományos eredmények közötti összefüggéseket.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: elemzés, értékelés, alkalmazás, irányítás, kooperáció attitűd: nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség autonómia és felelősség: önállóság, tisztelet, fejlődés</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A klasszikus francia szociológia 2. Franciaország a II. világháború után, a hagyományos politikai irányzatok újraértelmezése 3. A francia társadalom megjelenítése a művészetekben, individualizmus, egzisztencializmus, neomarxizmus 4. Újbaloldal és új jobboldal, eszmék, mozgalmak és az 1968-as lázadások 5. A társadalmi egyenlőtlenségek újraértelmezése Bourdieu munkásságában 6. Bourdieu tőkeelmélete és mezőelmélete 7. Zárthelyi dolgozat 8. Crozier bürokráciaelmélete 9. Foucault a társadalomtudományok archeológiájáról, a hatalomról, az örültségről és a büntetésről 10. Lyotard posztmodern elmélete 11. Baudrillard munkássága 12. Boudon módszertani individualizmusa 13. Touraine akcionalista szociológiája 14. A francia társadalom aktuális problémái, mint szociológiai kihívások 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Zárthelyi dolgozat</p> <p>Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles</p>	
<p>Kötelező irodalom: BOURDIEU, P.: <i>A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése</i>. GONDOLAT, Budapest, 1978. BOURDIEU, P.: <i>La noblesse d'état</i>. LES ÉDITION DES MINUIT, Paris, 1989. POKOL Béla: <i>Szociológiaelmélet</i>. SZÁZADVÉG, Budapest, 2004.</p> <p>Ajánlott irodalom: BOUDON, R.: <i>A racionális döntések elmélete</i>. OSIRIS, Budapest, 1998. Émile DURKHEIM: <i>The Rules of Sociological Method</i>.</p> <p>https://monoskop.org/images/1/1e/Durkheim_Emile_The_Rules_of_Sociological_Method_1982.pdf FOUCAULT, M.: <i>Felügyelet és büntetés. A börtön története</i>. GONDOLAT, Budapest, 1990. HABERMAS-LYOTARD-RORTY: <i>A posztmodern állapot</i>. OSIRIS, Budapest, 1993.</p>	

Tantárgy neve: Német szociológia	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOC1103 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Szepessy Péter egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): név, beosztás	
Javasolt félév: 1/Ő	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2+0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A kurzus célja az alapképzésben szerzett szociológiatörténeti, társadalomelméleti ismeretek elmélyítése és kibővítése. A nemzeti bontásban tárgyalt szociológiatörténet – a sajátos hagyományok szellem-, kultúra- és társadalomtörténeti elhelyezésével – bizonyos értelemben a szociológiai gondolkodás szociológiáját is nyújtja.</p> <p>A XX. Századi német szociológiai diskurzusok megértéséhez elengedhetetlen a mára klasszikusként kanonizálódott német szerzők (Ferdinand Tönnies, Georg Simmel, Max Weber, Alfred Schütz) részben ismétlődő áttekintése. Mivel az intézményesülő német szociológiai gondolkodás intenzív elméleti viták közepette zajlik, így a további bemutatás is részben ezek köré szerveződik. Az 1960-as évek ún. pozitívizmusvitájában a frankfurti iskola (társadalom) kritikai elmélete egy (tudás) kritikai racionalizmussal csapott össze a társadalomkritika lehetősége, illetve a racionalitás és a megértés problémái körül; a Jürgen Habermas és Niklas Luhmann között az 1970/80-as években lezajlott vitában pedig – a kritika problémáján túl – mindenekelőtt cselekvés és rendszer viszonya volt a tét.</p> <p>A további szerteágazó németországi szociológiaelméleti kezdeményezések közül sorra kerül Norbert Elias folyamat- és alakzatelmélete, a legújabb törekvésekből pedig Ulrich Beck koncepciója a „kockázattársadalomról” és Gerhard Schulze „élménytársadalom”-elmélete. A tárgyalás menetében újra és újra kiderül, hogy a viták és a sokféleség mélyén egységesítő vonatkoztatási pontként valamiképpen mindmáig ott rejlik a „kultúra” szellemfilozófiából megörökölt emfatikus fogalma.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás: Ismeri és érti a szociológiával szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb irányzatait. Ismeri és érti azokat a társadalmi problémákat, amelyek meghatározzák a szociológiai gondolkodás meghatározó tendenciáit.</p> <p>képesség: A szakmailag megbízható forrásokra és azok gyakorlati tapasztalataira alapozva képes a szakterülete szempontjából releváns fogalomkészletre, argumentációra és következtetésekre épülő szociológiai elemzéseket készíteni. Képes a releváns, magyar és idegen nyelven közzétett publikációk folyamatos tanulmányozására, az azokhoz kapcsolódó bibliográfiák, tematikus összeállítások figyelemmel kísérésére.</p> <p>attitűd: Határozottan és elkötelezetten kiáll a globális és lokális problémák megoldására irányuló szakmai törekvések mellett. Nyitott, befogadó, ugyanakkor kritikus a szakmai újításokkal szemben.</p> <p>autonómia és felelősség:</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A német szociológia kialakulásának társadalmi, szellemi háttere. 2. A német szociológia klasszikus korszaka I. 3. A német szociológia klasszikus korszaka II. 4. A német szociológia klasszikus korszaka III. 5. Civilizáció avagy kultúra. Önértelmezési kísérletek, német módra. 6. A német szociológia átalakulása, újjászervezése a II. világháború után. 7. Neomarxista társadalomelméletek I. Frankfurti Iskola. 8. Neomarxista társadalomelméletek II. Jürgen Habermas munkássága. 9. Jürgen Habermas munkássága. A kommunikatív cselekvés elmélete I. 10. Jürgen Habermas munkássága. A kommunikatív cselekvés elmélete II. 	

11. Rendszerelméleti megközelítés. Niklas Luchmann
12. Rendszerelméleti megközelítés. Niklas Luchmann II.
13. Empirikus ihlettségű társadalomelméletek. I. Ulrich Beck „kockázattársadalma”.
14. Empirikus ihlettségű társadalomelméletek. II. Gerhard Schulze „élménytársadalma”.

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

Minden hallgató a félév során két prezentációt köteles bemutatni.

kollokvium teljesítésének módja: szóbeli vizsga.

Kötelező irodalom:

Balogh István – Karácsony András: *Német társadalomelméletek*. Balassi, Budapest, 2000. 34-76. 294-324. 330-359. ISBN 963 506 286 9

Felkai, Gábor: *A német szociológia története a századfordulótól 1933-ig I. Századvég*, Budapest 2006. ISBN 963 7340 28 9. Ferdinand Tönnies: 171- 214. Max Weber: 306-435.

Felkai, Gábor: *A német szociológia története a századfordulótól 1933-ig II. Századvég*, Budapest 2006. ISBN 978 963 7340 42 0. Georg Simmel: 13-104.

Kellner, Douglas: *Critical Theory, Marxism, and Modernity*. Johns Hopkins University Press. Baltimore. 1989. ISBN 0-8018-3914-9

Papp Zsolt: *A válság filozófiájától a „konszenzus” szociológiájáig*. Budapest. Kossuth. 1980. 89-201. ISBN 963 09 1563 4

Ajánlott irodalom:

Habermas, Jürgen: *A kommunikatív cselekvés elmélete*. Budapest. Gondolat. 2011. ISBN 978 963 693 339 5

Luchmann, Niklas: *Bevezetés a rendszerelméletbe*. Budapest. Gondolat. 2006. ISBN 963 9610 53 4

Adorno, Theodor/Horkheimer, Max: *A felvilágosodás dialektikája*. Atlantisz Kiadó, Budapest, 1990.

Weber, Max: *A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme* Budapest, Gondolat. 1982

[Ulrich Beck](#): *A kockázat-társadalom - Út egy másik modernitásba*. Budapest. Századvég, 2003. ISBN: 9789639211773

Tantárgy neve: Német szociológia	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC1103 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Vajda Norbert, egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2 ea/hét	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A kurzus célja az alapképzésben szerzett szociológiatörténeti, társadalomelméleti ismeretek elmélyítése és kibővítése. A nemzeti bontásban tárgyalt szociológiatörténet – a sajátos hagyományok szellem-, kultúra- és társadalomtörténeti elhelyezésével – bizonyos értelemben a szociológiai gondolkodás szociológiáját is nyújtja.</p> <p>A XX. Századi német szociológiai diskurzusok megértéséhez elengedhetetlen a mára klasszikusként kanonizálódott német szerzők (Ferdinand Tönnies, Georg Simmel, Max Weber, Alfred Schütz) részben ismétlődő áttekintése. Mivel az intézményesülő német szociológiai gondolkodás intenzív elméleti viták közepette zajlik, így a további bemutatás is részben ezek köré szerveződik. Az 1960-as évek ún. pozitívizmusvitájában a frankfurti iskola (társadalom) kritikai elmélete egy (tudás) kritikai racionalizmussal csapott össze a társadalomkritika lehetősége, illetve a racionalitás és a megértés problémái körül; a Jürgen Habermas és Niklas Luhmann között az 1970/80-as években lezajlott vitában pedig – a kritika problémáján túl – mindenekelőtt cselekvés és rendszer viszonya volt a tét.</p> <p>A további szerteágazó németországi szociológiaelméleti kezdeményezések közül sorra kerül Norbert Elias folyamat- és alakzatelmélete, a legújabb törekvésekből pedig Ulrich Beck koncepciója a „kockázattársadalomról” és Gerhard Schulze „élménytársadalom”-elmélete. A tárgyalás menetében újra és újra kiderül, hogy a viták és a sokféleség mélyén egységesítő vonatkoztatási pontként valamiképpen mindmáig ott rejlik a „kultúra” szellemfilozófiából megörökölt emfatikus fogalma.</p>	
<p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás: Ismeri és érti a szociológiával szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb irányzatait. Ismeri és érti azokat a társadalmi problémákat, amelyek meghatározzák a szociológiai gondolkodás meghatározó tendenciáit.</p> <p>képesség: A szakmailag megbízható forrásokra és azok gyakorlati tapasztalataira alapozva képes a szakterülete szempontjából releváns fogalomkészletre, argumentációra és következtetésekre épülő szociológiai elemzéseket készíteni. Képes a releváns, magyar és idegen nyelven közzétett publikációk folyamatos tanulmányozására, az azokhoz kapcsolódó bibliográfiák, tematikus összeállítások figyelemmel kísérésére.</p> <p>attitűd: Határozottan és elkötelezetten kiáll a globális és lokális problémák megoldására irányuló szakmai törekvések mellett. Nyitott, befogadó, ugyanakkor kritikus a szakmai újításokkal szemben.</p> <p>autonómia és felelősség:</p> <p>autonómia és felelősség: Személyes felelősséggel tartozik a szociológus mesterség szakmai és etikai szabályainak betartásáért, a szociológus szakma integritásának megőrzéséért.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <p>A tantárgy klasszikus és kortárs német szociológia kiemelkedő szerzőinek munkásságával foglalkozik.</p>	
<p>Előadás</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A német szociológia kialakulásának társadalmi, szellemi háttere. 2. A német szociológia klasszikus korszaka I. 3. A német szociológia klasszikus korszaka II. 4. A német szociológia klasszikus korszaka III. 5. Civilizáció avagy kultúra. Önértelmezési kísérletek, német módra. 6. A német szociológia átalakulása, újjászervezése a II. világháború után. 7. Neomarxista társadalomelméletek I. Frankfurti Iskola. 8. Neomarxista társadalomelméletek II. Jürgen Habermas munkássága. 9. Jürgen Habermas munkássága. A kommunikatív cselekvés elmélete I. 10. Jürgen Habermas munkássága. A kommunikatív cselekvés elmélete II. 11. Rendszerelméleti megközelítés. Niklas Luhmann 	

12. Rendszerelméleti megközelítés. Niklas Luhmann II.
13. Empirikus ihletettségű társadalomelméletek. I. Ulrich Beck „kockázattársadalma”.
14. Empirikus ihletettségű társadalomelméletek. II. Gerhard Schulze „élménytársadalma”.

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

Minden hallgató a félév során köteles két írásbeli dolgozatot leadni a szorgalmi időszak végére, a megadott irodalmakból szabadon választott téma feldolgozásával. 8-10 oldal terjedelemben.

- **kollokvium teljesítésének módja: szóbeli vizsga.**

Kötelező irodalom:

Balogh István – Karácsony András: *Német társadalomelméletek*. Balassi, Budapest, 2000. 34-76. 294-324. 330-359. ISBN 963 506 286 9

Felkai, Gábor: *A német szociológia története a századfordulótól 1933-ig I. Századvég*, Budapest 2006. ISBN 963 7340 28 9. Ferdinand Tönnies: 171- 214. Max Weber: 306-435.

Felkai, Gábor: *A német szociológia története a századfordulótól 1933-ig II. Századvég*, Budapest 2006. ISBN 978 963 7340 42 0. Georg Simmel: 13-104.

Kellner, Douglas: *Critical Theory, Marxism, and Modernity*. Johns Hopkins University Press. Baltimore. 1989. ISBN 0-8018-3914-9

Papp Zsolt: *A válság filozófiájától a „konszenzus” szociológiájáig*. Budapest. Kossuth. 1980. 89-201. ISBN 963 09 1563 4

Ajánlott irodalom:

Habermas, Jürgen: *A kommunikatív cselekvés elmélete*. Budapest. Gondolat. 2011. ISBN 978 963 693 339 5

Luhmann, Niklas: *Bevezetés a rendszerelméletbe*. Budapest. Gondolat. 2006. ISBN 963 9610 53 4

Adorno, Theodor/Horkheimer, Max: *A felvilágosodás dialektikája*. Atlantisz Kiadó, Budapest, 1990.

Weber, Max: *A protestáns etika és a kapitalizmus szelleme* Budapest, Gondolat. 1982

[Ulrich Beck](#): *A kockázat-társadalom - Út egy másik modernitásba*. Budapest. Századvég, 2003. ISBN: 9789639211773

Tantárgy neve: Társadalomfilozófia	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC1104 Tárgyfelelős intézet: ATTI
	Tantárgyfelelős: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Szepessy Péter egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): név, beosztás	
Javasolt félév: 1/Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2+0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus során, egyrészt a történelem és társadalom megismerhetőségének problémáit vitatjuk meg. Másrészt az európai politikai és morálfilozófiai iskolákat tekintjük át.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás: Ismeri, érti és folyamatosan fejleszti azt a tudásanyagot, amely biztos műveltségi háttérrel ad a szociológia magas szintű műveléséhez. Ismeri és érti a szociológiával szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb irányzatait. Magas szinten ismeri, érti és értelmezi a fontos szociológiai és társadalmi összefüggéseket. Elmélyült ismeretekkel rendelkezik szűkebb szakterületének minden fontosabb szegmenséről, érti a szociológiában meghatározó folyamatokat.</p> <p>képesség: A szakmailag megbízható forrásokra és azok gyakorlati tapasztalataira alapozva képes a szakterülete szempontjából releváns fogalomkészletre, argumentációra és következtetésekre épülő szociológiai elemzéseket készíteni.</p> <p>attitűd: Tudatosan törekszik a tudományos értelemben vett objektivitásra. A tudományos szemléletmódok iránti megbecsülés elve alapján tevékenykedik, és nyitott a különböző megközelítési és értelmezési módokra.</p> <p>autonómia és felelősség: Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében és irányításában, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A társadalom és a történelem megismerésének lehetősége I. 2. A társadalom és a történelem megismerésének lehetősége II. 3. Az ún. „szubsztantív” történelemfilozófiák jellegzetességei, problémái 4. Az analitikus történelemfilozófia sajátosságai 5. A történelmi fejlődés gondolata és lehetőségei 6. A megértés történelmisége 7. Szellemi természetű-e a társadalom? 8. Materialista társadalom felfogások 9. Társadalomelméletek a paradigmák fogságában 10. A történelem végcéljának koncepciója és az utópiák 11. Az idő és a történelmiség 12. Liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus 13. Igazságosság, egyenlőség 14. Jogok, emberi jogok, szabadság 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Sikeres zárthelyi dolgozat az aláírás feltétele! Időpont: 2024. 11. 22. Sikertelen zh. esetén a hallgató szóbeli beszámolót tehet a szorgalmi időszak végén.</p> <p>kollokvium teljesítésének módja: szóbeli vizsga</p> <p>vizsgakérdések:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A társadalom és a történelem megismerésének lehetősége. 2. Az ún. „szubsztantív” történelemfilozófiák jellegzetességei, problémái 3. Az analitikus történelemfilozófia sajátosságai 4. A történelmi fejlődés gondolata és lehetőségei 5. A megértés történelmisége 6. Szellemi természetű-e a társadalom? 7. Materialista társadalom felfogások 8. Társadalomelméletek a paradigmák fogságában 9. A történelem végcéljának koncepciója és az utópiák 	

10. Az idő és a történelmiség
11. Liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus
12. Igazságosság, egyenlőség
13. Jogok, emberi jogok, szabadság

Kötelező irodalom:

- Frank, Szemjon L.: *A társadalom szellemi alapjai. Bevezetés a társadalomfilozófiába*. Kairosz, 2005. 112- 213. l.
- Wright, von G. H. : Magyarázat és megértés. In: Bertalan László (szerk): *Magyarázat, megértés és előrejelzés*. Budapest, 1987. I. Két hagyomány 43-70.
- Löwith, Karl: *Világtörténelem és üdvtörténet. A történelemfilozófia teológiai gyökerei*. Atlantisz, Budapest. 1996. Bevezetés 39-57. l.
- Danto, Arthur, C.: Az analitikus történelemfilozófia hanyatlása és bukása. *Narratívák 4*.
- Freinberg, Joel: *Társadalomfilozófia* Osiris, Budapest, 2003. Első fejezet: A szabadság fogalma. 15-36., Hatodik fejezet. Emberi jogok. 126-145.
- MacIntyre, Alasdair: Az erény nyomában, Osiris, Budapest. 1999. III- VIII. fejezet.41-152. l.
- Karácsony András – Pokol Béla: *A paradigmák erőterében*. Máriabesnyő. Attraktor. 2011.
- Taylor, Charles: A modernitás konfliktusai. In: Horkay Hörcher Ferenc (szerk): *Közösségek politikai filozófiái*. Századvég, Budapest. 2002. 113-153.
- Kekes, John: *A liberalizmus ellen*. Európa. Budapest. 1999. 1. fejezet. 1.3 Alapértékek. 1.4 Nézeteltérések a liberalizmuson belül.1.5. A liberalizmus magja. 26-58. 6. fejezet. 226-245.
- Molnár Tamás: *A modernség politikai elvei*. Budapest. Európa. 1998. ISBN 963 07 6314 1
- Ellul, Jacques: Az ember a technika rendszerében. In: Tillman, J. A. (szerk.): *A későújkor józansága II*. Budapest. Göncöl. 2004. 7-21. ISBN 963 7875 82 4.
- Anders, Günther: Gépek ósdi világa. In: Tillman, J. A. (szerk.): *A későújkor józansága II*. Budapest. Göncöl. 2004. 81-87. ISBN 963 7875 82 4.
- Egedy Gergely: *Konzervatív gondolkodás és politika az Egyesült Államokban*. Budapest. Századvég. 2014. XXI. fej. Istengyilkosság és a modernitás. 429-451.

Ajánlott irodalom:

- [Anzenbacher](#), Arno: *Bevezetés a filozófiába*. Herder. Budapest. 1993.
- [Anzenbacher](#), Arno: *Keresztény társadalometika*. [Szent István Társulat](#), Budapest. 2001.
- MacIntyre, Alasdair: *Dependent Rational Animals: Why Human Beings Need the Virtues*. Open Court Publishing, 1999.

Tantárgy neve: Társadalomfilozófia	Tantárgy Neptun kódja: BTMLNSOC1104 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Szepessy Péter egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1/Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/félév: 12+0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: Levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus során, egyrészt a történelem és társadalom megismerhetőségének problémáit vitatjuk meg. Másrészt az európai politikai és morálfilozófiai iskolákat tekintjük át.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri, érti és folyamatosan fejleszti azt a tudásanyagot, amely biztos műveltségi háttérrel ad a szociológia magas szintű műveléséhez. Ismeri és érti a szociológiával szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb irányzatait. Magas szinten ismeri, érti és értelmezi a fontos szociológiai és társadalmi összefüggéseket. Elmélyült ismeretekkel rendelkezik szűkebb szakterületének minden fontosabb szegmenséről, érti a szociológiában meghatározó folyamatokat. képesség: A szakmailag megbízható forrásokra és azok gyakorlati tapasztalataira alapozva képes a szakterülete szempontjából releváns fogalomkészletre, argumentációra és következtetésekre épülő szociológiai elemzéseket készíteni. attitűd: Tudatosan törekszik a tudományos értelemben vett objektivitásra. A tudományos szemléletmódok iránti megbecsülés elve alapján tevékenykedik, és nyitott a különböző megközelítési és értelmezési módokra. autonómia és felelősség: Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében és irányításában, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A társadalom és a történelem megismerésének lehetősége I. 2. A társadalom és a történelem megismerésének lehetősége II. 3. Az ún. „szubsztantív” történelemfilozófiák jellegzetességei, problémái 4. Az analitikus történelemfilozófia sajátosságai 5. A történelmi fejlődés gondolata és lehetőségei 6. A megértés történelmisége 7. Szellemi természetű-e a társadalom? 8. Materialista társadalom felfogások 9. Társadalomelméletek a paradigmák fogságában 10. A történelem végcéljának koncepciója és az utópiák 11. Az idő és a történelmiség 12. Liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus 13. Igazságosság, egyenlőség 14. Jogok, emberi jogok, szabadság <p>sikeres zárthelyi dolgozat az aláírás feltétele kollokvium teljesítésének módja: szóbeli vizsga</p> <p>vizsgakérdések:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A társadalom és a történelem megismerésének lehetősége. 2. Az ún. „szubsztantív” történelemfilozófiák jellegzetességei, problémái 3. Az analitikus történelemfilozófia sajátosságai 4. A történelmi fejlődés gondolata és lehetőségei 5. A megértés történelmisége 6. Szellemi természetű-e a társadalom? 7. Materialista társadalom felfogások 8. Társadalomelméletek a paradigmák fogságában 	

9. A történelem végcéljának koncepciója és az utópiák
10. Az idő és a történelmiség
11. Liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus
12. Igazságosság, egyenlőség
13. Jogok, emberi jogok, szabadság

Kötelező irodalom:

- Frank, Szemjon L.: *A társadalom szellemi alapjai. Bevezetés a társadalomfilozófiába.* Kairosz, 2005. 112-213. l.
- Wright, von G. H. : Magyarázat és megértés. In: Bertalan László (szerk): *Magyarázat, megértés és előrejelzés.* Budapest, 1987. I. Két hagyomány 43-70.
- Löwith, Karl: *Világtörténelem és üdvtörténet. A történelemfilozófia teológiai gyökerei.* Atlantisz, Budapest. 1996. Bevezetés 39-57. l.
- Danto, Arthur, C.: Az analitikus történelemfilozófia hanyatlása és bukása. *Narratívák 4.*
- Freinberg, Joel: *Társadalomfilozófia* Osiris, Budapest, 2003. Első fejezet: A szabadság fogalma. 15-36., Hatodik fejezet. Emberi jogok. 126-145.
- MacIntyre, Alasdair: Az erény nyomában, Osiris, Budapest. 1999. III- VIII. fejezet.41-152. l.
- Karácsony András – Pokol Béla: *A paradigmák erőterében.* Máriabesnyő. Attraktor. 2011.
- Taylor, Charles: A modernitás konfliktusai. In: Horkay Hörcher Ferenc (szerk): *Közösségek politikai filozófiái.* Századvég, Budapest. 2002. 113-153.
- Kekes, John: *A liberalizmus ellen.* Európa. Budapest. 1999. 1. fejezet. 1.3 Alapértékek. 1.4 Nézeteltérések a liberalizmuson belül.1.5. A liberalizmus magja. 26-58. 6. fejezet. 226-245.
- Molnár Tamás: *A modernség politikai elvei.* Budapest. Európa. 1998. ISBN 963 07 6314 1
- Ellul, Jacques: Az ember a technika rendszerében. In: Tillman, J. A. (szerk.): *A későújkor józansága II.* Budapest. Göncöl. 2004. 7-21. ISBN 963 7875 82 4.
- Anders, Günther: Gépek ósdi világa. In: Tillman, J. A. (szerk.): *A későújkor józansága II.* Budapest. Göncöl. 2004. 81-87. ISBN 963 7875 82 4.
- Egedy Gergely: *Konzervatív gondolkodás és politika az Egyesült Államokban.* Budapest. Századvég. 2014. XXI. fej. Istengyilkosság és a modernitás. 429-451.

Ajánlott irodalom:

- Anzenbacher Arno: *Bevezetés a filozófiába.* Herder. Budapest. 1993.
- Anzenbacher Arno: *Keresztény társadalometika.*, Szent István Társulat, Budapest. 2001.
- MacIntyre, Alasdair: *Dependent Rational Animals: Why Human Beings Need the Virtues.* Open Court Publishing, 1999.

Tantárgy neve: Társadalmi hálózatok, társadalmi tőke	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOC1105 BTMLSOC1105 Tárgyfelelős intézet: szakirányon kötelező Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Prof. Dr. Papp Attila, egyetemi tanár	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1Ő (első őszi félév)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2 gy/hét 10gy/félév	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali, levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A tantárgy célja, hogy a hallgatók meglévő tudásukra támaszkodva bővítsék elméleti ismereteiket a társadalmi kapcsolathálózatok témakörén belül. A módszertan elsajátítását követően, a kijelölt gyakorlati feladatok során, a hallgatóknak saját társadalmi közegükben szükséges tudatos változásokat elérniük. Ezek tervezéséről, eszközrendszeréről, végrehajtásáról és az elért eredményeiről az óra keretében kell beszámolniuk.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ismeri és érti azokat a társadalmi problémákat, amelyek meghatározzák a szociológiai gondolkodás meghatározó tendenciáit. ▪ Magas szintű ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal mechanizmusában, értse és átlássa a különböző érdekérvényesítési és érdekütköztetési fórumokat. <p>képesség:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Képes eligazodni a társadalmi problémák és konfliktusok rendszerében. ▪ Szűkebb szakterületén képes a társadalmi problémák és konfliktusok okainak és hatásmechanizmusainak elemzésére és összegző értékelésére. ▪ Képes részt venni szervezetfejlesztési koncepciók kidolgozásában, az adott szervezetek rendszerszemléletű működési elveinek meghatározásában, és ezek nyilvánosság előtt történő szakszerű bemutatásában. <p>attitúd:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Elkötelezetten támogat minden olyan törekvést, amely a társadalmi esélyegyenlőség javítását szolgálja. ▪ Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai együttműködések iránt. ▪ Tudatosan törekszik a tudományos értelemben vett objektivitásra. <p>autonómia és felelősség:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében és irányításában, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában. ▪ Önállóan vesz részt szervezeti rendszerek fejlesztésében. 	
<p>Tantárgy tematikus leírása: A félév során a társadalmi tőkeelméletekre építve a hálózatelemzés alapvető módszereivel ismerkedhetnek meg a hallgatók. Ezt követően saját társadalmi közegükben, a tárgy oktatójával egyeztetett feladatokat hajtanak végre, majd ezek eredményeiről az óra keretei között számolnak be.</p>	
<p>Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés 2. A társadalmi tőkeelméletek alapjai 3. A hálózatelemzés elmélettörténeti gyökerei 4. A hálózatelemzés módszerei 5. Szociometria 6. Társadalmi hálózatok, kulturális hálózatok, globális hálózatok 7. Társadalmi integráció és szolidaritás 8. A kapcsolati tőke dimenziói 9. Gazdasági és politikai kapcsolathálózatok 10. Skálafüggetlen hálózatok 11. Saját kapcsolathálózatok felmérése 	

- 12. Saját kapcsolathálózatok bővítése
- 13. Beszámolók, megvalósított projektmunkák bemutatása
- 14. Összegzés

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

- 1.) A hallgatók az órán elhangzottak és a kötelező irodalmak alapján egyénileg kidolgozzák egy projektmunka legfontosabb szakmai elemeit, majd ezeket a félév során megvalósítják. Kifejezett cél, hogy a hallgatók saját társadalmi közegükben, adott körülményeket megváltoztatva érjenek el eredményeket. Tapasztalataikat a félév során írásbeli dolgozat keretében mutatják be.
 - Forma: házidolgozat minimum 3000 maximum 6000 karakter terjedelemben
 - a megadottnál rövidebb és hosszabb dolgozatok nem kerülnek értékelésre,
 - a plágium bármely formája a dolgozat el nem fogadását vonja maga után
 - határidő: *legkésőbb* a vizsgaidőszak első napja előtt 2 héttel kell a dolgozatot emailben továbbítani: pappza@yahoo.com
 - Tartalom
 - A tematikában szereplő témák közül (lásd fentebb) egyet kell kiválasztani és annak gyakorlati működéséről a releváns kötelező irodalmak, valamint önálló szakirodalomgyűjtés alapján elemzést kell írni.
- 2.) Az előadások és a kötelező irodalmakra épülő zárthelyi dolgozat legalább 50%-os eredménnyel való teljesítése.

A gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése:

- A félévközi teljesítmény szerint. A két fentebb részletezett feladat egyenlő, 50-50%-os arányban számít a végső értékelésnél.

100-90 %	jeles
89-76%-	jó
75-65%	közepes
64-50%	elégéséges

50% alatt elégtelen

Kötelező irodalom:

- Barabási Albert László: Behálózva. A hálózatok új tudománya. Helikon, Budapest, 2013.
- Csizmadia Zoltán: Robert D. Putnam: Bowling Alone, Szociológiai Szemle 2002/3, http://www.tarsadalomkutatás.hu/kkk.php?TPUBL-A-566/szoc_szemle/TPUBL-A-566.pdf
- Fényes Hajnalka – Pusztai Gabriella: A kulturális és a társadalmi tőke kontextuális hatásai az iskolában, Statisztikai Szemle, 2004/6-7, http://www.ksh.hu/statszemle_archive/2004/2004_06-07/2004_06-07_567.pdf
- Füzér Katalin – Gerő Márton – Sik Endre – Zongor Gábor: Társadalmi tőke és fejlesztés, Tárki, 2006, http://www.tarsadalomkutatás.hu/kkk.php?TPUBL-A-703/publikaciok/tpubl_a_703.pdf
- Orbán Annamária- Szántó Zoltán: Társadalmi tőke, Erdélyi Társadalom 2005/2. 55-70.o <http://www.socialnetwork.hu/cikkek/OrbanSzanto2007.htm>
- Skrabski, Á.- Kopp, M. (2008) A bizalom, mint a társadalmi tőke központi jellemzője. Vigilia, 10, 722-730.p oldalak <http://vigilia.hu/regihonlap/2008/10/skrabski.htm>
- Szekeres Ágota: Integráltan tanuló, enyhén értelmi fogyatékos gyermekek szociális helyzetének felmérése szociometria segítségével, Iskolakultúra, 2012/11 http://real.mtak.hu/56577/1/EPA00011_Iskolakultura_2012-11_003-023.pdf
- Takács Károly (szerk.) (2008) Társadalmi kapcsolathálózatok elemzése. Budapesti Corvinus Egyetem Szociológia és Társadalompolitika Intézet, Budapest. 1-11.; 21-30.; 105-115.; 161-175.; 177-191.; 229-235 oldalak https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0010_2A_08_Kapcsolathalo_elemzes_szerk_Takacs_Karoly/adatok.html

- Némedi Dénes (szerk.) (2008): Modern szociológiai paradigmák, Napvilág Kiadó, Budapest, 261-320-ik oldal
- Nigel Williams: Basics of Social Network Analysis, 2014
<https://www.youtube.com/watch?v=PT99WF1VEws>

Ajánlott irodalom:

- Csermely, P. (2005) Rejtett hálózatok ereje. Mi segíti a világ stabilitását? Vince Kiadó, Budapest. 142-214.
- Csurgó Bernadett- Kovách Imre- Megyesi Boldizsár (2009) Helyi hálózatok Európában és Magyarországon, In: Politikatudományi Szemle XVIII/2. 120-141. pp.
http://www.poltudszemle.hu/szamok/2009_2szam/2009_2_csurgo.pdf
- Giczi Johanna- Sík Endre (2009) Bizalom, társadalmi tőke, intézményi kötődés, TÁRKI
http://www.tarki.hu/hu/research/gazdkult/gazdkult_gici_sik.pdf

Tantárgy neve: Szociológiai kutatások módszertana	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOC1106 Tárgyfelelős intézet: ME-BTK ATTI Tantárgyelem:
Tárgyfelelős: Dr. habil. Szabó- Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A kurzus a szociológiai kutatások általános logikáját és a kutatások tervezését mutatja be. A félév során a hallgatók megismerkednek a szociológiai vizsgálatok alapfogalmaival, a kutatások megtervezésének lépéseivel, a kutatásokat meghatározó elméletekkel.</p> <p>A félév során választ keresünk arra a kérdésre, hogy miért és hogyan kutat egy szociológus, melyek a szociológiai kutatások konceptuális alapjai, hogyan zajlik az operacionalizálás, milyen mintavételi eljárásokkal tudunk kutatást kivitelezni, melyek az adatgyűjtés és adatgenerálás módszerei, illetve melyek az alapvető (elsősorban egy- illetve kétváltozós) elemzési eljárások.</p> <p>A kurzus célja az, hogy az első félévben megismertesse a hallgatókat a társadalomtudományi kutatások alapjaival.</p> <p>A kurzus során megszerzett ismeretek segítik a hallgatókat a bonyolultabb és összetettebb – az egyéb módszertani órák során ismertetésre kerülő - elemzési eljárások és koncepciók sikeres elsajátításában.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás: Jártasság a szociológiai kutatások kivitelezésének és elemzésének módszereiben. Kutatásmódszertani ismeretek.</p> <p>képesség: Kutatások megtervezésének, kivitelezésének képessége.</p> <p>attitűd: Elemző, analitikai képesség.</p> <p>autonómia és felelősség: Önálló kutatások kivitelezése, értékelése.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kutatásmódszertani alapfogalmak 2. Kutatásmódszertani modellek 3. Kutatási típusok 4. Kutatási terv készítése 5. Kutatások konceptuális alapjai 6. Kutatások operacionalizálása 7. Mintavételi eljárások 8. Kutatási példák 9. Adatgyűjtési technikák I. 10. Adatgyűjtési technikák II. 11. Adatelemzés I. 12. Adatelemzés II. 13. Big Data 14. Összegzés 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: A gyakorlatokról maximum 3 alkalommal lehet hiányozni.</p> <p>Gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése: Írásbeli beszámoló szorgalmi időszakban.</p> <p>A dolgozat értékelése:</p> <p>100-90 % jeles 89-76%- jó 75-65% közepes 64-50% elégséges 50% alatt elégtelen</p>	

Kötelező irodalom:

Babbie, Earl: *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. Balassi, Budapest, 2003

Bryman, Alan: *Social Research Methods*. 4rd edition. Oxford University Press, 2017.

Cseh-Szombathy László- Ferge Zsuzsa: *A szociológiai felvétel módszerei*. Budapest, Közgazdasági és Jogi, 1971

Héra Gábor-Ligeti György: *Módszertan. A társadalmi jelenségek kutatása*. Osiris, Budapest, 2005

Ajánlott irodalom:

Silverman, David: *Doing Qualitative Research*. Sage Publications, 2000.

Vicsek Lilla: *Fókuszcsoport*. Osiris, Bp., 2006.

Tantárgy neve: Szociológiai kutatások módszertana	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC1106 Tárgyfelelős intézet: ME-BTK ATTI Tantárgyelem:
Tárgyfelelős: Dr. habil. Szabó- Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus a szociológiai kutatások általános logikáját és a kutatások tervezését mutatja be. A félév során a hallgatók megismerkednek a szociológiai vizsgálatok alapfogalmaival, a kutatások megtervezésének lépéseivel, a kutatásokat meghatározó elméletekkel. A félév során választ keresünk arra a kérdésre, hogy miért és hogyan kutat egy szociológus, melyek a szociológiai kutatások konceptuális alapjai, hogyan zajlik az operacionalizálás, milyen mintavételi eljárásokkal tudunk kutatást kivitelezni, melyek az adatgyűjtés és adatgenerálás módszerei, illetve melyek az alapvető (elsősorban egy- illetve kétváltozós) elemzési eljárások. A kurzus célja az, hogy az első félévben megismertesse a hallgatókat a társadalomtudományi kutatások alapjaival. A kurzus során megszerzett ismeretek segítik a hallgatókat a bonyolultabb és összetettebb – az egyéb módszertani órák során ismertetésre kerülő - elemzési eljárások és koncepciók sikeres elsajátításában.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Jártasság a szociológiai kutatások kivitelezésének és elemzésének módszereiben. Kutatásmódszertani ismeretek. képesség: Kutatások megtervezésének, kivitelezésének képessége. attitűd: Elemző, analitikai képesség. autonómia és felelősség: Önálló kutatások kivitelezése, értékelése.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kutatásmódszertani alapfogalmak 2. Kutatásmódszertani modellek 3. Kutatási típusok 4. Kutatási terv készítése 5. Kutatások konceptuális alapjai 6. Kutatások operacionalizálása 7. Mintavételi eljárások 8. Kutatási példák 9. Adatgyűjtési technikák I. 10. Adatgyűjtési technikák II. 11. Adatelemzés I. 12. Adatelemzés II. 13. Big Data 14. Összegzés 	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: -	
<p>Gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése: Írásbeli beszámoló szorgalmi időszakban. A dolgozat értékelése: 100-90 % jeles 89-76%- jó 75-65% közepes 64-50% elégséges 50% alatt elégtelen</p>	
<p>Kötelező irodalom: Babbie, Earl: <i>A társadalomtudományi kutatás gyakorlata</i>. Balassi, Budapest, 2003 Bryman, Alan: <i>Social Research Methods</i>. 4rd edition. Oxford University Press, 2017.</p>	

Cseh-Szombathy László- Ferge Zsuzsa: *A szociológiai felvétel módszerei*. Budapest, Közgazdasági és Jogi, 1971

Héra Gábor-Ligeti György: *Módszertan. A társadalmi jelenségek kutatása*. Osiris, Budapest, 2005

Ajánlott irodalom:

Silverman, David: *Doing Qualitative Research*. Sage Publications, 2000.

Vicsek Lilla: *Fókuszcsoport*. Osiris, Bp., 2006.

Tantárgy neve: Mintavétel	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOC1107 Tárgyfelelős intézet: BTK ATTI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Papp Attila, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2 -0	Számonkérés módja: gyj
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus a „Szociológiai kutatások módszertana”, a „Közvéleménykutatás” és a „Többváltozós elemzések” című kurzusokkal egységet alkotva a mintavétel különböző módjait világítja meg – elsősorban kvantitatív kutatásokban. A kurzus célja az, hogy a hallgatók a félév végére megfelelő ismeretekkel rendelkezzenek a valószínűségi és nem valószínűségi mintavételi eljárásokról és azok gyakorlati alkalmazásáról az SPSS program segítségével</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók átfogóan megismerik a mintavétel tárgykörének alapvető tényeit, módszereit, és megismerik a kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert. <p>képesség:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hallgatók képesek lesznek mintavétel készítésére, és más kutatások mintavételének kritikai elemzésére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására és értékelésére. <p>attitűd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók vállalják és hitelesen képviselik a mintavételre épülő társadalomtudományi kutatások társadalmi szerepét <p>autonómia és felelősség:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a hallgatók önállóan végzik munkájukat, és a visszajelzések és kritikus értékelés mellett folyamatos korrekcióra is képesek. - felelősséggel részt vállalnak szakmai nézetek kialakításában, indoklásában. 	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat: A tárgy féléves programjának kifejtése, 14 téma félévente.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mintavételi eljárások alkalmazási lehetőségei. 2. Mintából való következtetések alkalmazási lehetőségeit, illetve korlátait. 3. Mintajellemzők fontosabb tulajdonságai 4. Mintavételi módszerek ismertetése, alkalmazási lehetőségeinek buktató 5. Reprezentatív megfigyelés, egyéb részleges megfigyelés. 6. Véletlen mintavételi tervek: független azonos eloszlású minta, egyszerű véletlen minta, rétegzett minta, csoportos minta, többlépcsős mintavétel. 6. Kombinált és mesterséges minták. 7. Nem véletlen mintavételi tervek: Szisztematikus kiválasztás, kvótás kiválasztás, önkényes kiválasztás, koncentrált kiválasztás hólabda módszer. 8. Optimális mintanagyság meghatározása, kisminták problémái. 9. Mintavételi, illetve nem mintavételi hibák típusa, jellemzői és kezelésük lehetőségei. 10. Adatgyűjtés tervezése. 11. Kérdőív szerkesztés szabályai, kritériumai. 12. Adatkezelés, hiányzó értékek kezelése, skála-transzformáció 13. Adatgyűjtés költségének és megbízhatóságának vizsgálata. 14. Komplex esettanulmányok valós társadalmi problémákra koncentrálva. 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: prezentáció</p> <p>Gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése: Szóbeli és írásbeli vizsga, előfeltétele a prezentáció prezentáció 20% vizsga 80%</p>	

elégséges: 61-70 százalék
közepes: 71-80 százalék
jó: 81-90 százalék

Kötelező irodalom:

RUDAS Tamás: Hogyan olvassunk közvélemény-kutatásokat, ÚJ MANDÁTUM, Budapest, 1998.

SZILÁGYI Roland: *Mintavételi eljárások*. 2007. Egyetemi jegyzet

HUNYADI László: *A mintavétel alapjai*. BKÁE-SZÁMKI, Budapest, 2001

SZENDRŐ Zoltán: Mintavételi hibákkal kapcsolatos fogalmak *Szellem és Tudomány* 2011/1

Newbold, Paul et. Ali.: *Statistics for business and economics*. Pearson Education Limited, Essex, 2013. 716-737.

Ajánlott irodalom:

MOKSONY Ferenc: *Gondolatok és adatok: Társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése*. Budapest, Osiris, 1999

Cochran, Willam G.: *Sampling techniques*. John Wiley, New York, 1977

Tantárgy neve: Mintavétel	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC1107 Tárgyfelelős intézet: BTK ATTI Tantárgyemlem: Kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Papp Attila, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1. Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: gyj
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus a „Szociológiai kutatások módszertana”, a „Közvéleménykutatás” és a „Többváltozós elemzések” című kurzusokkal egységet alkotva a mintavétel különböző módjait világítja meg – elsősorban kvantitatív kutatásokban. A kurzus célja az, hogy a hallgatók a félév végére megfelelő ismeretekkel rendelkezzenek a valószínűségi és nem valószínűségi mintavételi eljárásokról és azok gyakorlati alkalmazásáról az SPSS program segítségével</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: - A hallgatók átfogóan megismerik a mintavétel tárgykörének alapvető tényeit, módszereit, és megismerik a kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert. képesség: - hallgatók képesek lesznek mintavétel készítésére, és más kutatások mintavételének kritikai elemzésére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására és értékelésére. attitűd: - A hallgatók vállalják és hitelesen képviselik a mintavételre épülő társadalomtudományi kutatások társadalmi szerepét autonómia és felelősség: - a hallgatók önállóan végzik munkájukat, és a visszajelzések és kritikus értékelés mellett folyamatos korrekcióra is képesek. - felelősséggel részt vállalnak szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat: A tárgy féléves programjának kifejtése, 14 téma félévente. 1. Mintavételi eljárások alkalmazási lehetőségei. 2. Mintából való következtetések alkalmazási lehetőségeit, illetve korlátait. 3. Mintajellemzők fontosabb tulajdonságai 4. Mintavételi módszerek ismertetése, alkalmazási lehetőségeinek buktató 5. Reprezentatív megfigyelés, egyéb részleges megfigyelés. 6. Véletlen mintavételi tervek: független azonos eloszlású minta, egyszerű véletlen minta, rétegzett minta, csoportos minta, többlépcsős mintavétel. 6. Kombinált és mesterséges minták. 7. Nem véletlen mintavételi tervek: Szisztematikus kiválasztás, kvótás kiválasztás, önkényes kiválasztás, koncentrált kiválasztás hólabda módszer. 8. Optimális mintanagyság meghatározása, kisminták problémái. 9. Mintavételi, illetve nem mintavételi hibák típusa, jellemzői és kezelésük lehetőségei. 10. Adatgyűjtés tervezése. 11. Kérdőív szerkesztés szabályai, kritériumai. 12. Adatkezelés, hiányzó értékek kezelése, skála-transzformáció 13. Adatgyűjtés költségének és megbízhatóságának vizsgálata. 14. Komplex esettanulmányok valós társadalmi problémákra koncentrálnak.</p>	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: prezentáció</p> <p>Gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése: Szóbeli és írásbeli vizsga, előfeltétele a prezentáció</p>	

Szóbeli vizsga, előfeltétele a prezentáció
prezentáció: 20 százalék
vizsga: 80 százalék

elégséges: 61-70 százalék
közepes: 71-80 százalék
jó: 81-90 százalék
jeles: 91-100

Kötelező irodalom:

RUDAS Tamás: Hogyan olvassunk közvélemény-kutatásokat, ÚJ MANDÁTUM, Budapest, 1998.
SZILÁGYI Roland: *Mintavételi eljárások*. 2007. Egyetemi jegyzet
HUNYADI László: *A mintavétel alapjai*. BKÁE-SZÁMKI, Budapest, 2001
SZENDRŐ Zoltán: Mintavételi hibákkal kapcsolatos fogalmak Szellem és Tudomány 2011/1
Newbold, Paul et. Ali.: *Statistics for business and economics*. Pearson Education Limited, Essex, 2013. 716-737.

Ajánlott irodalom:

MOKSONY Ferenc: *Gondolatok és adatok: Társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése*. Budapest, Osiris, 1999
Cochran, Willam G.: *Sampling techniques*. John Wiley, New York, 1977

Tantárgy neve: Kvalitatív kutatási módszerek	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOC1108 Tárgyfelelős intézet: ME-BTK ATTI Tantárgyalelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. habil. Szabó- Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1	Előfeltétel: a szakindítási kérelemben szereplő előfeltételi tárgy(ak) Neptun kódja, ha létezik.
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A tárgy a módszertani kurzusok sorába illeszkedve kifejezetten a kvalitatív kutatási módszerekre fókuszál.</p> <p>A tantárgy a kvalitatív kutatás jellegzetességeit, mögöttes elméleteit, adatgenerálási technikáit, kvalitatív kutatások során nyert „adatok” vizsgálatának, elemzésének lehetőségeit illetve a kvalitatív tanulmányok megírásának módszereit tárgyalja.</p> <p>A kurzus során megismerkednek a hallgatók a kvalitatív kutatás definíciójával, természetrajzával, a kvalitatív és kvantitatív kutatások közti határmegvonás problematikájával. Tárgyaljuk a kvalitatív kutatások mögöttes elméleteit: az interpretivista filozófiai tradíciót, a grounded theory-t, az etnometodológia és szimbolikus interakcionizmus módszertani hagyatékát.</p> <p>Terítékre kerül a kvalitatív kutatástervezés, ezen belül az adagenerálás és az „intellektuális rejtvények” problémája.</p> <p>Bemutatásra kerülnek a különböző kvalitatív adatgenerálási módszerek, az interjúzás, a terepkutatás, a megfigyelés, az esettanulmány.</p> <p>Foglalkozunk a különböző vizuális adatok elemzési, értelmezési lehetőségeivel.</p> <p>Részletesen foglalkozunk az interjúk különféle szempontú csoportosításával és ennek mentén kialakítható típusaival, mint például az oral history interjú vagy a fókuszcsoportos interjú illetve narratív interjú.</p> <p>Áttekintjük a különféle, kvalitatív kutatások során alkalmazható mintavételi eljárásokat.</p> <p>Foglalkozunk a kvalitatív adatok csoportosításával, elrendezésével, elemzésre való előkészítésével.</p> <p>Megismerkedünk az elemzés hagyományos és számítógépes formáival, ezen belül az ATLAS.ti adatgeneráló szoftverrel.</p> <p>Végül tárgyaljuk a kvalitatív kutatások alapján történő tanulmányírás technikáit, főbb szempontjait.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás: Átfogóan ismeri a kvalitatív társadalomtudományi kutatások alapvető tényeit, irányait és határait. Ismeri a kvalitatív társadalomkutatás fogalmi hálóját, ismeri a probléma-megoldási módszereit.</p> <p>képesség: Megérti a társadalmi élet rejtett és manifeszt törvényszerűségeit, képes azok rendszerezésére.</p> <p>attitűd: Hozzáértés, társadalomtudományi szemléletmód.</p> <p>autonómia és felelősség: Önálló kvalitatív kutatások kivitelezésének képessége.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A társadalomkutatási módszerek elméleti alapjai 2. Kutatási terv készítése 3. Alapsokaság és minta, mintavételi eljárások 4. Adatgyűjtési technikák – kérdőívészés 5. Kvalitatív kutatások mögöttes elméletei 6. Kvalitatív kutatások megtervezésének sajátosságai 7. Kvalitatív kutatási módszerek I. 8. Kvalitatív kutatási módszerek II. 9. Adatelemzési eljárások 10. Atlas.ti működése I. 	

11. Atlas.ti működése II.
12. Kutatási beszámoló készítése I.
13. Kutatási beszámoló készítése II.
14. Összegzés

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

A félév során a gyakorlatokról maximum 3 alkalommal lehet hiányozni. Aki ennél többször hiányzik, az nem kap gyakorlati jegyet és aláírást sem.

Gyakorlat teljesítésének módja, értékelése:

Írásbeli beszámoló, ötfokú skálán történő értékelés.

A hallgatók dolgozatot írnak a szorgalmi időszak végén, 4 feladat alapján, egyenként 10 pontot érnek a feladatok.

Pontozás:

38-40: jeles (5)

35-38: jó (4)

29-34: 3 (közepes)

21-28: 2 (elégéses)

0-20: 1 (elégtelen)

Kötelező irodalom:

BABBIE, Earl: *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. BALASSI, Budapest, 2003

FALUS Iván (szerk.): *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*. MŰSZAKI KIADÓ, Budapest, 2004

BRYMAN, Alan: *Social Research Methods*. OXFORD UNIVERSITY PRESS, Oxford, 2001.

CSEH-SZOMBATHY László- FERGE Zsuzsa: *A szociológiai felvétel módszerei*. Budapest, KÖZGAZDASÁGI ÉS JOGI, 1971.

HÉRA Gábor-LIGETI György: *Módszertan. A társadalmi jelenségek kutatása*. OSIRIS, Budapest, 2005.

MASON, Jennifer: *Kvalitatív kutatás*. JÓSZÖVEG MŰHELY, Bp., 2005

Ajánlott irodalom:

SEIDMAN, Irving: *Az interjú mint kvalitatív kutatási módszer*. MŰSZAKI, Bp., 2002

SOLT Otília: *Interjúzni muszáj. IN: Uő: Méltóságot mindenkinek. Összegyűjtött írások I.* Beszélő, Budapest, 1998

SILVERMAN, David: *Doing Qualitative Research*. SAGE PUBLICATIONS, 2000

VICSEK Lilla: *Fókuszcsoport*. OSIRIS, Bp., 2006

Tantárgy neve: Kvalitatív kutatási módszerek	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC1108 Tárgyfelelős intézet: ME-BTK ATTI Tantárgyelem:
Tárgyfelelős: Dr. habil. Szabó- Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A tárgy a módszertani kurzusok sorába illeszkedve kifejezetten a kvalitatív kutatási módszerekre fókuszál. A tantárgy a kvalitatív kutatás jellegzetességeit, mögöttes elméleteit, adatgenerálási technikáit, kvalitatív kutatások során nyert „adatok” vizsgálatának, elemzésének lehetőségeit illetve a kvalitatív tanulmányok megírásának módszereit tárgyalja.</p> <p>A kurzus során megismerkednek a hallgatók a kvalitatív kutatás definíciójával, természetrajzával, a kvalitatív és kvantitatív kutatások közti határmegvonás problematikájával.</p> <p>Tárgyaljuk a kvalitatív kutatások mögöttes elméleteit: az interpretivista filozófiai tradíciót, a grounded theory-t, az etnometodológia és szimbolikus interakcionizmus módszertani hagyatékát.</p> <p>Terítékre kerül a kvalitatív kutatástervezés, ezen belül az adagenerálás és az „intellektuális rejtvények” problémája.</p> <p>Bemutatásra kerülnek a különböző kvalitatív adatgerenálási módszerek, az interjúzás, a terepkutatás, a megfigyelés, az esettanulmány.</p> <p>Foglalkozunk a különböző vizuális adatok elemzési, értelmezési lehetőségeivel.</p> <p>Részletesen foglalkozunk az interjúk különféle szempontú csoportosításával és ennek mentén kialakítható típusaival, mint például az oral history interjú vagy a fókuszcsoportos interjú illetve narratív interjú.</p> <p>Áttekintjük a különféle, kvalitatív kutatások során alkalmazható mintavételi eljárásokat.</p> <p>Foglalkozunk a kvalitatív adatok csoportosításával, elrendezésével, elemzésre való előkészítésével.</p> <p>Megismerkedünk az elemzés hagyományos és számítógépes formáival, ezen belül az ATLAS.ti adatgeneráló szoftverrel.</p> <p>Végül tárgyaljuk a kvalitatív kutatások alapján történő tanulmányírás technikáit, főbb szempontjait.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás: Átfogóan ismeri a kvalitatív társadalomtudományi kutatások alapvető tényeit, irányait és határait. Ismeri a kvalitatív társadalomkutatás fogalmi hálóját, ismeri a probléma-megoldási módszereit.</p> <p>képesség: Megérti a társadalmi élet rejtett és manifeszt törvényszerűségeit, képes azok rendszerezésére.</p> <p>attitűd: Hozzáértés, társadalomtudományi szemléletmód.</p> <p>autonómia és felelősség: Önálló kvalitatív kutatások kivitelezésének képessége.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A társadalomkutatási módszerek elméleti alapjai 2. Kutatási terv készítése 3. Alapsokaság és minta, mintavételi eljárások 4. Adatgyűjtési technikák – kérdőívészés 5. Kvalitatív kutatások mögöttes elméletei 6. Kvalitatív kutatások megtervezésének sajátosságai 7. Kvalitatív kutatási módszerek I. 8. Kvalitatív kutatási módszerek II. 9. Adatelemzési eljárások 10. Atlas.ti működése I. 11. Atlas.ti működése II. 12. Kutatási beszámoló készítése I. 13. Kutatási beszámoló készítése II. 14. Összegzés 	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: -	
Gyakorlat teljesítésének módja, értékelése: Írásbeli beszámoló, ötfokú skálán történő értékelés.	

A hallgatók dolgozatot írnak a szorgalmi időszak végén, 4 feladat alapján, egyenként 10 pontot érnek a feladatok.

Pontozás:

38-40: jeles (5)

35-38: jó (4)

29-34: 3 (közepes)

21-28: 2 (elégséges)

0-20: 1 (elégtelen)

Kötelező irodalom:

BABBIE, Earl: *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. BALASSI, Budapest, 2003

FALUS Iván (szerk.): *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*. MŰSZAKI KIADÓ, Budapest, 2004

BRYMAN, Alan: *Social Research Methods*. OXFORD UNIVERSITY PRESS, Oxford, 2001.

CSEH-SZOMBATHY László- FERGE Zsuzsa: *A szociológiai felvétel módszerei*. Budapest, KÖZGAZDASÁGI ÉS JOGI, 1971.

HÉRA Gábor-LIGETI György: *Módszertan. A társadalmi jelenségek kutatása*. OSIRIS, Budapest, 2005.

MASON, Jennifer: *Kvalitatív kutatás*. JÓSZÖVEG MŰHELY, Bp., 2005

Ajánlott irodalom:

SEIDMAN, Irving: *Az interjú mint kvalitatív kutatási módszer*. MŰSZAKI, Bp., 2002

SOLT Otília: Interjúzni muszáj. *IN: Uő: Méltóságot mindenkinek. Összegyűjtött írások I.* Beszélő, Budapest, 1998

SILVERMAN, David: *Doing Qualitative Research*. SAGE PUBLICATIONS, 2000

VICSEK Lilla: *Fókuszcsoport*. OSIRIS, Bp., 2006

Tantárgy neve: Az európai integráció és intézményeinek története	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCSZ01 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: szabadon választható
Tárgyfelelős: Mihályi Helga, mesteroktató	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 0+2	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A tárgy keretein belül a hallgatók megismerik az európai integráció előzményeit, történetét, fejlődését. Ismereteket szereznek az uniós intézményekről, döntéshozatali mechanizmusokról, továbbá a közösségi politikákról.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: elemzés, értékelés, alkalmazás, irányítás, kooperáció attitűd: nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség autonómia és felelősség: önállóság, tisztelet, fejlődés</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása: Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az európai integráció előzményei 2. Az európai integráció története 3. Az Európai Unió szerződésai I. 4. Az Európai Unió szerződésai II. 5. Az Európai Unió fő intézményei I. 6. Az Európai Unió fő intézményei II. 7. Zárthelyi dolgozat 8. Az Európai Unió nem fő szervei 9. Döntéshozatali eljárások 10. Acquis communautaire 11. Az Európai Unió költségvetése 12. Közösségi politikák I. 13. Közösségi politikák II. 14. Zárthelyi dolgozat 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Két zárthelyi dolgozat</p> <p>Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: A jegy szerzésének feltétele a gyakorlatok minimum 75%-án való részvétel és a két zárthelyi dolgozat megfelelő megírása: 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles</p>	
<p>Kötelező irodalom: FAZEKAS Judit: <i>Az európai integráció története</i>. NOVOTNI KIADÓ, Miskolc, 2001. HORVÁTH Zoltán: <i>Kézikönyv az Európai Unióról</i>. MAGYAR ORSZÁGGYŰLÉS, Budapest, 2002. MIHÁLYI Helga: <i>Európai uniós ismeretek, régiófejlesztés, projektírás</i>. http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu/segedanyagok/kitersegiMH.pdf <i>The EU in the world</i>. http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/7589036/KS-EX-16-001-EN-N.pdf/bcacb30c-0be9-4c2e-a06d-4b1dae493e</p>	
<p>Ajánlott irodalom: BAKOS István: <i>Regionális alapok és programok az Európai Unióban</i>. BÍBOR KIADÓ, Miskolc, 2002. NAGY Zoltán: <i>Az Európai Unió költségvetése</i> Bíbor Kiadó, Miskolc, 2001 ZSÚGYEL János: <i>Az európai integráció és intézményeinek története</i>. BÍBOR KIADÓ, Miskolc, 2000 <i>The European Union: 500 million people – 28 countries</i>. https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/eu_in_slides_en.pdf</p>	

Tantárgy neve: Az európai integráció és intézményeinek története	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC SZ01 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: szabadon választható
Tárgyfelelős: Mihályi Helga	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1 ^Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 0+10	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A tárgy keretein belül a hallgatók megismerik az európai integráció előzményeit, történetét, fejlődését. Ismereteket szereznek az uniós intézményekről, döntéshozatali mechanizmusokról, továbbá a közösségi politikákról.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> elméleti és empirikus ismeretek <i>képesség:</i> elemzés, értékelés, alkalmazás, irányítás, kooperáció <i>attitűd:</i> nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség <i>autonómia és felelősség:</i> önállóság, tisztelet, fejlődés</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az európai integráció előzményei 2. Az európai integráció története 3. Az Európai Unió szerződése I. 4. Az Európai Unió szerződése II. 5. Az Európai Unió fő intézményei I. 6. Az Európai Unió fő intézményei II. 7. Zárthelyi dolgozat 8. Az Európai Unió nem fő szervei 9. Döntéshozatali eljárások 10. Acquis communautaire 11. Az Európai Unió költségvetése 12. Közösségi politikák I. 13. Közösségi politikák II. 14. Zárthelyi dolgozat 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Két zárthelyi dolgozat</p> <p>Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: A jegy szerzésének feltétele a gyakorlatok minimum 75%-án való részvétel és a két zárthelyi dolgozat megfelelő megírása: 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles</p>	
<p>Kötelező irodalom: FAZEKAS Judit: <i>Az európai integráció története</i>. NOVOTNI KIADÓ, Miskolc, 2001. HORVÁTH Zoltán: <i>Kézikönyv az Európai Unióról</i>. MAGYAR ORSZÁGGYŰLÉS, Budapest, 2002. MIHÁLYI Helga: <i>Európai uniós ismeretek, régiófejlesztés, projektírás</i>. http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu/segedanyagok/kitersegiMH.pdf <i>The EU in the world</i>. http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/7589036/KS-EX-16-001-EN-N.pdf/bcacb30c-0be9-4c2e-a06d-4b1daead493e</p>	

Ajánlott irodalom:

BAKOS István: Regionális alapok és programok az Európai Unióban. BÍBOR KIADÓ, Miskolc, 2002.

NAGY Zoltán: Az Európai Unió költségvetése Bíbor Kiadó, Miskolc, 2001

ZSÚGYEL János: *Az európai integráció és intézményeinek története.* BÍBOR KIADÓ, Miskolc, 2000

The European Union: 500 million people – 28 countries.

https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/eu_in_slides_en.pdf

Tantárgy neve: Kommunikációs készségfejlesztés	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCSZ02 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: szabadon vál.
Tárgyfelelős: Dr. Urbán Anna, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1. Ő	Előfeltétel: ---
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyak.
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A szeminárium betekintést nyújt a hallgatók számára az emberek csoportjainak tagjai közötti kommunikáció sajátosságaiba, az egyén csoportbeli szerepeibe. Megismertet a kulcsképeségek, az önismeret fejlesztésének lehetőségeivel, a személyközi kommunikációval, az én-kép és más-kép, a másság fogalmával. Bevezeti a hallgatókat a meggyőző kommunikáció és a nyilvános szereplés technikáiba (benyomáskeltés, testbeszéd, lámpaláz kezelése, racionális és emocionális aspektusok, ellenvetésekre való válasz). Megismertet az asszertív, a szubmisszív és az agresszív kommunikáció jellemzőivel.</p> <p>Olyan szakemberek képzése, akik felkészültek a kultúrát meghatározó és befolyásoló tényezők felismerésére és azok hatásmechanismusainak elemzésére. Képesek a szövegek és az újabb, nem elsősorban szöveges média elemzésére, a kultúrára gyakorolt hatásuk megfogalmazására. Jártasak írott szövegek és képi információk értelmezésében, kulturális, közéleti, művészeti, vallási és etikai jelenségek elemző feldolgozásában. Szilárd elméleti, módszertani alapokat biztosítani az alapszak specializációira épülő mesterképzések és a kutatói pálya felé orientálódnak.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás: Ismeri az elméleti problémafelvetés és problémamegoldás mai változatait és jártasságot szerez a problémák szakszerű kezelésének gyakorlataiban. Ismeretekkel rendelkezik a mozgókép, az írott vizuális és mediális kommunikáció, a nyelvészet mibenlétéről, történetéről, jelentőségéről és társadalmi szerepéről.</p> <p>képesség: Képes arra, hogy kreatív módon írjon, és kritikai tevékenységet fejtsen ki a kultúra különböző területein. Ez az alkalmasság kiterjed a nyomtatott és elektronikus sajtóban és egyéb kiadványokban megjelenő műbíráló írására, politikai és közéleti elemzések elvégzésére, ismeretterjesztő tudósítások, beszédek és prezentációk készítésére és értékelésére, a kultúra szervezésében való közreműködésre. Képes több műfajban az adott műfajnak vagy egyéb igényeknek megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra. Képes a nyilvános megszólalás, illetve megjelenítés alapvető szabályainak ismeretében hatékony kommunikációra. Képes a szövegfeldolgozás, a szövegelemzés, valamint a kritikai elsajátítás technikáinak alkalmazására. Képes művelődési, művészeti és műemlékvédelmi intézményekben, kutatóintézetekben, az igazgatás területén, oktatási és ismeretterjesztési fórumokon, a tömegkommunikációban a kultúrakutatáshoz kapcsolódó feladatkörök ellátására, akár középvezetői szinten is.</p> <p>attitűd: Nyitott a párbeszédre és az együttműködésre. Képes figyelemmel meghallgatni mások álláspontját, és elfogulatlanul mérlegelni az előadott vélemények tartalmát. Nyitott más kultúrákra, a kulturális sokszínűségekre. Közvetíti az elsajátított kulturális értékeket. Fejleszti nyelvtudását. Egy számára újszerű kérdéskörben is képes tájékozódni, információkat szerezni, látókörét bővíteni, véleményét ennek megfelelően körültekintően kialakítani és kifejezni. Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.</p> <p>autonómia és felelősség: Fontosnak tartja a párbeszédet és az együttműködést a különböző felfogású társadalmi csoportok között. Véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért. Véleményét argumentumokra alapozza. Véleményalkotásában képviseli az emberi méltóság szellemi követelményeit. Elutasítja mások érzelmi vagy ideológiai alapú manipulálását. Elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett. Felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is.</p>	
Tantárgy tematikus leírása: Elmélet	
<ol style="list-style-type: none"> 1. . A kommunikációs tréning (története, jelentősége). 2. A csoport 3. Az önismeret – fejlesztési lehetőségek 4. Az önértékelés 5. A személyközi kommunikáció. 	

6. A motiváció.
7. Tranzakcionális analízis
8. Védekezési manőverek
9. A meggyőző kommunikáció
10. Nyilvános szereplés – A nyelv, mint a gondolkodás eszköze
11. Asszertív – szubmisszív – agresszív kommunikáció
12. Az én-kép és a más-kép
13. Visszajelzési módszerek
14. Tesztek, gyakorlatok.

Félévközi számonkérés módja:

1db órasi prezentáció,

beadási határideje: **félév eleji megállapodás szerint**

beadás módja: **e-mail-be belemásolva, e-mailhez csatolva, nyomtatva** leadni az ME BTK Szociológiai Tanszék, e-mail-cím:

aitaniko@uni-miskolc.hu

A prezentáció és az órasi szereplés alapján megajánlott jegy szerzhető.

Értékelése:

aláírás megtagadva: ha nem történik meg határidőre a prezentáció.

jeles: a dolgozat két szakirodalmat feldolgozva (hivatkozásokkal) a választott témában releváns tézist ismertet, az állítást kellő értelmezhetőségben kifejti, érvekkel, példákkal, gondolatmenet-rekonstrukcióval támasztja alá és órasi részvétel

jó: a dolgozat két szakirodalmat feldolgozva (hivatkozásokkal) a választott témában releváns tézist ismertet, az állítást kellő értelmezhetőségben kifejti +órasi részvétel

közepes: a dolgozat a választott témában releváns tézist ismertet, az állítást kellő értelmezhetőségben kifejti + órasi részvétel

elégéses: a dolgozat a választott témában releváns tézist ismertet + órasi részvétel

elégtelen: a dolgozat olyan tézis állít, amely relevánsan nem vonatkoztatható a választott témára + óralátogatás hiánya

Kötelezően irodalom:

ARGYLE, Michael: Társas viszonyok. In: Hewstone, M. – Stobe, W. – Codol, J-P. – Stephenson, G. M. (szerk.): *Szociálpszichológia*. Budapest, Közgazdasági és Jogi, 1995, 245-287. o.

BÉRES István – HORÁNYI Özséb (szerk.): *Társadalmi kommunikáció*. Osiris, Budapest, 1999

Falkné dr. Bánó, K. 2008. *Kultúraközi kommunikáció*. Budapest: Perfekt

GHEORGHE, Nicolae – ACTON, Thomas: A multikulturalitás problémái: kisebbségi, etnikai, nemzetiségi és emberi jogok *Replika* (23–24), 1996

GRICE, H. Paul: A társalgás logikája. In: PLÉH Csaba – SÍKLAKI István– TERESTYÉNI Tamás (szerk.): *Nyelv, kommunikáció, cselekvés*. Osiris, Budapest, 1997, 213–227. o.

FEISCHMIDT Margit (szerk.): *Multikulturalizmus*. Osiris, Budapest, 1997

HALL, Edward, T.: *Hidden Dimension*, London, Sage. 1966

HELLER Mária – RÉNYI Ágnes: A nyilvános kommunikáció szociológiai modellje. In. *Jel-Kép* 1996/4, 3-21. o.

HIDAS, Judit (szerk.): *Kultúra, viselkedés, kommunikáció*. Budapest, KJK, Bp. 1992

Hofstede, G. 2008. *Kultúrák és szervezetek*. Bp

URBÁN, A. 2007. *Interkulturális tanulmányok – Intercultural communication*. Miskolci Egyetem

URBÁN A. 2006. Kulturális kompetencia - kommunikatív kompetencia - interkulturális kompetencia. In: *Nyelvi Kompetencia - kommunikatív kompetencia*. Szerk. GECSÓ Tamás. TINTA KÖNYVKIADÓ: Budapest. 380-385.

Ajánlott irodalom:

KOMLÓSI László Imre – KNIPF Erzsébet: Egynyelvűség és többnyelvűség, interkulturalitás és multikulturalitás. *Modern filológiai közlemények* (4): 44–53. 2002

Közösség és Nyilvánosság. In: Horányi Özséb (szerk.): *Kommunikáció II. A kommunikáció Világa*, GENERAL PRESS, 2003

NIEDERMÜLLER Péter: *A kultúraközi kommunikációról*. In: Béres István/Horányi Özséb (szerk.): *Társadalmi kommunikáció*. Budapest: Osiris 1999. p. 96–111.

TOMPENAARS, Fons: *Riding the Waves of Culture*. Nicolas Brealey, London, 1998

Tantárgy neve: Kommunikációs készségfejlesztés	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOCSZ02 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: kötelezően vál.
Tárgyfelelős: Dr. Urbán Anna, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1 ő	Előfeltétel: ---
Óraszám/hét: 0+2	Számonkérés módja: gyak.
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: <i>A szeminárium betekintést nyújt a hallgatók számára az emberek csoportjainak tagjai közötti kommunikáció sajátosságaiba, az egyén csoportbeli szerepeibe. Megismertet a kulcsképessegek, az önismeret fejlesztésének lehetőségeivel, a személyközi kommunikációval, az én-kép és más-kép, a másság fogalmával. Bevezeti a hallgatókat a meggyőző kommunikáció és a nyilvános szereplés technikáiba (benyomáskeltés, testbeszéd, lámpaláz kezelése, racionális és emocionális aspektusok, ellenvetésekre való válasz). Megismertet az asszertív, a szubmisszív és az agresszív kommunikáció jellemzőivel.</i></p> <p>Olyan szakemberek képzése, akik felkészültek a kultúrát meghatározó és befolyásoló tényezők felismerésére és azok hatásmechanismusainak elemzésére. Képesek a szövegek és az újabb, nem elsősorban szöveges média elemzésére, a kultúrára gyakorolt hatásuk megfogalmazására. Jártasak írott szövegek és képi információk értelmezésében, kulturális, közéleti, művészeti, vallási és etikai jelenségek elemző feldolgozásában. Szilárd elméleti, módszertani alapokat biztosítani az alapszak specializációira épülő mesterképzések és a kutatói pálya felé orientálódnak.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri az elméleti problémafelvetés és problémamegoldás mai változatait és jártasságot szerez a problémák szakszerű kezelésének gyakorlataiban. Ismeretekkel rendelkezik a mozgókép, az írott vizuális és mediális kommunikáció, a nyelvészet mibenlétéről, történetéről, jelentőségéről és társadalmi szerepéről. képesség: Képes arra, hogy kreatív módon írjon, és kritikai tevékenységet fejtsen ki a kultúra különböző területein. Ez az alkalmasság kiterjed a nyomtatott és elektronikus sajtóban és egyéb kiadványokban megjelenő műbíráló írására, politikai és közéleti elemzések elvégzésére, ismeretterjesztő tudósítások, beszédek és prezentációk készítésére és értékelésére, a kultúra szervezésében való közreműködésre. Képes több műfajban az adott műfajnak vagy egyéb igényeknek megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra. Képes a nyilvános megszólalás, illetve megjelenítés alapvető szabályainak ismeretében hatékony kommunikációra. Képes a szövegfeldolgozás, a szövegelemzés, valamint a kritikai elsajátítás technikáinak alkalmazására. Képes művelődési, művészeti és műemlékvédelmi intézményekben, kutatóintézetekben, az igazgatás területén, oktatási és ismeretterjesztési fórumokon, a tömegkommunikációban a kultúrakutatáshoz kapcsolódó feladatkörök ellátására, akár középvezetői szinten is. attitűd: Nyitott a párbeszédre és az együttműködésre. Képes figyelemmel meghallgatni mások álláspontját, és elfogulatlanul mérlegelni az előadott vélemények tartalmát. Nyitott más kultúrákra, a kulturális sokszínűségekre. Közvetíti az elsajátított kulturális értékeket. Fejleszti nyelvtudását. Egy számára újszerű kérdéskörben is képes tájékozódni, információkat szerezni, látókörét bővíteni, véleményét ennek megfelelően körültekintően kialakítani és kifejezni. Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt. autonómia és felelősség: Fontosnak tartja a párbeszédet és az együttműködést a különböző felfogású társadalmi csoportok között. Véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért. Véleményét argumentumokra alapozza. Véleményalkotásában képviseli az emberi méltóság szellemi követelményeit. Elutasítja mások érzelmi vagy ideológiai alapú manipulálását. Elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett. Felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is.</p>	
Tantárgy tematikus leírása: Elmélet	
<ol style="list-style-type: none"> 1. A kommunikációs tréning (története, jelentősége). 2. A csoport 3. Az önismeret – fejlesztési lehetőségek 4. Az önértékelés 5. A személyközi kommunikáció. 	

6. A motiváció.
7. Tranzakcionális analízis
8. Védekezési manőverek
9. A meggyőző kommunikáció
10. Nyilvános szereplés – A nyelv, mint a gondolkodás eszköze
11. Asszertív – szubmisszív – agresszív kommunikáció
12. Az én-kép és a más-kép
13. Visszajelzési módszerek
14. Tesztek, gyakorlatok.

Félévközi számonkérés módja:

1db órasi prezentáció,

beadási határideje: **félév eleji megállapodás szerint**

beadás módja: **e-mail-be belemásolva, e-mailhez csatolva, nyomtatva** leadni az ME BTK Szociológiai Tanszék, e-mail-cím:

aitaniko@uni-miskolc.hu

A prezentáció és az órasi szereplés alapján megajánlott jegy szerzhető.

Értékelése:

aláírás megtagadva: ha nem történik meg határidőre a prezentáció.

jeles: a dolgozat két szakirodalmat feldolgozva (hivatkozásokkal) a választott témában releváns tézist ismertet, az állítást kellő értelmezhetőségben kifejti, érvekkel, példákkal, gondolatmenet-rekonstrukcióval támasztja alá és órasi részvétel

jó: a dolgozat két szakirodalmat feldolgozva (hivatkozásokkal) a választott témában releváns tézist ismertet, az állítást kellő értelmezhetőségben kifejti +órasi részvétel

közepes: a dolgozat a választott témában releváns tézist ismertet, az állítást kellő értelmezhetőségben kifejti + órasi részvétel

elégéses: a dolgozat a választott témában releváns tézist ismertet + órasi részvétel

elégtelen: a dolgozat olyan tézis állít, amely relevánsan nem vonatkoztatható a választott témára + óralátogatás hiánya

Kötelezően irodalom:

ARGYLE, Michael: Társas viszonyok. In: Hewstone, M. – Stobe, W. – Codol, J-P. – Stephenson, G. M. (szerk.): *Szociálpszichológia*. Budapest, Közgazdasági és Jogi, 1995, 245-287. o.

BÉRES István – HORÁNYI Özséb (szerk.): *Társadalmi kommunikáció*. Osiris, Budapest, 1999

Falkné dr. Bánó, K. 2008. *Kultúraközi kommunikáció*. Budapest: Perfekt

GHEORGHE, Nicolae – ACTON, Thomas: A multikulturalitás problémái: kisebbségi, etnikai, nemzetiségi és emberi jogok *Replika* (23–24), 1996

GRICE, H. Paul: A társalgás logikája. In: PLÉH Csaba – SÍKLAKI István– TERESTYÉNI Tamás (szerk.): *Nyelv, kommunikáció, cselekvés*. Osiris, Budapest, 1997, 213–227. o.

FEISCHMIDT Margit (szerk.): *Multikulturalizmus*. Osiris, Budapest, 1997

HALL, Edward, T.: *Hidden Dimension*, London, Sage. 1966

HELLER Mária – RÉNYI Ágnes: A nyilvános kommunikáció szociológiai modellje. In: *Jel-Kép* 1996/4, 3-21. o.

HIDAS, Judit (szerk.): *Kultúra, viselkedés, kommunikáció*. Budapest, KJK, Bp. 1992

Hofstede, G. 2008. *Kultúrák és szervezetek*. Bp

URBÁN, A. 2007. *Interkulturális tanulmányok – Intercultural communication*. Miskolci Egyetem

URBÁN A. 2006. Kulturális kompetencia - kommunikatív kompetencia - interkulturális kompetencia. In: *Nyelvi Kompetencia - kommunikatív kompetencia*. Szerk. GECSŐ Tamás. TINTA KÖNYVKIADÓ: Budapest. 380-385.

Ajánlott irodalom:

KOMLÓSI László Imre – KNIPF Erzsébet: Egynyelvűség és többnyelvűség, interkulturalitás és multikulturalitás. *Modern filológiai közlemények* (4): 44–53. 2002

Közösség és Nyilvánosság. In: Horányi Özséb (szerk.): *Kommunikáció II. A kommunikáció Világa*, GENERAL PRESS, 2003

NIEDERMÜLLER Péter: *A kultúraközi kommunikációról*. In: Béres István/Horányi Özséb (szerk.): *Társadalmi kommunikáció*. Budapest: Osiris 1999. p. 96–111.

TOMPENAARS, Fons: *Riding the Waves of Culture*. Nicolas Brealey, London, 1998

Tantárgy neve: Kultúra és társadalom	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCC01 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: Diff. szakmia ismeretek, kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Havasi Virág, egy. docens	
Közreműködő oktató(k): Dr. Osváht Andrea egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: Ő1	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: k
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A film, színház, képzőművészet és irodalom a kultúra alakítója és egyben a kultúra része is. A félévben megvizsgálunk-körüljárunk bizonyos társadalmi kérdéseket, s hogy azok miképp és miképp nem jelennek meg a filmekben, az irodalomban, a színházi előadásokban és a képzőművészetben. Elemezzük, milyen leképezései, adaptációi vannak a társadalmi kérdéseknek a műalkotásokban.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: a kvalitatív módszertani tudástartalmak gyakorlati fejlődése következik be az órákon, társadalmi problémák elemzése, melyek megjelennek a filmalkotásokban, és meghatározzák a szociológiai gondolkodás tendenciáit képesség: társadalmi konfliktusokban és problémákban való eligazodás képessége növekszik, szakterülete szempontjából releváns fogalmakészletre, argumentációra és következtetésekre épülő szociológiai elemzéseket készít a hallgató az óra keretében attitűd: tudományos értelemben vett objektivitás fejlődik az elemző munka folyamán, önbizalom saját tudásában, annak alkalmazhatóságában autonómia és felelősség: önálló és felelősségteljes munkavégzés fejlődik</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A kultúra fogalmi sokszínűsége 2. A kultúra fogalmi sokszínűsége 2. 3. Filmművészet 4. Irodalom 5. Színház és képzőművészet 6. Oktatási kérdések a filmekben és az irodalomban 7. Szegénység a filmekben és az irodalomban 8. Bevándorlás a filmekben és az irodalomban 9. Kisebbségek a filmekben és az irodalomban 10. Devianciák a filmekben és az irodalomban 11. Hatalom és politika a filmekben és az irodalomban 12. Film- és irodalmi művek elemzések és védések 13. Film- és irodalmi művek elemzések és védések 14. Film- és irodalmi művek elemzések és védések 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Rövid tanulmány írása és megvédése a megadott szempontok szerint:</p> <ul style="list-style-type: none"> • társadalmi kérdések, melyről megtudunk a választott művészeti alkotásban (filmben, színházi előadásban, irodalmi alkotásban) valamit, • mit tudunk meg helyesen, • mi tudunk meg, ami nem igaz, • mi az, amit a kérdéssel kapcsolatban nem mutat be a műalkotás: minek tudható be ez a hiány pl. célközönség ideológiája, alkotó ideológiája, alkotó tudáshiánya, az alkotás célzott funkciója, stb/ • az alkotás uralkodó interpretációja, realista olvasta (pl. általános emberi tulajdonságokról, a társadalom természetéről, társ. probléma forrásáról...) • rejtett vagy ambivalens olvasatok az adott műben • fogadtatása a kritikusok és a nézők oldaláról, vita, melyet kavart <p>Kollokvium teljesítésének módja, értékelése: A tanulmányra és védésére megajánlott jegy kapható.</p>	
<p>Kötelező irodalom: Vitányi Iván: A civilizáció és a kultúra paradigmái in:</p>	

http://epa.niif.hu/00700/00775/00043/pdf/EPA00691_magyar_tudomany_2002-06.pdf#page=26

Márkus György: *Kultúra, tudomány, társadalom. A kultúra modern eszméje*. Budapest, Atlantisz. 2017

Tanulmányok a filmszociológia problémaköréhez. Magyar Filmtudományi Intézet és Filmarchívum, Bp., 1971

Gans, H: Népszerű kultúra és magas kultúra in: *A kultúra szociológiája* (szerk.: Wessely)

Ajánlott irodalom:

Király Jenő: *Frivol múzsa*.

Bíró Yvette: *A hetedik művészet*

Tantárgy neve: Kultúra és társadalom	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOCC01 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: Diff. szakmia ismeretek, kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Havasi Virág, egy. docens	
Közreműködő oktató(k): Dr. Osváth Andrea egyetemi adjunktus	
Javasolt félév: Ő1	Előfeltétel: -
Óraszám/félévt: 10-0	Számonkérés módja: k
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A film, színház, képzőművészet és irodalom a kultúra alakítója és egyben a kultúra része is. A félévben megvizsgálunk-körüljárunk bizonyos társadalmi kérdéseket, s hogy azok miképp és miképp nem jelennek meg a filmekben, az irodalomban, a színházi előadásokban és a képzőművészetben. Elemezzük, milyen leképezései, adaptációi vannak a társadalmi kérdéseknek a műalkotásokban.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: a kvalitatív módszertani tudástartalmak gyakorlati fejlődése következik be az órákon, társadalmi problémák elemzése, melyek megjelennek a filmalkotásokban, és meghatározzák a szociológiai gondolkodás tendenciáit képesség: társadalmi konfliktusokban és problémákban való eligazodás képessége növekszik, szakterülete szempontjából releváns fogalomkészletre, argumentációra és következtetésekre épülő szociológiai elemzéseket készít a hallgató az óra keretében attitűd: tudományos értelemben vett objektivitás fejlődik az elemző munka folyamán, önbizalom saját tudásában, annak alkalmazhatóságában autonómia és felelősség: önálló és felelősségteljes munkavégzés fejlődik</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A kultúra fogalmi sokszínűsége 2. A kultúra fogalmi sokszínűsége 2. 3. Filmművészet 4. Irodalom 5. Színház és képzőművészet 6. Oktatási kérdések a filmekben és az irodalomban 7. Szegénység a filmekben és az irodalomban 8. Bevándorlás a filmekben és az irodalomban 9. Kisebbségek a filmekben és az irodalomban 10. Devianciák a filmekben és az irodalomban 11. Hatalom és politika a filmekben és az irodalomban 12. Film- és irodalmi művek elemzések és védések 13. Film- és irodalmi művek elemzések és védések 14. Film- és irodalmi művek elemzések és védések 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Rövid tanulmány írása és megvédése a megadott szempontok szerint:</p> <ul style="list-style-type: none"> • társadalmi kérdések, melyről megtudunk a választott művészeti alkotásban (filmben, színházi előadásban, irodalmi alkotásban) valamit, • mit tudunk meg helyesen, • mi tudunk meg, ami nem igaz, • mi az, amit a kérdéssel kapcsolatban nem mutat be a műalkotás: minek tudható be ez a hiány pl. célközönség ideológiája, alkotó ideológiája, alkotó tudáshiánya, az alkotás célzott funkciója, stb/ • az alkotás uralkodó interpretációja, realista olvasta (pl. általános emberi tulajdonságokról, a társadalom természetéről, társ. probléma forrásáról...) • rejtett vagy ambivalens olvasatok az adott műben • fogadtatása a kritikusok és a nézők oldaláról, vita, melyet kavart <p>Kollokvium teljesítésének módja, értékelése: A tanulmányra és védésére megajánlott jegy kapható.</p>	
Kötelező irodalom: Vitányi Iván: A civilizáció és a kultúra paradigmái in:	

http://epa.niif.hu/00700/00775/00043/pdf/EPA00691_magyar_tudomany_2002-06.pdf#page=26

Márkus György: *Kultúra, tudomány, társadalom. A kultúra modern eszméje*. Budapest, Atlantisz. 2017

Tanulmányok a filmszociológia problémaköréhez. Magyar Filmtudományi Intézet és Filmarchívum, Bp., 1971

Gans, H: Népszerű kultúra és magas kultúra in: *A kultúra szociológiája* (szerk.: Wessely)

Ajánlott irodalom:

Király Jenő: *Frivol múzsa*.

Bíró Yvette: *A hetedik művészet*

Tantárgy neve: Gazdaság és társadalom	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCD02 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező, diff. szakmai ismeretek
Tárgyfelelős: Mihályi Helga, mesteroktató	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2+0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A tárgy keretein belül a hallgatók tanulmányozzák a klasszikus szociológia gazdasági vonatkozású szerzőit és elméleteit, továbbá két alapvető gazdasági intézmény: a pénz és a piac működését. A félév során nagy hangsúlyt fektetünk a gazdaság társadalmi beágyazottságának tárgyalására.	
Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: elemzés, értékelés, alkalmazás, irányítás, kooperáció attitűd: nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség autonómia és felelősség: önállóság, tisztelet, fejlődés	
Tantárgy tematikus leírása: Előadás, gyakorlat: 1. A gazdaság szociológiai szemléletmódja 2. A gazdaság makroszociológiai elméletei I. (Marx, Weber, Durkheim) 3. A gazdaság makroszociológiai elméletei II. (Parsons, Luhmann, Habermas) 4. Gazdasági rendszerek (Sombart, Bücher) 5. A gazdasági piacok társadalmi szerkezete (Neale, Galasi) 6. Zárthelyi dolgozat 7. A nem gazdasági piacok szociológiája I. (egészségügy, sport) 8. A nem gazdasági piacok szociológiája II. (oktatás, művészet) 9. A pénzpiac szociológiája (Polányi, Zelizer) 10. A gazdasági rendszerek társadalmi beágyazottsága (Granovetter, Etzioni) 11. Beágyazottság és társadalmi tőke (Orbán, Bourdieu) 12. Beágyazottság és bizalom (Gambetta, Putnam) 13. Piaci kooperáció és társadalmi kapcsolatháló (Szántó-Tóth, Opp) 14. Az állam gazdasági szerepe	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: Zárthelyi dolgozat Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: Írásbeli vizsga: 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles	
Kötelező irodalom: LENGYEL Gy., SZÁNTÓ Z. (szerk.): <i>A gazdasági élet szociológiája</i> . AULA, Budapest, 2001. LENGYEL Gy., SZÁNTÓ Z. (szerk.): <i>Gazdaságszociológiai szöveggyűjtemény</i> . AULA, Budapest, 2006. LENGYEL Gy., SZÁNTÓ Z. (szerk.): <i>Gazdasági rendszerek és intézmények szociológiája</i> . AULA, Bp., 1998. György LENGYEL: <i>Embeddness, Redistribution and Double Dependence: Polányi- reception Reconsidered</i> . file:///C:/Users/User/Downloads/184-1-763-1-10-20160620.pdf	
Ajánlott irodalom: LENGYEL Gy., SZÁNTÓ Z. (szerk.): <i>Tőkefajták</i> . AULA, Budapest, 1998. HORVÁTH D. Tamás: A felsőoktatás és a diplomások munkaerőpiaca az Egyesült Államokban. <i>Közgazdasági Szemle</i> , 1991/11. BODNÁR Éva: Három cikk ürügyén a hálapiénz ökonómiai természetéről. <i>Replika</i> , 1992/1-2. Jacek TITTENBRUN: <i>Sociology of the Economy versus Economic Sociology</i> . http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KES/struktura/IFSISE/Documents/6.Jacek_Tittenbrun	

Tantárgy neve: Gazdaság és társadalom	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC02 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Mihályi Helga, mesteroktató	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10+0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
Tantárgy feladata és célja: A tárgy keretein belül a hallgatók tanulmányozzák a klasszikus szociológia gazdasági vonatkozású szerzőit és elméleteit, továbbá két alapvető gazdasági intézmény: a pénz és a piac működését. A félév során nagy hangsúlyt fektetünk a gazdaság társadalmi beágyazottságának tárgyalására.	
Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: elemzés, értékelés, alkalmazás, irányítás, kooperáció attitűd: nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség autonómia és felelősség: önállóság, tisztelet, fejlődés	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás, gyakorlat: 1. A gazdaság szociológiai szemléletmódja 2. A gazdaság makroszociológiai elméletei I. (Marx, Weber, Durkheim) 3. A gazdaság makroszociológiai elméletei II. (Parsons, Luhmann, Habermas) 4. Gazdasági rendszerek (Sombart, Bücher) 5. A gazdasági piacok társadalmi szerkezete (Neale, Galasi) 6. Zárthelyi dolgozat 7. A nem gazdasági piacok szociológiája I. (egészségügy, sport) 8. A nem gazdasági piacok szociológiája II. (oktatás, művészet) 9. A pénzpiac szociológiája (Polányi, Zelizer) 10. A gazdasági rendszerek társadalmi beágyazottsága (Granovetter, Etzioni) 11. Beágyazottság és társadalmi tőke (Orbán, Bourdieu) 12. Beágyazottság és bizalom (Gambetta, Putnam) 13. Piaci kooperáció és társadalmi kapcsolatháló (Szántó-Tóth, Opp) 14. Az állam gazdasági szerepe	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: Zárthelyi dolgozat Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: Írásbeli vizsga: 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles	
Kötelező irodalom: LENGYEL Gy., SZÁNTÓ Z. (szerk.): <i>A gazdasági élet szociológiája</i> . AULA, Budapest, 2001. LENGYEL Gy., SZÁNTÓ Z. (szerk.): <i>Gazdaságszociológiai szöveggyűjtemény</i> . AULA, Budapest, 2006. LENGYEL Gy., SZÁNTÓ Z. (szerk.): <i>Gazdasági rendszerek és intézmények szociológiája</i> . AULA, Bp., 1998. György LENGYEL: <i>Embeddness, Redistribution and Double Dependence: Polányi- reception Reconsidered</i> . file:///C:/Users/User/Downloads/184-1-763-1-10-20160620.pdf	
Ajánlott irodalom: LENGYEL Gy., SZÁNTÓ Z. (szerk.): <i>Tőkefajta</i> . AULA, Budapest, 1998. HORVÁTH D. Tamás: A felsőoktatás és a diplomások munkaerőpiaca az Egyesült Államokban. <i>Közgazdasági Szemle</i> , 1991/11. BODNÁR Éva: Három cikk ürügyén a hálapiénz ökonómiai természetéről. <i>Replika</i> , 1992/1-2. Jacek TITTENBRUN: <i>Sociology of the Economy versus Economic Sociology</i> . http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KES/struktura/IFSISE/Documents/6.Jacek_Tittenbrun	

Tantárgy neve: Társadalompolitika	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCD03 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: Differenciált szakmai ism., kötelező
Tárgyfelelős: Szirbik Gabriella mesteroktató	
Közreműködő oktató(k): név, beosztás	
Javasolt félév: 1Ő (első őszi félév)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2 ea/hét	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont:2	Munkarend: <u>nappali</u> /levelező munkarend megjelölése
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A „Társadalompolitika” c. tárgy a „Törzsanyagon” belül a „Differenciált szakmai ismeretek” tananyagcsoportba tartozik. Feladata, hogy a társadalomtudományi felkészültséggel rendelkező szakemberek a társadalompolitika területén is, önállóan vagy csoportban végzendő kutatási, szakértői, oktatási, döntéshozói, irányítási, tervezési és szervezési, feladatok felelősségteljes elvégzésére legyenek képesek. Az előadás célja, hogy történeti áttekintést nyújtson a „szociális kérdés” alakulásáról, lehetővé téve a hallgatói kompetenciák fejlődését.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p><i>tudás:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ismeri és érti a szociológiával szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb irányzatait. • Ismeri és érti azokat a társadalmi problémákat, amelyek meghatározzák a szociológiai gondolkodás meghatározó tendenciáit. • Magas szintű ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal mechanizmusában, értse és átlássa a különböző érdekvérvényesítési és érdekköztetési fórumokat. <p><i>képesség:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Szűkebb szakterületén képes a társadalmi problémák és konfliktusok okainak és hatásmechanizmusainak elemzésére és összegző értékelésre. • Képes az újszerű szociológiai ismeretek megszerzésére, innovatív feladatok elvégzésére, érvelni tud azok fontossága mellett. <p><i>attitűd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bízik saját tudásában és képességeiben, elkötelezetten képviseli szakmai elképzeléseit. • Kritikusan ítéli meg a társadalomtudományok nyitottságát és sokszínűségét korlátozni igyekvő tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai törekvéseket <p><i>autonómia:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Elkötelezetten képviseli a szakmai érdekeket. • Törekszik a hazai és nemzetközi szakmai szervezetek munkájában részt venni 	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <p>A tantárgy a szociális kérdés alakváltozásaival foglalkozik. A hallgatók az alapvető fogalmi keretek elsajátítását követően az eltérő értékorientációjú társadalompolitikákba nyernek betekintést. Ezt követően a társadalompolitika legfőbb területeivel, ezek lehetőségeivel és kihívásaival ismerkednek meg.</p>	
<p><i>Előadás:</i></p> <p>Bevezetés</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Társadalom-, és szociálpolitikai értelmezések 2. A modern állami szerepvállalás elméleti háttere 3. A társadalmi igazságosság és a szükségletek társadalmi jellege 4. A társadalompolitikára ható értékek 5. Ideológiák és jólét 6. Magyar társadalompolitika a két vh. között 7. A jóléti állam történeti perspektívában 8. Az állami beavatkozás fő területei 9. Társadalompolitika és a jóléti állam 10. A modern társadalompolitika kihívásai 11. A szociális Európa 12. A jóléti állam válsága (?) 13. Globalizáció, Európai Unió, társadalompolitika 14. Összegzés 	

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

A hallgatók a szemeszter felénél zárthelyi dolgozatot írnak, a megadott irodalmak kijelölt részei és az órán elhangzottak alapján. A ZH. érdemjegye 50%-ban számít bele az évvégi értékelésbe.

Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

A hallgatók a szemeszter végén szóbeli kollokviumot tesznek.

Kötelező irodalom:

- Ferge Zsuzsa: A társadalompolitika fogalmáról. In.: Ferge Zsuzsa: Társadalompolitikai tanulmányok. Gondolat, Bp. 1981. pp.: 40-93.
- Pinker, Robert: Ki az atya? In.: A jóléti állam. Szerk.: Lévai Katalin-Ferge Zsuzsa. T-Twins Kiadó, 1991. pp: 15-49.
- Cora Zoltán - Kiss Mária Rita - Olasz Lajos: Fejezetek a magyarországi társadalom- és szociálpolitika történetéből I. SZTE ETSZK - Szeged 2019. pp.:201-267.
https://oszkdk.oszk.hu/storage/00/03/27/66/dd/1/szovegguyj-1resz_1867-1944.pdf
- Ferge Zsuzsa: És mi lesz, ha nem lesz? Az állam és a civilizációs folyamat. In.: Elszabaduló egyenlőtlenségek. Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Bp. 2000, pp.: 19-49.
- Castel, Robert (1995) A tulajdon társadalmasítása I.. Esély 1995 (6) 16–42
- Castel, Robert (1995) A szociális kérdés alakváltozásai. Előszó. Esély 1995(6) 3-15
- Castel, Robert (1993) A nélkülözéstől a kivetettséig - a kiilleszkedés pokoljárása. Esély 1993(3) 3 -23
- Csaba István-Tóth István György: A jóléti állam politikai gazdaságtana. In.: A jóléti állam politikai gazdaságtana. Osiris, Bp. 1999. pp.: 7-37.
- Paul Spicker: An introduction to Social Policy online tananyag <http://www.spicker.uk/social-policy/>

Ajánlott irodalom:

- Krémer Balázs: Bevezetés a szociálpolitikába, Napvilág Kiadó, 2009. pp. 1 -218.
- Titmuss, Richard M.: The Role of Redistribution in Social Policy
<https://www.ssa.gov/policy/docs/ssb/v28n6/v28n6p14.pdf>
- John Myles: Hanyatlás, vagy holtpont? A jóléti állam mai helyzete In.: Az új jobboldal és a jóléti állam. Szerk.: Bujalos I.-Nyilas M. Hilscher R. Szociálpolitikai Egyesület, Budapest, 1996.pp.: 357-396

Tantárgy neve: Társadalompolitika	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC03 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: Differenciált szakmai ism. , kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Vajda Norbert, egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1Ő (első őszi félév)	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2 ea/hét	Számokérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
Tantárgy feladata és célja: A „Társadalompolitika” c. tárgy a „Törzsanyagon” belül a „Differenciált szakmai ismeretek” tananyagcsoportba tartozik. Feladata, hogy a társadalomtudományi felkészültséggel rendelkező szakemberek a társadalompolitika területén is, önállóan vagy csoportban végzendő kutatási, szakértői, oktatási, döntéshozói, irányítási, tervezési és szervezési, feladatok felelősségteljes elvégzésére legyenek képesek. Az előadás célja, hogy történeti áttekintést nyújtson a „szociális kérdés” alakulásáról, lehetővé téve a hallgatói kompetenciák fejlődését.	
Fejlesztendő kompetenciák: tudás: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ismeri és érti a szociológiával szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb irányzatait. ▪ Ismeri és érti azokat a társadalmi problémákat, amelyek meghatározzák a szociológiai gondolkodás meghatározó tendenciáit. ▪ Magas szintű ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal mechanizmusaiban, értse és átlássa a különböző érdekérvényesítési és érdekütköztetési fórumokat. képesség: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Szűkebb szakterületén képes a társadalmi problémák és konfliktusok okainak és hatásmechanizmusainak elemzésére és összegző értékelésére. ▪ Képes az újszerű szociológiai ismeretek megszerzésére, innovatív feladatok elvégzésére, érvelni tud azok fontossága mellett. attitűd: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bízik saját tudásában és képességeiben, elkötelezetten képviseli szakmai elképzeléseit. ▪ Kritikusan ítéli meg a társadalomtudományok nyitottságát és sokszínűségét korlátozni igyekvő tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai törekvéseket. autonómia és felelősség: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Elkötelezetten képviseli a szakmai érdekeket. ▪ Törekszik a hazai és nemzetközi szakmai szervezetek munkájában részt venni. 	
Tantárgy tematikus leírása: A tantárgy a szociális kérdés alakváltozásaival foglalkozik. A hallgatók az alapvető fogalmi keretek elsajátítását követően az eltérő értékorientációjú társadalompolitikákba nyernek betekintést. Ezt követően a társadalompolitika legfőbb területeivel, ezek lehetőségeivel és kihívásaival foglalkozunk.	
Előadás, gyakorlat: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés 2. Társadalom-, és szociálpolitikai értelmezések 3. A modern állami szerepvállalás elméleti háttere 4. A társadalompolitika szereplői 5. Az állami beavatkozás fő területei 6. A társadalompolitikai döntéshozatal 7. A társadalmi igazságosság és a szükségletek társadalmi jellege 8. A társadalompolitika mint közpolitika 9. A cselekvések koordinációja 10. A modern társadalompolitika kihívásai 11. Társadalompolitika és a jóléti állam 12. A közösségi választás 	

- 13. Globalizáció, Európai Unió, társadalompolitika
- 14. Összegzés

Félévközi számonkérés módja és értékelése:Nincs.

A kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

- A félév végén az előadás és a kötelező irodalmak alapján írásbeli vagy szóbeli vizsgát kell tenni.

Kötelező irodalom:

- Benda et al: Social Investment Risks?, In: Corvinus Journal of Sociology and Social Policy, (2017)2, 25-42.
 - Cahnman et al: A társadalompolitika fogalma, Esély 2008/2
- http://www.esely.org/kiadvanyok/2008_2/CAHNMAN.pdf
- Cora Zoltán: Kovrig Béla és a produktív szociálpolitika: korszakváltás vagy „korforduló”? Szegedi Egyetem, 2014, In: <http://publicatio.bibl.u-szeged.hu/5276/1/Cora12746.pdf>
 - Jenei György: Társadalompolitika, BCE, TÁMOP-4.1.2/A/2-10/1-2010-0003, Budapest, 2011 (kijelölt fejezetek)
 - Simonyi Ágnes: Úton a társadalompolitika, Kapocs, 2008/6

https://epa.oszk.hu/02900/02943/00039/pdf/EPA02943_kapocs_2008_6_02.pdf

Ajánlott irodalom:

- Bartus Tamás: Az iskolai végzettség és a második gyermekvállalás. Bizonyítékok az Életünk Fordulópontjai adatbázisból, 2017,
<http://www.demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografia/article/view/2710/2599>
- Bill Jordan (2003.): „Kemény szeretet” – Szociális munka, társadalmi kirekesztés és a harmadik út Esély 2003/4 3 – 22. o. / http://www.esely.org/kiadvanyok/2003_4/JORDAN.pdf
- Castel, Robert: A szociális kérdés alakváltozásai. Max Weber Alapítvány- Wesley Zsuzsanna Alapítvány-Kávé Kiadó. Budapest, 1998

Tantárgy neve: A szociális esetek jogi és etikai vonatkozásai	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCSZ07 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: szab adon vál.
Tárgyfelelős: Dr. Vajda Norbert, egyetem adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2 gy/hét	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: Az „A szociális esetek jogi és etikai vonatkozásai.” c. tárgy az „szabadon választható” tananyagcsoportba tartozik. Feladata, hogy a Szociológia MA hallgatói gyakorlati eseteírások alapján ismerkedhessenek meg el az egyes szociális esetek jogi és etikai vonatkozásaival, majd gyakorlati tapasztalatok alapján képessé váljanak önálló esetelemzésben való közreműködésre is. <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ismeri más segítő szakmák kompetenciaköreit, felkészült a gyakorlat során felmerülő problémák szakmai illetékességének felismerésére, és más szakmák szakembereivel való szakszerű együttműködésre. <p>képesség:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát. ▪ Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől. <p>attitűd:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre. ▪ Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez. ▪ Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra; elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinek megismerésére és alkalmazására. <p>autonómia és felelősség:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Felelősséget vállal a szolgáltatásokat igénybe vevők életébe történő beavatkozásért. ▪ Felelősséget vállal a rábízott információkért, valamint a dokumentációban rögzített adatokért, titoktartási kötelezettségét megtartja. ▪ Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a szociális munka közvetlen gyakorlatában, a különböző szinteken megvalósuló csapatmunkában. Kommunikációjáért hatáskörén belül mindenkor felelősséget vállal. 	
Tantárgy tematikus leírása: <ul style="list-style-type: none"> ▪ A félév első felében a hallgatók a szociális-, gyermekjóléti-, és gyermekvédelmi rendszer területeit jellemző eseteírások során megismerkednek az eseteírások alapjaival. Ezt követően gyakorlati helyükhöz kapcsolódó eseteken keresztül saját eseteírásokat készítenek, amelyeket az óra keretében bemutatnak. 	
Előadás: <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés 2. Családon belüli, illetve párkapcsolati erőszak 3. Gyermekvédelem: veszélyeztettség – körülmények és következmények 4. Nevelőszülői ellátás dilemmái – „ideiglenes állandóság” – „munka és érzelmi kötődés” 5. Cselekvőképtelenség és gondnokság alá helyezés 6. Korlátozó intézkedések - intézményekben 7. Ellátottjogi képviselő 8. Gyakorlati feladatok 9. Gyakorlati feladatok 	

10. Gyakorlati feladatok
11. Gyakorlati feladatok
12. Hallgatói esetelemzések
13. Hallgatói esetelemzések
14. Összegzés

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

- 1.) A félév során a hallgatók egyénileg eseteket elemeznek, amelyeket a tárgy oktatója értékeli. A feladatok megoldásához tantermen kívüli aktív feladatvégzésre is szükség van.
 - Forma: házidolgozat minimum 3000 maximum 6000 karakter terjedelemben
 - a megadottnál rövidebb és hosszabb dolgozatok nem kerülnek értékelésre,
 - a plágium bármely formája a dolgozat el nem fogadását vonja maga után
 - határidő: *legkésőbb* a vizsgaidőszak első napja előtt 2 héttel kell a dolgozatot emailben továbbítani a vajdanorbert.office@gmail.com -ra.
 - Tartalom
 - Az előadás tematikában szereplő 6 téma közül (lásd fentebb 2-7 közötti téma megjelöléseket) egyet kell kiválasztani és annak gyakorlati működéséről a területen dolgozó szakemberekkel való konzultáció, valamint önálló szakirodalomgyűjtés alapján a dilemmahelyzeteket középpontba állító elemzést kell írni.
- 2.) Az előadások és a kötelező irodalmakra épülő zárthelyi dolgozat legalább 50%-os eredménnyel való teljesítése.

A gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése:

- A félévközi teljesítmény szerint. A két fentebb részletezett feladat egyenlő, 50-50%-os arányban számít a végső értékelésnél.

100-90 %	jeles
89-76%-	jó
75-65%	közepes
64-50%	elégéses
50% alatt	elégtelen

Kötelező irodalom:

- Bányai Emőke: Szociális esetek jogi és etikai összefüggései, TÁMOP-4.1.2-08/2/A/KMR-2009-0043, Budapest, 2012 (18-27-ik oldal – 2-ik jogeset, 273- 296-ik oldalak – 17-ik jogeset) https://dtk.tankonyvtar.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/8242/a_szocialis_esetek_jogi_es_etikai_osszefuggese.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Bogács Ernő-Rácz Andrea: Gyermekvédelem és szakmai integritás, Esély 2016/3, http://www.esely.org/kiadvanyok/2016_3/2016-3_4-1_Bogacs-Racz_Gyermekvedelem.pdf
- Integrált Jogvédelmi Szolgálat (IJSZ): Ellátottjog, <http://www.ijsz.hu/ellatottjog.html>
- Párkányi Eszter: A cselekvőképességet érintő eljárások dilemmái, Esély 2014/5, http://www.esely.org/kiadvanyok/2014_5/2004-5_1-2_parkanyi_cselekvokesseget_erinto.pdf
- Rácz Andrea: Gyermekvédelem a változás-elmélet tükrében, Metszetek, 2016/4, http://metszetek.unideb.hu/files/metszetek%202016_4_10_racz.pdf
- Spronz Júlia: A jog hálójában, Patent Egyesület, 2016, <https://mek.oszk.hu/16000/16039/16039.pdf>
- Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság: Korlátozó intézkedések, https://szgyf.gov.hu/phocadownload/eselyteremtes/Korlatozo_intezkedesek_tajekoztato0707.pdf
- Szociális Munka Etikai Kódexe, Szociális Szakmai Szövetség, 2016, <http://3sz.hu/sites/default/files/Etikai.pdf>
- Részletes tájékoztató a gondnokság alá helyezési eljárásról, http://szf.gov.hu/file/554_2018.pdf
- Szöllősi Gábor: A gyermekvédelmi probléma mint társadalmi konstrukció, Esély 2003/2, http://www.esely.org/kiadvanyok/2003_2/SZOLLOSI.pdf

Ajánlott irodalom:

- Hoffman István: Bevezetés a szociális jogba, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015
- Juhász Gábor- Tausz Katalin: Szociális jog, 2012 TÁMOP-4.1.2-08/2/A/KMR-2009-0043,

Tantárgy neve: A szociális esetek jogi és etikai vonatkozásai	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOCSZ07 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete Tantárgyelem: szabadon vál.
Tárgyfelelős: Dr. Vajda Norbert, egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10 óra/félév	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: Az „A szociális esetek jogi és etikai vonatkozásai.” c. tárgy az „szabadon választható” tananyagcsoportba tartozik. Feladata, hogy a Szociológia MA hallgatói gyakorlati esetleírások alapján ismerkedhessenek meg el az egyes szociális esetek jogi és etikai vonatkozásaival, majd gyakorlati tapasztalatok alapján képessé váljanak önálló esetelemzésben való közreműködésre is.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ismeri más segítő szakmák kompetenciaköreit, felkészült a gyakorlat során felmerülő problémák szakmai illetékességének felismerésére, és más szakmák szakembereivel való szakszerű együttműködésre. <p>képesség:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Képes kritikus szemlélettel és reflektív módon megfogalmazni a társadalmi és szociális problémákat, a veszélyeztető tényezőket és a problémakezelés folyamatát. ▪ Képes megkülönböztetni a vélekedéseket, sztereotípiákat, előítéleteket a bizonyítékokkal alátámasztott társadalmi tényektől, leírásoktól, elemzésektől. <p>attitűd:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre. ▪ Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez. ▪ Nyitott az új módszerekre, eljárásokra, szakmai eredményekre és innovációkra; elkötelezett a korszerű szociális munka tudományos és gyakorlati eredményeinek megismerésére és alkalmazására. <p>autonómia és felelősség:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Felelősséget vállal a szolgáltatásokat igénybe vevők életébe történő beavatkozásért. ▪ Felelősséget vállal a rábízott információkért, valamint a dokumentációban rögzített adatokért, titoktartási kötelezettségét megtartja. ▪ Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a szociális munka közvetlen gyakorlatában, a különböző szinteken megvalósuló csapatmunkában. Kommunikációjáért hatáskörén belül mindenkor felelősséget vállal. 	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ A félév első felében a hallgatók a szociális-, gyermekjóléti-, és gyermekvédelmi rendszer területeit jellemző esetleírások során megismerkednek az esetleírások alapjaival. Ezt követően gyakorlati helyükhöz kapcsolódó eseteken keresztül saját esetleírásokat készítenek, amelyeket az óra keretében bemutatnak. 	
<p>Előadás:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés 2. Családon belüli, illetve párkapcsolati erőszak 3. Gyermekvédelem: veszélyeztettség – körülmények és következmények 4. Nevelőszülői ellátás dilemmái – „ideiglenes állandóság” – „munka és érzelmi kötődés” 5. Cselekvőképzetlenség és gondnokság alá helyezés 	

6. Korlátozó intézkedések - intézményekben
7. Ellátottjogi képviselet
8. Gyakorlati feladatok
9. Gyakorlati feladatok
10. Gyakorlati feladatok
11. Gyakorlati feladatok
12. Hallgatói esetelemzések
13. Hallgatói esetelemzések
14. Összegzés

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

1. A félév során a hallgatók egyénileg eseteket elemeznek, amelyeket a tárgy oktatója értékeli. A feladatok megoldásához tantermen kívüli aktív feladatvégzésre is szükség van.
 - Forma: házidolgozat minimum 3000 maximum 6000 karakter terjedelemben
 - a megadottnál rövidebb és hosszabb dolgozatok nem kerülnek értékelésre,
 - a plágium bármely formája a dolgozat el nem fogadását vonja maga után
 - határidő: *legkésőbb* a vizsgaidőszak első napja előtt 2 héttel kell a dolgozatot emailben továbbítani a vajdanorbert.office@gmail.com -ra.
 - Tartalom
 - Az előadás tematikában szereplő 6 téma közül (lásd fentebb 2-7 közötti téma megjelöléseket) egyet kell kiválasztani és annak gyakorlati működéséről a területen dolgozó szakemberekkel való konzultáció, valamint önálló szakirodalomgyűjtés alapján a dilemmahelyzeteket középpontba állító elemzést kell írni.
2. Az előadások és a kötelező irodalmakra épülő zárthelyi dolgozat legalább 50%-os eredménnyel való teljesítése.

A gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése:

- A félévközi teljesítmény szerint. A két fentebb részletezett feladat egyenlő, 50-50%-os arányban számít a végső értékelésnél.

100-90 %	jeles
89-76%-	jó
75-65%	közepes
64-50%	elégséges
50% alatt	elégtelen

Kötelező irodalom:

- Bányai Emőke: Szociális esetek jogi és etikai összefüggései, TÁMOP-4.1.2-08/2/A/KMR-2009-0043, Budapest, 2012 (18-27-ik oldal – 2-ik jogeset, 273- 296-ik oldalak – 17-ik jogeset) https://dtk.tankonyvtar.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/8242/a_szocialis_esetek_jogi_es_etikai_osszefuggese.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Bogács Ernő-Rácz Andrea: Gyermekvédelem és szakmai integritás, Esély 2016/3, http://www.esely.org/kiadvanyok/2016_3/2016-3_4-1_Bogacs-Racz_Gyermekvedelem.pdf
- Integrált Jogvédelmi Szolgálat (IJSZ): Ellátottjog, <http://www.ijsz.hu/ellatottjog.html>
- Párkányi Eszter: A cselekvőképességet érintő eljárások dilemmái, Esély 2014/5, http://www.esely.org/kiadvanyok/2014_5/2004-5_1-2_parkanyi_cselekvokesseget_erinto.pdf
- Rácz Andrea: Gyermekvédelem a változás-elmélet tükrében, Metszetek, 2016/4, http://metszetek.unideb.hu/files/metszetek%202016_4_10_racz.pdf
- Spronz Júlia: A jog hálójában, Patent Egyesület, 2016, <https://mek.oszk.hu/16000/16039/16039.pdf>
- Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság: Korlátozó intézkedések, https://szgyf.gov.hu/phocadownload/eselyteremtes/Korlatozo_intezkedesek_tajekoztato0707.pdf
- Szociális Munka Etikai Kódexe, Szociális Szakmai Szövetség, 2016, <http://3sz.hu/sites/default/files/Etikai.pdf>
- Részletes tájékoztató a gondnokság alá helyezési eljárásról, http://szf.gov.hu/file/554_2018.pdf
- Szöllősi Gábor: A gyermekvédelmi probléma mint társadalmi konstrukció, Esély 2003/2, http://www.esely.org/kiadvanyok/2003_2/SZOLLOSI.pdf

Ajánlott irodalom:

- Hoffman István: Bevezetés a szociális jogba, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2015
- Juhász Gábor- Tausz Katalin: Szociális jog, 2012 TÁMOP-4.1.2-08/2/A/KMR-2009-0043,

Tantárgy neve: MINDFULNESS A HÉTKÖZNAPOKBAN – éber figyelmen alapuló stresszkezelés klasszikus MBSR módszerrel	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM635_IT Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: Szabadon vál.
Tárgyfelelős: Dr. Hegedűs Ágnes	
Közreműködő oktató(k): - Dr. Hegedűs Ágnes	
Javasolt félév: 1Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 0+2	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A stressz funkcióinak és jellegzetességeinek megismertetése, saját stressz-működésünk és stressz-mintázataink feltérképezése tapasztalati gyakorlatok segítségével. Az éber figyelem (mindfulness, tudatos jelenlét) képességének fokozatos felépítése az MBSR (Mindfulness Based Stress Reduction) módszer alapgyakorlatainak elsajátításával. Az éber figyelem kiterjesztése a másokhoz fűződő viszony, a kommunikáció és az öngondoskodás területeire. Az órai munka és az otthoni gyakorlás együttesen hozza létre a kívánt hatást, ami a hallgatók jobb koncentrációs készsége, hatékonyabb stresszkezelése, tudatosabb kommunikációja, kapcsolati működése és képessége egy felelősebb öngondoskodásra.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás: Elméleti alapismereteket szerez a stressz mibenlétéről, funkcióiról, élettanáról, a stresszkezelés általános megközelítéseiről, módszereiről. Gyakorlati tapasztalatokon keresztül ismeri fel saját stresszmintázatait, automatikus reagálásait, diszfunkcionális működésmódjait, amelyek az életében frusztrációt, stresszes állapotokat okoznak. Ismeretekkel rendelkezik a kommunikáció területén a tudatos, asszertív kommunikációról, amely a békés kapcsolatokat építi, és felismeri az erőszakos, romboló kommunikációt, amelynek feloldására is eszközöket kap. Tájékozottá válik az egyetemes emberi értékek alapján való kapcsolódás területén. A módszer kifejezett hangsúlyt helyez a tapasztalati gyakorlatokra, így az órai feldolgozás kapcsán átélt felismerések mélyebben rögződnek. .</p> <p>képesség: Képessé válik arra, hogy kifejllessze és fenntartsa az éber figyelmet a formális ülő – álló – és mozgás – gyakorlatok alatt, valamint a hétköznapi tevékenységben is fokozatosan beépítse azt. Képes konzekvens önreflexiót gyakorolni, objektíven megfigyelni saját diszfunkcionális működését, automatikus reakcióit, és tudatosabb, konstruktívabb válaszokra cserélni azokat. Képes az éber figyelmet használni a másokkal való kapcsolódásban, kommunikációban, egy asszertív, önmagát hatékonyan képviselő, de a másokra is figyelő módon. Képessé válik a felelősebb öngondoskodásra, felismerve a romboló, nem támogató tevékenységeket, lecserélve azokat támogató, építő időtöltésekre.</p> <p>attitűd: A mindfulness filozófiáját és gyakorlatát elsajátítva nyolc attitűd kerül kifejlesztésre: nyitottá és kíváncsivá válik a valóságra, ítélkezésmentes, elvárásmentes és elfogadó módon viszonyul saját magához és másokhoz, a világhoz. Felismeri a fölösleges ragaszkodásait, és törekszik azok elengedésére.. Fejlődik a türelemben, és a saját maga, mások és az élet alapvető jóságában vetett bizalomban, és az együttérzésben A csoportmunka emellett fejleszti a nyitott, értő meghallgatást, a másokra való türelmes odafigyelő magatartást.</p> <p>autonómia és felelősség: Az órai munkában az első alkalommal közösen egyeztetett és biztonságot adó kereteken belül mindenki önállóan vállalja a gyakorlatokban való részvételt, tudatosan gondoskodva a saját aktuális terhelhetőségéről, hatáiról. Az otthoni gyakorlás energia/idő/figyelem befektetéssel jár, ezen keresztül is gyakorolja a magáért való felelősségvállalást.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása: Az első alkalom egy orientációs óra lesz, amelyen a hallgatók tájékozódnak a tantárgy lényegét, felépítését, célját illetően, illetve arról, hogy mit igényel tőlük a mindfulness elsajátítása az órai munkán kívül. Ez a foglalkozás a tanárnak is lehetővé teszi a hallgatók motivációinak feltérképezését, a velük való megismerkedést, és a keretek egyeztetését. A foglalkozások első harmadában elméleti szinten megismerkedünk a mindfulness módszerrel, a stressz élettanával, jellegzetességeivel, majd saját stressz-működésünk és stressz-mintázataink saját élmény alapú feltérképezése következik. Ebben a szakaszban az éber figyelem-gyakorlatok elsősorban a megalapozottságot, a földeltséget, a figyelem lehorgonyzását, koncentrációs képességét fejlesztik. A második harmadban a kifejlesztett alapokon építkezve további felismeréseket teszünk a destruktív és a konstruktív viselkedési minták feltérképezésével, keresve a hasznosabb és tudatos válaszadást az élet kihívásaira. A harmadik harmadban kiterjesztjük a vizsgálódást a kapcsolatokra, a kommunikációra, az önmagunkról való tudatos gondoskodás, a magunk és mások iránti együttérzés kifejlesztésére, és a tanultak életünkbe való beépítésére.</p>	

Gyakorlat:

szeptember 7. Orientációs óra. Ismerkedés a módszerrel, egymással, motivációk feltérképezése, szükséges attitűd, keretek egyeztetése. Első éber figyelem gyakorlat, légzésfigyelés.

szeptember 14. Automatikus reakcióink/szokásaink/viselkedési függőségeink felfedezése, mitől szenvedünk? Tolerancia-ablak. A figyelem irányítása, lehorgonyzása, testpásztázás.

szeptember 21. Otthoni gyakorlás tapasztalatai. A figyelem irányítása, lehorgonyzása, a test és a légzés megfigyelése. Tudatos étkezés. Mindfulness – attitűdök.

szeptember 28. Otthoni gyakorlás tapasztalatai. Lehorgonyzás és kapcsolódás magunkhoz, a test és a légzés megfigyelése. Tudatos mozgás. A helyes ülés. Kellemes tapasztalatok megfigyelése, feldolgozása.

október 5. Otthoni gyakorlás tapasztalatai. Lehorgonyzás és kapcsolódás magunkhoz. Tudatos járás. Hogyan hozzuk létre a stresszt?

október 12. Otthoni gyakorlás tapasztalatai. Lehorgonyzás és kapcsolódás magunkhoz. Odafordulás a nehézséghez. Kellemetlen tapasztalatok megfigyelése, feldolgozása

október 19. Otthoni gyakorlás tapasztalatai. Lehorgonyzás és kapcsolódás magunkhoz. 3 lépéses lehorgonyzás. Tudatos mozgás.

október 26. Otthoni gyakorlás tapasztalatai. A stressz mélyebb megértése. Az éber figyelem kiterjesztése a tudati eseményekre (gondolatok, érzelmek): Ötféle tudatosság-gyakorlat.

november 9. Otthoni gyakorlás tapasztalatai. A stressz mélyebb megértése. Az éber figyelem kiterjesztése a tudati eseményekre (gondolatok, érzelmek): Választás nélküli tudatosság-gyakorlat.

november 16. Otthoni gyakorlás tapasztalatai. A nehéz és a könnyű kommunikáció. Asszertív kommunikáció. Választás nélküli tudatosság-gyakorlat.

november 23. Otthoni gyakorlás tapasztalatai. Tudatos járás. Öngondoskodás, önegyüttérzés. A kedves odafordulás gyakorlata.

november 30. Otthoni gyakorlás tapasztalatai. Összegzés. Mit tanultunk? Mi változott meg az életünkben? Hogyan építjük be a mindfulness gyakorlatokat a mindennapokba? Mire van ehhez szükségünk?

december 7.

Félévközi számonkérés módja és értékelése: Az aláírás feltétele maximálisan 3 hiányzás.

Gyakorlati teljesítésének módja, értékelése: Az órán való aktív részvétel alapján

Kötelező irodalom: (3+1 idegen nyelvű)

MBSR tanfolyami munkafüzet

Jon Kabat-Zinn: Az éber figyelemről – örök kezdőknek (Ursus Libris) (letölthető)

Jon Kabat-Zinn: Bárhová mész, ott vagy (Ursus Libris) (letölthető)

Jon Kabat-Zinn: Full catastrophe living (Piatkus)

Ajánlott irodalom: (3+1 idegen nyelvű)

Anna Black: Tudatos jelenlét (Angyalműhely könyvek)

Thich Nhat Hanh: A párbeszéd művészete (Ursus Libris)

Kelly McGonigal: A stressz napos oldala (Ursus Libris)

Susan Gillis Chapman: The five keys to mindful communication (Shambala Boulder)

Tantárgy neve: Az iszlám világ múltja és jelene	Tantárgy Neptun kódja: BTBNSZM636_IT Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: szabadon vál.
Tárgyfelelős: Dr. Udvarvölgyi Zsolt András, főiskolai tanár, Ph.D.	
Közreműködő oktató(k):	
Javasolt félév: 1. Ő	Előfeltétel: nincs
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 4	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: Az elmúlt évek során a magyarországi közérdeklődés is az iszlám vallás és a muszlimok által lakott országok irányába fordult. A tantárgy célja az iszlám vallás alapjainak, az iszlám országok újkori történetének, a közelmúlt és a jelen eseményeinek rövid áttekintése és elemzése. Különös hangsúlyt fektetünk a közel-keleti és európai történésekre, ill. az aktuális fejleményekre Afganisztántól-Nyugat-Európáig. A kurzust képek és filmek színesítik majd.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tájékozott a magyar és egyetemes politikai, gazdasági, kulturális jelenségek általánosan elfogadott tendenciái, jellemzői, adatai körében. - Összefüggéseiben értelmezi a szakterületéhez általában kapcsolódó, nemzetközi, európai és regionális, politikai, jogi, gazdasági és civilizációs ismereteket és eseményeket. (Különösen az iszlám vallás és az iszlám országok tekintetében.) <p>képesség:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Képes történelmi, társadalmi, gazdasági, jogi és politikai kérdésekben az ismeretek önálló elsajátítására és rendszerezésére. - Képes a nemzetközi összefüggésekben való eligazodásra, folyamatok, változások követésére, megértésére, feldolgozására, mindezek hatékony és eredményes megosztására, és a gyakorlatban történő alkalmazására. - Képes legalább egy Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából a nemzetközi kapcsolatok jelenségeit értelmezni. (Jelen kurzus esetében képes az iszlám kultúrát értelmezni.) <p>attitűd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Érti és elfogadja, hogy a gazdasági, politikai és kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak. - Igénye van az európai nemzeti kultúrák befogadására és az Európán kívüli kultúrák megismerésére. (Jelen kurzus esetében igénye van az iszlám kultúra megismerésére.) <p>autonómia és felelősség:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A szakterületén szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében. - Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel a szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait. 	
Tantárgy tematikus leírása:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés. Az iszlám rövid története. Mohamed próféta élete, az iszlám irányzatai. 2. Az iszlám vallás alapjai. Az öt pillér. A muszlimok szokásai, életvitele. Iszlám ünnepek. 3. Az iszlám jogrendszer (sharia). Az iszlám Nyugat-Európában. 4. Az iszlám a Balkánon. 5. Az „arab tavasz” és következményei. Líbia, Tunézia, Egyiptom helyzete. A migrációs válság. Visszatekintés az elmúlt 10 évre. 6. A szíriai és iraki polgárháború. Jemen tragédiája. Szaúd-Arábia és az Öböl-menti sejségek. 7. Törökország helyzete. 8. Az Iráni Iszlám Köztársaság. Merre tart Irán az elnökválasztás után? 9. A posztszovjet térség muszlim államai. 10. Afganisztán és Pakisztán. Az afgán dráma okai és következményei. 11. Muszlimok Indiában és Kínában. 12. Kitekintés a Távol-Kelet más iszlám országaira és népeire. Indonézia, Malajzia, Brunei. 13. Az iszlám Afrikában. 14. Az iszlám Magyarországon. A hazai közösségek. 	

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

Aktív órai részvétel.

A gyakorlat teljesítésének módja, értékelése:

Zárthelyi dolgozat (ZH) az utolsó órák egyikén az órán elhangzottak és a megadott irodalom alapján. (A megadottól eltérő, de témába vágó olvasmányok színvonalas ismertetésének a lehetősége is reális választás lehet. Ennek részleteit az első órán megbeszéljük.)

Az írásbeli / **szóbeli vizsga** itt tüntetendő fel, illetve **az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):** -

Kötelező irodalom (4+1 angol nyelvű):

Germanus Gyula: *Allah Akbar!* Budapest, Szépirodalmi, 1984. ISBN: 963 152 524 4

Horváth Pál: *Vallásfilozófia és vallástörténet. Az iszlám: keletkezés, tanítás, történet c. fejezet.*

Budapest, 2006, L'Harmattan-Zsigmond Király Főiskola. ISBN: 9789639683334

Hillenbrand, Carole: *Az iszlám. Új történelmi bevezetés.* Budapest, Kossuth, 2016. ISBN: 978-963-09-8625-0

Rostoványi Zsolt (szerk.): *Az iszlám Európában. Az európai iszlám közösségek differenciáltsága.* Budapest, Grotius könyvtár, 2010.

in: <http://www.grotius.hu/publ/konyvtar.asp#b5>

Malcolm Clark: *Islam For Dummies.* Hoboken, Wiley Publishing, 2003. ISBN 978-0764555039

Ajánlott irodalom (4+1 angol nyelvű):

A Kegyes Korán értelmi és tartalmi fordítása magyar nyelvre. Szaúd-Arábia, A Fahd Király nevét viselő, a Kegyes Korán nyomtatására alapított Komplexum, é.n. 2007. Fordította: Dr. Okváth Csaba

Goldziher Ignác: *Az iszlám története.* Budapest, Anno Bt, é.n. (Reprint) ISBN: 963 9066 96 6

Germanus Gyula: *Kelet varázsa.* Budapest, Magvető Kiadó, több kiadásban. ISBN 963 140 093 X

Ash, Timothy Garton: *Az iszlám Európában (Eurázia).* In: Magyar Lettre Internationale, 67. szám (2007/2008 tél)

<http://www.c3.hu/scripta/lettre/lettre67/tga.htm>

Csizmadia Sándor: *Az iszlám közösségek helyzete Nyugat-Európában.*

In: http://www.publikon.hu/application/essay/298_1.pdf

Arthur Goldschmidt Jr.: *A Közel-Kelet rövid története.* Budapest, Maecenas, 1997. ISBN: 963 902 544 5

Goldziher Ignác: *Az iszlám. Tanulmányok a mohamedán vallás köréből.* Budapest. Magvető, 1980.

Goldziher Ignác: *Az iszlám kultúrája I-II.* Budapest. Gondolat, 1981.

Korán. (The Holy Quran) ford.: Mihálffy Balázs (Abdulrahman) Karachi, Rehbar Publishers, é. n.

N. Rózsa Erzsébet – Tüske László: *A burka viselésének szabályozásáról folyó európai vitához.* In: MKI Gyorselemzések 2010/12.

<http://www.kulugyiintezet.hu/index.php?menu=26&gyors=2047>

Rostoványi Zsolt: *Az iszlám a 21. század küszöbén.* Budapest, Aula, 1998.

Francis Robinson: *Atlas of the Islamic World Since 1500.* Oxford, Andromeda Oxford, 1989. ISBN: 978-0871966292

I/2.

Tantárgy neve: Társadalomelmélet II.	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOC2201 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező.
Tárgyfelelős: Dr. Szepessy Péter egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2/T	Előfeltétel: BTMNSOC1101
Óraszám/hét: 2+0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A kurzus az emberi történelem öröknek tűnő kísérelését, az egyenlőtlenséget vizsgálja. Általános tapasztalatnak tűnik, hogy a társadalmak sosem voltak mentesek a hierarchiától, a különböző erőforrások nem egyenlően oszlanak el, sem anyagi sem politikai értelemben. Az órákon annak próbálunk meg utánajárni, hogy a különböző korok, különböző társadalmi és gondolkodói hogyan viszonyultak ehhez a jelenséghez.	
Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Magas szintű ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal mechanizmusaiban, értse és átlássa a különböző érdekérvényesítési és érdekütköztetési fórumokat. képesség: Képes eligazodni a társadalmi problémák és konfliktusok rendszerében. attitűd: Határozottan és elkötelezetten kiáll a globális és lokális problémák megoldására irányuló szakmai törekvések mellett. autonómia és felelősség:	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás 1. Társadalmi rétegződés és az igazságosság 2. Az esszéusok és Patmosz. 3. Mi álljon a közösségek integrációjához szükséges eszme középpontjában? 4. A felvilágosodás utópiái. 5. Mítosz és tudomány 6. Francois Babeuftól Marxig, avagy az egyenlők társaságától a kommunistákig. 7. Keresztény társadalmi tanítások. A Rerum novarumtól a felszabadítás teológiájáig. 8. Az iszlám társadalmi tanítása. 9. Mitől lenne igazságos a világ? 10. Az egyenlőség veszélyei. 13. A nyugat különössége, a modernitás specifikumai. 12. Mi az a posztmodern? 13. Civilizációk narratívái. 14. Társadalom és vallás. A vallás szerepe a társadalmi rendben.	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: Az aláírás feltétele a sikeres zárthelyi dolgozat. A dolgozat 50%-os teljesítmény esetén sikeres. Sikertelen dolgozat esetén a szorgalmi időszak utolsó hetében szóbeli beszámolóra van lehetőség. A zárthelyi dolgozat időpontja: 2023. 05. 19. kollokvium: szóbeli vizsga Vizsgakérdések: 1. Társadalmi rétegződés és az igazságosság 2. A rabszolgaság hosszú története és sokarcúsága. 3. Mi álljon a közösségek integrációjához szükséges eszme középpontjában? 4. A felvilágosodás utópiái. 5. Mítosz és tudomány 6. Francois Babeuftól Marxig, avagy az egyenlők társaságától a kommunistákig. 7. Keresztény társadalmi tanítások. A Rerum novarumtól a felszabadítás teológiájáig.	

8. Az iszlám társadalmi tanítása.
9. Mitől lenne igazságos a világ?
10. Az egyenlőség veszélyei.
11. Civilizációk narratívái.
12. Társadalom és vallás. A vallás szerepe a társadalmi rendben.
13. A nyugat különössége, a modernitás specifikumai.
14. A civilizációk közötti kommunikáció jellegzetességei

Kötelező irodalom:

- Huntington, Samuel: *A civilizációk összecsapása és a világrend átalakulása*. Budapest. Európa. 1998.
- Mannheim Károly: *Ideológia és utópia*. Budapest. Atlantisz. 1996. IV. Az utópikus tudat. /2. Az utópikus tudat alakváltozásai és fokai az újkori fejlődésben, Az utópikus tudat első alakja: az újrakeresztelkedők orgiasztikus chliazmusa. 242-250. l.
- Marx, Karl – Engels, Friedrich: *Kommunista Kiáltvány*.
- Molnár Tamás: *A hatalom két arca: politikum és szentség*. Budapest. Európa. 1992. 23-216. l.
- Szent Ágoston: *A boldog életről A szabad akaratról*. Budapest. Európa. 1989. A szabad akaratról. Első könyv. 55-102. l.
- Rubin, Jared: *Rulers, Religion, and Riches. Why the West Got Rich and the Middle East Did Not*. Cambridge University Press 2017.

Ajánlott irodalom:

- Habermas, Jürgen –Ratzinger, Joseph: *A szabadelvű állam morális alapjai*. Budapest. Gondolat, 2007.

Tantárgy neve: Társadalomelmélet II.	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC2201 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező.
Tárgyfelelős: Dr. Szepessy Péter egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2/T	Előfeltétel: BTMLSOC1101
Óraszám/hét: 2+0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus az emberi történelem öröknek tűnő kísérőjét, az egyenlőtlenséget vizsgálja. Általános tapasztalatnak tűnik, hogy a társadalmak sosem voltak mentesek a hierarchiától, a különböző erőforrások nem egyenlően oszlanak el, sem anyagi sem politikai értelemben. Az órákon annak próbálunk meg utána járni, hogy a különböző korok, különböző társadalmi és gondolkodói hogyan viszonyultak ehhez a jelenséghez.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Magas szintű ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal mechanizmusában, értse és átlássa a különböző érdekérvényesítési és érdekütköztetési fórumokat. képesség: Képes eligazodni a társadalmi problémák és konfliktusok rendszerében. attitűd: Határozottan és elkötelezetten kiáll a globális és lokális problémák megoldására irányuló szakmai törekvések mellett. autonómia és felelősség:</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Társadalmi rétegződés és az igazságosság 2. A rabszolgaság hosszú története és sokarcúsága. 3. Mi álljon a közösségek integrációjához szükséges eszme középpontjában? Az esszénusok és Patmosz. 4. A felvilágosodás utópiái. 5. Mítosz és tudomány 6. Francois Babeuftól Marxig, avagy az egyenlők társaságától a kommunistákig. 7. Keresztény társadalmi tanítások. A Rerum novarumtól a felszabadítás teológiájáig. 8. Az iszlám társadalmi tanítása. 9. Mitől lenne igazságos a világ? 10. Az egyenlőség veszélyei. 11. Civilizációk narratívái. 12. Társadalom és vallás. A vallás szerepe a társadalmi rendben. 13. A nyugat különössége, a modernitás specifikumai. 14. A civilizációk közötti kommunikáció jellegzetességei. 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: zárthelyi dolgozat kollokvium: szóbeli vizsga Vizsgakérdések:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Társadalmi rétegződés és az igazságosság 2. A rabszolgaság hosszú története és sokarcúsága. 3. Mi álljon a közösségek integrációjához szükséges eszme középpontjában? 4. A felvilágosodás utópiái. 5. Mítosz és tudomány 6. Francois Babeuftól Marxig, avagy az egyenlők társaságától a kommunistákig. 7. Keresztény társadalmi tanítások. A Rerum novarumtól a felszabadítás teológiájáig. 8. Az iszlám társadalmi tanítása. 9. Mitől lenne igazságos a világ? 10. Az egyenlőség veszélyei. 11. Civilizációk narratívái. 12. Társadalom és vallás. A vallás szerepe a társadalmi rendben. 13. A nyugat különössége, a modernitás specifikumai. 14. A civilizációk közötti kommunikáció jellegzetességei 	

Kötelező irodalom:

Huntington, Samuel: *A civilizációk összecsapása és a világrend átalakulása*. Budapest. Európa. 1998.

Mannheim Károly: *Ideológia és utópia*. Budapest. Atlantisz. 1996. IV. Az utópikus tudat. /2. Az utópikus tudat alakváltozásai és fokai az újkori fejlődésben, Az utópikus tudat első alakja: az újrakeresztelkedők orgiasztikus chliazmusa. 242-250. l.

Marx, Karl – Engels, Friedrich: *Kommunista Kiáltvány*.

Molnár Tamás: *A hatalom két arca: politikum és szentség*. Budapest. Európa. 1992. 23-216. l.

Szent Ágoston: *A boldog életről A szabad akaratról*. Budapest. Európa. 1989. A szabad akaratról. Első könyv. 55-102. l.

Rubin, Jared: *Rulers, Religion, and Riches. Why the West Got Rich and the Middle East Did Not*. Cambridge University Press 2017.

Ajánlott irodalom:

Habermas, Jürgen –Ratzinger, Joseph_: *A szabadelvű állam morális alapjai*. Budapest. Gondolat, 2007.

Tantárgy neve: Amerikai szociológia	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOC2202 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Szepessy Péter egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2/T	Előfeltétel:-
Óraszám/félév: 12+0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus célja az alapképzésben szerzett szociológiatörténeti, társadalomelméleti ismeretek elmélyítése és kibővítése. A nemzeti bontásban tárgyalt szociológiatörténet – a sajátos hagyományok szellem-, kultúra- és társadalomtörténeti elhelyezésével – bizonyos értelemben a szociológiai gondolkodás szociológiáját is nyújtja. A korán intézményesült amerikai szociológiában a századfordulós kezdetektől jelen van a teoretikusan is igényes empirikus kutatás (W. I. Thomas, F. Znaniecki, P. Lazarsfeld), az igazi elméleti áttörés azonban csak az 1930-as évek végétől, Talcott Parsonsnak sikerül egy hatalmas szintetizáló életműben, amelynek íve a cselekvéseméleti kezdetektől a strukturális-funkcionális felfogáson át a következetessé tett rendszerelméletig terjed. Az egyre monolitikusabbá épülő modell csakhamar egy mérsékeltbb funkcionálizmust (R. K. Merton) hívott életre, amely hathatósan őrizi a parsonsi gondolkodás fontos perspektíváit. Mindezek ellenpontjaként foghatók fel az európai szellemfilozófiai hagyományokat az amerikai pragmatista gondolattal összekapcsoló interpretatív megközelítések, a G. H. Mead etyjának tartó szimbolikus interakcionizmustól (H. Blumer) az etnometodológiáig (H. Garfinkel). Ilyen módon maradt a sokirányú amerikai társadalmi gondolkodás két gravitációs pontja az eredményesség és a rend.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Magas szinten ismeri, érti és értelmezi a fontos szociológiai és társadalmi összefüggéseket. Elmélyült ismeretekkel rendelkezik szűkebb szakterületének minden fontosabb szegmenséről, érti a szociológiában meghatározó folyamatokat. képesség: Képes a releváns, magyar és idegen nyelven közzétett publikációk folyamatos tanulmányozására, az azokhoz kapcsolódó bibliográfiák, tematikus összeállítások figyelemmel kísérésére. Képes a magyar és idegen nyelven közzétett kutatási eredmények saját szakterületen történő alkalmazására. attitűd: Bizik saját tudásában és képességeiben, elkötelezetten képviseli szakmai elképzeléseit. Kritikusan ítéli meg a társadalomtudományok nyitottságát és sokszínűségét korlátozni igyekvő tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai törekvéseket. autonómia és felelősség: Elkötelezetten képviseli a szakmai érdekeket. Törekszik a hazai és nemzetközi szakmai szervezetek munkájában részt venni</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás	
<p>1. Az amerikai szociológia tudománytörténete. <i>A szociológia kezdetei az Egyesült Államokban I.: Intézményesedés. A szociáldarwinizmus Amerikában. Irodalom: Némedi Dénes: „A szociológia az Egyesült Államokban”. In: Uő.: Klasszikus szociológia. Napvilág</i> <i>A szociológia kezdetei az Egyesült Államokban II.: Sumner és Veblen. Irodalom: Sumner, William, Graham: Népszokások. Szokások, erkölcsök, viselkedésmódok szociológiai jelentősége. Gondolat, Budapest, 1978. 21-122.</i> <i>Szociológia és reform. Irodalom: Némedi Dénes: „A szociológia az Egyesült Államokban”. In: Uő.: Klasszikus szociológia. Napvilág. Pál Eszter: Vallás, reform és tudomány. Szociológiai Szemle 2009/3. 3-25.</i> <i>Thorstein Veblen: A dologtalan osztály elmélete. KJK, Budapest, 1975. 29-111. o</i> <i>Chicago : a pragmatizmus, és a „Chicagói Iskola” kutatásai. Irodalom: Park, Robert, E.: „A városi közösség mint térbeli mintázat és morális rend”, in: Felkai Gábor–Némedi Dénes–Somlai Péter: i. m., 239–247. p.</i> <i>Columbia és a Middletown; a gazdasági válság hatása az amerikai szociológiára Irodalom: Némedi Dénes: „A szociológia az Egyesült Államokban”. In: Uő.: Klasszikus szociológia. Napvilág</i> <i>Thomas, William, I.–Znaniecki, Florian: A lengyel paraszt Európában és Amerikában, 6 kötet. Új Mandátum, Budapest, 2002.</i></p>	

2. Parsons cselekvésemélete.

Irodalom: Némedi Dénes: Parsons Durkheimet olvas. In: Némedi Dénes: *Társadalomtörténet – elmélet-történet*. Új Mandátum 2000. 127-144. l.

Némedi Dénes: Előszó. In: *Válogatás Talcott Parsons cselekvéseméleti írásaiból*. Szociológiai füzetek. 38. 1985. 5-16. és Pokol Béla: A funkcionista rendszerelmélet kibomlása. in: Csepeli-Papp-Pokol: *Modern polgári társadalomelméletek*. Gondolat, 1987.153-166. l.

Parsons: A cselekvés elmélete (részlet The Structure of Social Action című művéből). In: *Válogatás Talcott Parsons cselekvéseméleti írásaiból*. Szociológiai füzetek. 38. 1985. 17-38. és Hernádi Miklós: Nem találkozunk gondolataink. *Valóság*, 1980. 6. 39-47.

3. Parsons cselekvésemélete II.

Irodalom: Némedi Dénes: Előszó. In: *Válogatás Talcott Parsons cselekvéseméleti írásaiból*. Szociológiai füzetek. 38. 1985. 5-16. és Pokol Béla: A funkcionista rendszerelmélet kibomlása. in: Csepeli-Papp-Pokol: *Modern polgári társadalomelméletek*. Gondolat, 1987. 166. -183. l.

Parsons: Értékek, motívumok és cselekvésrendszerek. Továbbá: Újra a mintaváltozókról: válasz Robert Dubinnak. In: *Válogatás Talcott Parsons cselekvéseméleti írásaiból*. Szociológiai füzetek. 38. 1985. 39-104.

Helmut Staubmann: Cselekvéseméleti rendszerelmélet – Talcott Parsons. In: Morel-Bauer-Melegy (szerk): *Szociológiai elmélet*. Osiris. 2000. 155-177.

4. A funkcionista rendszerelmélet.

Irodalom: Pál Eszter: Talcott Parsons: Rendszerelmélet és organicizmus. In: *Kötő-jelek*. 2003. 95-118. l. Helmut Staubmann: Cselekvéseméleti rendszerelmélet – Talcott Parsons. In: Morel-Bauer-Melegy (szerk): *Szociológiai elmélet*. Osiris. 155-177.

Csepeli-Papp-Pokol: *Modern polgári társadalomelméletek*. Gondolat, 1987. 183-197. l. és Parsons: A társadalmi rendszer. In: *Talcott Parsons a társadalmi rendszerről*. Szociológiai füzetek. 45. 1988. 5-37.

Csepeli-Papp-Pokol: *Modern polgári társadalomelméletek*. Gondolat, 1987. 197-229. Parsons: Elméleti tájékoztató. In: *Talcott Parsons a társadalmi rendszerről*. Szociológiai füzetek. 45. 1988. 84-111. PARSONS, T.: „A modern társadalmak rendszere”, in: Felkai G.-Némedi D.-Somlai P. (szerk.): *Szociológiai irányzatok a XX. században*, II. kötet, Budapest, Új Mandátum, 2000, 40-61

5. Az „új” funkcionizmus. R. K. Merton.

Irodalom: Robert K. Merton: Manifeszt és látens funkciók. In: R. K. Merton: *Társadalomelmélet és társadalmi struktúra*.

6. Szimbolikus interakcionizmus. G. H. Mead, H. Blumer

7. A racionális döntéseméletek. I.

Módszertani individualizmus és racionális döntéseméletek. Elméleti bevezető.

8. A racionális döntéseméletek. II.

COLEMAN, James, S.: „Társadalomelmélet, társadalomkutatás és cselekvésemélet”, in: FELKAI Gábor –NÉMEDI Dénes–SOMLAI Péter: i. m., 191–214. p.

9. A racionális döntéseméletek. III.

ELSTER, Jon: *A társadalom fogaskerekei. Magyarászó mechanizmusok a társadalomtudományokban*. Osiris, Budapest, 1995.

10. A fenomenológiai szociológia az Egyesült Államokban. I.

Douglas, Jack, D.: „A mindennapi élet megértése”, in: Hernádi Miklós (szerk.): *A fenomenológia a társadalomtudományokban*. Gondolat, Budapest, 1984. 356-402.

Garfinkel, Harold. : Az „etnometodológia” kifejezés keletkezése. in: Hernádi Miklós (szerk.): *A fenomenológia a társadalomtudományokban*. Gondolat, Budapest, 1984. 350-355.

11. A fenomenológiai szociológia az Egyesült Államokban. II.

Berger, Peter, L. – Luckmann, Thomas. : *A valóság társadalmi felépítése*. Jászöveg, Budapest, 1998. Bevezetés: A tudásszociológia kérdés, I. A tudás alapjai a mindennapi életben. 11-70.

Berger, Peter, L. – Luckmann, Thomas. : *A valóság társadalmi felépítése*. Jászöveg, Budapest, 1998.

12. Kihívások a klasszikus szociológiával szemben. Az evolúciós pszichológia.

Bereczkei Tamás: *A génektől a kultúráig*. Gondolat. Budapest. 1991.

Bereczkei Tamás: *Evolúciós pszichológia*. Budapest. Osiris. 2008.

13. Konzervatív társadalomelméletek. I. Leo Strauss és Eric Voegelin.

Egedy Gergely: *Konzervatív gondolkodás és politika az Egyesült Államokban*. Budapest. Századvég. 2014. XX.-XXI. fejezet. 413-451. l.

14. Konzervatív társadalomelméletek II. Russel Kirk.

Egedy Gergely: *Konzervatív gondolkodás és politika az Egyesült Államokban*. Budapest. Századvég. 2014. XXIII. fejezet. 473-505. l.

Félévközi számonkérés módja és értékelése: Az aláírás feltétele a sikeres zárthelyi dolgozat. A dolgozat 50%-os teljesítmény esetén sikeres. Sikertelen dolgozat esetén a szorgalmi időszak utolsó

hetében szóbeli beszámolóra van lehetőség.

ZH. időpontja: 2023. 05. 11.

kollokvium: szóbeli vizsga

Vizsgakérdések:

- 1. Az amerikai szociológia tudománytörténete.**
- 2. Parsons cselekvésmélete.**
- 3. Parsons rendszerelmélete.**
- 4. Az „új” funkcionálisizmus. R. K. Merton.**
- 5. Szimbolikus interakcionizmus. G. H. Mead, H. Blumer.**
- 6. A racionális döntésméletek.**
- 7. A fenomenológiai szociológia az Egyesült Államokban.**
- 8. Kihívások a klasszikus szociológiával szemben. Az evolúciós pszichológia.**
- 9. Konzervatív társadalomelméletek.**

Kötelező irodalom:

NÉMEDI Dénes: *Klasszikus szociológia*. Budapest, NAPVILÁG, 2005.

POKOL Béla: A funkcionális rendszerelmélet kibomlása. in CSEPELI-PAPP-POKOL: *Modern polgári társadalomelméletek*. Budapest, GONDOLAT, 1987.

Válogatás Talcott Parsons cselekvésméleti írásaiból. *Szociológiai füzetek*. 38. 1985.

Geiger, Roger: *To Advance Knowledge*. New York: Oxford University Press. 1986.

Ajánlott irodalom:

Morel-Bauer-Melegy (szerk.): *Szociológiaelmélet*. Osiris. 2000.

CAMIC, CHARLES (1991): *Introduction. In Talcott Parsons: The Early Essays*. Chicago-London: The University of Chicago Press.

Hernádi Miklós (szerk.): *A fenomenológia a társadalomtudományokban*. Gondolat, Budapest, 1984.

Tantárgy neve: Amerikai szociológia	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC2202
	Tárgyfelelős intézet: ATTI
	Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Szepessy Péter egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2/T	Előfeltétel:-
Óraszám/félév: 12+0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A kurzus célja az alapképzésben szerzett szociológiatörténeti, társadalomelméleti ismeretek elmélyítése és kibővítése. A nemzeti bontásban tárgyalt szociológiatörténet – a sajátos hagyományok szellem-, kultúra- és társadalomtörténeti elhelyezésével – bizonyos értelemben a szociológiai gondolkodás szociológiáját is nyújtja. A korán intézményesült amerikai szociológiában a századfordulós kezdetektől jelen van a teoretikusan is igényes empirikus kutatás (W. I. Thomas, F. Znaniecki, P. Lazarsfeld), az igazi elméleti áttörés azonban csak az 1930-as évek végétől, Talcott Parsonsnak sikerül egy hatalmas szintetizáló életműben, amelynek íve a cselekvéseméleti kezdetektől a strukturális-funkcionális felfogáson át a következetessé tett rendszerelméletig terjed. Az egyre monolitikusabbá épülő modell csakhamar egy mérsékeltbb funkcionalizmust (R. K. Merton) hívott életre, amely hathatósan őrizi a parsonsi gondolkodás fontos perspektíváit. Mindezek ellenpontjaként foghatók fel az európai szellemfilozófiai hagyományokat az amerikai pragmatista gondolattal összekapcsoló interpretatív megközelítések, a G. H. Mead-et atyjának tartó szimbolikus interakcionizmustól (H. Blumer) az etnometodológiáig (H. Garfinkel).</p> <p>Ilyen módon maradt a sokirányú amerikai társadalmi gondolkodás két gravitációs pontja az eredményesség és a rend.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás: Magas szinten ismeri, érti és értelmezi a fontos szociológiai és társadalmi összefüggéseket. Elmélyült ismeretekkel rendelkezik szűkebb szakterületének minden fontosabb szegmenséről, érti a szociológiában meghatározó folyamatokat.</p> <p>képesség: Képes a releváns, magyar és idegen nyelven közzétett publikációk folyamatos tanulmányozására, az azokhoz kapcsolódó bibliográfiák, tematikus összeállítások figyelemmel kísérésére. Képes a magyar és idegen nyelven közzétett kutatási eredmények saját szakterületen történő alkalmazására.</p> <p>attitűd: Bizik saját tudásában és képességeiben, elkötelezetten képviseli szakmai elképzeléseit. Kritikusan ítéli meg a társadalomtudományok nyitottságát és sokszínűségét korlátozni igyekvő tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai törekvéseket.</p> <p>autonómia és felelősség: Elkötelezetten képviseli a szakmai érdekeket. Törekszik a hazai és nemzetközi szakmai szervezetek munkájában részt venni</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás	
<p>1. Az amerikai szociológia tudománytörténete.</p> <p><i>A szociológia kezdetei az Egyesült Államokban I.: Intézményesedés. A szociáldarwinizmus Amerikában.</i> Irodalom: Némedi Dénes: „A szociológia az Egyesült Államokban”. In: Uő.: <i>Klasszikus szociológia. Napvilág</i></p> <p><i>A szociológia kezdetei az Egyesült Államokban II.: Sumner és Veblen.</i> Irodalom: Sumner, William, Graham: <i>Népszokások. Szokások, erkölcsök, viselkedésmódok szociológiai jelentősége.</i> Gondolat, Budapest, 1978. 21-122.</p> <p><i>Szociológia és reform.</i> Irodalom: Némedi Dénes: „A szociológia az Egyesült Államokban”. In: Uő.: <i>Klasszikus szociológia. Napvilág.</i></p> <p>Pál Eszter: <i>Vallás, reform és tudomány. Szociológiai Szemle 2009/3. 3-25.</i></p> <p>Thorstein Veblen: <i>A dologtalan osztály elmélete.</i> KJK, Budapest, 1975. 29-111. o</p> <p>Chicago : <i>a pragmatizmus, és a „Chicagói Iskola” kutatásai.</i> Irodalom: Park, Robert, E.: „A városi közösség mint térbeli mintázat és morális rend”, in: Felkai Gábor–Némedi Dénes–Somlai Péter: i. m., 239–247. p.</p> <p><i>Columbia és a Middletown; a gazdasági válság hatása az amerikai szociológiára</i> Irodalom: Némedi Dénes: „A szociológia az Egyesült Államokban”. In: Uő.: <i>Klasszikus szociológia. Napvilág</i></p> <p>Thomas, William, I.–Znaniecki, Florian: <i>A lengyel paraszt Európában és Amerikában, 6 kötet. Új Mandátum, Budapest, 2002.</i></p> <p>2. Parsons cselekvésemélete.</p>	

Irodalom: Némedi Dénes: Parsons Durkheimet olvas. In: Némedi Dénes: *Társadalomtörténet – elméletörténet*. Új Mandátum 2000. 127-144. l.

Némedi Dénes: Előszó. In: *Válogatás Talcott Parsons cselekvéseméleti írásaiból*. Szociológiai füzetek. 38. 1985. 5-16. és Pokol Béla: A funkcionista rendszerelmélet kibomlása. in: Csepeli-Papp-Pokol: *Modern polgári társadalomelméletek*. Gondolat, 1987.153-166. l.

Parsons: A cselekvés elmélete (részlet The Structure of Social Action című művéből). In: *Válogatás Talcott Parsons cselekvéseméleti írásaiból*. Szociológiai füzetek. 38. 1985. 17-38. és Hernádi Miklós: Nem találkozunk gondolataink. *Valóság*, 1980. 6. 39-47.

3. Parsons cselekvésemélete II.

Irodalom: Némedi Dénes: Előszó. In: *Válogatás Talcott Parsons cselekvéseméleti írásaiból*. Szociológiai füzetek. 38. 1985. 5-16. és Pokol Béla: A funkcionista rendszerelmélet kibomlása. in: Csepeli-Papp-Pokol: *Modern polgári társadalomelméletek*. Gondolat, 1987. 166. -183. l.

Parsons: Értékek, motívumok és cselekvésrendszerek. Továbbá: Újra a mintaváltozókról: válasz Robert Dubinnak. In: *Válogatás Talcott Parsons cselekvéseméleti írásaiból*. Szociológiai füzetek. 38. 1985. 39-104.

Helmut Staubmann: Cselekvéseméleti rendszerelmélet – Talcott Parsons. In: Morel-Bauer-Melegy (szerk): *Szociológiaelmélet*. Osiris. 2000. 155-177.

4. A funkcionista rendszerelmélet.

Irodalom: Pál Eszter: Talcott Parsons: Rendszerelmélet és organicizmus. In: *Kötő-jelek*. 2003. 95-118. l. Helmut Staubmann: Cselekvéseméleti rendszerelmélet – Talcott Parsons. In: Morel-Bauer-Melegy (szerk): *Szociológiaelmélet*. Osiris. 155-177.

Csepeli-Papp-Pokol: *Modern polgári társadalomelméletek*. Gondolat, 1987. 183-197. l. és Parsons: A társadalmi rendszer. In: *Talcott Parsons a társadalmi rendszerről*. Szociológiai füzetek. 45. 1988. 5-37.

Csepeli-Papp-Pokol: *Modern polgári társadalomelméletek*. Gondolat, 1987. 197-229. Parsons: Elméleti tájékoztató. In: *Talcott Parsons a társadalmi rendszerről*. Szociológiai füzetek. 45. 1988. 84-111. PARSONS, T.: „A modern társadalmak rendszere”, in: Felkai G.–Némedi D.–Somlai P. (szerk.): *Szociológiai irányzatok a XX. században*, II. kötet, Budapest, Új Mandátum, 2000, 40–61

5. Az „új” funkcionizmus. R. K. Merton.

Irodalom: Robert K. Merton: Manifeszt és látens funkciók. In: R. K. Merton: *Társadalomelmélet és társadalmi struktúra*.

6. Szimbolikus interakcionizmus. G. H. Mead, H. Blumer

7. A racionális döntéseméletek. I.

Módszertani individualizmus és racionális döntéseméletek. Elméleti bevezető.

8. A racionális döntéseméletek. II.

COLEMAN, James, S.: „Társadalomelmélet, társadalomkutatás és cselekvésemélet”, in: FELKAI Gábor –NÉMEDI Dénes–SOMLAI Péter: i. m., 191–214. p.

9. A racionális döntéseméletek. III.

ELSTER, Jon: *A társadalom fogaskerekei. Magyarázó mechanizmusok a társadalomtudományokban*. Osiris, Budapest, 1995.

10. A fenomenológiai szociológia az Egyesült Államokban. I.

Douglas, Jack, D. : „ A mindennapi élet megértése”, in: Hernádi Miklós (szerk.): *A fenomenológia a társadalomtudományokban*. Gondolat, Budapest, 1984. 356-402.

Garfinkel, Harold. : Az „etnometodológia” kifejezés keletkezése. in: Hernádi Miklós (szerk.): *A fenomenológia a társadalomtudományokban*. Gondolat, Budapest, 1984. 350-355.

11. A fenomenológiai szociológia az Egyesült Államokban. II.

Berger, Peter, L. – Luckmann, Thomas. : *A valóság társadalmi felépítése*. Jászöveg, Budapest, 1998. Bevezetés: A tudásszociológia kérdés, I. A tudás alapjai a mindennapi életben. 11-70.

Berger, Peter, L. – Luckmann, Thomas. : *A valóság társadalmi felépítése*. Jászöveg, Budapest, 1998.

12. Kihívások a klasszikus szociológiával szemben. Az evolúciós pszichológia.

Berczkei Tamás: *A génektől a kultúráig*. Gondolat. Budapest. 1991.

Berczkei Tamás: *Evolúciós pszichológia*. Budapest. Osiris. 2008.

13. Konzervatív társadalomelméletek. I. Leo Strauss és Eric Voegelin.

Egedy Gergely: *Konzervatív gondolkodás és politika az Egyesült Államokban*. Budapest. Századvég. 2014. XX.-XXI. fejezet. 413-451. l.

14. Konzervatív társadalomelméletek II. Russel Kirk.

Egedy Gergely: *Konzervatív gondolkodás és politika az Egyesült Államokban*. Budapest. Századvég. 2014. XXIII. fejezet. 473-505. l. 1. **Az amerikai szociológia tudománytörténete.**

A szociológia kezdetei az Egyesült Államokban I.: Intézményesedés. A szociáldarwinizmus Amerikában.

Irodalom: Némedi Dénes: „A szociológia az Egyesült Államokban”. In: *Uő.: Klasszikus szociológia. Napvilág A szociológia kezdetei az Egyesült Államokban II.: Sumner és Veblen.*

Irodalom: Sumner, William, Graham: *Népszokások. Szokások, erkölcsök, viselkedésmódok szociológiai jelentősége.* Gondolat, Budapest, 1978. 21-122.

Szociológia és reform.

Irodalom: Némedi Dénes: „A szociológia az Egyesült Államokban”. In: *Uő.: Klasszikus szociológia. Napvilág.* Pál Eszter: *Vallás, reform és tudomány. Szociológiai Szemle 2009/3.* 3-25.

Thorstein Veblen: *A dologtalan osztály elmélete.* KJK, Budapest, 1975. 29-111. o

Chicago : a pragmatizmus, és a „Chicagói Iskola” kutatásai.

Irodalom: Park, Robert, E.: „A városi közösség mint térbeli mintázat és morális rend”, in: *Felkai Gábor–Némedi Dénes–Somlai Péter: i. m., 239–247. p.*

Columbia és a Middletown; a gazdasági válság hatása az amerikai szociológiára

Irodalom: Némedi Dénes: „A szociológia az Egyesült Államokban”. In: *Uő.: Klasszikus szociológia. Napvilág*

Thomas, William, I.–Znaniacki, Florian: *A lengyel paraszt Európában és Amerikában, 6 kötet. Új Mandátum, Budapest, 2002.*

2. Parsons cselekvésemélete.

Irodalom: Némedi Dénes: Parsons Durkheimet olvas. In: Némedi Dénes: *Társadalomtörténet – elmélettörténet.* Új Mandátum 2000. 127-144. l.

Némedi Dénes: Előszó. In: *Válogatás Talcott Parsons cselekvéseméleti írásaiból.* Szociológiai füzetek. 38. 1985. 5-16. és Pokol Béla: A funkcionista rendszerelmélet kibomlása. in: Csepeli-Papp-Pokol: *Modern polgári társadalomelméletek.* Gondolat, 1987.153-166. l.

Parsons: A cselekvés elmélete (részlet The Structure of Social Action című művéből). In: *Válogatás Talcott Parsons cselekvéseméleti írásaiból.* Szociológiai füzetek. 38. 1985. 17-38. és Hernádi Miklós: Nem találkozunk gondolataink. *Valóság, 1980.* 6. 39-47.

3. Parsons cselekvésemélete II.

Irodalom: Némedi Dénes: Előszó. In: *Válogatás Talcott Parsons cselekvéseméleti írásaiból.* Szociológiai füzetek. 38. 1985. 5-16. és Pokol Béla: A funkcionista rendszerelmélet kibomlása. in: Csepeli-Papp-Pokol: *Modern polgári társadalomelméletek.* Gondolat, 1987. 166. -183. l.

Parsons: Értékek, motívumok és cselekvésrendszerek. Továbbá: Újra a mintaváltozókról: válasz Robert Dubinnak. In: *Válogatás Talcott Parsons cselekvéseméleti írásaiból.* Szociológiai füzetek. 38. 1985. 39-104. Helmut Staubmann: Cselekvéseméleti rendszerelmélet – Talcott Parsons. In: Morel-Bauer-Melegy (szerk): *Szociológiaelmélet.* Osiris. 2000. 155-177.

4. A funkcionista rendszerelmélet.

Irodalom: Pál Eszter: Talcot Parsons: Rendszerelmélet és organicizmus. In: *Kötő-jelek.* 2003. 95-118. l. Helmut Staubmann: Cselekvéseméleti rendszerelmélet – Talcott Parsons. In: Morel-Bauer-Melegy (szerk): *Szociológiaelmélet.* Osiris. 155-177.

Csepeli-Papp-Pokol: *Modern polgári társadalomelméletek.* Gondolat, 1987. 183-197. l. és Parsons: A társadalmi rendszer. In: *Talcott Parsons a társadalmi rendszerről.* Szociológiai füzetek. 45. 1988. 5-37.

Csepeli-Papp-Pokol: *Modern polgári társadalomelméletek.* Gondolat, 1987. 197-229. Parsons: Elméleti tájékozódás. In: *Talcott Parsons a társadalmi rendszerről.* Szociológiai füzetek. 45. 1988. 84-111. PARSONS, T.: „A modern társadalmak rendszere”, in: Felkai G.–Némedi D.–Somlai P. (szerk.): *Szociológiai irányzatok a XX. században,* II. kötet, Budapest, Új Mandátum, 2000, 40–61

5. Az „új” funkcionizmus. R. K. Merton.

Irodalom: Robert K. Merton: Manifeszt és látens funkciók. In: R. K. Merton: *Társadalomelmélet és társadalmi struktúra.*

6. Szimbolikus interakcionizmus. G. H. Mead, H. Blumer

7. A racionális döntéseméletek. I.

Módszertani individualizmus és racionális döntéseméletek. Elméleti bevezető.

8. A racionális döntéseméletek. II.

COLEMAN, James, S.: „Társadalomelmélet, társadalomkutatás és cselekvésemélet”, in: FELKAI Gábor –NÉMEDI Dénes–SOMLAI Péter: i. m., 191–214. p.

9. A racionális döntéseméletek. III.

ELSTER, Jon: *A társadalom fogaskerekei. Magyarázó mechanizmusok a társadalomtudományokban.* Osiris, Budapest, 1995.

10. A fenomenológiai szociológia az Egyesült Államokban. I.

Douglas, Jack, D. : „ A mindennapi élet megértése”, in: Hernádi Miklós (szerk.): *A fenomenológia a társadalomtudományokban.* Gondolat, Budapest, 1984. 356-402.

Garfinkel, Harold. : Az „etnometodológia” kifejezés keletkezése. in: Hernádi Miklós (szerk.): *A fenomenológia a társadalomtudományokban.* Gondolat, Budapest, 1984. 350-355.

11. A fenomenológiai szociológia az Egyesült Államokban. II.

Berger, Peter, L. – Luckmann, Thomas. : *A valóság társadalmi felépítése.* Józsoveg, Budapest, 1998. Bevezetés: A

tudásszociológia kérdés, I. A tudás alapjai a mindennapi életben. 11-70.

Berger, Peter, L. – Luckmann, Thomas. : *A valóság társadalmi felépítése*. Jászöveg, Budapest, 1998.

12. Kihívások a klasszikus szociológiával szemben. Az evolúciós pszichológia.

Bereczkei Tamás: *A génektől a kultúráig*. Gondolat. Budapest. 1991.

Bereczkei Tamás: *Evolúciós pszichológia*. Budapest. Osiris. 2008.

13. Konzervatív társadalomelméletek. I. Leo Strauss és Eric Voegelin.

Egedy Gergely: *Konzervatív gondolkodás és politika az Egyesült Államokban*. Budapest. Századvég. 2014. XX.-XXI. fejezet. 413-451. l.

14. Konzervatív társadalomelméletek II. Russel Kirk.

Egedy Gergely: *Konzervatív gondolkodás és politika az Egyesült Államokban*. Budapest. Századvég. 2014. XXIII. fejezet. 473-505. l.

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

kollokvium: szóbeli vizsga

Vizsgakérdések:

1. Az amerikai szociológia tudománytörténete.

2. Parsons cselekvésemélete.

3. Parsons rendszerelmélete.

4. Az „új” funkcionálisizmus. R. K. Merton.

5. Szimbolikus interakcionizmus. G. H. Mead, H. Blumer.

6. A racionális döntéseméletek.

7. A fenomenológiai szociológia az Egyesült Államokban.

8. Kihívások a klasszikus szociológiával szemben. Az evolúciós pszichológia.

9. Konzervatív társadalomelméletek.

Kötelező irodalom:

NÉMEDI Dénes: *Klasszikus szociológia*. Budapest, NAPVILÁG, 2005.

POKOL Béla: A funkcionális rendszerelmélet kibomlása. in CSEPELI-PAPP-POKOL: *Modern polgári társadalomelméletek*. Budapest, GONDOLAT, 1987.

Válogatás Talcott Parsons cselekvéseméleti írásaiból. *Szociológiai füzetek*. 38. 1985.

Geiger, Roger: *To Advance Knowledge*. New York: Oxford University Press. 1986.

Ajánlott irodalom:

Morel-Bauer-Melegy (szerk.): *Szociológiaelmélet*. Osiris. 2000.

CAMIC, CHARLES (1991): *Introduction. In Talcott Parsons: The Early Essays*. Chicago–London: The University of Chicago Press.

Hernádi Miklós (szerk.): *A fenomenológia a társadalomtudományokban*. Gondolat, Budapest, 1984.

Tantárgy neve: Magyarország társadalomtörténete a 20. században	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOC2203 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem kötelező.
Tárgyfelelős: Prof. Dr. Kotics József, egyetemi tanár	
Közreműködő oktató(k):	
Javasolt félév: 2T/	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 0+2	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
<p>A társadalomtörténet-írás mibenléte, társadalomtudományos paradigmák; Az európai és a magyar modernizáció kezdete, sajátossága; Történelmi előzmények, demográfiai helyzet, etnicitás a reformkortól a kiegyezésig; Magyarország település-szerkezete, közigazgatása. Osztályok, rétegek, rend, rang és presztízs; Mobilitás és fixáció, életmód, életforma, kultúrák összeütközése; Az első világháború, és következményei. Forradalmak, Trianon. Az „új” helyzet; A népesedés alakulása, a társadalomszerkezet alapvonalai a két világháború között; Életmód, kultúra, szociálpolitika; A II. világháború. Előzmények, és következmények; Egy új modernizációs kísérlet. Politikai rendszer, tervezdalkodás; Az osztályszerkezet átalakulása, strukturális mobilitás az ötvenes-hatvanas években; Reformkísérletek a hatvanas-hetvenes években; Kulturális változások, életmód, életforma a szocializmus korában; A magyar társadalom strukturális állapota a nyolcvanas években. Változások a magyar társadalomban 1989 után.</p> <p>A kurzus hozzájárul a hallgatók holisztikus szemléletének kialakításához.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: kreativitás, elemzés, értékelés, kommunikáció attitűd: együttműködés, nyitottság, mérlegelés, fejlődés autonómia és felelősség: véleményalkotás, objektivitás, empátia</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az európai és a magyar modernizáció 2. A magyar társadalom demográfiai helyzete, etnikai összetétele az Osztrák-Magyar Monarchiában 3. A magyar társadalom rétegződése az Osztrák-Magyar Monarchiában 4. A Magyar Királyság államterületi és közjogi változásai a trianoni tárgyalások után 5. A „kisország” a két világháború között 6. A II. világháború hatása 7. A szovjet hatás az állam hivatali és katonai szervezetére 8. A jóléti állam – állami protekcionizmus 9. Az iparosítás és központosítás hatása 10. Az agrártársadalom és annak megszüntetése 11. A szolgáltató szektor előtérbe kerülése 12. Változások a magyar társadalomban 1989 után 13. Az elektronizáció hatása a hosszú távú társadalmi folyamatokra 14. Szociológiai kutatások 1980 után 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: zárthelyi dolgozat, kollokvium</p> <p>Kollokvium teljesítésének módja, értékelése: (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok) írásbeli vizsga: elégséges: 60 százalékos teljesítménytől, közepes 71%-tól, jó: 81%-tól, jeles 91 százalékos teljesítménytől. A jeles és a jó zárthelyi dolgozat kiváltja a vizsgát</p>	
<p>Kötelező irodalom: ANDORKA Rudolf: <i>Társadalmi rétegződés és demográfiai hatásai Magyarországon</i>. 2. kötet. KSH, Budapest, 1970 ERDEI Ferenc: Magyar paraszttársadalom. In: <i>E. F. összegyűjtött művei. A magyar társadalomról</i>. Szerk.: Kulcsár Kálmán. Akadémiai, Budapest, 1980. 83-252. GYÁNI Gábor: Magyarország társadalomtörténete a Horthy-korban. In: Gyáni Gábor-Kövér György: <i>Magyarország társadalomtörténete a reformkortól</i>. Osiris, Budapest, 1998 VALUCH Tibor: A jelenkori magyar társadalom. Osiris, Budapest 2015.</p>	

Ajánlott irodalom:

SZEKFŰ Gyula: *Három nemzedék és ami utána következik*. MKE Nyomda, Budapest, 1934

TÓTH Zoltán: „A magyar középosztály megteremtése” = *Századvég* 7. (1997) Tél. 46-72.

GOLDTHORPE, John H. (2007). [""Cultural Capital": Some Critical observations"](#) (PDF). Società editrice il Mulino.

[doi:10.2383/24755](https://doi.org/10.2383/24755). Archived from [the original](#) (PDF) on 27 February 2014. Retrieved 14 April 2014.

Tantárgy neve: Magyarország társadalomtörténete a 20. században	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC2203 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem kötelező.
Tárgyfelelős: Dr. Urbán Anna, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2T/	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>A társadalomtörténet-írás mibenléte, társadalomtudományos paradigmák; Az európai és a magyar modernizáció kezdete, sajátossága; Történelmi előzmények, demográfiai helyzet, etnicitás a reformkortól a kiegyezésig; Magyarország település-szerkezete, közigazgatása. Osztályok, rétegek, rend, rang és presztízs; Mobilitás és fixáció, életmód, életforma, kultúrák összeütközése; Az első világháború, és következményei. Forradalmak, Trianon. Az „új” helyzet; A népesedés alakulása, a társadalomszerkezet alapvonalai a két világháború között; Életmód, kultúra, szociálpolitika; A II. világháború. Előzmények, és következmények; Egy új modernizációs kísérlet. Politikai rendszer, tervezdalkodás; Az osztályszerkezet átalakulása, strukturális mobilitás az ötvenes-hatvanas években; Reformkísérletek a hatvanas-hetvenes években; Kulturális változások, életmód, életforma a szocializmus korában; A magyar társadalom strukturális állapota a nyolcvanas években. Változások a magyar társadalomban 1989 után.</p> <p>A kurzus hozzájárul a hallgatók holisztikus szemléletének kialakításához.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: kreativitás, elemzés, értékelés, kommunikáció attitűd: együttműködés, nyitottság, mérlegelés, fejlődés autonómia és felelősség: véleményalkotás, objektivitás, empátia</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás:</p> <ol style="list-style-type: none"> 15. Az európai és a magyar modernizáció 16. A magyar társadalom demográfiai helyzete, etnikai összetétele az Osztrák-Magyar Monarchiában 17. A magyar társadalom rétegződése az Osztrák-Magyar Monarchiában 18. A Magyar Királyság államterületi és közjogi változásai a trianoni tárgyalások után 19. A „kisország” a két világháború között 20. A II. világháború hatása 21. A szovjet hatás az állam hivatali és katonai szervezetére 22. A jóléti állam – állami protekcionizmus 23. Az iparosítás és központosítás hatása 24. Az agrártársadalom és annak megszüntetése 25. A szolgáltató szektor előtérbe kerülése 26. Változások a magyar társadalomban 1989 után 27. Az elektronizáció hatása a hosszú távú társadalmi folyamatokra 28. Szociológiai kutatások 1980 után 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: zárthelyi dolgozat, kollokvium</p> <p>Kollokvium teljesítésének módja, értékelése: (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok) írásbeli vizsga: elégséges: 60 százalékos teljesítménytől, közepes 71%-tól, jó: 81%-tól, jeles 91 százalékos teljesítménytől. A jeles és a jó zárthelyi dolgozat kiváltja a vizsgát</p>	
<p>Kötelező irodalom: ANDORKA Rudolf: <i>Társadalmi rétegződés és demográfiai hatásai Magyarországon</i>. 2. kötet. KSH, Budapest, 1970 ERDEI Ferenc: Magyar paraszttársadalom. In: <i>E. F. összegyűjtött művei. A magyar társadalomról</i>. Szerk.: Kulcsár Kálmán. Akadémiai, Budapest, 1980. 83-252. GYÁNI Gábor: Magyarország társadalomtörténete a Horthy-korban. In: Gyáni Gábor-Kövér György: <i>Magyarország társadalomtörténete a reformkortól</i>. Osiris, Budapest, 1998 VALUCH Tibor: <i>A jelenkori magyar társadalom</i>. Osiris, Budapest 2015.</p>	

Ajánlott irodalom:

SZEKFŰ Gyula: *Három nemzedék és ami utána következik*. MKE Nyomda, Budapest, 1934

TÓTH Zoltán: „A magyar középosztály megteremtése” = *Századvég* 7. (1997) Tél. 46-72.

GOLDTHORPE, John H. (2007). "Cultural Capital": Some Critical observations" (PDF). *Società editrice il Mulino*.

doi:10.2383/24755. Archived from the original (PDF) on 27 February 2014. Retrieved 14 April 2014.

Tantárgy neve: Bevezetés a pszichoanalízisbe	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC2204; BTMNSOC2204
	Tantárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete
	Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Prof. Dr. Csepeli György, egyetemi tanár	
Javasolt félév: 3	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja (a/gy/k/b): kollokvium
Kreditpont: 2	Tagozat: nappali és levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A tantárgy feladata, hogy bevezetést nyújtson a hallgatók számára a pszichoanalízis kialakulását lehetővé tevő társadalmi körülményekbe, képet kapjanak a pszichoanalízis által felvetett legfontosabb témáiról, s megismerkedjenek a pszichoanalízis új irányzataival és kritikájával.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás: Ismeri és érti a szakmai területhez kapcsolódó pszichológiai, jogi, pedagógiai, egészségügyi, szociológiai tudományok szociális munkához tartozó fogalomkészletét.</p> <p>képesség: Képes a bizalomépítésre, a nyílt, hiteles, hatékony kommunikációra. Képes szükségletfelmérésre, az egyén és környezete közötti folyamatoknak, kölcsönhatásoknak, problémáknak holisztikus elemzésére. Felismeri a szolgáltatásokat igénybe vevők autonómiáját tiszteletben tartó proaktív szemléletű, életminőséget szolgáló, javító, konstruktív problémakezelés, valamint a források és a kockázatok elemzésének szükségességét.</p> <p>attitűd: Érzékeny és nyitott a társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei mellett. Elkötelezett a szakmai etikai alapelvek gyakorlati alkalmazására, valamint a jogi és etikai keretek közötti felelős cselekvésre. Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez.</p> <p>autonómia és felelősség: - Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociális munka értékeit és alapelveit, a szakmai etikai kódex iránymutatásait figyelembe véve, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli. Felelősséget vállal a szolgáltatásokat igénybe vevők életébe történő beavatkozásért. Felelősséget vállal a rábízott információkért, valamint a dokumentációban rögzített adatokért, titoktartási kötelezettségét megtartja.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<u>Menetrend</u>	
III.3 <i>A pszichonálízis filozófiai előzményei</i> Irodalom Nietzsche, F. A tragédia születése Platon, Phaidrosz. Budapest, Atlantisz. 2005	
III.10 <i>A pszichoanalízis születésének társadalmi környezet.</i> Irodalom Schorske, C.E. 1998. Bécsi századvég. Budapest: Helikon	
III.17. <i>A pszichoanalízis felfedezése</i> A hisztéria, az álmok, a mindennapi élet pszichopatológiája Irodalom Freud, S. Álomfejtés. Budapest: Helikon. É.n Freud, S. A mindennapi élet pszichopatológiája. Budapest: Libri 2006	
III.24 <i>Az orthodox pszichoanalitikus elmélet</i> Az örömelv és a valóságelv. Elsődleges és másodlagos folyamatok. Az elfojtás. Az ösztönén, az én és a felettes	

én. Totem és tabu

Freud, S. 2012. Bevezetés a pszichoanalízisbe.

III.31

Freud betegei

Sikerek és kudarok. A betegek osztály-és rétegszelekciója. A pszichoanalízis mint üzlet
Irodalom

Borch-Jacobsen, M. 2022. Budapest: Corvina

IV. 14

Mitosz, művészet és pszichoanalízis

A nyugati kultúra a pszichoanalízis tükrében
Irodalom

Paneth G. 1985. A labirintus járataiban. Pszichiátria, kultúra, klinikum

Bunuel, L. 1929. Az andalúziai kutya (film)

IV. 21.

A kollektív tudattalan

A személyes és a kollektív. Az archetípusok.
Irodalom

Jung, C.G. 1993. Bevezetés a tudattalan pszichológiájába. Budapest: Európa

IV.28

A pszichoanalízis budapesti iskolája

Irodalom

Erős, F. Lénárd, K., Bókay A. 2008. (szerk.) Typus Budapestiensis. Budapest: Thalassa.

V. 5.

A sorsanalízis

Öröklés és szabadság az emberi életben.
Irodalom

Szondi L. 1987. Káin a törvényszegő. Mózes a törvényalkotó. Budapest: Gondolat

V. 12.

Poszt-freudizmus

A freudizmus találkozása a marxizmussal. A társadalmi struktúra és a személyiség-struktúra korrespondenciái.
Erősödő kritikák a pszichoanalízissel szemben.
Irodalom

Erős F. 1986. Pszichoanalízis, freudizmus, freudomarxizmus. Budapest: Gondolat

V. 19.

Hallgatói prezentációk

V.26

Hallgatói prezentációk

Félévközi számonkérés módja: (prezentáció, zárhelyi dolgozat, beadvány stb.): Minden hallgató az előadóval egyeztetve a félév végére prezentációt készít a pszichoanalízis valamelyik kulcs problémájáról.

Értékelése: (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok)

50 % félévközi teljesítmény, 50 % félév végi vizsga

Kötelező irodalom:

(legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű)

Freud, S. 2002. Bevezetés a pszichoanalízisbe

Jung, C.G. 1993. Bevezetés a tudattalan pszichológiájába. Budapest: Európa

Szondi, L. 1987. Kain a törvényszegő. Mózes a törvényalkotó. Budapest: Gondolat

Rabinow, P. 1985. The Foucault Reader. Pantheon.

Ajánlott irodalom:

(legalább 3 irodalom, lehetőleg 1 idegen nyelvű)

Paneth G. 1985. A labirintus járataiban. Pszichiátria, kultúra, klinikum

Erős, F. 1986. Pszichoanalízis, freudizmus, freudomarxizmus. Budapest: Gondolat

Erős, F., Lénárd, K. Bókay, A. 2008. (szerk.) Typus Budapestiensis. Budapest_Thalassa

Tantárgy neve: Politika és társadalom	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCD07 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: Diff. szakmai ismeretek, kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Szepessy Péter egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): Kiss Daniel, mesteroktató	
Javasolt félév: 2/T	Előfeltétel: -
Óraszám/félév: 12-0	Számonkérés módja: kollokvium.
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: Az ember amióta közösségben él, foglalkozik a közösség ügyeivel, vagyis politikával. Közösség, társadalom és politika a kezdetektől fogva elválaszthatatlan, nem csak történetileg, de fogalmilag is. Ennek az együttélésnek és együttfejlődésnek a történetébe vezeti be a kurzus az érdeklődő hallgatókat.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri és érti a szociológiával szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb irányzatait. Magas szinten ismeri, érti és értelmezi a fontos szociológiai és társadalmi összefüggéseket. képesség: Képes eligazodni a társadalmi problémák és konfliktusok rendszerében. attitűd: Kritikusan ítéli meg a társadalomtudományok nyitottságát és sokszínűségét korlátozni igyekvő tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai törekvéseket. autonómia és felelősség: Személyes felelősséggel tartozik a szociológus mesterség szakmai és etikai szabályainak betartásáért, a szociológus szakma integritásának megőrzéséért.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés 2. Politikatudományi fogalomrendszer 3. Összehasonlító politológia 4. Tudományfejlődés, institucionalizmus, neoinstitucionalizmus 5. Intézmények és demokrácia 6. Államformák és demokráciatípusok 7. Hallgatók kiselőadásai I. 8. A társadalmi kérdések sokszínűsége 9. Ideológia, mint eszköz 10. Identitás, mint motiváció 11. Hagyaték, mint adottság 12. Bűnözés, mint kihívás 13. Hallgatók kiselőadásai II. 14. Összefoglalás. 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Legalább 2 db kiselőadás elkészítése: Az első a politikai rendszerek összehasonlító vizsgálata, a második a társadalmi kérdések politikai dimenziója témájában.</p> <p>kollokvium teljesítésének módja: szóbeli vizsga A vizsga egyes tételei a 10 előadás témájával egyeznek meg. Értékelés: 60-70% = 2 elégséges, 70-80% = 3 közepes, 80-90%=4 jó, 90-100%=5 jeles.</p>	
<p>Kötelező irodalom: BLONDEL, Jean: <i>The Central Role of Comparative Politics</i>. http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.0080-6757.2005.00127.x/epdf Habermas, Jürgen: A jóléti állam válsága és az utópikus energiák kimerülése. in: HABERMAS, Jürgen: <i>Válogatott tanulmányok</i>. Budapest. ATLANTISZ. 1994. 283-309. l. Habermas, Jürgen: Legitimációs problémák a modern államban. in: HABERMAS, Jürgen: <i>Válogatott tanulmányok</i>. Budapest. ATLANTISZ. 1994. 183-221. l. Metz Rudolf: Demokratikus vezetés: oximoron vagy „bálványfogalom”? in: Botos Máté (szerk.): <i>SEMPER ARQUUM</i> Typotex – Panta. Budapest 2019. 51-71. l. Nyirkos Tamás: A liberális rend konzervatívjai. in: Botos Máté (szerk.): <i>SEMPER ARQUUM</i> Typotex – Panta. Budapest 2019. 71-81 l. MOLNÁR Tamás: <i>A hatalom két arca: politikum és szentség</i>. Budapest. EURÓPA. 1992. 125-278. l.</p>	

MOLNÁR Tamás: *A modernség politikai elvei*. Budapest. EURÓPA. 1998.
SZENT Ágoston: *Isten városáról- Civitate Dei. I.* Budapest. KAIROSZ. 2005.

Ajánlott irodalom:

LASLETT, Peter (szerk): *Philosophy, Politics, and Society*. Oxford. BASIL BLACKWELL. 1956.
ORTEGA y Gasset, Jose: *A tömegek lázadása*. Budapest. NAGYVILÁG 2003.

Tantárgy neve: Politika és társadalom	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC07 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: Diff. szakmai ismeretek, kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Szepessy Péter egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2/T	Előfeltétel: -
Óraszám/félév: 12-0	Számonkérés módja: kollokvium.
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: Az ember amióta közösségben él, foglalkozik a közösség ügyeivel, vagyis politikával. Közösség, társadalom és politika a kezdetektől fogva elválaszthatatlan, nem csak történetileg, de fogalmilag is. Ennek az együttélésnek és együttfejlődésnek a történetébe vezet be a kurzus az érdeklődő hallgatókat.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri és érti a szociológiával szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb irányzatait. Magas szinten ismeri, érti és értelmezi a fontos szociológiai és társadalmi összefüggéseket. képesség: Képes eligazodni a társadalmi problémák és konfliktusok rendszerében. attitűd: Kritikusan ítéli meg a társadalomtudományok nyitottságát és sokszínűségét korlátozni igyekvő tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai törekvéseket. autonómia és felelősség: Személyes felelősséggel tartozik a szociológus mesterség szakmai és etikai szabályainak betartásáért, a szociológus szakma integritásának megőrzéséért.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása: Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Emberi közösség és politika 2. Közösség és hierarchia 3. Közösség és hatalom. 4. Hatalom és állam. 5. Állam és politika. 6. A hatalom deszakralizálása. 7. A modern állam és a társadalom. 8. Ráció és az utópiák. 9. Individualitás és a hatalom. 10. Modernitás és demokrácia. 11. Demokrácia és tömegtársadalom. 12. Legitimációs problémák és a posztmodern. 13. Individualitás és identitásharcok. 14. Politikai filozófiák és ideológiák és a tömegkultúra korában. <p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: zárthelyi dolgozat</p> <p>kollokvium teljesítésének módja: szóbeli vizsga Vizsgakérdések:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Emberi közösség és politika 2. Közösség és hierarchia 3. Közösség és hatalom. 4. Hatalom és állam. 5. Állam és politika. 6. A hatalom deszakralizálása. 7. A modern állam és a társadalom. 8. Ráció és az utópiák. 9. Individualitás és a hatalom. 10. Modernitás és demokrácia. 11. Demokrácia és tömegtársadalom. 12. Legitimációs problémák és a posztmodern. 13. Individualitás és identitásharcok. 14. Politikai filozófiák és ideológiák és a tömegkultúra korában. 	

Kötelező irodalom:

- BLONDEL, Jean: *The Central Role of Comparative Politics*. <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.0080-6757.2005.00127.x/epdf>
- Habermas, Jürgen: A jóléti állam válsága és az utópikus energiák kimerülése. in: HABERMAS, Jürgen: *Válogatott tanulmányok*. Budapest. ATLANTISZ. 1994. 283-309. l.
- Habermas, Jürgen: Legitimációs problémák a modern államban. in: HABERMAS, Jürgen: *Válogatott tanulmányok*. Budapest. ATLANTISZ. 1994. 183-221. l.
- Metz Rudolf: Demokratikus vezetés: oximoron vagy „bálványfogalom”? in: Botos Máté (szerk.): *SEMPER ARQUUM* Typotex – Panta. Budapest 2019. 51-71. l.
- Nyirkos Tamás: A liberális rend konzervatívjai. in: Botos Máté (szerk.): *SEMPER ARQUUM* Typotex – Panta. Budapest 2019. 71-81 l.
- MOLNÁR Tamás: *A hatalom két arca: politikum és szentség*. Budapest. EURÓPA. 1992. 125-278. l.
- MOLNÁR Tamás: *A modernség politikai elvei*. Budapest. EURÓPA. 1998.
- SZENT Ágoston: *Isten városáról- Civitate Dei. I.* Budapest. KAIROSZ. 2005.

Ajánlott irodalom:

- LASLETT, Peter (szerk): *Philosophy, Politics, and Society*. Oxford. BASIL BLACKWELL. 1956.
- ORTEGA y Gasset, Jose: *A tömegek lázadása*. Budapest. NAGYVILÁG 2003.

Tantárgy neve: Oktatás és társadalom	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCD08, BTMLOCD08 Tárgyfelelős intézet: BTK ATTI Tantárgyelem: Kötelező, diff. szakmai ismeretek
Tárgyfelelős: Prof. Dr. Papp Attila, egyetemi tanár	
Közreműködő oktató(k): Szirbik Gabriella, mesteroktató	
Javasolt félév: 2T	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali és levelező
Tantárgy feladata és célja: Az előadások során a hallgatók megismerkednek az oktatás társadalmi feltételeivel, illetve az oktatás társadalmi rendszerként való értelmezési lehetőségeivel. A félév során a hallgatók elsajátíthatják a közoktatásra és felsőoktatásra vonatkozó szociológiai alapfogalmakat, a minőség és esélyegyenlőség kérdéseit. Fejlesztendő kompetenciák: tudás: - A hallgatók átfogóan megismerik az oktatásszociológia tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait és megismerik a kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert. képesség: - hallgatók képesek lesznek az oktatási rendszer szociológiai szempontból történő elemzésére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására és értékelésére. attitűd: - a hallgatók vállalják és hitelesen képviselik az oktatási rendszer szociológiai szempontból történő értelmezésének társadalmi szerepét autonómia és felelősség: - a hallgatók önállóan végzik munkájukat, és a visszajelzések és kritikus értékelés mellett folyamatos korrekcióra is képesek. - felelősséggel részt vállalnak szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás: <ol style="list-style-type: none"> 1. Az oktatásszociológia tárgya 2. Oktatás és társadalom történelmi távlatban 3. Az állami részvétel erősödése, az állami oktatásügy 4. A modern tömegoktatás kialakulása 5. Az iskola társadalmi funkciói 6. Oktatás és társadalmi mobilitás 7. Társadalmi egyenlőtlenségek és az iskola 8. <i>Hallgatói prezentációk</i> 9. Iskolai eredményesség és hatékonyság 10. Az oktatás evidencia alapú irányítása és gyakorlata 11. Nemzetközi mérési rendszerek 12. A felsőoktatás szociológiája 13. Felsőoktatási modellek 14. Összefoglalás 	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: A hallgatók a 8. héten, prezentáció keretében számot adnak a kurzus során addig bemutatott elméleti keretek összegzéséről. Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: A kurzus szóbeli kollokviummal zárul, melynek előfeltétele a prezentáció megtartása, illetve az előadások 75%-án való részvétel	
Kötelező irodalom: Halász Gábor: Az oktatási rendszer, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2001 http://halaszg.elte.hu/download/Oktatasi%20rendszer%20-%20HTML.htm Az oktatási rendszer és funkciói, illetve a <i>Funkciók közötti konfliktusok</i> fejezetek Bourdieu, Pierre (1974): Az oktatási rendszer ideologikus funkciója. In Az iskola szociológiai problémái. Közgazdasági és Jogi Kiadó, Budapest, pp. 65–93. Gaszó Ferenc (2006): Társadalmi struktúra és iskolarendszer. In.: Társadalmi metszetek. Hatalom, érdek,	

individualizáció és egyenlőtlenség a mai Magyarországon. Szociológiai tanulmányok. Szerk.: Kovách Imre Napvilág Kiadó, Bp.

Lanner Judit (2008): Iskolázottság, iskolarendszer és oktatáspolitikai In.: Társadalmi riport pp. 324-343.

BARBER, M.–MOURSHED, M. (2007): Mi áll a világ legsikeresebb iskolai rendszerei teljesítményének hátterében? McKinsey & Company, Budapest, szeptember

Papp Z. Attila (2022): Hátrányos helyzetű tanulók, különös tekintettel Észak-Magyarországon és Borsod-Abaúj Zemplén megyében In.: Útkereső. Szerk.: K. Nagy Emese-Szabó-Tóth Kinga. Kutatások az észak-magyarországi régió felemelkedéséért, Miskolc

Halász Gábor (2009): Tényekre alapozott oktatáspolitikai és oktatásfejlesztés
http://halaszg.elte.hu/download/Evidence_Kozma.pdf

FAZEKAS Károly – KÖLLŐ János – VARGA Júlia: Zöld könyv 2008. A magyar közoktatás megújításáért. Budapest, Ecostat

PISA 2018 Összefoglaló jelentés. Oktatási Hivatal, 2019.

https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/nemzetkozi_meresek/pisa/PISA2018_v6.pdf

HRUBOS Ildikó: A felsőoktatás intézményrendszerének átalakulása. Aula, Budapest, 2006.

Ajánlott irodalom:

Polónyi István (2020): Harmadik csapás. A felsőoktatási felvételi ingadozásai – avagy az oktatáspolitikai társadalomismeretének hiánya. Iskolakultúra 30. évfolyam, 2020/10. szám

Ligeti György (2003): Gyújtós. Iskola, demokrácia, civilizáció. Új Mandátum Könyvkiadó, Budapest.
<http://mek.oszk.hu/01500/01575/01575.pdf>

Jelentés a magyar közoktatásról – sorozat, először 1996-ban jelent meg, majd 1998, 2000, 2003, 2006, 2010 (2011-es megjelenés)

Oktatási és Képzési Figyelő. Az Unió oktatási portálja. European Education Area. Quality education and training for all <https://education.ec.europa.eu/hu/about-eea/education-and-training-monitor>

Tantárgy neve: Európa népei és kulturális kisebbségei	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCK221 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: k
Tárgyfelelős: Havasi Virág, egy. docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 4	Előfeltétel: .
Óraszám/hét: 28 ea	Számonkérés módja:
Kreditpont:	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A tárgy keretében a hallgatók megismerik Európa – Közép-Európán kívüli – népeinek történetét, a földrészt nyelvi, etnikai, vallási, kulturális és nemzeti sokféleségét. Hangsúlyosan foglalkozunk az eltérő nemzetépítési és államfejlődési modellek a kultúrára, a mentalitásra, a mindennapokra gyakorolt hatásával, valamint a kulturális kontaktusok természetével és a modernitás migrációs folyamatai eredményeként – főleg Nyugat- és Észak-Európában – létrejött multikulturális társadalmakkal. A kurzus során az európai nagyhatalmi törekvések tér- és identitás szervező hatását éppúgy érintjük, mint az európai egység gondolat fejlődéstörténetét és az integráció 20. századi történetét.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: a hallgató megismeri a művészet világával kapcsolatos fogalomrendszert és főbb összefüggéseket képesség: szociológiai alapfogalmak precíz használatának fejlesztése attitűd: a társadalmi változás iránti nyitottság erősödik, kritikus önértékelés fejlődik és a szakmai továbbképzés új formái iránti nyitottság nő autonómia és felelősség: önállóan és felelősséggel kell szervezni a hallgatóknak munkájukat az órák folyamán</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Európa népei-összefoglaló áttekintés 2. Politikai konfliktusok Európában (északír, katalán, baszk) 3. Romák Európában 1 4. Romák Európában II 5. Bevándorlók Európában 6. Filmnézés 1: Az osztály (az integráció kihívásai) 7. A számik 8. A flamenco 9. Kisebbségek kulturális fesztiváljai 10. Életmódkísérletek 11. Filmnézés 2. 12. Kiselőadások 1. 13. Kiselőadások 2. 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: prezentáció aláírásért (15 perc, ppt, közösen egyeztetett téma)</p> <p>Kollokvium teljesítésének módja, értékelése: Szóbeli vizsga</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Európa népei 2. Politikai konfliktusok Európában (északír, katalán, baszk) 3. Romák Európában 4. Bevándorlók Európában 5. A számik 6. A flamenco 7. Kisebbségek kulturális fesztiváljai 	

8. Életmódkísérletek

Kötelező irodalom:

MAJTÉNYI Balázs-VIZI Balázs (szerk.): [Európa Kisebbsége. A roma kisebbség a nemzetközi dokumentumokban.](#) GONDOLAT Kiadó, Budapest, 2005, 209 p.

CSEPELI, Gy. – ÖRKÉNY, A. – SZÉKELYI, M. (szerk.): *Kisebbségszociológia. Szöveggyűjtemény egyetemi és főiskolai hallgatók számára.* Minoritás Alapítvány, Budapest, 1997.

Minority Rights Group (1993): Etnikumok enciklopédiája. Kossuth kiadó, Budapest.

Ajánlott irodalom:

Az Európai Parlament 2018. november 13-i állásfoglalása az EU-ban élő kisebbségekre vonatkozó minimumszabályokról (2018/2036(INI)) https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0447_HU.html

https://en.wikisource.org/wiki/The_New_International_Encyclop%C3%A6dia/Europe,_Peoples_of

Tantárgy neve: Kisebbségsszociológia	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCK222
	Tárgyfelelős intézet: ATI
	Tantárgyelem: kötelezően választható, Kisebbségsszociológia specializáción
Tárgyfelelős: Gyukits György, egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2+0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A tárgy megismerteti a társadalmak kisebbségekre és többségre tagozódásának folyamatával, bemutatja a különböző szempontok alapján elkülönülő kisebbségeket. Részletesen foglalkozik a Magyarországon élő nemzeti és etnikai kisebbségekkel, a határon túl élő magyarok helyzetével valamint a különféle életmódbeli kisebbségek helyzetével. Tárgyalja azokat a társadalmi problémákat, melyek a kisebbségek és a többség együttéléséből fakadhatnak, így foglalkozik az előítéletekkel, a diszkriminációval, a társadalmi egyenlőtlenségek rendszerével, illetve a konfliktusok megelőzéséhez nélkülözhetetlen empátiával és toleranciával.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás: A kisebbségekkel kapcsolatos komplex ismeretanyag, mely elsősorban a szociális tényezőkre helyezi a hangsúlyt</p> <p>képesség: a kisebbségi léttel kapcsolatos problémák felismerése, kezelése</p> <p>attitűd: a másság elfogadása, tolerancia</p> <p>autonómia és felelősség: a kisebbségekkel kapcsolatos felelősségérzet</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <p>Előadás</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés, alapfogalmak, kisebbség - többség 2. Előítélet, diszkrimináció, konfliktusok, tolerancia. 3. Társadalmi inklúzió – exklúzió, társadalmi integráció. 4. Magyarországi főbb etnikai és nemzetiségi csoportok. Németek,. Szlovákok, Szerbek..... Nemzetiségi csoportok Borsodban, Miskolcon 5. A magyarországi roma népesség. Kultúra, hagyományok. 6-8. A roma népesség szociális helyzete. 9. Romák Észak-magyarországon, Borsodban, Miskolcon. 10. A romák integrációja és az ezt elősegítő társadalmi kezdeményezések. 11. Határon túli magyarok. 12. Fogyatékosok. 13. Civil társadalom és kisebbségek. 14. Európai kisebbségek Összefoglalás. 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: - kollokvium teljesítésének módja, szóbeli értékelése</p> <p>Tételek:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés, alapfogalmak, kisebbség - többség 2. Előítélet, diszkrimináció, konfliktusok, tolerancia. 3. Társadalmi inklúzió – exklúzió, társadalmi integráció. 4. Magyarországi főbb etnikai és nemzetiségi csoportok. Németek,. Szlovákok, Szerbek..... Nemzetiségi csoportok Borsodban, Miskolcon 5. A magyarországi roma népesség. Kultúra, hagyományok. 6-8. A roma népesség szociális helyzete. 9. Romák Észak-magyarországon, Borsodban, Miskolcon. 10. A romák integrációja és az ezt elősegítő társadalmi kezdeményezések. 11. Határon túli magyarok. 	

- 12. Fogyatékosok.
- 13. Civil társadalom és kisebbségek.
- 14. Európai kisebbségek

Kötelező irodalom:

CSEPELI, Gy. – ÖRKÉNY, A. – SZÉKELYI, M. (szerk.): *Kisebbségszociológia. Szöveggyűjtemény egyetemi és főiskolai hallgatók számára.* Minoritás Alapítvány, Budapest, 1997.

GIDDENS, A.-DIAMOND, P. (szerk.): *Írások az egyenlőtlenségről, az egyenlősdiről – és az új egyenlőségről.* Budapest, Napvilág Kiadó, 2006.

Introduction to Sociology: Chapter 11. Race and Ethnicity

<https://opentextbc.ca/introductiontosociology/chapter/chapter11-race-and-ethnicity/>

KÖNCZEI, Gy.: *Fogyatékosok a társadalomban.* (Újabb adatok a kitaszítottság anatómiájához). Gondolat, Budapest, 1992.

Ajánlott irodalom:

ANDORKA, R. –HRADIL, S. –. PESCHAR, J. L. (szerk.): *Társadalmi rétegződés.* Aula, Budapest, 1995.

Cigánynak születni. Szerk. Szalai Júlia. Aktív Társadalom Alapítvány /Új Mandátum 2000.

LADÁNYI, J.- SZELÉNYI, I: *A kirekesztettség változó formái.* Budapest, Napvilág Kiadó, 2004.

Papp Z. Atilla: Idősoros roma tanulói arányok, és kihatásuk a kompetenciaeredményekre.

In.: Cigány kisebbség: oktatás, egyház, kultúra. <http://www.prominoritate.hu/folyoiratok/2011/ProMino11-3-08-Papp.pdf>

Tantárgy neve: Kisebbségsszociológia	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOCK222
	Tantárgyfelelős intézet: ATI
	Tantárgyelem: kötelezően választható, Kisebbségsszociológia specializáción
Tárgyfelelős: Gyukits György, egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k):	
Javasolt félév: 2Ö	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 12+0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A tárgy megismerteti a társadalmak kisebbségekre és többségre tagozódásának folyamatával, bemutatja a különböző szempontok alapján elkülönülő kisebbségeket. Részletesen foglalkozik a Magyarországon élő nemzeti és etnikai kisebbségekkel, a határon túl élő magyarok helyzetével valamint a különféle életmódbeli kisebbségek helyzetével. Tárgyalja azokat a társadalmi problémákat, melyek a kisebbségek és a többség együttéléséből fakadhatnak, így foglalkozik az előítéletekkel, a diszkriminációval, a társadalmi egyenlőtlenségek rendszerével, illetve a konfliktusok megelőzéséhez nélkülözhetetlen empátiával és toleranciával.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: A kisebbségekkel kapcsolatos komplex ismeretanyag, mely elsősorban a szociális tényezőkre helyezi a hangsúlyt képesség: a kisebbségi léttel kapcsolatos problémák felismerése, kezelése attitűd: a másság elfogadása, tolerancia autonómia és felelősség: a kisebbségekkel kapcsolatos felelősségérzet</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés, alapfogalmak, kisebbség - többség 2. Előítélet, diszkrimináció, konfliktusok, tolerancia. 3. Társadalmi inklúzió – exklúzió, társadalmi integráció. 4. Magyarországi főbb etnikai és nemzetiségi csoportok. Németek, Szlovákok, Szerbek..... Nemzetiségi csoportok Borsodban, Miskolcon 5. A magyarországi roma népesség. Kultúra, hagyományok. 6-8. A roma népesség szociális helyzete. 9. Romák Észak-magyarországon, Borsodban, Miskolcon. 10. A romák integrációja és az ezt elősegítő társadalmi kezdeményezések. 11. Határon túli magyarok. 12. Fogyatékosok. 13. Civil társadalom és kisebbségek. 14. Európai kisebbségek Összefoglalás. 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: - kollokvium teljesítésének módja, szóbeli értékelése Tételek:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés, alapfogalmak, kisebbség - többség 2. Előítélet, diszkrimináció, konfliktusok, tolerancia. 3. Társadalmi inklúzió – exklúzió, társadalmi integráció. 4. Magyarországi főbb etnikai és nemzetiségi csoportok. Németek, Szlovákok, Szerbek..... Nemzetiségi csoportok Borsodban, Miskolcon 5. A magyarországi roma népesség. Kultúra, hagyományok. 6-8. A roma népesség szociális helyzete. 9. Romák Észak-magyarországon, Borsodban, Miskolcon. 10. A romák integrációja és az ezt elősegítő társadalmi kezdeményezések. 	

11. Határon túli magyarok.
12. Fogyatékosok.
13. Civil társadalom és kisebbségek.
14. Európai kisebbségek

Kötelező irodalom:

CSEPELI, Gy. – ÖRKÉNY, A. – SZÉKELYI, M. (szerk.): *Kisebbségsszociológia. Szöveggyűjtemény egyetemi és főiskolai hallgatók számára.* Minoritás Alapítvány, Budapest, 1997.

GIDDENS, A.-DIAMOND, P. (szerk.): *Írások az egyenlőtlenségről, az egyenlősdiről – és az új egyenlőségről.* Budapest, Napvilág Kiadó, 2006.

Introduction to Sociology: Chapter 11. Race and Ethnicity

<https://opentextbc.ca/introductiontosociology/chapter/chapter11-race-and-ethnicity/>

KÖNCZEI, Gy.: *Fogyatékosok a társadalomban.* (Újabb adatok a kitaszítottság anatómiájához). Gondolat, Budapest, 1992.

Ajánlott irodalom:

ANDORKA, R. –HRADIL, S. –. PESCHAR, J. L. (szerk.): *Társadalmi rétegződés.* Aula, Budapest, 1995.

Cigánynak születni. Szerk. Szalai Júlia. Aktív Társadalom Alapítvány /Új Mandátum 2000.

LADÁNYI, J.- SZELÉNYI, I: *A kirekesztettség változó formái.* Budapest, Napvilág Kiadó, 2004.

Papp Z. Atila: Idősoros roma tanulói arányok, és kihatásuk a kompetenciaeredményekre.

In.: Cigány kisebbség: oktatás, egyház, kultúra.

<http://www.prominoritate.hu/folyoiratok/2011/ProMino11-3-08-Papp.pdf>

Tantárgy neve: Társadalmi egyenlőtlenségek	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCK223 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: Kisebbségszakriányon köt. vál
Tárgyfelelős: Dr. habil. Szabó- Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Dr. Bányai Emőke, főiskolai tanár	
Javasolt félév: 2	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus bemutatja a társadalmi egyenlőtlenségekre vonatkozó elemzési kereteket, az egyenlőtlenség legfontosabb dimenzióit.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeretek a társadalom töredezettségének háttérében álló folyamatokat és jelenségeket. Képesek leírni a társadalmi egyenlőtlenség dimenziót, háttérét. képesség: A társadalmi élet jelenségeinek holisztikus szemlélete. attitűd: Nyitottság, empátia. autonómia és felelősség: Felelősségteli attitűd a társadalmilag hátrányos helyzetű csoportok problémáinak megértése és kezelése iránt.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. A társadalmi egyenlőtlenségek dimenziói 2. Globális egyenlőtlenség 3. Jövedelmi egyenlőtlenség 4. Területi egyenlőtlenség 5. Lakhatási egyenlőtlenség 6. Iskolázási egyenlőtlenség 7. Korok szerinti egyenlőtlenség 8. Nemek szerinti egyenlőtlenség 9. A fogyatékos vagy tartós betegség okozta egyenlőtlenség 10. Az esélyegyenlőség törvényi szabályozása 11. Bőrszín szerinti és etnikai csoporthoz tartozás szerinti egyenlőtlenség 12. Interszekcionalitás 13. A társadalmi kirekesztés 14. A társadalmi egyenlőtlenségeket csökkentő programok és gyakorlatok 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Az aláírás feltétele egy prezentáció elkészítése és bemutatása az első órán történő megállapodás szerint.</p> <p>Az előadás teljesítésének módja, értékelése: Szóbeli vizsga, melynek az alapja az órán elhangzottak és a szakirodalom. A tételek megegyeznek a fent felsorolt témákkal. (1-20%: elégtelen, 21-40% elégséges, 41-60% közepes, 61-80% jó, 81-100% jeles.) Pótlásra egy alkalommal van lehetőség.</p>	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Kolosi T. -Szelényi I. – Tóth István Gy. (szerk.): <i>Társadalmi riport 2020</i>. Társadalmi és Szociális Kutató Intézet, Budapest, 2020 ANGELUSZ Róbert (szerk.): <i>A társadalmi rétegződés komponensei</i>. Új Mandátum, Budapest, 1999 <i>2003. évi CXCV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról</i> https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0300125.TV</p> <p>Ajánlott irodalom: Adamik Mária (szerk): <i>Bevezetés a szociálpolitika nem szerinti értelmezésébe</i>. ELTE, TáTK, 2012, Adamik Bevezetes_a_szociálpolitika_nem.pdf (elte.hu) Betlen Anna: <i>Prostitúció és emberkereskedelem a szociális ellátásban és a gyermekvédelemben Magyarországon</i>, 2013. Az áldozat-ellátás intézményrendszere. Kutatási részbeszámoló „Az áldozatsegítő segítője” (TÁMOP-5.6.1.C-11/1)</p>	

https://www.academia.edu/8644254/Prostit%C3%B3C%C3%B3s_emberkereskedelem_a_szoci%C3%A1lis_ell%C3%A1t%C3%A1sban_%C3%A9s_a_gyermekv%C3%A9delemben_Magyarorsz%C3%A1gon_2013 (2023. 01. 24.)

Dupcsik Csaba: A magyarországi cigányság története. Történelem a cigánykutatások tükrében, 1890–2008. Budapest: Osiris. 2009

Ferge Zsuzsa: Civil jelentés a gyerekesélyekről. *Esély*, 2014/5

http://www.esely.org/kiadvanyok/2014_5/2004-5_2-1_ferge_civil_jeletes.pdf

Friedan, B.: *A nőiesség kultusza*. Noran Libro Kiadó, Budapest, 2021.

A *Fordulat* c. folyóirat 24. számának (Társadalmi reprodukció) tanulmányai (elsősorban Nancy Fraser, Csányi Gergely és Kerényi Szabina, valamint Dés Fanni tanulmányai), [huszonnegyedik szám, 2018/2 | Fordulat](#)

Faist, Thomas (2015): A transznacionális szociális kérdés, avagy a társadalmi egyenlőtlenségek újratemelődése Európában;

Esély 2015/3 (3-28. o), http://www.esely.org/kiadvanyok/2015_3/2015-3_1-1_Faist_Transznacionalis.pdf

FAZEKAS Károly – KÖLLŐ János – VARGA Júlia: *Zöld könyv 2008. A magyar közoktatás megújításáért*. Budapest: ECOSTAT.

Fejes J. - Szűcs N. (szerk.). *Én vétkem. Helyzetkép az oktatási szegregációról*. Motiváció Oktatási Egyesület, Szeged. 2018

Ferge Zsuzsa: *Magyar társadalom- és szociálpolitika 1990-2015*. Budapest, Osiris, 2017. ISBN: 978-963-276-283-8

Nyilas Mihály (szerk.): *Globális szociálpolitika*. ELTE TáTK, 2012

http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu/segedanyagok/NyilasMihaly_EU.pdf

Nyilas Mihály (szerk.): *Nemzetközi kitekintés a foglalkoztatási- és jóléti politikák alakulásáról*,

http://tatk.elte.hu/dokumentumtar/cat_view/693-e-tananyagok?start=15

OECD (2018), *Equity in Education: Breaking Down Barriers to Social Mobility*,

PISA, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/9789264073234-en>

KERTESI Gábor – KÉZDI Gábor: Általános iskolai szegregáció Magyarországon az ezredforduló után.

Közgazdasági Szemle, 2009. (LVI):959-1000.

Sen, Amartya: Társadalmi kirekesztés: Fogalom, alkalmazás és vizsgálat I-II.

Esély, 14. évfolyam 6. szám (2003), 3-22.; *Esély*, 15. évfolyam, 1. szám (2004), 3-25.

Sebestyén Zsuzsa: Interszekcionalitás, mint esélyegyenlőségi koncepció, avagy genderkutatás más szemszögből.

Metszetek, 2014/1, https://metszetek.unideb.hu/files/201401_14_sebestyen_zsuzsa_0.pdf

Szabó, L., – Szabó, J. A. (2022). Szempontok egy élettörténeti interjúkra épülő kutatás kapcsán az idősödés tranzitív változásainak tanulmányozásához. *Párbeszéd: Szociális Munka folyóirat*, 9(1).

<https://doi.org/10.29376/parbeszed.2022.9/1/2>

A pártfogásról. Bűnmegelőzés és áldozatsegítés józsefvárosi modellprogrammal.

http://mobil.bpaldozatsegites.hu/Partfogo_felugyelet/A_partfogasrol.html (2023. 01. 23.)

Szűcs Gábor: *A javítóintézeti nevelés végrehajtása*. Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar. 2018.

<http://midra.uni-miskolc.hu/document/29294/25116.pdf> (2023. 01. 23.)

Pogácsás Nóra: *Drogprevenációs programok I*. Elméleti Keretrendszer és gyakorlati alkalmazás a nevelési-
oktatási intézményekben, kitekintéssel a fogyatékossgal élő serdülők helyzetére. Interdiszciplináris

Drogszemle, II. évfolyam 1. szám, 2021. január. <https://drogkutato.hu/wp-content/uploads/2021/01/Poga%CC%81csa%CC%81s-No%CC%81ra-Drogprevenocio%CC%81s-programok-1.pdf> (2023. 01. 23.)

Pogácsás Nóra: *Drogprevenációs programok II*. Interdiszciplináris Drogszemle II. évf. 3. szám, 2021. március. <https://drogkutato.hu/wp-content/uploads/2021/03/Ma%CC%81rciusi-lapsza%CC%81m-26-34-1.pdf> (2023. 01. 23.)

Tantárgy neve: Társadalmi egyenlőtlenségek	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOCK223 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: Kisebbségszakriányon köt. vál.
Tárgyfelelős: Dr. habil. Szabó- Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Bányai Emőke, PhD	
Javasolt félév: 2	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus bemutatja a társadalmi egyenlőtlenségekre vonatkozó elemzési kereteket, az egyenlőtlenség legfontosabb dimenzióit.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeretek a társadalom töredezettségének háttérében álló folyamatokat és jelenségeket. Képesek leírni a társadalmi egyenlőtlenség dimenzióit, háttérét. képesség: A társadalmi élet jelenségeinek holisztikus szemlélete. attitűd: Nyitottság, empátia. autonómia és felelősség: Felelősségteli attitűd a társadalmilag hátrányos helyzetű csoportok problémáinak megértése és kezelése iránt.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A társadalmi egyenlőtlenségek dimenziói 2. Globális egyenlőtlenség 3. Jövedelmi egyenlőtlenség 4. Területi egyenlőtlenség 5. Lakhatási egyenlőtlenség 6. Iskolázási egyenlőtlenség 7. Korok szerinti egyenlőtlenség 8. Nemek szerinti egyenlőtlenség 9. A fogyatékos vagy tartós betegség okozta egyenlőtlenség 10. Az esélyegyenlőség törvényi szabályozása 11. Bőrszín szerinti és etnikai csoporthoz tartozás szerinti egyenlőtlenség 12. Interszekcionalitás 13. A társadalmi kirekesztés 14. A társadalmi egyenlőtlenségeket csökkentő programok és gyakorlatok 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Az aláírás feltétele egy prezentáció elkészítése és bemutatása az első órán történő megállapodás szerint.</p> <p>Az előadás teljesítésének módja, értékelése: Szóbeli vizsga, melynek az alapja az órán elhangzottak és a szakirodalom. A tételek megegyeznek a fent felsorolt témákkal. (1-20%: elégtelen, 21-40% elégséges, 41-60% közepes, 61-80% jó, 81-100% jeles.) Pótlásra egy alkalommal van lehetőség.</p>	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Kolosi T. -Szelényi I. – Tóth István Gy. (szerk.): <i>Társadalmi riport 2020</i>. Társadalmi és Szociális Kutató Intézet, Budapest, 2020 ANGELUSZ Róbert (szerk.): <i>A társadalmi rétegződés komponensei</i>. Új Mandátum, Budapest, 1999 <i>2003. évi CXCV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról</i> https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0300125.TV</p> <p>Ajánlott irodalom: Adamik Mária (szerk): <i>Bevezetés a szociálpolitika nem szerinti értelmezésébe</i>. ELTE, TáTK, 2012, Adamik Bevezetes_a_szociálpolitika_nem.pdf (elte.hu) Betlen Anna: <i>Prostitúció és emberkereskedelem a szociális ellátásban és a gyermekvédelemben Magyarországon</i>, 2013. Az áldozat-ellátás intézményrendszere. Kutatási részbeszámoló „Az áldozatsegítő segítője” (TÁMOP-5.6.1.C-11/1)</p>	

https://www.academia.edu/8644254/Prostit%C3%B3ci%C3%B3s_%C3%A9s_emberkereskedelem_a_szoci%C3%A1lis_ell%C3%A1t%C3%A1sban_%C3%A9s_a_gyermekv%C3%A9delemben_Magyarorsz%C3%A1gon_2013 (2023. 01. 24.)

Dupcsik Csaba: A magyarországi cigányság története. Történelem a cigánykutatások tükrében, 1890–2008. Budapest: Osiris. 2009

Ferge Zsuzsa: Civil jelentés a gyerekesélyekről. *Esély*, 2014/5

http://www.esely.org/kiadvanyok/2014_5/2004-5_2-1_ferge_civil_jeletes.pdf

Friedan, B.: *A nőiesség kultusza*. Noran Libro Kiadó, Budapest, 2021.

A *Fordulat* c. folyóirat 24. számának (Társadalmi reprodukció) tanulmányai (elsősorban Nancy Fraser, Csányi Gergely és Kerényi Szabina, valamint Dés Fanni tanulmányai), [huszonnegyedik szám, 2018/2 | Fordulat](#)

Faist, Thomas (2015): A transznacionális szociális kérdés, avagy a társadalmi egyenlőtlenségek újratemelődése Európában;

Esély 2015/3 (3-28. o), http://www.esely.org/kiadvanyok/2015_3/2015-3_1-1_Faist_Transznacionalis.pdf

FAZEKAS Károly – KÖLLŐ János – VARGA Júlia: *Zöld könyv 2008. A magyar közoktatás megújításáért*. Budapest: ECOSTAT.

Fejes J. - Szűcs N. (szerk.). *Én vétkem. Helyzetkép az oktatási szegregációról*. Motiváció Oktatási Egyesület, Szeged. 2018

Ferge Zsuzsa: *Magyar társadalom- és szociálpolitika 1990-2015*. Budapest, Osiris, 2017. ISBN: 978-963-276-283-8

Nyilas Mihály (szerk.): *Globális szociálpolitika*. ELTE TáTK, 2012

http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu/segedanyagok/NyilasMihaly_EU.pdf

Nyilas Mihály (szerk.): *Nemzetközi kitekintés a foglalkoztatási- és jóléti politikák alakulásáról*,

http://tatk.elte.hu/dokumentumtar/cat_view/693-e-tananyagok?start=15

OECD (2018), *Equity in Education: Breaking Down Barriers to Social Mobility*,

PISA, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/9789264073234-en>

KERTESI Gábor – KÉZDI Gábor: Általános iskolai szegregáció Magyarországon az ezredforduló után.

Közgazdasági Szemle, 2009. (LVI):959-1000.

Sen, Amartya: Társadalmi kirekesztés: Fogalom, alkalmazás és vizsgálat I-II.

Esély, 14. évfolyam 6. szám (2003), 3-22.; *Esély*, 15. évfolyam, 1. szám (2004), 3-25.

Sebestyén Zsuzsa: Interszekcionalitás, mint esélyegyenlőségi koncepció, avagy genderkutatás más szemszögből.

Metszetek, 2014/1, https://metszetek.unideb.hu/files/201401_14_sebestyen_zsuzsa_0.pdf

Szabó, L., – Szabó, J. A. (2022). Szempontok egy élettörténeti interjúkra épülő kutatás kapcsán az idősödés tranzitív változásainak tanulmányozásához. *Párbeszéd: Szociális Munka folyóirat*, 9(1).

<https://doi.org/10.29376/parbeszed.2022.9/1/2>

A pártfogásról. Bűnmegelőzés és áldozatsegítés józsefvárosi modellprogrammal.

http://mobil.bpaldozatsegites.hu/Partfogo_felugyelet/A_partfogasrol.html (2023. 01. 23.)

Szűcs Gábor: *A javítóintézeti nevelés végrehajtása*. Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar. 2018.

<http://midra.uni-miskolc.hu/document/29294/25116.pdf> (2023. 01. 23.)

Pogácsás Nóra: *Drogprevenációs programok I*. Elméleti Keretrendszer és gyakorlati alkalmazás a nevelési-
oktatási intézményekben, kitekintéssel a fogyatékossgal élő serdülők helyzetére. Interdiszciplináris

Drogszemle, II. évfolyam 1. szám, 2021. január. <https://drogkutato.hu/wp-content/uploads/2021/01/Poga%CC%81csa%CC%81s-No%CC%81ra-Drogprevenacio%CC%81s-programok-1.pdf> (2023. 01. 23.)

Pogácsás Nóra: *Drogprevenációs programok II*. Interdiszciplináris Drogszemle II. évf. 3. szám, 2021. március. <https://drogkutato.hu/wp-content/uploads/2021/03/Ma%CC%81rciusi-lapsza%CC%81m-26-34-1.pdf> (2023. 01. 23.)

Tantárgy neve: Szociológiai módszerek alkalmazása a kisebbségkutatásban	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCK224 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem:
Tárgyfelelős: Dr. habil. Szabó- Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): név, beosztás	
Javasolt félév: 3	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: Tantárgy feladata és célja: A tantárgy a kvalitatív kisebbségkutatási módszerekbe avatja be a hallgatókat, terepkutatással és interjúzással együtt járó felmérések bemutatásán keresztül. A félév során először a kvalitatív terepmunka módszertanát ismertetem, majd kutatási példákon keresztül tekintjük át az egyes módszerek gyakorlati alkalmazási lehetőségeit.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Kisebbségkutatásra vonatkozó szociológiai ismeretek képesség: Lényeglátás, lényegkiemelés, holisztikus szemléletmód attitűd: Nyitottság, empátia. autonómia és felelősség: Kritikai gondolkodás képessége</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. A kvalitatív kutatás definíciója, természetrajza, a kvalitatív és kvantitatív kutatások közti határmegvonás problematikája I.-II. 2. A kvalitatív kutatások mögöttes elméletei; az interpretivista filozófiai tradíció; a grounded theory; az etnometodológia és szimbolikus interakcionizmus módszertani hagyatéka; a kvalitatív kutatástervezés, ezen belül az adatgenerálás és az „intellektuális rejtvények” problémája I-II. 3. Különböző kvalitatív adatgenerálási módszerek, az interjúzás, a terepkutatás, a megfigyelés, az esettanulmány I-IV. 4. Kvalitatív adatok elemzése 5. Kvalitatív kutatási példák I-II. 	
<p>Félévközi számonkérés módja: Az aláírás feltétele egy prezentáció készítése kvalitatív kutatók munkáiból egyet kiválasztva, annak bemutatására (Havasi Virág, Gyukits György, Kende Anna, Durst Judit, Virág Tünde). A kurzus írásbelivel zárul a félév során tárgyaltak alapján.</p> <p>Gyakorlati jegy megszerzése: Írásbeli beszámoló.</p>	
<p>Kötelező irodalom: BABBIE, Earl: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. BALASSI, Budapest, 2003 FALUS Iván (szerk.): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. MŰSZAKI KIADÓ, Budapest, 2004 BINDORFFER Györgyi: Kettős identitás. Új Mandátum, Budapest, 2001 BRYMAN, Alan: Social Research Methods. OXFORD UNIVERSITY PRESS, Oxford, 2001. CSEH-SZOMBATHY László- FERGE Zsuzsa: A szociológiai felvétel módszerei. Budapest, KÖZGAZDASÁGI ÉS JOGI, 1971. DURST Judit: Mit szerez a szerző, avagy az etnográfiai szövegírás problémái BESZÉLŐ 16 : 3 pp. 34-36. , 3 p. (2011) DURST Judit: „Gondolom, hogy cigányok... ennyi gyerekkel ...”: Etnicitás és reprodukció két észak-magyarországi romungro közösség példáján. In: Feischmidt, Margit (szerk.) Etnicitás: különbségteremtő társadalom Budapest, Magyarország : MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézet, Gondolat Kiadó (2010) 487 p. pp. 173-194. , 22 p. HAVASI Virág: Typical Conflicts in Settlements Inhabited by Romani People – and Why These Do Not Exist in Fulókercs. SZELLEM ÉS TUDOMÁNY 10 : Különszám pp. 40-62. , 23 p. (2019) HÉRA Gábor-LIGETI György: Módszertan. A társadalmi jelenségek kutatása. OSIRIS, Budapest, 2005. KENDE Anna „Értelmiségiként leszek roma és romaként leszek értelmiség”. Kézirat. KOTICS József: Integráció vagy szegregáció? Cigányok a háromszéki Zabolán.</p>	

- In. KOTICS József: Mások tekintetében. KVAT, Miskolc, 2001. 73-94. o.
- KVALE, Steinar: Az interjú - Bevezetés a kvalitatív kutatás interjútechnikáiba. Józsoveg, Budapest, 2005.
- MASON, Jennifer: Kvalitatív kutatás. JÓSZÖVEG MŰHELY, Bp., 2005
- SEIDMAN, Irving: Az interjú mint kvalitatív kutatási módszer. MŰSZAKI, Bp., 2002
- SOLT Otília: Interjúzni muszáj. IN: Uő: Méltóságot mindenkinek. Összegyűjtött írások I. Beszélő, Budapest, 1998
- SILVERMAN, David: Doing Qualitative Research. SAGE PUBLICATIONS, 2000
- TÓTH Kinga Dóra: Sikeres cigányok Magyarországon és Angliában. L'Harmattan, Budapest, 2008
- VICSEK Lilla: Fókuszcsoport. OSIRIS, Bp., 2006
- Ajánlott irodalom:**
- BINDORFFER Györgyi: Kettős identitás. Új Mandátum, Budapest, 2001
- KENDE Anna „Értelmiségiként leszek roma és romaként leszek értelmiségi”. Kézirat.
- TÓTH Kinga Dóra: Sikeres cigányok Magyarországon és Angliában. L'Harmattan, Budapest, 2008
- KOTICS József: Integráció vagy szegregáció? Cigányok a háromszéki Zabolán.
- In. KOTICS József: Mások tekintetében. KVAT, Miskolc, 2001. 73-94. o.

Tantárgy neve: Szociológiai módszerek alkalmazása a kisebbségkutatásban	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOCK224 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem:
Tárgyfelelős: Dr. habil. Szabó- Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2T	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A szemináriumok során a társadalomkutatási módszerek átisméltése, áttekintése, illetve a kisebbségkutatásban alkalmazott társadalomkutatási módszerek áttekintése után megismerkedünk és elemzünk néhány – elsősorban hazai – kutatást, mely a kisebbség-többség viszonyát, a kisebbségekkel kapcsolatos előítéleteket, a kisebbségi léthelyzet problémáit, illetve a nemi, szexuális, egészségi állapot szerinti, kulturális, életmódbeli és más tényezők alapján kisebbségekhez tartozók helyzetének szociológiai leírását adja. Nagyító alá vesszük ezen kutatások szemléletmódját, fogalomhasználatát, kutatásmódszertanát, illetve az eredmények elemzésére alkalmazott módszereit.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Kisebbségkutatásra vonatkozó szociológiai ismeretek képesség: Lényeglátás, lényegkiemelés, holisztikus szemléletmód attitűd: Nyitottság, empátia. autonómia és felelősség: Kritikai gondolkodás képessége</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kutatás-módszertani alapfogalmak 2. Kutatási terv készítése 3. Kutatás kimunkálása 4. Kisebbségkutatási alapkérdések 5. Kisebbségkutatási gyakorlatok 6. Kisebbségkutatás – nemzetközi példák 7. Kisebbségkutatás – hazai gyakorlat 8. Kutatások értékelésének módszerei, szempontjai 9. Hallgatói prezentációk I. 10. Hallgatói prezentációk II. 11. Kisebbségkutatási modell-alkotás 12. Társadalompolitikai javaslatok I. 13. Társadalompolitikai javaslatok II. 14. Összegzés 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: A hallgatók a félév során prezentációt készítenek egy kisebbségkutatási témában az órán megbeszélte szempontok alapján.</p> <p>A gyakorlat teljesítésének módja, értékelése:</p>	

A gyakorlat értékelése a hallgatói prezentációk alapján történik.

Kötelező irodalom:

GAYER GYULÁNÉ–KRAUSZ Éva–HATOS Gyula: Az 1961-64 között született középsúlyos értelmi fogyatékos fiatal felnőttek helyzetének vizsgálata. In: Középsúlyos értelmi fogyatékos felnőttekről. MTA Szociológiai Kutató Intézete, Szociálpolitikai Értesítő 1985. 2, 15–90. o.

BORBÉLY Sjoukje–CSÁNYI Yvonne–FÖLDINÉ ANGYALOSSY Zsuzsa–KISS Ágota–MISETA Zsuzsa–PAPP Gabriella–PERLUSZ Andrea–RÓZSÁNÉ CZIGÁNY ENIKŐ–SZABÓ Ildikó: Fogyatékos gyermekek integrált nevelése hazai kísérletek tükrében. Budapest, BGGYTF, 1995

HAVASI Virág: Értékrendi és életminőségbeli különbségek a miskolci roma és nem roma lakosok körében. PhD értekezés tézisei. Kézirat.

LADÁNYI János–CSANÁDI Gábor–GERŐ Zsuzsa: A „megszüntetve megőrzött gyógyó”. A kiegészítő iskola egy nyomkövetéses vizsgálat tükrében. In: Kritika 1996. július, 8–11.

Ajánlott irodalom:

BINDORFFER Györgyi: Kettős identitás. Új Mandátum, Budapest, 2001

KENDE Anna „Értelmiségiként leszek roma és romaként leszek értelmiségi”. Kézirat.

TÓTH Kinga Dóra: Sikeres cigányok Magyarországon és Angliában. L'Harmattan, Budapest, 2008

KOTICS József: Integráció vagy szegregáció? Cigányok a háromszéki Zabolán.

In: KOTICS József: Mások tekintetében. KVAT, Miskolc, 2001. 73-94. o.

Tantárgy neve: A dokumentumfilm története	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCM221 Tárgyfelelős intézet: ATTI
	Tantárgyelem: köt.vál. Komm. és médiászociológia specializáción
Tárgyfelelős: Dr. Szepessy Péter egyetemi adjunktus.	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2/T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus során a hallgatók megismerkedhetnek a dokumentumfilm különböző irányzataival, a több mint száz évvel ezelőtti kezdetektől napjainkig. Az irányzatok számossága az útifilmektől a történelmi események feldolgozásán, és a szociális jelenségek vizsgálatán át egészen az „áldokumentum” filmekig tart. A félév során próbáljuk mindegyik „stílust” megismerni.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri és érti a szociológiával szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb irányzatait. képesség: A szakmailag megbízható forrásokra és azok gyakorlati tapasztalataira alapozva képes a szakterülete szempontjából releváns fogalomkészletre, argumentációra és következtetésekre épülő szociológiai elemzéseket készíteni. Az integrált társadalomtudományi ismeretek segítségével felkészült a szakmai kompetenciájába tartozó munkafolyamatok irányítására, a feladatok végrehajtásához szükséges kooperációra munkatársaival és más partnerekkel. attitűd: Tudatosan törekszik a tudományos értelemben vett objektivitásra. A tudományos szemléletmódok iránti megbecsülés elve alapján tevékenykedik, és nyitott a különböző megközelítési és értelmezési módokra. autonómia és felelősség: Önállóan vesz részt szervezeti rendszerek fejlesztésében. Személyes felelősséggel tartozik a szociológus mesterség szakmai és etikai szabályainak betartásáért, a szociológus szakma integritásának megőrzéséért</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat: Minden témát kiegészít egy óra, melynek során filmet nézünk és elemzünk.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Film, dokumentumfilm eredete, kialakulása. 2. A dokumentumfilm története a második világháború végéig. 3. A propagandafilm. 4. Híradás, tájékoztatás, avagy tényfeltárás, elemzés. 5. A dokumentumfilm „feladata”. 6. A dokumentumfilm szerepe Magyarországon és a nagyvilágban a második világháború után. 7. Természetfilm, ismeretterjesztés. 8. Társadalmi „tényfeltárás”, áldokumentumfilm. 9. A dokumentumfilm szerepe a rendszerváltásban. 10. Filmművészet és dokumentumfilm kapcsolata. 11. Művészet és film kapcsolata. 12. A megértés („elemzés”) folyamata. 13. A dokumentumfilm készítés gyakorlati fogásai. I. 14. A dokumentumfilm készítés gyakorlati fogásai. II. 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Prezentáció: Minden hallgató egy témából felkészül (filmet választ elemzést, vitaanyagot készít) és azt az órát levezeti moderátorként. Egy legalább tízperces dokumentum, vagy fikciós videoklip készítése.</p> <p>Kollokvium teljesítésének módja, értékelése: 15-20 perces vizsgafilm készítése, annak bemutatása és a kritikai elemzés során annak megvédése.</p>	
<p>Kötelező irodalom: SAUNDERS, Dave: <i>Documentary: The Routledge Film Guidebook</i>. London: ROUTLEDGE, 2010. Szekfű András: <i>A dokumentumfilm néhány elméleti kérdése és a huszadik századi magyar dokumentumfilm</i> Elemzésre és feldolgozásra választható filmek: Ne sápadj! (Gulyás Gyula, 1982.)</p>	

Pócspetri (Ember Judit, 1982.)
Egyszerű történet (Elek Judit, 1975.)
Jutalomutazás (Dárday István 1975.)
Cséplő Gyuri (Schiffer Pál, 1978.)
Fagyöngyök (Ember Judit, 1978.)
Két elhatározás (Gyöngyössy Imre - Kabay Barna, 1978.)
Kilencedik emelet (Gyarmathy Livia, 1979.)
Családi tűzfészek (Tarr Béla, 1979.)
Széki lassú (Gulyás Gyula 1992)
Én is jártam Isonzónál (Gulyás Gyula, Gulyás János 1986)
Törvénysértés nélkül (Gulyás Gyula, Gulyás János 1988)
Krónika (Sára Sándor 1982)

Ajánlott irodalom:

PRATKANIS & ARONSON: *A rábeszélőgép*. Budapest, AB Ovo, 1996.

SMITH, Eliot R.–MACKIE, Diane M.: *Szociálpszichológia*. OSIRIS KIADÓ, Budapest, 2004.

BARNOUW, Erik: *Documentary: A History of the Non-Fiction Film*, 2nd rev. ed. New York: Oxford University Press, 1993.

Tantárgy neve: A dokumentumfilm története	Tantárgy Neptun kódja: BTMLNSOCM221
	Tárgyfelelős intézet: ATTI
	Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Szepessy Péter egyetemi adjunktus.	
Közreműködő oktató(k): név, beosztás	
Javasolt félév: 2/T	Előfeltétel:
Óraszám/félév: 12+0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus során a hallgatók megismerkedhetnek a dokumentumfilm különböző irányzataival, a több mint száz évvel ezelőtti kezdetektől napjainkig. Az irányzatok számossága az útifilmektől a történelmi események feldolgozásán, és a szociális jelenségek vizsgálatán át egészen az „áldokumentum” filmekig tart. A félév során próbáljuk mindegyik „stílust” megismerni.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri és érti a szociológiával szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb irányzatait. képesség: A szakmailag megbízható forrásokra és azok gyakorlati tapasztalataira alapozva képes a szakterülete szempontjából releváns fogalomkészletre, argumentációra és következtetésekre épülő szociológiai elemzéseket készíteni. Az integrált társadalomtudományi ismeretek segítségével felkészült a szakmai kompetenciájába tartozó munkafolyamatok irányítására, a feladatok végrehajtásához szükséges kooperációra munkatársaival és más partnerekkel. attitűd: Tudatosan törekszik a tudományos értelemben vett objektivitásra. A tudományos szemléletmódok iránti megbecsülés elve alapján tevékenykedik, és nyitott a különböző megközelítési és értelmezési módokra. autonómia és felelősség: Önállóan vesz részt szervezeti rendszerek fejlesztésében. Személyes felelősséggel tartozik a szociológus mesterség szakmai és etikai szabályainak betartásáért, a szociológus szakma integritásának megőrzéséért</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat: Minden témát kiegészít egy óra, melynek során filmet nézünk és elemzünk.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Film, dokumentumfilm eredete, kialakulása. 2. A dokumentumfilm története a második világháború végéig. 3. A propagandafilm. 4. Híradás, tájékoztatás, avagy tényfeltárás, elemzés. 5. A dokumentumfilm „feladata”. 6. A dokumentumfilm szerepe Magyarországon és a nagyvilágban a második világháború után. 7. Természetfilm, ismeretterjesztés. 8. Társadalmi „tényfeltárás”, áldokumentumfilm. 9. A dokumentumfilm szerepe a rendszerváltásban. 10. Filmművészet és dokumentumfilm kapcsolata. 11. Művészet és film kapcsolata. 12. A megértés („elemzés”) folyamata. 13. A dokumentumfilm készítés gyakorlati fogásai. I. 14. A dokumentumfilm készítés gyakorlati fogásai. II. 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Prezentáció: Minden hallgató egy témából felkészül (filmet választ elemzést, vitaanyagot készít) és azt az órát levezeti moderátorként. Egy legalább tízperces dokumentum, vagy fikciós videoklip készítése.</p>	
<p>Kollokvium teljesítésének módja, értékelése: 15-20 perces vizsgafilm készítése, annak bemutatása és a kritikai elemzés során annak megvédése.</p>	
<p>Kötelező irodalom: Saunders, Dave: <i>Documentary: The Routledge Film Guidebook</i>. London: Routledge, 2010. Szekfü András: <i>A dokumentumfilm néhány elméleti kérdése és a huszadik századi magyar dokumentumfilm</i> Elemzésre és feldolgozásra választható filmek:</p>	

Ne sápadj! (Gulyás Gyula, 1982.)
Pócspetri (Ember Judit, 1982.)
Egyszerű történet (Elek Judit, 1975.)
Jutalomutazás (Dárday István 1975.)
Cséplő Gyuri (Schiffer Pál, 1978.)
Fagyöngyök (Ember Judit, 1978.)
Két elhatározás (Gyöngyössy Imre - Kabay Barna, 1978.)
Kilencedik emelet (Gyarmathy Livia, 1979.)
Családi tűzfészek (Tarr Béla, 1979.)
Széki lassú (Gulyás Gyula 1992)
Én is jártam Isonzónál (Gulyás Gyula, Gulyás János 1986)
Törvénysértés nélkül (Gulyás Gyula, Gulyás János 1988)
Krónika (Sára Sándor 1982)

Ajánlott irodalom:

Pratkanis & Aronson: *A rábeszélőgép.* Budapest, Ab Ovo, 1996.

Smith, Eliot R.–Mackie, Diane M.: *Szociálpszichológia.* Osiris Kiadó, Budapest, 2004.

Barnouw, Erik: *Documentary: A History of the Non-Fiction Film, 2nd rev. ed.* New York: Oxford University Press, 1993.

Tantárgy neve: A kommunikáció elméletei	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCM2222 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelezően választható, komm. és médiászociológia specializáción
Tárgyfelelős: Dr. Osváth Andrea egy. adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2+0 ea	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: Az egymáshoz való viszonyainknak, sőt egyes teoretikusok szerint magának a társadalmi rendszernek is elemi egysége, illetve operációja, de legalábbis központi vetülete a kommunikáció. A tantárgy elsősorban a kommunikációkutatás jelentősebb irányzataival és elméleteivel foglalkozva ismerteti meg a tárgyhoz kapcsolódó fogalomrendszerrel, a kommunikáció különféle dimenzióival, különös hangsúlyt helyezve az interperszonális kommunikáció ill. a médiakommunikáció elméleteire.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: elemzés, értékelés, alkalmazás, kommunikáció, kooperáció attitűd: nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség autonómia és felelősség: önállóság, tisztelet, fejlődés</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása: Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A kommunikáció alapelemei, jellemzői 2. A szociálpszichológiai, a kibernetikai, a retorikai hagyomány 3. A szemiotikai, a szociokulturális, a fenomenológiai és a társadalomkritikai hagyomány 4. A szimbolikus interakcionizmus 5. Az elvárások megsértésének elmélete 6. A kapcsolatelmélyülés elmélete 7. Az interakcionális nézőpont elmélete 8. Félév közti zárthelyi dolgozat 9. A kapcsolati dialektika elmélete 10. A technológiai determinizmus elmélete 11. Kulturális kontextus : férfi- és nő kommunikációja 1. 12. Kulturális kontextus : férfi- és nő kommunikációja 2. 13. Posztmodern kultúra és virtualitás 1. 14. Posztmodern kultúra és virtualitás 2. 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Zh. Értékelés: 5 fokozatú skála Kollokvium teljesítésének módja, értékelése: Szóbeli kollokvium, melynek előfeltétele a félévközi ZH eredményes (50% feletti) megírása, 5 fokozatú skálás értékelés</p>	
<p>Kötelező irodalom: Fodor László_Kriskó Edina: <i>A hatékony kommunikáció alapjai</i> Noran Libro Bp. 2014. ISBN: 978-615-5274-67-1 B. Bernát István-Pais Károlyné-Rétfalvi Györgyi-Szilágyi Erzsébet-Turi László <i>Média, kultúra, kommunikáció.</i> Bp. 2012. Libri ISBN: 9789633101032 Griffin, Em: <i>Bevezetés a kommunikációelméletbe.</i> Harmat, Budapest, 2001 Domschitz Mátyás – Hamp Gábor: <i>A kommunikáció színtereiről.</i> In: Horányi Ö. (szerk.): <i>A kommunikáció mint participáció.</i> AKTI – Typotex, Budapest, 2007 Neményiné Gyimesi Ilona: <i>Kommunikációelmélet – Szemelvénygyűjtemény.</i> Perfekt, 2004 <i>Journal of Social and Personal relationships</i></p> <p>Ajánlott irodalom: Zacek, Jenda (2017) <i>Media in the Era of Mass Consumption and Growing Distrust.</i> In: <i>Aspen Review</i> 01(2017) 32-40.p. Branco, Angela Uchoa - Valsiner, Jaan (2004): <i>Communication and Metacommunication in Human Development (PB)</i> Information Age Publishing</p>	

Tantárgy neve: A kommunikáció elméletei	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOCM2222 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelezően választható
Tárgyfelelős: Dr. Osváth Andrea egy. adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 0+12 ea	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: Az egymáshoz való viszonyainknak, sőt egyes teoretikusok szerint magának a társadalmi rendszernek is elemi egysége, illetve operációja, de legalábbis központi vetülete a kommunikáció. A tantárgy elsősorban a kommunikációkutatás jelentősebb irányzataival és elméleteivel foglalkozva ismerteti meg a tárgyhoz kapcsolódó fogalomrendszerrel, a kommunikáció különféle dimenzióival, különös hangsúlyt helyezve az interperszonális kommunikáció ill. a médiakommunikáció elméleteire.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: elemzés, értékelés, alkalmazás, kommunikáció, kooperáció attitűd: nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség autonómia és felelősség: önállóság, tisztelet, fejlődés</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A kommunikáció alapelemei, jellemzői 2. A szociálpszichológiai, a kibernetikai, a retorikai hagyomány 3. A szemiotikai, a szociokulturális, a fenomenológiai és a társadalomkritikai hagyomány 4. A szimbolikus interakcionizmus 5. Az elvárások megsértésének elmélete 6. A kapcsolatelmélyülés elmélete 7. Az interakcionális nézőpont elmélete 8. A kapcsolati dialektika elmélete 9. A technológiai determinizmus elmélete 10. Kulturális kontextus : férfi- és nő kommunikációja 11. Posztmodern kultúra és virtualitás 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Kollokvium teljesítésének módja, értékelése: Szóbeli kollokvium, 5 fokozatú skálás értékelés</p>	
<p>Kötelező irodalom: Fodor László_Krisko Edina: <i>A hatékony kommunikáció alapjai</i> Noran Libro Bp. 2014. ISBN: 978-615-5274-67-1 B. Bernát István-Pais Károlyné-Rétfalvi Györgyi-Szilágyi Erzsébet-Turi László <i>Média, kultúra, kommunikáció.</i> Bp. 2012. Libri ISBN: 9789633101032 Griffin, Em: <i>Bevezetés a kommunikációelméletbe.</i> Harmat, Budapest, 2001 Domschitz Mátyás – Hamp Gábor: <i>A kommunikáció színtereiről.</i> In: Horányi Ö. (szerk.): <i>A kommunikáció mint participáció.</i> AKTI – Typotex, Budapest, 2007 Neményiné Gyimesi Ilona: <i>Kommunikációelmélet – Szemelvénygyűjtemény.</i> Perfekt, 2004 Journal of Social and Personal relationships</p> <p>Ajánlott irodalom: Zacek, Jenda (2017) <i>Media in the Era of Mass Consumption and Growing Distrust.</i> In: Aspen Review 01(2017) 32-40.p. Branco, Angela Uchoa - Valsiner, Jaan (2004): <i>Communication and Metacommunication in Human Development (PB)</i> Information Age Publishing</p>	

Tantárgy neve: Szociológiai módszerek alkalmazása a médiakutatásban	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOMC2224; BTMLSOMC2224 Tárgyfelelős intézet: BTK ATTI; Tantárgyelem: kötelezően vál. Komm. és médiaszociológia specializáción
Tárgyfelelős: DR. PAPP Z. ATTTILA, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2T	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: gyj
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali és levelező , kötelezően választható
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus során a fontosabb szociológiai kutatómódszertani ismeretek áttekintésén, illetve kifejezetten a médiakutatásban alkalmazott kvantitatív és kvalitatív módszerek átgondolásán túl megismerünk és elemzünk néhány olyan szociológiai kutatást, mely médiafogyasztási szokásokkal, adott csoportok médiával kapcsolatos magatartásával foglalkozik. Áttekintünk olyan médiakutatásokat, melyek a néző, hallgató, olvasó főbb szociológiai jellemzőinek feltárására irányulnak, illetve amelyek célja a nyomtatott és elektronikus sajtó közönségének megismerése. Megismerkedünk olyan kutatásokkal, melyek a médiumok vizsgálatára (azok tartalmi és formai elemeire) vonatkoznak. Foglalkozunk továbbá az internetre, mint médiumra, illetve az internetezőkre vonatkozó kutatásokkal és elemzési módszerekkel is. A tárgy célját a képzési és kimeneti követelményekben megfogalmazottak alapján kell megadni, kitérve a tantárgy helyére és szerepére a képzési programban.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: - A hallgatók átfogóan megismerik az empirikus médiakutatás tárgykörének alapvető tényeit, módszereit, és megismerik a kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert. képesség: - hallgatók képesek lesznek a médiumok szociológiai szempontból történő elemzésére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására és értékelésére. attitűd: - A hallgatók vállalják és hitelesen képviselik a médiumok szociológiai szempontból történő értelmezésének társadalmi szerepét autonómia és felelősség: - a hallgatók önállóan végzik munkájukat, és a visszajelzések és kritikus értékelés mellett folyamatos korrekcióra is képesek. - felelősséggel részt vállalnak szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Gyakorlat: A tárgy féléves programjának kifejtése, 14 téma félévente. 1./ Média-, közvélemény-kutatás céljai, összevetése, iskolák, modellek 2./ A médiakutatás típusai, a közszolgálatosság 3./ Médiapiaci körkép, médiakutatás tervezése, 4/ Lehetséges adatgyűjtési módszerek, a módszerek előnyei, hátrányai 5./ Mintavételezés (típusok, különbségek, hibák, reprezentativitás, súlyozás) 6./ Új – online - adatfelvételi technikák 7./ Társadalmi dinamika – időbeli reprezentatív megfigyelések tervezése, elemzése 8./ Statisztikai vizsgálatok tervezésének sajátos problémái 9./ Médiakutatások elemzése SPSS-sel, többdimenziós elemzési lehetőségek 10./Tartalomelemzés módszertana 11./Diskurzuselemzés alapjai 12./Kvalitatív médiakutatás</p>	

13./Médiareprezentáció fogalma és kutatásának lehetőségei
14./ Konkrét médiaelemzések bemutatása, értékelése

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

prezentáció készítése a megadott témában – aláírás feltétele

Gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése:

Szóbeli és írásbeli vizsga, előfeltétele a prezentáció

Kötelező irodalom:

Angelusz R. - Tardos R.: *Média, nyilvánosság, közvélemény* Gondolat 2007

Em Griffin: *Bevezetés a kommunikációelméletbe*. Harmat, 2003.

Denis McQuail: *McQuail's Reader in Mass Communication Theory* Sage Publication 2002.

Ajánlott irodalom:

Szabó Márton: *Politikai tudáselméletek – Szemantikai, szimbolikus, retorikai és kommunikatív-diszkurzív értelmezések a politikáról*. Budapest, Universitas- Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998

SÍKLAKI István: *Vélemények mélyen: A fókuszcsoporthoz módszer: a kvalitatív közvélemény-kutatás alapmódszere*, Budapest, Kossuth, 2006

Shoemaker, P: *Gatekeeping*, Sage Publications, 1991.

<http://www.mediakutato.hu>

Tantárgy neve: Média és társadalom	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCM2223; Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete
Tárgyfelelős: Dr. Osváth Andrea, egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>A tantárgy feladata és célja:</p> <p>A tantárgy célja az, hogy megismertesse a hallgatókat média és társadalom viszonyával, egymásra hatásával. Foglalkozunk a nyomtatott média fejlődéstörténetével, illetve a sajtó születésével. Tárgyaljuk a nyilvánosság szintjeit, jellemzőit, történetét, szereplőit, a közvélemény, közhangulat, látens közvélemény fogalmait, illetve kitérünk a modern tömegkommunikáció pilléreinek bemutatására és elemzésére (blog, vlog, podcast).</p> <p>A kurzus során a hallgatók megismerkednek a média-műfajokkal, azok csoportosítási lehetőségeivel, elméleti és gyakorlati szinten egyaránt. Ezen túl betekintünk a közösségi médiában megjelenő, a médiakommunikációban is felhasznált és a társadalmi szinten is jelentős hatást gyakorló formáiba.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: kreativitás, elemzés, értékelés, kommunikáció attitűd: együttműködés, nyitottság, mérlegelés, fejlődés autonómia és felelősség: véleményalkotás, objektivitás, empátia</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>1-2. A média története, médiatörvény 3. Az információs társadalom jellemzői 4-5. Kommunikációelméletek a média területéről 6-7. A médiakommunikáció formái, műfajai a 21. században 8-10. A közösségi média és a médiakommunikáció kapcsolata, műfajai 11-14. Kiselőadások, különböző sajtóműfajokban írt házidolgozatok</p>	
Félévközi számonkérés módja:	
Kiselőadás, órákon való aktív részvétel, házidolgozatok	
Értékelése:	
Kollokviumi jegy az órákon való részvétel, a kiselőadás és a házidolgozatok alapján	
elégséges: 60 százalékos teljesítménytől, közepes 71%-tól, jó: 81%-tól, jeles 91 százalékos teljesítménytől.	
Kötelezően irodalom:	
Bajomi-Lázár Péter (2008): <i>Média és társadalom</i> Bp., Antenna K.	
Bolter, Jay David & Richard Grusin (2011): <i>A remedializáció hálózatai</i> (Fordította Babarczi Katica.)	
Apertura, tavasz. in: https://www.apertura.hu/2011/tavasz/bolter-grusin-remedializacio-halozatai/	
Gayer Zoltán (2022): <i>Mi a média?</i> Médiakutató, XXIII. évf. 3-4. szám in: https://mediakutato.hu/cikk/2022_03_osz_tel/01_mi_a_media.pdf	
Lev Manovic (2006): <i>Posztmédia esztétika</i> – Krízisben a médium in: https://exindex.hu/nem-tema/posztmedia-esztetika/	
Ajánlott irodalom:	
J. McLuhann (2017): <i>A new understanding of 'New Media': Online platforms as digital mediums</i> in: https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1354856517738159	

Tantárgy neve: Média és társadalom	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOCM2223 Tárgyfelelős intézet: Alkalmazott Társadalomtudományok Intézete
Tárgyfelelős: Dr. Osváth Andrea egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k):	
Javasolt félév: 2T	Előfeltétel: ---
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: Koll.
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>A tantárgy feladata és célja: A tantárgy célja az, hogy megismertesse a hallgatókat média és társadalom viszonyával, egymásra hatásával. Foglalkozunk a nyomtatott média fejlődéstörténetével, illetve a sajtó születésével. Tárgyaljuk a nyilvánosság szintjeit, jellemzőit, történetét, szereplőit, a közvélemény, közhangulat, népszület, látens közvélemény fogalmait, illetve kitérünk a modern tömegkommunikáció pilléreinek bemutatására és elemzésére. Bemutatjuk a közszolgálati modell kialakulását és gyakorlatát, a hálózatok kialakulását, aBBC, és az amerikai rádiózás kezdeteit, továbbá kitérünk a Magyar Rádió társadalmi vonatkozásaira is.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: kreativitás, elemzés, értékelés, kommunikáció attitűd: együttműködés, nyitottság, mérlegelés, fejlődés autonómia és felelősség: véleményalkotás, objektivitás, empátia</p>	
Tantárgy tematikus leírása: gyakorlat	
<p>1-2. A média története, médiatörvény 3. Az információs társadalom jellemzői 6-7. A médiakommunikáció formái, műfajai a 21. században 8-10. A közösségi média és a médiakommunikáció kapcsolata, műfajai</p>	
<p>Félévközi számonkérés módja: Kiselőadás, házidolgozatok Értékelése: Kollokviumi jegy a kiselőadás és a házidolgozatok alapján elégséges: 60 százalékos teljesítménytől, közepes 71%-tól, jó: 81%-tól, jeles 91 százalékos teljesítménytől.</p>	
<p>Kötelezően irodalom: Bajomi-Lázár Péter (2008): <i>Média és társadalom</i> Bp., Antenna K. Bolter, Jay David & Richard Grusin (2011): <i>A remedializáció hálózatai</i> (Fordította Babarczi Katica.) Apertura, tavasz. in: https://www.apertura.hu/2011/tavasz/bolter-grusin-remedializacio-halozatai/ Gayer Zoltán (2022): <i>Mi a média?</i> Médiakutató, XXIII. évf. 3-4. szám in: https://mediakutato.hu/cikk/2022_03_osz_tel/01_mi_a_media.pdf Lev Manovic (2006): <i>Posztmédia esztétika</i> – Krízisben a médium in: https://exindex.hu/nem-tema/posztmedia-esztetika/</p> <p>Ajánlott irodalom: J. McLuhann (2017): <i>A new understanding of 'New Media': Online platforms as digital mediums</i> in: https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/1354856517738159</p>	

Tantárgy neve: Szociológiai módszerek alkalmazása a médiakutatásban	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOCM2224 Tárgyfelelős intézet: BTK ATTI
	Tantárgyelem: kötelezően vál. Komm. és médiaszociológia specializáción
Tárgyfelelős: DR. PAPP Z. ATTILA, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2T	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: gyj
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus során a fontosabb szociológiai kutatómódszertani ismeretek áttekintésén, illetve kifejezetten a médiakutatásban alkalmazott kvantitatív és kvalitatív módszerek átgondolásán túl megismerünk és elemzünk néhány olyan szociológiai kutatást, mely médiafogyasztási szokásokkal, adott csoportok médiával kapcsolatos magatartásával foglalkozik. Áttekintünk olyan médiakutatókat, melyek a néző, hallgató, olvasó főbb szociológiai jellemzőinek feltárására irányulnak, illetve amelyek célja a nyomtatott és elektronikus sajtó közönségének megismerése. Megismerkedünk olyan kutatásokkal, melyek a médiumok vizsgálatára (azok tartalmi és formai elemeire) vonatkoznak. Foglalkozunk továbbá az internetre, mint médiumra, illetve az internetezőkre vonatkozó kutatásokkal és elemzési módszerekkel is.</p> <p>A tárgy célját a képzési és kimeneti követelményekben megfogalmazottak alapján kell megadni, kitérve a tantárgy helyére és szerepére a képzési programban.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: - A hallgatók átfogóan megismerik az empirikus médiakutatás tárgykörének alapvető tényeit, módszereit, és megismerik a kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert.</p> <p>képesség: - hallgatók képesek lesznek a médiumok szociológiai szempontból történő elemzésére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására és értékelésére.</p> <p>attitűd: - A hallgatók vállalják és hitelesen képviselik a médiumok szociológiai szempontból történő értelmezésének társadalmi szerepét</p> <p>autonómia és felelősség: - a hallgatók önállóan végzik munkájukat, és a visszajelzések és kritikus értékelés mellett folyamatos korrekcióra is képesek. - felelősséggel részt vállalnak szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat: A tárgy féléves programjának kifejtése, 14 téma félévente.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1./ Média-, közvélemény-kutatás céljai, összevetése, iskolák, modellek 2./ A médiakutatás típusai, a közszolgálatosság 3./ Médiapiaci körkép, médiakutatás tervezése, 4/ Lehetséges adatgyűjtési módszerek, a módszerek előnyei, hátrányai 5./ Mintavételezés (típusok, különbségek, hibák, reprezentativitás, súlyozás) 6./ Új – online - adatfelvételi technikák 7./ Társadalmi dinamika – időbeli reprezentatív megfigyelések tervezése, elemzése 8./ Statisztikai vizsgálatok tervezésének sajátos problémái 9./ Médiakutatások elemzése SPSS-sel, többdimenziós elemzési lehetőségek 10./Tartalomelemzés módszertana 11./Diskurzuselemzés alapjai 12./Kvalitatív médiakutatás 13./Médiareprezentáció fogalma és kutatásának lehetőségei 14./ Konkrét médiaelemzések bemutatása, értékelése 	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: prezentáció	

Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

Szóbeli és írásbeli vizsga, előfeltétele a prezentáció

Kötelező irodalom:

Angelusz R. - Tardos R.: *Média, nyilvánosság, közvélemény* Gondolat 2007

Em Griffin: *Bevezetés a kommunikációelméletbe*. Harmat, 2003.

Denis McQuail: *McQuail's Reader in Mass Communication Theory* Sage Publication 2002.

Ajánlott irodalom:

Szabó Márton: *Politikai tudáselméletek – Szemantikai, szimbolikus, retorikai és kommunikatív-diszkurzív értelmezések a politikáról*. Budapest, Universitas- Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998

SÍKLAKI István: *Vélemények mélyen: A fókuszcsoporthoz módszer: a kvalitatív közvélemény-kutatás alapmódszere*, Budapest, Kossuth, 2006

Shoemaker, P: *Gatekeeping*, Sage Publications, 1991.

<http://www.mediakutato.hu>

Tantárgy neve: Szervezet- és közösségfejlesztés	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCSZ03 Tárgyfelelős intézet: ATTI
	Tantárgyelem: szabadon vál.
Tárgyfelelős: Dr. habil. Szabó- Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2T	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A gyakorlatok során a hallgatók betekintést nyernek a szervezet- és közösségfejlesztés alapfogalmaiba, elméleteibe, modelljeibe, eszköztárába.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri és érti a szociológiával szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb irányzatait. Ismeri és érti azokat a társadalmi problémákat, amelyek meghatározzák a szociológiai gondolkodás meghatározó tendenciáit. Magas szintű ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal mechanizmusaiban, értse és átlássa a különböző érdekérvényesítési és érdekütköztetési fórumokat. képesség: Képes részt venni szervezetfejlesztési koncepciók kidolgozásában, az adott szervezetek rendszerszemléletű működési elveinek meghatározásában, és ezek nyilvánosság előtt történő szakszerű bemutatásában. attitűd: Határozottan és elkötelezetten kiáll a globális és lokális problémák megoldására irányuló szakmai törekvések mellett. Nyitott, befogadó, ugyanakkor kritikus a szakmai újításokkal szemben. autonómia és felelősség: Önállóan vesz részt szervezeti rendszerek fejlesztésében.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. A szervezetfejlesztés fogalma, modelljei 2. A szervezetfejlesztés eszközei 3. Diagnózis felállítása 4. Cselekvési összetevők a szervezetfejlesztésben 5. Folyamat-fenntartási összetevők a szervezetfejlesztésben 6. Közösségfejlesztési alapfogalmak és modellek 7. Elméletek a közösségfejlesztésben 8. Közösségfejlesztési eszköztár 9. A feltárás 10. A cselekvési utak kijelölésének módszerei 11. Motivációs eszköztár 12. Cselekvő közösségek 13. Jó gyakorlatok 14. Összegzés 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: A félév során maximum három gyakorlatról lehet hiányozni.</p> <p>A gyakorlat teljesítésének módja, értékelése: A félév írásbeli dolgozattal zárul. Értékelése: 100-90 % jeles 89-76%- jó 75-65% közepes 64-50% elégséges 50% alatt elégtelen</p>	

Kötelező irodalom:

Adizes, Ichak: Vállalatok életciklusai. Hogyan és miért növekednek és halnak meg vállalatok és mi az ezzel kapcsolatos teendő? HVG Rt Kiadó. 1992.

Brown, Juanita - Isaacs, David: The World café, Az igazán fontos beszélgetések, SoL Intézet, 2015.

Bohm, David: A dialógusról, SoL Intézet, 2011.

Deetz, Stanley: Conceptual Foundations. in. Frederic M. Jablin – Linda L. Putnam (szerk.) The New Handbook of Organizational Communication. Advances in Theory, Research, and Methods. Sage publications, inc London, New Delhi, 2001.

Vercseg Ilona (2011): Közösség és részvétel. A közösségfejlesztés és a közösségi munka gyakorlatának elmélete. Budapest, ELTE TáTK – Hilsher Rezső Szociálpolitikai Egyesület

Ajánlott irodalom:

László János: A történetek tudománya. Bevezetés a narratív pszichológiába. Új mandátum Könyvkiadó, 2005

Meadows, Dennis-Sweeney, Linda Booth: Rendszergondolkodás játékosan, SoL Intézet, 2015

Porter, M.E., Kramer, M.R., 2011. The Big Idea: Creating Shared Value. Harvard Business Review, 2011 Január-Február.

Tantárgy neve: Szervezet- és közösségfejlesztés	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC SZ03 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: szabadon vál.
Tárgyfelelős: Dr. habil. Szabó- Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): név, beosztás	
Javasolt félév: 2	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A gyakorlatok során a hallgatók betekintést nyernek a szervezet- és közösségfejlesztés alapfogalmaiba, elméleteibe, modelljeibe, eszköztárába.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri és érti a szociológiával szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb irányzatait. Ismeri és érti azokat a társadalmi problémákat, amelyek meghatározzák a szociológiai gondolkodás meghatározó tendenciáit. Magas szintű ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal mechanizmusaiban, értse és átlássa a különböző érdekérvényesítési és érdekütköztetési fórumokat. képesség: Képes részt venni szervezetfejlesztési koncepciók kidolgozásában, az adott szervezetek rendszerszemléletű működési elveinek meghatározásában, és ezek nyilvánosság előtt történő szakszerű bemutatásában. attitűd: Határozottan és elkötelezetten kiáll a globális és lokális problémák megoldására irányuló szakmai törekvések mellett. Nyitott, befogadó, ugyanakkor kritikus a szakmai újításokkal szemben. autonómia és felelősség: Önállóan vesz részt szervezeti rendszerek fejlesztésében.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. A szervezetfejlesztés fogalma, modelljei 2. A szervezetfejlesztés eszközei 3. Diagnózis felállítása 4. Cselekvési összetevők a szervezetfejlesztésben 5. Folyamat-fenntartási összetevők a szervezetfejlesztésben 6. Közösségfejlesztési alapfogalmak és modellek 7. Elméletek a közösségfejlesztésben 8. Közösségfejlesztési eszköztár 9. A feltárás 10. A cselekvési utak kijelölésének módszerei 11. Motivációs eszköztár 12. Cselekvő közösségek 13. Jó gyakorlatok 14. Összegzés 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: -</p> <p>A gyakorlat teljesítésének módja, értékelése: A félév írásbeli dolgozattal zárul. Értékelése: 100-90 % jeles 89-76%- jó 75-65% közepes 64-50% elégséges 50% alatt elégtelen</p>	

Kötelező irodalom:

Adizes, Ichak: Vállalatok életciklusai. Hogyan és miért növekednek és halnak meg vállalatok és mi az ezzel kapcsolatos teendő? HVG Rt Kiadó. 1992.

Brown, Juanita - Isaacs, David: The World café, Az igazán fontos beszélgetések, SoL Intézet, 2015.

Bohm, David: A dialógusról, SoL Intézet, 2011.

Deetz, Stanley: Conceptual Foundations. in. Frederic M. Jablin – Linda L. Putnam (szerk.) The New Handbook of Organizational Communication. Advances in Theory, Research, and Methods. Sage publications, inc London, New Delhi, 2001.

Vercseg Ilona (2011): Közösség és részvétel. A közösségfejlesztés és a közösségi munka gyakorlatának elmélete. Budapest, ELTE TáTK – Hilsher Rezső Szociálpolitikai Egyesület

Ajánlott irodalom:

László János: A történetek tudománya. Bevezetés a narratív pszichológiába. Új mandátum Könyvkiadó, 2005

Meadows, Dennis-Sweeney, Linda Booth: Rendszergondolkodás játékosan, SoL Intézet, 2015

Porter, M.E., Kramer, M.R., 2011. The Big Idea: Creating Shared Value. Harvard Business Review, 2011 Január-Február.

Tantárgy neve: Modernitáselméletek	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOC3301 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Szepessy Péter	
Közreműködő oktató(k):	
Javasolt félév: 3Ö	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 2+0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus a különféle, egymással elvi okokból összeegyeztethetetlenek tűnő koncepciók és kordiagnózisok áttekintésére vállalkozik: a jelenkor ma is meghatározó felfogásai mellett (Talcott Parsons a modernizációról, a globalizáció koncepciói, Niklas Luhmann a világtársadalomról, a posztmodern fogalma, S. N. Eisenstadt a sokféle modernitásról stb.) sorra kerülnek a legújabb „kötőjeles” társadalomfogalmak is (tudás-, információ-, kockázat-, élmény- stb.). A szakirány hallgatói a perspektívák sokasága révén sokrétű képet kaphatnak oly sokszor leegyszerűsítve kommunikált és mediatizált jelenkorunkról.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri és érti azokat a társadalmi problémákat, amelyek meghatározzák a szociológiai gondolkodás meghatározó tendenciáit. Magas szintű ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal mechanizmusában, értse és átlássa a különböző érdekérvényesítési és érdekütköztetési fórumokat. Ismeri, érti és folyamatosan fejleszti azt a tudásanyagot, amely biztos műveltségi háttérrel ad a szociológia magas szintű műveléséhez. képesség: Az integrált társadalomtudományi ismeretek segítségével felkészült a szakmai kompetenciájába tartozó munkafolyamatok irányítására, a feladatok végrehajtásához szükséges kooperációra munkatársaival és más partnerekkel. Képes az újszerű szociológiai ismeretek megszerzésére, innovatív feladatok elvégzésére, érvelni tud azok fontossága mellett. attitűd: A tudományos szemléletmódok iránti megbecsülés elve alapján tevékenykedik, és nyitott a különböző megközelítési és értelmezési módokra. Kritikusan ítéli meg a társadalomtudományok nyitottságát és sokszínűségét korlátozni igyekvő tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai törekvéseket. autonómia és felelősség: Személyes felelősséggel tartozik a szociológus mesterség szakmai és etikai szabályainak betartásáért, a szociológus szakma integritásának megőrzéséért.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás Előadás: 1. A „hagyományos” modernitáselméletek. I. Irodalom: BERGER, P. L.: <i>A kapitalista forradalom</i>, Budapest, Gondolat, 1992. (1. fej. A kapitalizmus mint jelenség. 24-49.o. és 9. fej. A kapitalizmus és a mítoszok dinamikája. 279-302. o. WEBER, M.: <i>Világvallások gazdasági etikája. Vallásszociológiai tanulmányok. Válogatás, szerk. Hidas Z., Budapest, Gondolat, 2007.</i> 2. A „hagyományos” modernitáselméletek. II. PARSONS, T.: „A modern társadalmak rendszere”, in: Felkai G.–Némedi D.–Somlai P. (szerk.): <i>Szociológiai irányzatok a XX. században</i>, II. kötet, Budapest, Új Mandátum, 2000, 40–61 Niklas Luhmann: <i>A modernség megfigyelései</i>. AKTI- Gondolat. Budapest, 2010. 3. A „hagyományos” modernitáselméletek. III. Schumpeter, Joseph: <i>Capitalism, Socialism and Democracy. New York. Harper&Row. 1950.</i></p> <p>4. A modernre vonatkozó megközelítésmódok I.</p>	

Bell, Daniel: *The Coming of Post-industrial Society*. New York. Basic Books. 1976.

5. A modernre vonatkozó megközelítésmódok II.

Irodalom:

HABERMAS, J.-LYOTARD, J.-F.-RORTY, R.: *A posztmodern állapot*, Budapest, Osiris, 1993

6. A modern állapot elbeszélésmódjai.

Irodalom:

Alasdair MacIntyre: *Az erény nyomában*. Budapest, Osiris. 1999. III.-VI. fejezet. 41-114. o.

7. Posztmodren avagy 'másmodern'?

Irodalom:

HABERMAS, J.: „A modernség: befejezetlen program”, in: uő: *Válogatott tanulmányok*, Budapest, Atlantisz, 1994, 259-282.

8. A modernből kivezető utak.

Irodalom:

BECK, U.: *A kockázat-társadalom. Út egy másik modernitásba*, Budapest, Századvég, 2003

SCHULZE, G.: „Élménytársadalom. A jelenkor kultúrszociológiája. A hétköznapi élet esztétizálódása”, in: *Szociológiai Figyelő*, 2000, 135-157.

9. A Faust mítosz. Az európai ember új útjai.

10. Mann, Thomas: Doktor Faustus. (ford: Szöllősy Klára)

11. Mann, Thomas: Doktor Faustus. (ford: Szöllősy Klára)

12. Bulgakov, Mihail: A Mester és Margarita. (ford: Szöllősy Klára)

13. Bulgakov, Mihail: A Mester és Margarita. (ford: Szöllősy Klára)

Félévközi számonkérés módja és értékelése:-

A kollokvium teljesítésének módja: szóbeli vizsga

Vizsgakérdések:

1. A „hagyományos” modernitáselméletek. I.

Irodalom:

BERGER, P. L.: *A kapitalista forradalom*, Budapest, Gondolat, 1992. (1. fej. A kapitalizmus mint jelenség. 24-49.o. és 9. fej. A kapitalizmus és a mítoszok dinamikája. 279-302. o.

WEBER, M.: *Világvallások gazdasági etikája. Vallásszociológiai tanulmányok. Válogatás*, szerk. Hidas Z., Budapest, Gondolat, 2007.

2. A „hagyományos” modernitáselméletek. II.

PARSONS, T.: „A modern társadalmak rendszere”, in: Felkai G.-Némedi D.-Somlai P. (szerk.): *Szociológiai irányzatok a XX. században*, II. kötet, Budapest, Új Mandátum, 2000, 40-61

Niklas Luhmann: *A modernség megfigyelései*. AKTI- Gondolat. Budapest, 2010.

3. A „hagyományos” modernitáselméletek. III.

Schumpeter, Joseph: *Capitalism, Socialism and Democracy*. New York. Harper&Row. 1950.

4. A modernre vonatkozó megközelítésmódok I.

Bell, Daniel: *The Coming of Post-industrial Society*. New York. Basic Books. 1976.

5. A modernre vonatkozó megközelítésmódok II.

Irodalom:

HABERMAS, J.-LYOTARD, J.-F.-RORTY, R.: *A posztmodern állapot*, Budapest, Osiris, 1993

6. A modern állapot elbeszélésmódjai.

Irodalom:

Alasdair MacIntyre: *Az erény nyomában*. Budapest, Osiris. 1999. III.-VI. fejezet. 41-114. o.

7. Posztmodren avagy 'másmodern'?

Irodalom:

HABERMAS, J.: „A modernség: befejezetlen program”, in: uő: *Válogatott tanulmányok*, Budapest, Atlantisz, 1994, 259-282.

8. A modernből kivezető utak.

Irodalom:

BECK, U.: *A kockázat-társadalom. Út egy másik modernitásba*, Budapest, Századvég, 2003

SCHULZE, G.: „Élménytársadalom. A jelenkor kultúrszociológiája. A hétköznapi élet esztétizálódása”, in: *Szociológiai Figyelő*, 2000, 135-157.

9. A Faust mítosz. Az európai ember új útjai.

Kötelező irodalom:

BECK, U.: *A kockázat-társadalom. Út egy másik modernitásba*, Budapest, Századvég, 2003

Bulgakov, Mihail: *A Mester és Margarita.* (ford: Szöllősy Klára)

HABERMAS, J.: „A modernség: befejezetlen program”, in: uő: *Válogatott tanulmányok*, Budapest, Atlantisz, 1994,
Mann, Thomas: Doktor Faustus. (ford: Szöllősy Klára)
Rostow, Walt: *The Stages of Economic Growth: A non-communist manifesto*, Cambridge. University Press.
1990. Third Edition.
SCHULZE, G.: „Élménytársadalom. A jelenkor kultúrszociológiája. A hétköznapi élet esztétizálódása”, in:
Szociológiai Figyelő, 2000, 135–157.

Ajánlott irodalom:

BERGER, P. L.: *A kapitalista forradalom*, Budapest, Gondolat, 1992. 1. fej. A kapitalizmus mint jelenség. 24-49.o. és 9. fej. A kapitalizmus és a mítoszok dinamikája. 279-302. o.
WEBER, M.: *Világvallások gazdasági etikája. Vallásszociológiai tanulmányok. Válogatás*, szerk. Hidas Z., Budapest, Gondolat, 2007.
HABERMAS, J.–LYOTARD, J.-F.–RORTY, R.: *A posztmodern állapot*, Budapest, Osiris, 1993

Tantárgy neve: Modernitáselméletek	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC3301 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Szepessy Péter	
Közreműködő oktató(k):	
Javasolt félév: 3Ö	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 10 / félév	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus a különféle, egymással elvi okokból összeegyeztethetetlenek tűnő koncepciók és kordiagnózisok áttekintésére vállalkozik: a jelenkor ma is meghatározó felfogásai mellett (Talcott Parsons a modernizációról, a globalizáció koncepciói, Niklas Luhmann a világtársadalomról, a posztmodern fogalma, S. N. Eisenstadt a sokféle modernitásról stb.) sorra kerülnek a legújabb „kötőjeles” társadalomfogalmak is (tudás-, információs, kockázat-, élmény- stb.). A szakirány hallgatói a perspektívák sokasága révén sokrétű képet kaphatnak oly sokszor leegyszerűsítve kommunikált és mediatizált jelenkorunkról.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri és érti azokat a társadalmi problémákat, amelyek meghatározzák a szociológiai gondolkodás meghatározó tendenciáit. Magas szintű ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal mechanizmusában, értse és átlássa a különböző érdekérvényesítési és érdekütköztetési fórumokat. Ismeri, érti és folyamatosan fejleszti azt a tudásanyagot, amely biztos műveltségi háttérrel ad a szociológia magas szintű műveléséhez. képesség: Az integrált társadalomtudományi ismeretek segítségével felkészült a szakmai kompetenciájába tartozó munkafolyamatok irányítására, a feladatok végrehajtásához szükséges kooperációra munkatársaival és más partnerekkel. Képes az újszerű szociológiai ismeretek megszerzésére, innovatív feladatok elvégzésére, érvelni tud azok fontossága mellett. attitűd: A tudományos szemléletmódok iránti megbecsülés elve alapján tevékenykedik, és nyitott a különböző megközelítési és értelmezési módokra. Kritikusan ítéli meg a társadalomtudományok nyitottságát és sokszínűségét korlátozni igyekvő tudományos, gyakorlati, jogi vagy politikai törekvéseket. autonómia és felelősség: Személyes felelősséggel tartozik a szociológus mesterség szakmai és etikai szabályainak betartásáért, a szociológus szakma integrálásának megőrzéséért.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás Előadás: 1. A „hagyományos” modernitáselméletek. I. Irodalom: BERGER, P. L.: <i>A kapitalista forradalom</i>, Budapest, Gondolat, 1992. (1. fej. A kapitalizmus mint jelenség. 24-49.o. és 9. fej. A kapitalizmus és a mítoszok dinamikája. 279-302. o. WEBER, M.: <i>Világvallások gazdasági etikája. Vallásszociológiai tanulmányok. Válogatás</i>, szerk. Hidas Z., Budapest, Gondolat, 2007. 2. A „hagyományos” modernitáselméletek. II. PARSONS, T.: „A modern társadalmak rendszere”, in: Felkai G.–Némedi D.–Somlai P. (szerk.): <i>Szociológiai irányzatok a XX. században</i>, II. kötet, Budapest, Új Mandátum, 2000, 40–61 Niklas Luhmann: <i>A modernség megfigyelései</i>. AKTI- Gondolat. Budapest, 2010. 3. A „hagyományos” modernitáselméletek. III. Schumpeter, Joseph: <i>Capitalism, Socialism and Democracy. New York. Harper&Row. 1950.</i> 4. A modernre vonatkozó megközelítésmódok I. Bell, Daniel: <i>The Coming of Post-industrial Society</i>. New York. Basic Books. 1976. 5. A modernre vonatkozó megközelítésmódok II. Irodalom:</p>	

HABERMAS, J.–LYOTARD, J.-F.–RORTY, R.: *A posztmodern állapot*, Budapest, Osiris, 1993

6. A modern állapot elbeszélismódjai.

Irodalom:

Alasdair MacIntyre: *Az erény nyomában*. Budapest, Osiris. 1999. III.-VI. fejezet. 41-114. o.

7. Posztmodern avagy 'másmodern'?

Irodalom:

HABERMAS, J.: „A modernség: befejezetlen program”, in: uő: *Válogatott tanulmányok*, Budapest, Atlantisz, 1994, 259–282.

8. A modernből kivezető utak.

Irodalom:

BECK, U.: *A kockázat-társadalom. Út egy másik modernítésbe*, Budapest, Századvég, 2003

SCHULZE, G.: „Élménytársadalom. A jelenkor kultúrszociológiája. A hétköznapi élet esztétizálódása”, in: *Szociológiai Figyelő*, 2000, 135–157.

9. A Faust mítosz. Az európai ember új útjai.

10. Mann, Thomas: Doktor Faustus. (ford: Szöllősy Klára)

11. Mann, Thomas: Doktor Faustus. (ford: Szöllősy Klára)

12. Bulgakov, Mihail: A Mester és Margarita. (ford: Szöllősy Klára)

13. Bulgakov, Mihail: A Mester és Margarita. (ford: Szöllősy Klára)

Félévközi számonkérés módja és értékelése:-

A kollokvium teljesítésének módja: szóbeli vizsga

Vizsgakérdések:

1. A „hagyományos” modernitáselméletek. I.

Irodalom:

BERGER, P. L.: *A kapitalista forradalom*, Budapest, Gondolat, 1992. (1. fej. A kapitalizmus mint jelenség. 24-49.o. és 9. fej. A kapitalizmus és a mítoszok dinamikája. 279-302. o.

WEBER, M.: *Világvallások gazdasági etikája. Vallásszociológiai tanulmányok. Válogatás, szerk. Hidas Z.*, Budapest, Gondolat, 2007.

2. A „hagyományos” modernitáselméletek. II.

PARSONS, T.: „A modern társadalmak rendszere”, in: Felkai G.–Némedi D.–Somlai P. (szerk.): *Szociológiai irányzatok a XX. században*, II. kötet, Budapest, Új Mandátum, 2000, 40–61

Niklas Luhmann: *A modernség megfigyelései*. AKTI- Gondolat. Budapest, 2010.

3. A „hagyományos” modernitáselméletek. III.

Schumpeter, Joseph: *Capitalism, Socialism and Democracy. New York. Harper&Row. 1950.*

4. A modernre vonatkozó megközelítésmódok I.

Bell, Daniel: *The Coming of Post-industrial Society*. New York. Basic Books. 1976.

5. A modernre vonatkozó megközelítésmódok II.

Irodalom:

HABERMAS, J.–LYOTARD, J.-F.–RORTY, R.: *A posztmodern állapot*, Budapest, Osiris, 1993

6. A modern állapot elbeszélismódjai.

Irodalom:

Alasdair MacIntyre: *Az erény nyomában*. Budapest, Osiris. 1999. III.-VI. fejezet. 41-114. o.

7. Posztmodern avagy 'másmodern'?

Irodalom:

HABERMAS, J.: „A modernség: befejezetlen program”, in: uő: *Válogatott tanulmányok*, Budapest, Atlantisz, 1994, 259–282.

8. A modernből kivezető utak.

Irodalom:

BECK, U.: *A kockázat-társadalom. Út egy másik modernítésbe*, Budapest, Századvég, 2003

SCHULZE, G.: „Élménytársadalom. A jelenkor kultúrszociológiája. A hétköznapi élet esztétizálódása”, in: *Szociológiai Figyelő*, 2000, 135–157.

9. A Faust mítosz. Az európai ember új útjai.

Kötelező irodalom:

BECK, U.: *A kockázat-társadalom. Út egy másik modernítésbe*, Budapest, Századvég, 2003

Bulgakov, Mihail: A Mester és Margarita. (ford: Szöllősy Klára)

HABERMAS, J.: „A modernség: befejezetlen program”, in: uő: *Válogatott tanulmányok*, Budapest, Atlantisz, 1994,

Mann, Thomas: Doktor Faustus. (ford: Szöllősy Klára)

Rostow, Walt: *The Stages of Economic Growth: A non-communist manifesto*, Cambridge. University Press.

1990. Third Edition.

SCHULZE, G.: „Élménytársadalom. A jelenkor kultúrszociológiája. A hétköznapi élet esztétizálódása”, in: *Szociológiai Figyelő*, 2000, 135–157.

Ajánlott irodalom:

BERGER, P. L.: *A kapitalista forradalom*, Budapest, Gondolat, 1992. 1. fejelet. A kapitalizmus mint jelenség. 24-49.o. és 9. fejelet. A kapitalizmus és a mítoszok dinamikája. 279-302. o.

WEBER, M.: *Világvallások gazdasági etikája. Vallásszociológiai tanulmányok. Válogatás, szerk. Hidas Z.*, Budapest, Gondolat, 2007.

HABERMAS, J.-LYOTARD, J.-F.-RORTY, R.: *A posztmodern állapot*, Budapest, Osiris, 1993

Tantárgy neve: Alkalmazott szociálpszichológia	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOC3302 BTMLSOC3302 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Prof. Dr. Csepeli György, professor emeritus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3 ^Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 0-2, 10 óra/félév	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali és levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A kutatászemináriumon a hallgatók megismerkednek a 2022-ben Magyarországon elkezdett, majd Közép-Európában folytatott fókusz csoportos kutatással, melynek célja a holokauszt helyi emlékezeti mintáinak feltárása volt Budapesten, magyarországi vidéki városokban és falvakban, határon túli egykor Magyarországhoz tartozó településeken, Szlovákiában, Csehországban és Lengyelországban. A kutatás audiovizuális dokumentációja megnézhető: holocaustmemory.org</p> <p>A kurzus hozzájárul az alábbi kompetenciák fejlesztéséhez:</p> <p>tudás: elméleti és empirikus ismeretek a tárgyban képesség: együttműködés, kommunikáció, elemző képesség, holisztikus szemlélet, önismeret attitűd: nyitottság, elkötelezettség, empátia, tolerancia, tudatosság autonómia és felelősség: önállóság, tudatosság:</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása: A két féléves kurzus során a szociálpszichológiai jelenségeket az Én-től az identitásig vezető interaktív és kognitív ágakon sorra véve elemezzük coach és a coachee kapcsolatát. Az Én-ből kiindulva a Másik, a kettőjük közötti interakció és kommunikáció folyamatait követjük nyomon, melyeket a coach és a coachee szerepei stabilizálnak. Ezt követően a kialakuló kapcsolat dinamikáját elemezzük, bemutatjuk a meghatározó kognitív folyamatokat, majd feltárjuk a döntés szervezeti szempontból endogén és exogén tényezőit. Különös hangsúlyt fektetünk a siker és a kudarc, az újratervezés és a fejlődés mozzanataira, melyek konfliktusok során át mutatják meg a szervezet arcát.</p>	
<p>Menetrend I. félév IX..13. Bevezetés. A kutatás célja, módszerei IX. 20 A tér és az idő az emlékezésben IX. 27 Ki a zsidó? Az üldöztetés okai X. 4 . Az üldöztetés okai X. 11.A deportálás (A holokauszt dramaturgiája) X. 18. A helyi emlékezet X. 25. A tabu XI.8. Kell-e emlékezni? (A holokauszt mint kognitív disszonancia) XI.15 Hallgatói prezentáció XI. 22 Hallgatói prezentáció XI. 29 Hallgatói prezentáció XII. 6 Konklúziók</p>	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: -</p> <p>Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: A félév végére minden hallgató saját kutatást végez a témában (50%) Az órák rendszeres látogatása (50%)</p> <p>Követelmény Esettanulmány készítése</p>	

Kötelező irodalom:

Csepeli, Gy. Papp R., Surányi A. 2013. A hiány jelenvalóléte. A holokauszt intergenerációs emlékezete ma élő magyarok körében. Szabad Piac. 1. 63-81.

Csepeli Gy. 2016. A meg nem gondolt gondolat Budapest: Kossuth

Karády, V., Kemény I. 2023. Zsidóság a magyar nemzetépítésben a numerus claksus előtt és azután. Budapest: Múlt és Jövő

Papp R. 2004. Van-e zsidó reneszánsz? Budapest: Múlt és Jövő

Ajánlott irodalom:

Siklaci István 2016. A vélemények mélyén. A fókuszcsoporthoz módszer a kvalitatív közvéleménykutatás alapmódszere. Budapest: Kossuth

Diener, E., Suh, E.M. 2000. Culture and Subjective Well-being. Cambridge, Mass.:The MIT Press

Rudas Tamás 2006 Közvélemény-kutatás. Értelmezés és kritika. Budapest: Corvina

Brewer, M.B. 1991. The Social Self: On Being the Same and Different at the Same Time. Personality and Social Psychology Bulletin, 17. 475-482

Siklaci István (2010.): A vélemények mélyén. A fókuszcsoporthoz módszer a kvalitatív közvéleménykutatás alapmódszere. Budapest, Kossuth Kiadó, ISBN 9630948575 Diener, Ed - Suh, Eunkook M. (Eds.). (2000): Culture and subjective well-being. The MIT Press.

Tantárgy neve: Közvéleménykutatás	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOC3303 Tárgyfelelős intézet: BTK ATTI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Papp Attila, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3ó	Előfeltétel: BTMNSOC109
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gjj
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus a „Szociológiai kutatások módszertana” a „Többváltozós elemzések” és a „Mintavétel” című kurzusokkal szerves egységet képezve elmélyíti és alkalmazza a változókra, a változók közötti kapcsolatokról, az oksági viszonyokról, a kutatás megtervezéséről és a kvantitatív adatok elemzéséről tanultakat.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: - A hallgatók átfogóan megismerik a közvéleménykutatás tárgykörének alapvető tényeit, módszereit, és megismerik a kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert. képesség: - hallgatók képesek lesznek a közvélemény szociológiai szempontból történő elemzésére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására és értékelésére. attitűd: - A hallgatók vállalják és hitelesen képviselik a közvélemény szociológiai szempontból történő értelmezésének társadalmi szerepét autonómia és felelősség: - a hallgatók önállóan végzik munkájukat, és a visszajelzések és kritikus értékelés mellett folyamatos korrekcióra is képesek. - felelősséggel részt vállalnak szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat: A tárgy féléves programjának kifejtése, 14 téma félévente.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A közvélemény-kutatás témái, területei és módszerei. 2. A vélemény, közvélemény és attitűd fogalma. A közvélemény-kutatás kialakulása. 3. A kutatás folyamata, előkészítése, pontos célmeghatározás. 4. Kutatási terv, feladat-, idő- és költségterv készítése. Adatgyűjtési módszerek. 5. A megkérdezés szabályai. A megkérdezési technikák. 6. Kérdőív-szerkesztés, kérdőív-szerkesztési gyakorlatok, a megkérdezés lebonyolítása. (összeállítás, kipróbálás, kérdéstípusok). 7. Mérés és skálaképzés. Összehasonlító és nem összehasonlító skálaképzési technikák. 8. Kérdőbiztosok feladatai, az adatgyűjtés és a kérdés jellemzői. 9. A kérdőív feldolgozás alapjai, az információk elemzése. Kérdezési technikák. 10. Adatfelvétel. Adattisztítás. Adatfeldolgozási technikák. 11. A kutatás eredményeinek statisztikai elemzése. A változók közötti kapcsolatok sajátosságai. 12. Indexek készítése 13. Főkomponens és faktorelemzés 14. Klaszterelemzés 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: prezentáció</p> <p>Gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése: Szóbeli és írásbeli vizsga, előfeltétele a prezentáció</p> <p>prezentáció 20% vizsga 80%</p> <p>elégséges: 61-70 százalék közepes: 71-80 százalék jó: 81-90 százalék jeles: 91%-</p>	

Kötelező irodalom:

ANGELUSZ Róbert- TARDOS Róbert szerk.: *Mérésről mérésre*, Budapest, DKMKKA 2006
ANGELUSZ Róbert: *Kommunikáló társadalom*, Budapest, Ferenczy 1995
Angelusz Róbert: *A láthatóság görbe tükrői. Társadalomoptikai tanulmányok*. Új Mandátum 2000.
BERTALAN László szerk.: *A kvantitatív társadalomkutatás modelljei*, Budapest Helikon, 2006
Neuman-Noelle, E.: *The Spiral of Silence. Public Opinion – Our Social Skin*. University of Chicago, 1993.
RUDAS Tamás: *Hogyan olvassunk közvélemény-kutatásokat?* Új Mandátum, 1998

Ajánlott irodalom:

Anderson, James A.: *Communication Yearbook 14*. Routledge, 2012
ANGELUSZ Róbert- TARDOS Róbert szerk.: *Törések, hálók, hidak*, Budapest, DKMKKA 2005
BOURDIEU, Pierre: *A közvélemény nem létezik*, In: *A társadalmi egyenlőtlenségek újtermelődése*, Budapest Gondolat, 1987
LÉDERER Pál: *A szociológus, a módszerei, meg a szövege*, Budapest Új Mandátum, 2002
RUDAS Tamás: *Közvélemény-kutatás: Értelmezés és kritika*. Corvina, 2006

Tantárgy neve: Többváltozós elemzések	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOC3304 Tárgyfelelős intézet: BTK ATTI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: DR. PAPP Z. ATTTILA, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyj
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus a „Szociológiai kutatások módszertana”, és a „Mintavétel” című kurzusokkal egységet alkotva a többváltozós elemzések különböző módjait világítja meg – elsősorban kvantitatív kutatásokban. A kurzus célja az, hogy a hallgatók a félév végére megfelelő ismeretekkel rendelkezzenek a többváltozós statisztikai eljárásokról és azok gyakorlati alkalmazásáról az SPSS program segítségével</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók átfogóan megismerik a többváltozós elemzések alapvető módszereit, eljárásait és megismerik a kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő statisztikai fogalomrendszert. <p>képesség:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hallgatók képesek lesznek többváltozós elemzések készítésére, és más kutatások hasonló elemzéseinek kritikai értékelésére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására. <p>attitűd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók vállalják és hitelesen képviselik a többváltozós elemzésekre épülő társadalomtudományi elemzések társadalmi szerepét <p>autonómia és felelősség:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a hallgatók önállóan végzik munkájukat, és a visszajelzések és kritikus értékelés mellett folyamatos korrekcióra is képesek. - felelősséggel részt vállalnak szakmai nézetek kialakításában, indoklásában. 	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat: A tárgy féléves programjának kifejtése, 14 téma félévente.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Egyváltozós és többváltozós elemzések összehasonlítása 2. Kétféle változós elemzések 3. Keresztábrák készítése és értelmezése 4. Korrelációs számítás és az együttthatók értelmezése, 5. A parciális korreláció értelmezése 6. Főkomponens-elemzés 7. Faktorelemzés 8. Klaszter-elemzés 9. Variancia-elemzés (ANOVA) 10. Lineáris regresszióelemzés 11. Útelemzés 12. Diszkriminancia-analízis 13. Többdimenziós skálázás 14. Logisztikus regresszió 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: prezentáció</p> <p>Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: Szóbeli és írásbeli vizsga, előfeltétele a prezentáció</p> <p>prezentáció 20% vizsga 80%</p> <p>elégséges: 61-70 százalék közepes: 71-80 százalék jó: 81-90 százalék jeles: 91%-</p>	
Kötelező irodalom:	

SAJTOS László – MITEV Ariel: *SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv*. ALINEA KIADÓ, Budapest, é.n.
SZÉKELYI Mária- BARNA Ildikó: *Túlélőkészlet az SPSS-hez (Többváltozós elemzési technikák társadalomtudományi kutatók számára)*. TYPOTEX, Budapest, 2002.
Newbold, Paul et. Ali.: *Statistics for business and economics*. Pearson Education Limited, Essex, 2013.

Ajánlott irodalom:

MOKSONY Ferenc: *Gondolatok és adatok: Társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése*. Budapest, Osiris, 1999
Afifi, A., Clark, V. and May, S. (2004). *Computer-Aided Multivariate Analysis*. 4th ed. Boca Raton, FL: Chapman & Hall/CRC.

Tantárgy neve: Többváltozós elemzések	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC3304 Tárgyfelelős intézet: BTK ATTI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: DR. PAPP Z. ATTTILA, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): név, beosztás	
Javasolt félév: 3Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyj
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus a „Szociológiai kutatások módszertana”, és a „Mintavétel” című kurzusokkal egységet alkotva a többváltozós elemzések különböző módjait világítja meg – elsősorban kvantitatív kutatásokban. A kurzus célja az, hogy a hallgatók a félév végére megfelelő ismeretekkel rendelkezzenek a többváltozós statisztikai eljárásokról és azok gyakorlati alkalmazásáról az SPSS program segítségével</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: - A hallgatók átfogóan megismerik a többváltozós elemzések alapvető módszereit, eljárásait és megismerik a kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő statisztikai fogalomrendszert. képesség: - hallgatók képesek lesznek többváltozós elemzések készítésére, és más kutatások hasonló elemzéseinek kritikai értékelésére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására. attitűd: - A hallgatók vállalják és hitelesen képviselik a többváltozós elemzésekre épülő társadalomtudományi elemzések társadalmi szerepét autonómia és felelősség: - a hallgatók önállóan végzik munkájukat, és a visszajelzések és kritikus értékelés mellett folyamatos korrekcióra is képesek. - felelősséggel részt vállalnak szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat: A tárgy féléves programjának kifejtése, 14 téma félévente. 1. Egyváltozós és többváltozós elemzések összehasonlítása 2. Kétfváltozós elemzések 3. Keresztábrák készítése és értelmezése 4. Korrelációs számítás és az együttthatók értelmezése, 5. A parciális korreláció értelmezése 6. Főkomponens-elemzés 7. Faktorelemzés 8. Klaszter-elemzés 9. Variancia-elemzés (ANOVA) 10. Lineáris regresszióelemzés 11. Útelemzés 12. Diszkriminancia-analízis 13. Többdimenziós skálázás 14. Logisztikus regresszió</p>	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: prezentáció Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: Szóbeli és írásbeli vizsga, előfeltétele a prezentáció prezentáció 20% vizsga 80% elégséges: 61-70 százalék közepes: 71-80 százalék jó: 81-90 százalék jeles: 91%-</p>	
Kötelező irodalom:	

SAJTOS László – MITEV Ariel: *SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv*. ALINEA KIADÓ, Budapest, é.n.
SZÉKELYI Mária- BARNA Ildikó: *Túlélőkészlet az SPSS-hez (Többváltozós elemzési technikák társadalomtudományi kutatók számára)*. TYPOTEX, Budapest, 2002.
Newbold, Paul et. Ali.: *Statistics for business and economics*. Pearson Education Limited, Essex, 2013.

Ajánlott irodalom:

MOKSONY Ferenc: *Gondolatok és adatok: Társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése*. Budapest, Osiris, 1999
Afifi, A., Clark, V. and May, S. (2004). *Computer-Aided Multivariate Analysis*. 4th ed. Boca Raton, FL: Chapman & Hall/CRC.

Tantárgy neve: Közvéleménykutatás	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC3303 Tárgyfelelős intézet: BTK ATTI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: DR. PAPP Z. ATTTILA, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): név, beosztás	
Javasolt félév: 3ó	Előfeltétel: BTMLSOC109
Óraszám/félév: 10	Számonkérés módja: gyj
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus a „Szociológiai kutatások módszertana” és a „Mintavétel” című kurzusokkal szerves egységet képezve elmélyíti és alkalmazza a változókról, a változók közötti kapcsolatokról, az oksági viszonyokról, a kutatás megtervezéséről és a kvantitatív adatok elemzéséről tanultakat.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók átfogóan megismerik a közvéleménykutatás tárgykörének alapvető tényeit, módszereit, és megismerik a kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert. <p>képesség:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hallgatók képesek lesznek a közvélemény szociológiai szempontból történő elemzésére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására és értékelésére. <p>attitűd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók vállalják és hitelesen képviselik a közvélemény szociológiai szempontból történő értelmezésének társadalmi szerepét <p>autonómia és felelősség:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a hallgatók önállóan végzik munkájukat, és a visszajelzések és kritikus értékelés mellett folyamatos korrekcióra is képesek. - felelősséggel részt vállalnak szakmai nézetek kialakításában, indoklásában. 	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat: A tárgy féléves programjának kifejtése, 14 téma félévente.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A közvélemény-kutatás témái, területei és módszerei. 2. A vélemény, közvélemény és attitűd fogalma. A közvélemény-kutatás kialakulása. 3. A kutatás folyamata, előkészítése, pontos célmeghatározás. 4. Kutatási terv, feladat-, idő- és költségterv készítése. Adatgyűjtési módszerek. 5. A megkérdezés szabályai. A megkérdezéses technikák. 6. Kérdőív-szerkesztés, kérdőív-szerkesztési gyakorlatok, a megkérdezés lebonyolítása. (összeállítás, kipróbálás, kérdéstípusok). 7. Mérés és skálaképzés. Összehasonlító és nem összehasonlító skálaképzési technikák. 8. Kérdőbiztosok feladatai, az adatgyűjtés és a kérdezés jellemzői. 9. A kérdőív feldolgozás alapjai, az információk elemzése. Kérdezési technikák. 10. Adatfelvétel. Adattisztítás. Adatfeldolgozási technikák. 11. A kutatás eredményeinek statisztikai elemzése. A változók közötti kapcsolatok sajátosságai. 12. Indexek készítése 13. Főkomponens és faktorelemzés 14. 14. Klaszterelemzés 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: prezentáció</p> <p>Gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése: Szóbeli és írásbeli vizsga, előfeltétele a prezentáció prezentáció 20%</p>	

vizsga 80%
elégéses: 61-70 százalék
közepes: 71-80 százalék
jó: 81-90 százalék
jeles: 91%-

Kötelező irodalom:

ANGELUSZ Róbert- TARDOS Róbert szerk.: *Mérésről mérésre*, Budapest, DKMKKA 2006
ANGELUSZ Róbert: *Kommunikáló társadalom*, Budapest, Ferenczy 1995
Angelusz Róbert: *A láthatóság görbe tükrői. Társadalomoptikai tanulmányok*. Új Mandátum 2000.
BERTALAN László szerk.: *A kvantitatív társadalomkutatás modelljei*, Budapest Helikon, 2006
Neuman-Noelle, E.: *The Spiral of Silence. Public Opinion – Our Social Skin*. University of Chicago, 1993.
RUDAS Tamás: *Hogyan olvassunk közvélemény-kutatásokat?* Új Mandátum, 1998

Ajánlott irodalom:

Anderson, James A.: *Communication Yearbook 14*. Routledge, 2012
ANGELUSZ Róbert- TARDOS Róbert szerk.: *Törések, hálók, hidak*, Budapest, DKMKKA 2005
BOURDIEU, Pierre: *A közvélemény nem létezik*, In: *A társadalmi egyenlőtlenségek újratemelődése*, Budapest Gondolat, 1987
LÉDERER Pál: *A szociológus, a módszerei, meg a szövege*, Budapest Új Mandátum, 2002
RUDAS Tamás: *Közvélemény-kutatás: Értelmezés és kritika*. Corvina, 2006

Tantárgy neve: Többváltozós elemzések	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOC3304
	Tárgyfelelős intézet: BTK ATTI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: DR. PAPP ATTTILA, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): név, beosztás	
Javasolt félév: 3ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: gyj
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus a „Szociológiai kutatások módszertana”, és a „Mintavétel” című kurzusokkal egységet alkotva a többváltozós elemzések különböző módjait világítja meg – elsősorban kvantitatív kutatásokban. A kurzus célja az, hogy a hallgatók a félév végére megfelelő ismeretekkel rendelkezzenek a többváltozós statisztikai eljárásokról és azok gyakorlati alkalmazásáról az SPSS program segítségével</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók átfogóan megismerik a többváltozós elemzések alapvető módszereit, eljárásait és megismerik a kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő statisztikai fogalomrendszert. <p>képesség:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hallgatók képesek lesznek többváltozós elemzések készítésére, és más kutatások hasonló elemzéseinek kritikai értékelésére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására. <p>attitűd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók vállalják és hitelesen képviselik a többváltozós elemzésekre épülő társadalomtudományi elemzések társadalmi szerepét <p>autonómia és felelősség:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a hallgatók önállóan végzik munkájukat, és a visszajelzések és kritikus értékelés mellett folyamatos korrekcióra is képesek. - felelősséggel részt vállalnak szakmai nézetek kialakításában, indoklásában. 	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat: A tárgy féléves programjának kifejtése, 14 téma félévente.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Egyváltozós és többváltozós elemzések összehasonlítása 2. Kétféle változós elemzések 3. Keresztábrák készítése és értelmezése 4. Korrelációs számítás és az együtthatók értelmezése, 5. A parciális korreláció értelmezése 6. Főkomponens-elemzés 7. Faktorelemzés 8. Klaszter-elemzés 9. Variancia-elemzés (ANOVA) 10. Lineáris regresszióelemzés 11. Útelemzés 12. Diszkriminancia-analízis 13. Többdimenziós skálázás 14. Logisztikus regresszió 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: prezentáció</p> <p>Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: Szóbeli és írásbeli vizsga, előfeltétele a prezentáció prezentáció 20%</p>	

vizsga 80%
elégéses: 61-70 százalék
közepes: 71-80 százalék
jó: 81-90 százalék
jeles: 91%-

Kötelező irodalom:

SAJTOS László – MITEV Ariel: *SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv*. ALINEA KIADÓ, Budapest, é.n.
SZÉKELYI Mária- BARNA Ildikó: *Túlélőkészlet az SPSS-hez (Többváltozós elemzési technikák társadalomtudományi kutatók számára)*. TYPOTEX, Budapest, 2002.
Newbold, Paul et. Ali.: *Statistics for business and economics*. Pearson Education Limited, Essex, 2013.

Ajánlott irodalom:

MOKSONY Ferenc: *Gondolatok és adatok: Társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése*. Budapest, Osiris, 1999
Afifi, A., Clark, V. and May, S. (2004). *Computer-Aided Multivariate Analysis*. 4th ed. Boca Raton, FL: Chapman & Hall/CRC.

Tantárgy neve: Többváltozós elemzések	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC3304 Tárgyfelelős intézet: BTK ATTI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: DR. PAPP ATTTILA, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: gyj
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
Tantárgy feladata és célja: A kurzus a „Szociológiai kutatások módszertana”, és a „Mintavétel” című kurzusokkal egységet alkotva a többváltozós elemzések különböző módjait világítja meg – elsősorban kvantitatív kutatásokban. A kurzus célja az, hogy a hallgatók a félév végére megfelelő ismeretekkel rendelkezzenek a többváltozós statisztikai eljárásokról és azok gyakorlati alkalmazásáról az SPSS program segítségével Fejlesztendő kompetenciák: tudás: - A hallgatók átfogóan megismerik a többváltozós elemzések alapvető módszereit, eljárásait és megismerik a köztudott legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő statisztikai fogalomrendszert. képesség: - hallgatók képesek lesznek többváltozós elemzések készítésére, és más kutatások hasonló elemzéseinek kritikai értékelésére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására. attitűd: - A hallgatók vállalják és hitelesen képviselik a többváltozós elemzésekre épülő társadalomtudományi elemzések társadalmi szerepét autonómia és felelősség: - a hallgatók önállóan végzik munkájukat, és a visszajelzések és kritikus értékelés mellett folyamatos korrekcióra is képesek. - felelősséggel részt vállalnak szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás, gyakorlat: A tárgy féléves programjának kifejtése, 14 téma félévente. 1. Egyváltozós és többváltozós elemzések összehasonlítása 2. Kétféle változós elemzések 3. Keresztábrák készítése és értelmezése 4. Korrelációs számítás és az együttthatók értelmezése, 5. A parciális korreláció értelmezése 6. Főkomponens-elemzés 7. Faktorelemzés 8. Klaszter-elemzés 9. Variancia-elemzés (ANOVA) 10. Lineáris regresszióelemzés 11. Útelemzés 12. Diszkriminancia-analízis 13. Többdimenziós skálázás 14. Logisztikus regresszió	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: prezentáció Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: Szóbeli és írásbeli vizsga, előfeltétele a prezentáció prezentáció 20% vizsga 80% elégséges: 61-70 százalék közepes: 71-80 százalék jó: 81-90 százalék	

jeles: 91%-

Kötelező irodalom:

SAJTOS László – MITEV Ariel: *SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv*. ALINEA KIADÓ, Budapest, é.n.

SZÉKELYI Mária- BARNA Ildikó: *Túlélőkészlet az SPSS-hez (Többváltozós elemzési technikák társadalomtudományi kutatók számára)*. TYPOTEX, Budapest, 2002.

Newbold, Paul et. Ali.: *Statistics for business and economics*. Pearson Education Limited, Essex, 2013.

Ajánlott irodalom:

MOKSONY Ferenc: *Gondolatok és adatok: Társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése*. Budapest, Osiris, 1999

Afifi, A., Clark, V. and May, S. (2004). *Computer-Aided Multivariate Analysis*. 4th ed. Boca Raton, FL: Chapman & Hall/CRC.

Tantárgy neve: Egészségügyi rendszerek	Tantárgy Neptun kódja: BTMNOSC04 Tárgyfelelős intézet: ATI
	Tantárgyelem: Differenciált szakmai ismeretek, kötelező
Tárgyfelelős: Gyukits György egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k):	
Javasolt félév: 2Ö	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2+0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: Az egészségügyi rendszerek meghatározó jelentőségűek a szociális ellátórendszeren belül. A kurzus ennek a társadalmi hatásait veszi számba, elsősorban szociális szempontból, bár a gazdasági aspektusok sem kerülhetők meg, de itt is szociális szemléleten keresztül közelítjük meg a különféle egészségügyi rendszereket.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Elsősorban a szociális rendszerrel kapcsolatos ismereteket bővíti a kurzus, de szó lesz a társadalmi egyenlőtlenségekről is. képesség: A szociális ellátórendszer e szegmensének átlátása. attitűd: elsősorban a speciális élethelyzetű csoportok (betegek) élethelyzetével kapcsolatos érzékenyítés autonómia és felelősség: hátrányos élethelyzetű csoportokkal kapcsolatos felelősség</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Egészségügyi rendszer fogalma. 2. Egészségügyi rendszerek a jóléti intézmény rendszeren belül. 3. Piaci és állami rendszer 4. Egészségügyi rendszer és társadalombiztosítás 5. Egyenlőtlenségek és egészségügyi rendszerek 6. Egészségpolitika és egészségügyi rendszerek 7. Finanszírozás 8. Alapellátás és szakellátás 9. A kórház intézményrendszere 10. Az angol és az amerikai rendszer. 11. Magyarországi egészségügyi ellátórendszerek története 12. Napjaink kihívásai 13. A jövő egészségügyi rendszere 14. Összefoglalás 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: - kollokvium teljesítésének módja, szóbeli értékelése</p> <p>Tételek:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Egészségügyi rendszer fogalma. 2. Egészségügyi rendszerek a jóléti intézmény rendszeren belül. 3. Piaci és állami rendszer 4. Egészségügyi rendszer és társadalombiztosítás 5. Egyenlőtlenségek és egészségügyi rendszerek 6. Egészségpolitika és egészségügyi rendszerek 7. Finanszírozás alapellátás és szakellátás 8. A kórház intézményrendszere 9. Az angol és az amerikai rendszer. 10. Magyarországi egészségügyi ellátórendszerek története 	
<p>Kötelező irodalom: Bagott, R. (1994) Health and Health Care in Brittain. MCMillan 48-74. oldal</p>	

Gyukits György: A társadalmi tőke szerepe az orvosok érdekérvényesítésében. In: Szociológiai Szemle 2000/4 106-116. oldal

Gyukits György: Az APRAE – egy franciaországi civil szervezet amely elősegíti az AIDS betegek társadalmi integrációját. Esély 2000/4

Orosz Éva (1992): egészségügyi rendszerek és reformtörekvések Budapest PTI

Ajánlott irodalom:

Csoboth Csilla – Gyukits György – Purebl György – Ürmös Andor: Hogyan látják a fiatal roma nők egészségi állapotukat és egészségügyi ellátásukat Védőnő 2002. május 37-40. oldal

Tantárgy neve: Egészségügyi rendszerek	Tantárgy Neptun kódja: BTMLOSC04 Tárgyfelelős intézet: ATI
	Tantárgyelem: Differenciált szakmai ismeretek, kötelező
Tárgyfelelős: Gyukits György egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k):	
Javasolt félév: 2Ö	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: kolokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: Az egészségügyi rendszerek meghatározó jelentőségűek a szociális ellátórendszeren belül. A kurzus ennek a társadalmi hatásait veszi számba, elsősorban szociális szempontból, bár a gazdasági aspektusok sem kerülhetők meg, de itt is szociális szemléleten keresztül közelítjük meg a különféle egészségügyi rendszereket.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Elsősorban a szociális rendszerrel kapcsolatos ismereteket bővíti a kurzus, de szó lesz a társadalmi egyenlőtlenségekről is. képesség: A szociális ellátórendszer e szegmensének átlátása. attitűd: elsősorban a speciális élethelyzetű csoportok (betegek) élethelyzetével kapcsolatos érzékenyítés autonómia és felelősség: hátrányos élethelyzetű csoportokkal kapcsolatos felelősség</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Egészségügyi rendszer fogalma. 2. Egészségügyi rendszerek a jóléti intézmény rendszeren belül. 3. Piaci és állami rendszer 4. Egészségügyi rendszer és társadalombiztosítás 5. Egyenlőtlenségek és egészségügyi rendszerek 6. Egészségpolitika és egészségügyi rendszerek 7. Finanszírozás 8. Alapellátás és szakellátás 9. A kórház intézményrendszere 10. Az angol és az amerikai rendszer. 11. Magyarországi egészségügyi ellátórendszerek története 12. Napjaink kihívásai 13. A jövő egészségügyi rendszere 14. Összefoglalás 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: - kolokvium teljesítésének módja, szóbeli értékelése (Tételek:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Egészségügyi rendszer fogalma. 2. Egészségügyi rendszerek a jóléti intézmény rendszeren belül. 3. Piaci és állami rendszer 4. Egészségügyi rendszer és társadalombiztosítás 5. Egyenlőtlenségek és egészségügyi rendszerek 6. Egészségpolitika és egészségügyi rendszerek 7. Finanszírozás alapellátás és szakellátás 8. A kórház intézményrendszere 9. Az angol és az amerikai rendszer. 10. Magyarországi egészségügyi ellátórendszerek története 	
<p>Kötelező irodalom: Bagott, R. (1994) Helath and Health Care in Brittain. MCMillan 48-74. oldal Gyukits György: A társadalmi tőke szerepe az orvosok érdekvényesítésében. In: Szociológiai Szemle 2000/4 106-116. oldal Gyukits György: Az APRAE – egy franciaországi civil szervezet amely elősegíti az AIDS betegek társadalmi</p>	

integrációját. Esély 2000/4

Orosz Éva (1992): egészségügyi rendszerek és reformtörekvések Budapest PTI

Ajánlott irodalom:

Csoboth Csilla – Gyukits György – Purebl György – Ürmös Andor: Hogyan látják a fiatal roma nők egészségi állapotukat és egészségügyi ellátásukat Védőnő 2002. május 37-40. oldal

Tantárgy neve: Egészségügyi rendszerek	Tantárgy Neptun kódja: BTMISOCD04 Tárgyfelelős intézet: ATI
	Tantárgyelem:
Tárgyfelelős: Gyukits György egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k):	
Javasolt félév: 2Ö	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10+0	Számonkérés módja: kolokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: Az egészségügyi rendszerek meghatározó jelentőségűek a szociális ellátórendszeren belül. A kurzus ennek a társadalmi hatásait veszi számba, elsősorban szociális szempontból, bár a gazdasági aspektusok sem kerülhetők meg, de itt is szociális szemléleten keresztül közelítjük meg a különféle egészségügyi rendszereket.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Elsősorban a szociális rendszerrel kapcsolatos ismereteket bővíti a kurzus, de szó lesz a társadalmi egyenlőtlenségekről is. képesség: A szociális ellátórendszer e szegmensének átlátása. attitűd: elsősorban a speciális élethelyzetű csoportok (betegek) élethelyzetével kapcsolatos érzékenyítés autonómia és felelősség: hátrányos élethelyzetű csoportokkal kapcsolatos felelősség</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Egészségügyi rendszer fogalma. 2. Egészségügyi rendszerek a jóléti intézmény rendszeren belül. 3. Piaci és állami rendszer 4. Egészségügyi rendszer és társadalombiztosítás 5. Egyenlőtlenségek és egészségügyi rendszerek 6. Egészségpolitika és egészségügyi rendszerek 7. Finanszírozás 8. Alapellátás és szakellátás 9. A kórház intézményrendszere 10. Az angol és az amerikai rendszer. 11. Magyarországi egészségügyi ellátórendszerek története 12. Napjaink kihívásai 13. A jövő egészségügyi rendszere 14. Összefoglalás 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: - kolokvium teljesítésének módja, szóbeli értékelése (Tételek:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Egészségügyi rendszer fogalma. 2. Egészségügyi rendszerek a jóléti intézmény rendszeren belül. 3. Piaci és állami rendszer 4. Egészségügyi rendszer és társadalombiztosítás 5. Egyenlőtlenségek és egészségügyi rendszerek 6. Egészségpolitika és egészségügyi rendszerek 7. Finanszírozás alapellátás és szakellátás 8. A kórház intézményrendszere 9. Az angol és az amerikai rendszer. 10. Magyarországi egészségügyi ellátórendszerek története 	
Kötelező irodalom:	

Bagott, R. (1994) Health and Health Care in Britain. MCMillan 48-74. oldal
Gyukits György: A társadalmi tőke szerepe az orvosok érdekérvényesítésében. In: Szociológiai Szemle 2000/4 106-116. oldal
Gyukits György: Az APRAE – egy franciaországi civil szervezet amely elősegíti az AIDS betegek társadalmi integrációját. Esély 2000/4
Orosz Éva (1992): egészségügyi rendszerek és reformtörekvések Budapest PTI

Ajánlott irodalom:

Csoboth Csilla – Gyukits György – Purebl György – Ürmös Andor: Hogyan látják a fiatal roma nők egészségi állapotukat és egészségügyi ellátásukat Védőnő 2002. május 37-40. oldal

Tantárgy neve: Környezetszociológia	Tantárgy Neptun kódja: Tárgyfelelős intézet: ATTI
	Tantárgyelem:
Tárgyfelelős: Dr. habil. Szabó- Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): név, beosztás	
Javasolt félév: 3	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A tantárgy a környezeti problémák multidiszciplináris megközelítésének szükségességére építve foglalkozik a fenntartható fejlődéssel, a környezeti mozgalmakkal, a környezeti érték, környezettudatosság kérdéskörével, a természeti katasztrófák társadalmi hatásainak vizsgálatával, a természeti erőforrások csökkenésének társadalmi és gazdasági okaival és következményeivel, valamint a népesedés és urbanizáció környezeti hatásaival.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeretek a környezetszociológia alapkérdéseiről, kutatási módszereiről képesség: Környezeti kérdések szociológiai elemzésének képessége attitűd: Nyitott, elemző hozzáállás környezeti vitákhoz autonómia és felelősség: Felelősségteli gondolkodás a környezetterhelés kérdéseiben</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés. 1. A környezetszociológia tárgya és módszerei. 2. A fenntartható fejlődés. 3. A környezet érték, a környezettudatosság. 4. Környezeti mozgalmak. 5. A népesedés és urbanizáció környezeti hatásai. 6. Természeti katasztrófák társadalmi hatásai. 7. A környezeti problémák társadalmi konstrukciója. 8. Környezetszociológiai kutatások. 9. Környezetszociológiai projektek. 10. Környezetszociológiai kutatások Magyarországon 11. Nemzetközi környezetszociológiai kutatások 12. Környezet és globalizáció 13. Környezetfelmérés 14. Összegzés 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: -</p> <p>Az előadás teljesítésének módja, értékelése: Írásbeli vizsga a félév végén. Pontozás: 38-40: jeles (5) 35-38: jó (4) 29-34: 3 (közepes) 21-28: 2 (elégséges) 0-20: 1 (elégtelen)</p>	
<p>Kötelező irodalom: Albert, J. – Farkas J. (1997): Környezetszociológia. Egyetemi jegyzet. Veszprém, Veszprémi Egyetemi Kiadó. Dobossy I. – Kulcsár L. (1984): Ökológiai tudat és viselkedés társadalmi tényezői. Szociológia. 1984-85. 3-4. szám. Ekins, P. (2004). „A növekedés határai” és a „fenntartható fejlődés”: megbirkózni az ökológiai valósággal. In: Pataki Gy., Takács-Sánta A. (2004). Természet és gazdaság. Budapest, Typotex, 266-290.o. Slater, D. (2005). A fogyasztói kultúra körvonalai. Replika, 51-52. szám, 197-205. o. Szirmai V. (1999): A környezeti érdek Magyarországon. Budapest, Pallas Stúdió. RILEY E. DUNLAP és BRENT K. MARSHALL: Environmental Sociology. https://fenix.tecnico.ulisboa.pt/downloadFile/1126518382174696/texto_apoio_A1.pdf</p> <p>Ajánlott irodalom: Farág K. – Vári A. (1989): Környezeti konfliktusok és megoldási lehetőségeik. Társadalomkutatás, 1989/1. Illés Z. – Medgyesi B. (1998): A környezet- és természetvédelmi mozgalmak szerepe a rendszerváltásban. In.</p>	

Janus-arcú rendszerváltozás. (szerk: Scmidt M. – Tóth Gy. L.) Budapest, Kairosz Kiadó.
Kerekes S. (1998, szerk): Gazdaság és környezet. Budapest, MTA.
Polányi K. (2004): A nagy átalakulás. Budapest, napvilág Kiadó.

Tantárgy neve: Környezetszociológia	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCD05 Tárgyfelelős intézet: ATTI
	Tantárgyelem: Differenciált szakmai ismeretek, kötelező
Tárgyfelelős: Dr. habil. Szabó- Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3Ő	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A tantárgy a környezeti problémák multidiszciplináris megközelítésének szükségességére építve foglalkozik a fenntartható fejlődéssel, a környezeti mozgalmakkal, a környezeti érték, környezettudatosság kérdéskörével, a természeti katasztrófák társadalmi hatásainak vizsgálatával, a természeti erőforrások csökkenésének társadalmi és gazdasági okaival és következményeivel, valamint a népesedés és urbanizáció környezeti hatásaival.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeretek a környezetszociológia alapkérdéseiről, kutatási módszereiről képesség: Környezeti kérdések szociológiai elemzésének képessége attitűd: Nyitott, elemző hozzáállás környezeti vitákhoz autonómia és felelősség: Felelősségteli gondolkodás a környezetterhelés kérdéseiben</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés. 2. A környezetszociológia tárgya és módszerei. 3. A fenntartható fejlődés. 4. A környezet érték, a környezettudatosság. 5. Környezeti mozgalmak. 6. A népesedés és urbanizáció környezeti hatásai. 7. Természeti katasztrófák társadalmi hatásai. 8. A környezeti problémák társadalmi konstrukciója. 9. Környezetszociológiai kutatások. 10. Környezetszociológiai projektek. 11. Környezetszociológiai kutatások Magyarországon 12. Nemzetközi környezetszociológiai kutatások 13. Környezet és globalizáció 14. Környezetfelmérés 15. Összegzés 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: -</p> <p>Az előadás teljesítésének módja, értékelése: Írásbeli vizsga a félév végén. Pontozás: 38-40: jeles (5) 35-38: jó (4) 29-34: 3 (közepes) 21-28: 2 (elégséges) 0-20: 1 (elégtelen)</p>	
<p>Kötelező irodalom: Albert, J. – Farkas J. (1997): Környezetszociológia. Egyetemi jegyzet. Veszprém, Veszprémi Egyetemi Kiadó. Dobossy I. – Kulcsár L. (1984): Ökológiai tudat és viselkedés társadalmi tényezői. Szociológia. 1984-85. 3-4. szám. Ekins, P. (2004). „A növekedés határai” és a „fenntartható fejlődés”: megbirkózni az ökológiai valósággal. In: Pataki Gy., Takács-Sánta A. (2004). Természet és gazdaság. Budapest, Typotex, 266-290.o. Slater, D. (2005). A fogyasztói kultúra körvonalai. Replika, 51-52. szám, 197-205. o. Szirmai V. (1999): A környezeti érdek Magyarországon. Budapest, Pallas Stúdió. RILEY E. DUNLAP és BRENT K. MARSHALL: Environmental Sociology. https://fenix.tecnico.ulisboa.pt/downloadFile/1126518382174696/texto_apoio_A1.pdf</p>	

Ajánlott irodalom:

- Faragó K. – Vári A. (1989): Környezeti konfliktusok és megoldási lehetőségeik. Társadalomkutatás, 1989/1.
- Illés Z. – Medgyesi B. (1998): A környezet- és természetvédelmi mozgalmak szerepe a rendszerváltásban. In. Janus-arcú rendszerváltozás. (szerk: Schmidt M. – Tóth Gy. L.) Budapest, Kairosz Kiadó.
- Kerekes S. (1998, szerk): Gazdaság és környezet. Budapest, MTA.
- Polányi K. (2004): A nagy átalakulás. Budapest, napvilág Kiadó.

Tantárgy neve: Környezetszociológia	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC05 Tárgyfelelős intézet: ATTI
	Tantárgyelem: Differenciált szakmai ismeretek, kötelező
Tárgyfelelős: Dr. habil. Szabó- Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3Ő	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A tantárgy a környezeti problémák multidiszciplináris megközelítésének szükségességére építve foglalkozik a fenntartható fejlődéssel, a környezeti mozgalmakkal, a környezeti érték, környezettudatosság kérdéskörével, a természeti katasztrófák társadalmi hatásainak vizsgálatával, a természeti erőforrások csökkenésének társadalmi és gazdasági okaival és következményeivel, valamint a népesedés és urbanizáció környezeti hatásaival.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeretek a környezetszociológia alapkérdéseiről, kutatási módszereiről képesség: Környezeti kérdések szociológiai elemzésének képessége attitűd: Nyitott, elemző hozzáállás környezeti vitákhoz autonómia és felelősség: Felelősségteli gondolkodás a környezetterhelés kérdéseiben</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés. 2. A környezetszociológia tárgya és módszerei. 3. A fenntartható fejlődés. 4. A környezet érték, a környezettudatosság. 5. Környezeti mozgalmak. 6. A népesedés és urbanizáció környezeti hatásai. 7. Természeti katasztrófák társadalmi hatásai. 8. A környezeti problémák társadalmi konstrukciója. 9. Környezetszociológiai kutatások. 10. Környezetszociológiai projektek. 11. Környezetszociológiai kutatások Magyarországon 12. Nemzetközi környezetszociológiai kutatások 13. Környezet és globalizáció 14. Környezetfelmérés 15. Összegzés 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: -</p> <p>Az előadás teljesítésének módja, értékelése: Írásbeli vizsga a félév végén. Pontozás: 38-40: jeles (5) 35-38: jó (4) 29-34: 3 (közepes) 21-28: 2 (elégséges) 0-20: 1 (elégtelen)</p>	

Kötelező irodalom:

Albert, J. – Farkas J. (1997): Környezetszociológia. Egyetemi jegyzet. Veszprém, Veszprémi Egyetemi Kiadó.
Dobossy I. – Kulcsár L. (1984): Ökológiai tudat és viselkedés társadalmi tényezői. Szociológia. 1984-85. 3-4. szám.
Ekins, P. (2004). „A növekedés határai” és a „fenntartható fejlődés”: megbirkózni az ökológiai valósággal. In:
Pataki Gy., Takács-Sánta A. (2004). Természet és gazdaság. Budapest, Typotex, 266-290.o.
Slater, D. (2005). A fogyasztói kultúra körvonalai. Replika, 51-52. szám, 197-205. o.
Szirmai V. (1999): A környezeti érdek Magyarországon. Budapest, Pallas Stúdió.
RILEY E. DUNLAP és BRENT K. MARSHALL: Environmental Sociology.
https://fenix.tecnico.ulisboa.pt/downloadFile/1126518382174696/texto_apoio_A1.pdf

Ajánlott irodalom:

Faragó K. – Vári A. (1989): Környezeti konfliktusok és megoldási lehetőségeik. Társadalomkutatás, 1989/1.
Illés Z. – Medgyesi B. (1998): A környezet- és természetvédelmi mozgalmak szerepe a rendszerváltásban. In.
Janus-arcú rendszerváltozás. (szerk: Schmidt M. – Tóth Gy. L.) Budapest, Kairosz Kiadó.
Kerekes S. (1998, szerk): Gazdaság és környezet. Budapest, MTA.
Polányi K. (2004): A nagy átalakulás. Budapest, napvilág Kiadó.

Tantárgy neve: A marginalitás szociálpszichológiája	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCK331 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: köt.vál.
Tárgyfelelős: Prof. Dr. Csepeli György, egyetemi tanár	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3Ö	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2-0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A tárgy célja a hallgatók bevezetése a peremre szorult emberek és csoportok sajátos problémáinak megismertetése, a többség-kisebbség viszony szociálpszichológiai szerkezetének és tartalmainak bemutatása a legfontosabb elméletek és empirikus eredmények tükrében. A félév során sorra vesszük a legjellemzőbb csoportokat, bemutatva a segítés, az empowerment lehetőségeit is.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: társadalomismeret képesség: empátia, tolerancia attitűd: segítés autonómia és felelősség: emancipáció, empowerment</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A marginalitás mint sors 2. Velezülettt és szerzett körülmények 3. Kirekesztés 4. Stigmatizáció Film: Forman: Száll a kakuk fészkére 5. A film megbeszélése 6. Kisebbségek 7. Marginalitás és deviancia 8. Önsegítés, empowerment 	
Félévközi számonkérés módja és értékelése:-	
<p>Kollokvium teljesítésének módja, értékelése: Az órák látogatása (50%) Minden hallgatónak egy narratív interjút kell készítenie egy általa választott margniális csoport egy tagjával. Határidő: december 5. Határidőn túl érkezett interjút nem fogadunk el, az interjú pótlására nincs lehetőség. (50%)</p>	
<p>Kötelező irodalom: BÍRÓ Judit 1997. <i>Démonok</i>. Budapest: UJ MANDÁTUM BÍRÓ Judit (szerk.) 1998. <i>Deviációk</i>. Budapest: UJ MANDÁTUM CSEPELI Gy. 2016. Szociálpszichológiai mindenki. Budapest: Kossuth 158-166 (önsegítés) 320-328 (Kisebbségek) HAMILTON, D. 2005. <i>Social Cognition</i>. New York:PSYCHOLOGY PRESS</p> <p>Ajánlott irodalom: Allport, G.W. 1977. <i>Az előítélet</i> Budapest: Gondolat Csepeli György 2014. <i>Szociálpszichológia mindenki</i>. Budapest: Kossuth Sidanius, J, Pratto, F. 2005. <i>A társadalmi dominancia. A társadalmi hierarchia és elnyomás csoportközi elmélete</i>. Budapest: Osiris Tajfel, H. 1978. <i>Differentiation between social groups: Studies int he social psychology of intergroup relations</i>. European Monographs in Social Psychology, 14 London: Academic Press CSEPELI György-ÖRKÉNY Antal 2015. <i>Az emancipáció kihívása a mai magyar társadalomban a romák és a nem romák viszonyában. Szociológiai Szemle. 25/3/ 83-102.</i></p>	

Tantárgy neve: A marginalitás szociálpszichológiája	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOCK331 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: köt.vál.
Tárgyfelelős: Prof. Dr. Csepeli György, egyetemi tanár	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3 ^Ó	Előfeltétel-.
Óraszám/hét: 10 óra/félév	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A tárgy célja a hallgatók bevezetése a peremre szorult emberek és csoportok sajátos problémáinak megismertetése, a többség-kisebbség viszony szociálpszichológiai szerkezetének és tartalmainak bemutatása a legfontosabb elméletek és empirikus eredmények tükrében. A félév során sorra vesszük a legjellemzőbb csoportokat, bemutatva a segítés, az empowerment lehetőségeit is.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: társadalomismeret képesség: empátia, tolerancia attitűd: segítés autonómia és felelősség: emancipáció, empowerment</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás: Október 10.: 14-19 A marginalitás mint sors Velezülettt és szerzett körülmények Kirekesztés Stigmatizáció Film: Forman: Száll a kakuk fészkére</p> <p>November 7: 14-19 A film megbeszélése Kisebbségek Marginalitás és deviancia Önsegítés, empowerment</p>	
Félévközi számonkérés módja és értékelése:-	
<p>kollokvium teljesítésének módja, értékelése: Az órák látogatása (40%) Minden hallgatónak egy narratív interjút kell készítenie egy általa választott margniális csoport egy tagjával. Határidő: december 6. Határidőn túl érkezett interjút nem fogadunk el, az interjú pótlására nincs lehetőség. (60%)</p>	
<p>Kötelező irodalom: BÍRÓ Judit 1997. <i>Démonok</i>. Budapest: UJ MANDÁTUM BÍRÓ Judit (szerk.) 1998. <i>Deviációk</i>. Budapest: UJ MANDÁTUM CSEPELI Gy. 2016. Szociálpszichológiai mindenki. Budapest: Kossuth 158-166 (önsegítés) 320-328 (Kisebbségek) HAMILTON, D. 2005. <i>Social Cognition</i>. New York:PSYCHOLOGY PRESS</p> <p>Ajánlott irodalom: Allport, G.W. 1977. Az előítélet Budapest: Gondolat Csepeli György 2014. Szociálpszichológia mindenki. Budapest: Kossuth Sidanius, J, Pratto, F. 2005. A társadalmi dominancia. A társadalmi hierarchia és elnyomás csoportközi elmélete. Budapest: Osiris Tajfel, H. 1978. Differentiation between social groups: Studies int he social psychology of intergroup relations. European Monographs in Social Psychology, 14 London: Academic Press CSEPELI György-ÖRKÉNY Antal 2015. Az emancipáció kihívása a mai magyar társadalomban a romák és a nem romák viszonyában. <i>Szociológiai Szemle</i>. 25/3/ 83-102.</p>	

Tantárgy neve: Sikeres roma életutak	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCK332 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: Kisebbségsszociológia sped., köt. vál.
Tárgyfelelős: Dr. habil. Szabó- Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): név, beosztás	
Javasolt félév: 3	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: Általában véve a romák társadalmi integrációjának, ezen belül a társadalmi előrejutás szempontjából sikeresnek tekinthető romák életútjának, a sikerhez vezető okoknak, faktoroknak a körüljárása. A kurzus során különös figyelmet szentelünk a hazai helyzet elemző bemutatásán túl az európai, elsősorban az angliai helyzet vizsgálatának, valamint a roma identitás megtartása, megtarthatósága kérdés körüljárásának - a roma középosztályhoz, illetve roma értelmiséghez tartozók példáján keresztül.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri és érti a társadalom működését, a társadalmi folyamatokat, a társadalmi és szociális problémák keletkezését, jelenlétét és a veszélyeztető tényezőket, valamint, hogy mindezek hogyan hatnak az egyes emberekre, családokra, csoportokra, szervezetekre és közösségekre. Ismeri az identitás és etnikai identitás kialakulásának, fejlődésének hátterében megbúvó folyamatokat. képesség: Képes az életutakat empátiával, de tárgyilagosan szemlélni, képes azok beleérző megértésére. Átlátja a siker felé vezető utak akadályait, buktatóit, a mobilitás csatornáit. attitűd: - Érzékeny és nyitott a társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás ügye mellett. Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai érték-közösség mellett. autonómia és felelősség: Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociológia értékeit és alapelveit tiszteletben tartva, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés. A romák társadalmi integrációjának helyzete Magyarországon 2. Bevezetés. A romák társadalmi integrációjának helyzete Európában 3. Az integráció vizsgálatának lehetséges szempontjai, dimenziói 4. Hazai és nemzetközi kutatások 5. Identitás, etnikai identitás 6. Szociális identitás. Az identitás összetevői 7. Az etnikai identitás felvállalásának, elrejtésének, felfedésének egyéni és társadalmi meghatározói 8. A többség és kisebbség együttélésének lehetséges mintázatai. 9. Asszimiláció, disszociativitás, marginalitás, identitásválság, poliidentitás 10. Sikeres roma életutak vizsgálata. 11. A különböző szocializációs ágensek szerepe, társadalmi és egyéni faktorok vizsgálata. 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: A félév során házidolgozatot kell készíteni, 3 életútinterjú alapján.</p> <p>A gyakorlat teljesítésének módja, értékelése: A beadandó dolgozat értékelése: 100-90 % jeles 89-76%- jó 75-65% közepes 64-50% elégséges 50% alatt elégtelen</p>	

Kötelező irodalom:

Horowitz, D. L. [1975]: Ethnic Identity. In: Glazer, N. – Moynihan, D. P. (eds.): Ethnicity: Theory and Experience. London: Harvard Press.

Krappmann, L. [1980]: Az identitás szociológiai dimenziói. Budapest: Szociológiai Füzetek.

Tóth K. [2008]: Sikeres cigányok identitása Magyarországon és Angliában. Budapest: L'Harmattan Kiadó.

Ajánlott irodalom:

Barna, I. - Csepeli Gy. – Örkény A. – Székelyi M. [2005]: A siker fénytörései. Budapest: Sík Kiadó.

Kende, A: „Értelmiségiként leszek roma és romaként leszek értelmiségi”. Vizsgálat roma egyetemisták életútjáról.

Tantárgy neve: Sikeres roma életutak	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOCK332 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: Kisebbségsszociológia sped., köt. vál.
Tárgyfelelős: Dr. habil. Szabó- Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): név, beosztás	
Javasolt félév: 3	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: Általában véve a romák társadalmi integrációjának, ezen belül a társadalmi előrelépés szempontjából sikeresnek tekinthető romák életútjának, a sikerhez vezető okoknak, faktoroknak a körüljárása. A kurzus során különös figyelmet szentelünk a hazai helyzet elemző bemutatásán túl az európai, elsősorban az angliai helyzet vizsgálatának, valamint a roma identitás megtartása, megtarthatósága kérdés körüljárásának - a roma középosztályhoz, illetve roma értelmiséghez tartozók példáján keresztül.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri és érti a társadalom működését, a társadalmi folyamatokat, a társadalmi és szociális problémák keletkezését, jelenlétét és a veszélyeztető tényezőket, valamint, hogy mindezek hogyan hatnak az egyes emberekre, családokra, csoportokra, szervezetekre és közösségekre. Ismeri az identitás és etnikai identitás kialakulásának, fejlődésének hátterében megbúvó folyamatokat. képesség: Képes az életutakat empátiával, de tárgyilagosan szemlélni, képes azok beleérző megértésére. Átlátja a siker felé vezető utak akadályait, buktatóit, a mobilitás csatornáit. attitűd: - Érzékeny és nyitott a társadalmi és szociális problémákra, elkötelezett és felelősséget vállal a szakma értékei és a társadalmi szolidaritás ügye mellett. Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai érték-közösség mellett. autonómia és felelősség: Munkáját minden körülmények között felelősen, a szociológia értékeit és alapelveit tiszteletben tartva, elméleti és gyakorlati megalapozottsággal végzi és képviseli.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés. A romák társadalmi integrációjának helyzete Magyarországon 2. Bevezetés. A romák társadalmi integrációjának helyzete Európában 3. Az integráció vizsgálatának lehetséges szempontjai, dimenziói 4. Hazai és nemzetközi kutatások 5. Identitás, etnikai identitás 6. Szociális identitás. Az identitás összetevői 7. Az etnikai identitás felvállalásának, elrejtésének, felfedésének egyéni és társadalmi meghatározói 8. A többség és kisebbség együttélésének lehetséges mintázatai. 9. Asszimiláció, disszociativitás, marginalitás, identitásválság, poliidentitás 10. Sikeres roma életutak vizsgálata. 11. A különböző szocializációs ágensek szerepe, társadalmi és egyéni faktorok vizsgálata. 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: A félév során házidolgozatot kell készíteni, 3 életútinterjú alapján.</p> <p>A gyakorlat teljesítésének módja, értékelése: A beadandó dolgozat értékelése: 100-90 % jeles 89-76%- jó 75-65% közepes 64-50% elégséges 50% alatt elégtelen</p>	

Kötelező irodalom:

Horowitz, D. L. [1975]: Ethnic Identity. In: Glazer, N. – Moynihan, D. P. (eds.): Ethnicity: Theory and Experience. London: Harvard Press.

Krappmann, L. [1980]: Az identitás szociológiai dimenziói. Budapest: Szociológiai Füzetek.

Tóth K. [2008]: Sikeres cigányok identitása Magyarországon és Angliában. Budapest: L'Harmattan Kiadó.

Ajánlott irodalom:

Barna, I. - Csepeli Gy. – Örkény A. – Székelyi M. [2005]: A siker fénytörései. Budapest: Sík Kiadó.

Kende, A: „Értelmiségiként leszek roma és romaként leszek értelmiségi”. Vizsgálat roma egyetemisták életútjáról.

Tantárgy neve: Multikulturalitás	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCK333 Tárgyfelelős intézet: BTK ATTI
	Tantárgyelem: Kisebbségsszociológia spec. köt.vál.
Tárgyfelelős: Dr. Papp Attila, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3Ő	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 2	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A gyakorlati tárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a kulturális folyamatok szociológiai aspektusait, illetve hogy felismerjék a multikulturális helyzeteket. Ezért egyrészt kultúraszociológia alapjait ismerik meg, másrészt pedig a multikulturalitás értelmezéseivel és főbb vitáival ismerkednek meg. Mivel bármilyen kulturális percepció, avagy a multikulturalitás magával hordozza a másság, idegenség létezését és/vagy termelését is, a hallgatók az Idegennel és az Idegen-konstrukciókkal kapcsolatos szociológiai, antropológiai alpművekkel is megismerkednek. A félév során – ha az időkeret majd lehetővé teszi – a szakszövegeken kívül filmekben keresztül is igyekszem közel hozni a multikulturalitás mindennapokban is jelentkező kihívásait.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók megismerik a multikulturalitás szerepét, jelentőségét, illetve az ezzel szemben álló kritikai gondolkodás alapjait is <p>képesség:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók képesek lesznek a multikulturalitással kapcsolatos ismereteket igénylő kutatási, szakértői stb. feladatok elvégzésére <p>attitűd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatókban nagy eséllyel alakul ki a multikulturális érzékenység, <p>autonómia és felelősség:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Önálló problémamegoldó képesség és interkulturális nyitottságra épülő kritikai gondolkodás 	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>A kultúra szociológiai értelmezési lehetőségei</i> 2. <i>A kultúra mint antropológiai perspektíva</i> 3. <i>Etnokulturalizmus, nacionalizmus és nemzetépítés</i> 4. <i>Etnopolitikai konfliktusok tipológiai és értelmezésük</i> 5. <i>A multikuralitás forrásai</i> 6. <i>Orientalizmus</i> 7. <i>Idegen-konstrukciók</i> 8. <i>Multikulturalitás tüdőklése és bukása a kurrens viták tükrében</i> 9. <i>Elismerés-politikák</i> 10. <i>Integráció, asszimiláció, szegregáció</i> 11. <i>Migráció és etnicitás</i> 12. <i>Etnicitás és gazdaság</i> 13. <i>A multikulturalizmus valósága: ország esettanulmányok alapján</i> 14. <i>Multikulturalizmus Magyarországon: percepció és kritika</i> 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: (prezentáció, zárthelyi dolgozat, beadvány stb.) Prezentáció</p> <p>Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: Írásbeli vagy szóbeli vizsga, a prezentáció előfeltétel</p>	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Feischmidt Margit (szerk.): <i>Multikulturalizmus</i>. Osiris, Budapest, 1997</p> <p>Vertovec, Steven – Wessendorf, Susan: <i>The Multiculturlism Backlash. European discourses, Policies and practices</i>. Routledge, 2010.</p>	

Kymlicka, Will: *Multiculturalism. Success, Failure, and the Future*. Migration Policy Institute, 2012.

Bárdi, Nándor – Fedinec, Csilla – Szarka, László (ed.): *Minority Hungarian communities in the twentieth century*. Boulder, Atlantic Research and Publications, Inc., 2011. (East European monographs; 774.) (ISBN 978-0-88033-677-2) 503–516. p.

BÁRDI Nándor, FEDINEC Csilla és SZARKA László (szerk.): *Kisebbségi magyar közösségek a 20. században*. GONDOLAT KIADÓ - MTA KISEBBSÉGKUTATÓ INTÉZET, Budapest, 2008

Ajánlott irodalom:

Biczó Gábor (szerk.): *Az Idegen. Variációk Simmeltől Derridáig*. Csokonai, Debrecen, 2005

Feischmidt Margit (szerk.): *Különbségteremtő társadalom*. Gondolat – MTA Kisebbségkutató Intézet, Budapest, 2009.

Tarique Modood: *Multiculturalism and Integration. Struggling with confusion*. Centre for the study of Ethnicity and Citizenship. European University Institute. 2011.

Szarka, L. (ed.): *Hungary and the Hungarian minorities: trends in the past and in our time*. Boulder: Social Science Monographs – Atlantic Research and Publications, Inc., 2004. (Atlantic Studies in Society on Change, ISSN 1048-4930 / East European monographs, 1083-2890; 122, 657.) (ISBN 0-88033-556-4)

Minority Rights: International Standards and Guidance for Implementation. UN, New York – Geneva, Letölthető: http://www.ohchr.org/Documents/Publications/MinorityRights_en.pdf

ld. még:

<http://kisebbssegkutato.tk.mta.hu/adatbazis/anketszakirodalom>

Tantárgy neve: Multikulturalitás	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOCK333 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem (kötelező, szabadon vál. stb.): kötelező
Tárgyfelelős (név, beosztás): Dr. habil. Szabó-Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k):	
Javasolt félév: 3/Ő	Előfeltétel:
Óraszám/hét: (pl. koll: 2-0; gyak. 0-2) 0-2	Számonkérés módja (gyakorlat, kollokvium, aláírás, szeminárium): gyakorlat
Kreditpont: 2	Munkarend (nappali, levelező): levelező
<p>A gyakorlati tárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a kulturális folyamatok szociológiai aspektusait, illetve hogy felismerjék a multikulturális helyzeteket. Ezért egyrészt kultúraszociológia alapjait ismerik meg, másrészt pedig a multikulturalitás értelmezéseivel és főbb vitáival ismerkednek meg. Mivel bármilyen kulturális percepció, avagy a multikulturalitás magával hordozza a másság, idegenség létezését és/vagy termelését is, a hallgatók az Idegennel és az Idegen-konstrukciókkal kapcsolatos szociológiai, antropológiai alpművekkel is megismerkednek. A félév során – ha az időkeret majd lehetővé teszi – a szakszövegeken kívül filmekben keresztül is igyekszem közel hozni a multikulturalitás mindennapokban is jelentkező kihívásait.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: - A hallgatók megismerik a multikulturalitás szerepét, jelentőségét, illetve az ezzel szemben álló kritikai gondolkodás alapjait is képesség: - A hallgatók képesek lesznek a multikulturalitással kapcsolatos ismereteket igénylő kutatási, szakértői stb. feladatok elvégzésére attitűd: - A hallgatókban nagy eséllyel alakul ki a multikulturális érzékenység, autonómia és felelősség: - Önálló problémamegoldó képesség és interkulturális nyitottságra épülő kritikai gondolkodás</p>	
Tantárgy tematikus leírása (14 hétre lebontva):	
<ol style="list-style-type: none"> 1. A kultúra szociológiai értelmezési lehetőségei 2. A kultúra mint antropológiai perspektíva 3. Etnokulturalizmus, nacionalizmus és nemzetépítés 4. Etnopolitikai konfliktusok tipológiai és értelmezésük 5. A multikulturalitás forrásai 6. Orientalizmus 7. Idegen-konstrukciók 8. Multikulturalitás tüdőklése és bukása a kurrens viták tükrében 9. Elismerés-politikák 10. Integráció, asszimiláció, szegregáció 11. Migráció és etnicitás 12. Etnicitás és gazdaság 13. A multikulturalizmus valósága: ország esettanulmányok alapján 14. Multikulturalizmus Magyarországon: percepció és kritika 	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: Írásbeli vizsga a kiadott anyagok és az órai anyag alapján.	
Kötelező irodalom: Feischmidt Margit (szerk.): Multikulturalizmus. Osiris, Budapest, 1997. Vertovec, Steven – Wessendorf, Susan: The Multiculturalism Backlash. European discourses, Policies and practices. Routledge, 2010. 157 Kymlicka, Will: Multiculturalism. Success, Failure, and the Future. Migration Policy Institute, 2012. Bárdi, Nándor – Fedinec, Csilla – Szarka, László (ed.): Minority Hungarian communities in the twentieth century. Boulder, Atlantic Research and Publications, Inc., 2011. (East European monographs; 774.) (ISBN 978-0-88033-677-2) 503–516. p.	

BÁRDI Nándor, FEDINEC Csilla és SZARKA László (szerk.): Kisebbségi magyar közösségek a 20. században. GONDOLAT KIADÓ - MTA KISEBBSÉGGKUTATÓ INTÉZET, Budapest, 2008

Ajánlott irodalom:

Biczó Gábor (szerk.): Az Idegen. Variációk Simmeltől Derridáig. Csokonai, Debrecen, 2005

Feischmidt Margit (szerk.): Különbségteremtő társadalom. Gondolat – MTA Kisebbségkutató Intézet, Budapest, 2009.

Tarique Modood: Multiculturlism and Integration. Struggling with confusion. Centre for the study of Ethnicity and Citizenship. European University Institute. 2011.

Szarka, L. (ed.): Hungary and the Hungarian minorities: trends in the past and in our time. Boulder: Social Science Monographs – Atlantic Research and Publications, Inc., 2004.(Atlantic Studies in Society on Change, ISSN 1048-4930 / East European monographs, 1083-2890; 122, 657.) (ISBN 0-88033-556-4)

Minority Rights: International Standards and Guidance for Implementation. UN, New York – Geneva, Letölthető: http://www.ohchr.org/Documents/Publications/MinorityRights_en.pdf

ld. még: <http://kisebbssegkutato.tk.mta.hu/adatbazis/anketszakirodalom>

Tantárgy neve: Cigányság Európában és Magyarországon	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCK334 BTMLSOCK334 Tárgyfelelős intézet: ATI Tantárgyelem: köt.vál.
Tárgyfelelős: Havasi Virág	
Közreműködő oktató(k):	
Javasolt félév: 3Ö	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2-0 Óraszám/félév: 10	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali, levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A Cigányság Európában és Magyarországon tárgy keretében a hallgatók átfogó ismereteket kapnak az Európai Unióban és Magyarországon élő cigány népesség demográfiai és szociális helyzetéről.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeretek a társadalom töredezettségének háttérben álló folyamatokat és jelenségeket. Képesek leírni a társadalmi egyenlőtlenség dimenziót, háttérét. képesség: A társadalmi élet jelenségeinek holisztikus szemlélete. attitűd: Nyitottság, empátia. autonómia és felelősség: Felelősségteli attitűd a társadalmilag hátrányos helyzetű csoportok problémáinak megértése és kezelése iránt</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A romák története Európában, cigányok csoportjai 2. A romák Nyugat Európában 3. A romák Közép-Kelet Európában 4. A romák Balkánon 5. A magyarországi romák helyzete I 6. A magyarországi romák helyzete II 7. Magyarországi romapolitika, kezdeményezések a cigányság integrációjára 8. Kiselőadások <p>9-13. Filmek-dokumentumfilmek</p>	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: aláírásért prezentáció Kollokvium teljesítésének módja: szóbeli vizsga</p>	
<p>Kötelező irodalom: Cigánynak születni (szerk.: Horváth-Landau-Szalai): 1-2 Aktív Társadalom alapítvány, Bp., 2000. Kemény István- Jankó Béla- Lengyel Gabriella: A magyarországi Cigányság 1971-2003. Gondolat, Bp. 2004. 9-136. oldal. Fraser, Angus: A cigányok. Osiris, Bp., 2006</p> <p>Ajánlott irodalom: Ladányi János-Szelényi Iván: A kirekesztettség változó formái. Napvilág Kiadó. 2004. 11-124. oldal. https://en.wikipedia.org/wiki/Romani_people</p>	

Tantárgy neve: Hírszerkesztés, újságírás	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCM331 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelezően választható
Tárgyfelelős: Dr. Osváth Andrea egy. adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1Ő/2T	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2-0 ea	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus célja, hogy a hallgató megismerje a hírszerkesztés alapelveit, a kiegyensúlyozott tájékoztatás gyakorlatát, a média manipulációs technikáit, valamint az újságírás műfaji problémáit, a publicisztikai műfajokat, s ezek megírásában, szerkesztésében gyakorlatot szerezzen. A hallgatók ismereteket szereznek a félév során arról, hogy hogyan használja a média a nyelv különböző formáit a gondolatok, jelentések kifejezésére, és arról, hogyan válnak ezek a nyelvhasználati módok általánosan elfogadottá és ismertté. A kurzus során tárgyaljuk továbbá az elektronikus és írott sajtó sajátosságait és alapvető különbségeit is.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: elemzés, alkalmazás, kommunikáció attitűd: nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség autonómia és felelősség: önállóság, tisztelet, fejlődés</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Információ- és kommunikációelmélet 2. A nyomtatott és elektronikus médiacsoportok 3. Műfajok – a sajtóműfajok rendszere – a sajtóműfajok szerepe 4. A hír – fogalma –értéke –objektivitása / A hírírás folyamata 5. Hír és tudósítás 6. Interjúkészítés - kérdezéstechnika 7. A publicisztikai műfajok rendszere 10. Az elektronikus és írott sajtó sajátosságai és különbségei 11-12-13-14. Gyakorlat - műfajgyakorlatok 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: A megírt publicisztikák 5 fokú skálán való értékelése Kollokvium teljesítésének módja, értékelése: Szóbeli kollokvium, melynek előfeltétele a félévközi publicisztikák eredményes (50% feletti) megírása, 5 fokozatú skálás értékelés</p>	
<p>Kötelező irodalom: Bernáth László (szerk.): <i>Műfajismeret</i>. MÚOSZ, Budapest, 1997 Grusin, B.A.: <i>A hírek világa</i>. Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest, 1984 Domokos Lajos: PRESS . <i>A nyomtatott és az elektronikus újságírás elmélete, gyakorlata</i>. Domokos press&pr, Bp., 2002. Gerbner, George: <i>A média rejtett üzenete</i>. Osiris, Bp., 2002. Szirmai Éva: <i>A sajtóműfajok elmélete</i>. Juhász Gy. K., Szeged, 2005. Journal of Social and Personal relationships</p> <p>Ajánlott irodalom: Zacek, Jenda (2017) <i>Media in the Era of Mass Consumption and Growing Distrust</i>. In: Aspen Review 01(2017) 32-40.p. Branco, Angela Uchoa - Valsiner, Jaan (2004): <i>Communication and Metacommunication in Human Development (PB)</i> Information Age Publishing</p>	

Tantárgy neve: Hírszerkesztés, újságírás	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOCM331 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelezően választható
Tárgyfelelős: Dr. Osváth Andrea egy. adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1Ő/2T	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus célja, hogy a hallgató megismerje a hírszerkesztés alapelveit, a kiegyensúlyozott tájékoztatás gyakorlatát, a média manipulációs technikáit, valamint az újságírás műfaji problémáit, a publicisztikai műfajokat, s ezek megírásában, szerkesztésében gyakorlatot szerezzen. A hallgatók ismereteket szereznek a félév során arról, hogy hogyan használja a média a nyelv különböző formáit a gondolatok, jelentések kifejezésére, és arról, hogyan válnak ezek a nyelvhasználati módok általánosan elfogadottá és ismertté. A kurzus során tárgyaljuk továbbá az elektronikus és írott sajtó sajátosságait és alapvető különbségeit is.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: elemzés, alkalmazás, kommunikáció attitűd: nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség autonómia és felelősség: önállóság, tisztelet, fejlődés</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Információ- és kommunikációelmélet 2. A nyomtatott és elektronikus médiacsoportok 3. Műfajok – a sajtóműfajok rendszere – a sajtóműfajok szerepe 4. A hír – fogalma –értéke –objektivitása / A hírárás folyamata 5. Hír és tudósítás 6. Interjúkészítés - kérdezőtechnika 7. A publicisztikai műfajok rendszere 10. Az elektronikus és írott sajtó sajátosságai és különbségei 11-12-13-14. Gyakorlat - műfajgyakorlatok 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: A megírt publicisztikák 5 fokú skálán való értékelése Kollokvium teljesítésének módja, értékelése: Szóbeli kollokvium, melynek előfeltétele a félévközi publicisztikák eredményes (50% feletti) megírása, 5 fokozatú skálás értékelés</p>	
<p>Kötelező irodalom: Bernáth László (szerk.): <i>Műfajismeret</i>. MÚOSZ, Budapest, 1997 Grusin, B.A.: <i>A hírek világa</i>. Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Budapest, 1984 Domokos Lajos: PRESS . <i>A nyomtatott és az elektronikus újságírás elmélete, gyakorlata</i>. Domokos press&pr, Bp., 2002. Gerbner, George: <i>A média rejtett üzenete</i>. Osiris, Bp., 2002. Szirmai Éva: <i>A sajtóműfajok elmélete</i>. Juhász Gy. K., Szeged, 2005. Journal of Social and Personal relationships</p> <p>Ajánlott irodalom: Zacek, Jenda (2017) <i>Media in the Era of Mass Consumption and Growing Distrust</i>. In: Aspen Review 01(2017) 32-40.p. Branco, Angela Uchoa - Valsiner, Jaan (2004): <i>Communication and Metacommunication in Human Development (PB)</i> Information Age Publishing</p>	

Tantárgy neve: Filmesztétika [SOC]	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOCM332 BTMNSOCM332 Tantárgyfelelős intézet: ME BTK Filozófia Intézet Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Bognár László, dr., egy. doc., bollario@uni-miskolc.hu	
Közreműködő oktató(k):	
Javasolt félév: II. tanév őszi félév	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 10 / félév 2022. okt. 1. (szombat), 08.00-18.00 A/5 II. emelet 205.	Számonkérés módja: gy. j.
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali, levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: Feladat: a filmelemzés tájékoztató pontjai, távlatai, kontextusai. A filmi elbeszélés sajátosságai, a történet, a cselekmény, a karakterek egymásra utaltsága. A cselekményvezetés lehetőségei. A karakterek és viszonyaik filmi hitelesítése. A rendezői, produceri, forgatókönyvírói döntések kontextusai. Filmműfajok narratív, dramaturgia, karakterisztikai sajátosságai.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: szakterületi: szakmódszertani: képesség: attitűd: autonómia és felelősség:</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A filmi, színházi, irodalmi, képzőművészeti elbeszélés különbségei. 2. Történetet elbeszélő film. Nem történetet elbeszélő filmek. 3. Karakter és világa. 4. Karakter, konfliktus, történet. 5. Motivációk: kompozíciós (ok-okozati), realiztikus (valószerű), transztextuális (típusok és műfaji konvenciók). 6. A karakter személyessége, egyedisége, tipikussága. A karakter vonzereje. 7. A fikció hitelessége. 8. Fabula és szűzsé (történet és cselekmény). 9. Időrend a cselekményben. Flashback és képzelgés. 10-11. Az elbeszélő viszonya a történethez: mindentudó-e az elbeszélő, közlékeny-e az elbeszélő, felfedi-e magát az elbeszélő a történetben. 12. Bevezetés a történet világába. 13. Cselekményszövés, fordulatok, horizont- vagy távlatváltások. 14. Játékfilm, sorozat. 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése:</p> <p>A kurzust záró aláírás és jegy szükséges feltétele: 1 db. házi-esszé. A beadás kötelező 2 módja (vagyis mind a két módon be kell adni): (1) e-mail-be belemásolva, (2) ugyanahhoz az e-mailhez csatolva pdf formátumban a következő címekre: bollario@uni-miskolc.hu Az e-mail formai feltételei: a „tárgy” rovatban kell: hallgató neve, a kurzus Neptun-kódja (amely kurzusra a háziesszét küldi) a szövegrészben kell: a hallgató neve, a kurzus Neptun-kódja (amely kurzusra a háziesszét küldi). A kurzus Neptun-kódja szükséges, nem a hallgató kódja.</p>	

A beadás határideje: 2022. nov. 2. szerda 12.00.

Nov. 3-án vagy utána érkező házi-esszét nem fogadok el, a hallgató „alírást megtagadva” bejegyzést kap, akkor is, ha engedélyezett egyéni tanrenddel rendelkezik van vagy levelezős.

A házi-esszé főszövegének terjedelme és témája:

A főszöveg terjedelmébe nem számítanak bele: cím, alcím, mottó, jegyzetek. **Idézetek, bibliográfiai leírások, saját vélemény csak a jegyzetekben szerepelhetnek.** A felhasznált szövegek helyeire oldalszámokkal kell hivatkozni. **Csak az számított felhasznált irodalomnak, amelyre oldalszámokkal történik hivatkozás.** A háziesszé használhatja-alkalmazhatja a feldolgozásra választott szöveg fogalmiságát, terminusait, attól nem kell eltérni, az eltérő fogalmiság és terminológia forrására hivatkozni kell.

A háziesszé:

főszövegének terjedelme **legalább 7000 karakter + betűköz**

témája: a választható filmek köréből válasszon egyet és elemezze a kurzus tematikus leírásában szereplő szempontok szerint úgy, hogy kurzusleírásban szereplő kötelező és ajánlott olvasmányok közül három szabadon választott szöveget használjon fel. Más film és más szöveg nem választható, különben „alírást megtagadva” bejegyzést kap a hallgató.

Az egy elemzendő filmet a kurzusleírás filmismeret listájából vagy a következő rendezők alkotásaiból kell választani (más rendező filmjének elemzését nem fogadom el):

Michelangelo Antonioni, Bódy Gábor, Robert Bresson, John Cassavetes, Clint Eastwood, Szergej Eisenstein, Ember Judit, Rainer Werner Fassbinder, Forgács Péter, Milos Forman, Jean-Luc Godard, Gothár Péter, Michael Haneke, Alfred Hitchcock, Jancsó Miklós, Krzysztof Kieslowski, Stanley Kubrick, Fritz Lang, Claude Lanzmann, Norman McLaren, Michael Moore, Nemes [Jeles] László, Marcel Ophüls, Yasjiro Ozu, Pálfi Görgy, Jafar Panahi, Éric Rohmer, Douglas Sirk, Andrej Tarkovszkij, Tarr Béla, Lars von Trier, Dziga Vertov, Andrzej Wajda.

Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

A házi-esszé értékelése:

alírást véglegesen megtagadva: ha nem érkeznek meg határidőre a házi-esszék, és / vagy ha hasonlóságot mutat bármely háziesszé egy mástól benyújtott háziesszével,

jeles: a dolgozat az irodalmat feldolgozva (hivatkozásokkal) a választott témában releváns tézist ismerteti, az állítást kellő értelemzhetőségben kifejti, érvekkel, példákkal, gondolatmenet-rekonstrukcióval támasztja alá

jó: a dolgozat az irodalmat feldolgozva (hivatkozásokkal) a választott témában releváns tézist ismerteti, az állítást kellő értelemzhetőségben kifejti,

közepes: a dolgozat a választott témában releváns tézist ismerteti, az állítást kellő értelemzhetőségben kifejti

elégséges: a dolgozat a választott témában releváns tézist ismerteti

elégtelen: a dolgozat olyan tézist állít, amely relevánsan nem vonatkoztatható a választott témára.

A háziesszé alapján jegyet kap a hallgató.

Kötelező irodalom:

- **Bordwell, David 2017** *Reinventing Hollywood. How 1940s filmmakers changed movie storytelling.* Chicago – London: The University of Chicago Press. **A kurzusra feliratkozott hallgatók számára online hozzáférhető.**
- **Bordwell, David 1996** *Elbeszélés a játékfilmben.* Ford. Pócsik Andrea. Budapest: Magyar Filmintézet. Internet: <http://mumia.art.pte.hu/perizskop/Musorok/szuperjel/David%20Bordwell%20-%20Elbesz%C3%A9s%20a%20j%C3%A1t%C3%A9kfilmben.pdf>
- **Egressy Zoltán 2009** „A konfliktus egy döntéssel kezdődik. (Egri Lajos: A drámaírás művészete)”. In Jelenkor 52. évf. 6. sz. (2009 június), 701-706. Internet: <http://www.jelenkor.net/userfiles/archivum/2009-6.pdf>
- **Field, Syd [2011]** *Forgatókönyv. A forgatókönyvírás alapjai. Kalauz lépésről lépésre, az ötlettől a kész könyvig.* Ford. Köbli Norbert. Budapest: Cor Leonis Films Kft. Az angol kiadás (**Field, Syd 2005** *Screenplay. Foundations of Screenwriting. Rev. Updated Ed.* New York: Delta trade paperback) **a**

kurzusra feliratkozott hallgatók számára online hozzáférhető.

- **Halligen, Fionnuala 2013** Movie Storyboards. Art of Visualizing Screenplays. San Francisco: Chronicle Books. **A kurzusra feliratkozott hallgatók számára online hozzáférhető.**
- **Haro, Franck 2009** Écrire un scénario pour le cinéma. Paris: Eyrolles. **A kurzusra feliratkozott hallgatók számára online hozzáférhető.**
- **Johnstone, Keith 1993** IMPRO. Improvizáció és a színház. Ford. Honti Katalin. Tatabánya: Közművelődés Háza (Személyiségfejlesztés 6). **Az 1979-es angol kiadás 1993-as reprintje (New York: Routledge – A Theatre Arts Book) a kurzusra feliratkozott hallgatók számára online hozzáférhető.**
- **Kovács András Bálint 2009** Mozgóképelemzés. Budapest: Palatinus.
<https://www.pdf-archive.com/2015/12/15/mozg-kepelemzes/mozg-kepelemzes.pdf>
- **Kovács András Bálint 1997** Film és elbeszélés. Budapest: Korona. Internet:
<http://film.elte.hu/wp-content/uploads/2013/08/Kov%C3%A1cs-Andr%C3%A1s-B%C3%A1lint-Film-%C3%A9s-elbesz%C3%A9l%C3%A9s-Budapest-Korona-kiad%C3%B3-1997.pdf>
- **Kovács András Bálint - Branigan, Edward - Burch, Noél - Bordwell, David - Vajdovich Györgyi - Bíró László 1998** Narratológia. In Metropolis 2. évf. (1998) 2. sz., 7-70. old. Internet:
<http://metropolis.org.hu/1998-nyar>
- **Krigler Gábor 2004** (folyt. köv.) Hogyan írunk tévésorozatot. Budapest: Akadémiai Kiadó. **A kurzusra feliratkozott hallgatók számára online hozzáférhető.**
- **McKee, Robert 2011** Story. A forgatókönyv anyaga, szerkezete, stílusa és alapelvei. Ford. Jakab-Benke Nándor, Zágori Balázs. Kolozsvár: Filmtett Egyesület. **A könyv angol kiadása (McKee, Robert 1997 Story. Substance, Structure, Style, and the Principles of Screenwriting. New York: ReganBooks) a kurzusra feliratkozott hallgatók számára online hozzáférhető.**
- **Pethő Ágnes [é. n.]** „Alfred Hitchcock: A hátsó ablak (Rear Window, 1954)”. [Egyetemi eladásvázlat]. Internet:
<http://film.sapientia.ro/uploads/oktatas/segedanyagok/Hatso%20ablak.pdf>
- **Pethő Ágnes [é. n.]** „A klasszikus hollywoodi elbeszélés mód jellemzői: David Bordwell elbeszéléselemlete nyomán”. [Egyetemi eladásvázlat]. Internet:
<http://film.sapientia.ro/uploads/oktatas/segedanyagok/A%20klasszikus%20hollywoodi%20elbesz%C3%A9s.pdf>
- **Selbo, Julie 2016** Screenplay. Building Story Through Character. New York – London: Routledge. **A kurzusra feliratkozott hallgatók számára online hozzáférhető.**
- **Varga Balázs - Cameron, Allan - Bordwell, David - Kerr, Paul - Virginás Andrea - Pálos Máté 2012** Narratív komplexitás. In Metropolis 16. évf. (2012) 1. sz., 6-67. old. Internet:
<http://metropolis.org.hu/narrativ-komplexitas>

Filmismeret:

- Alfred HITCHCOCK / Robert BURKS: Hátsó ablak [Rear Window] (1954) [112’]. HU szinkronos:
<https://videa.hu/video/film-animacio/a.-hitchcock-hatso-ablak-1954.-thriller-t2vh5rhpDVfDfEg7>
- Alfred HITCHCOCK / Robert BURKS / Bernard HERRMANN: Észak-Északnyugat [North by Northwest] (1959) [136’]. HU szinkronos kópia az interneten:
<https://videa.hu/video/film-animacio/hitchcock-eszak-eszaknyugat-1959-teljes-alfred-cary-grant-VL8why2Sk0Ptq3WC>
- Charlie CHAPLIN / Rollie TOTHEROH - Gordon POLLOCK - Mark MARKLATT: Nagyvárosi fények [City Lights] (1931) [87’]. Interneten:
https://www.youtube.com/watch?v=TkF1we_DeCQ
- Buster KEATON - William GOODRICH (Roscoe Arbuckle) / Byron HOUCK - Elgin LESSLEY: Sherlock Jr. (1924) [45’]. Interneten:
<https://www.youtube.com/watch?v=JRXkAhMYKEc>
- Rainer Werner FASSBINDER / Michael BALLHAUS: Petra von Kant keserű könnyei [Die bitteren Träne der Petra von Kant] (1972) [124’]. HU szinkronos kópia interneten:
<https://videa.hu/video/film-animacio/fassbinder.petra-von-kant-keseru-konnyei-MYSVE75Gwx0skEAP>
- Rainer Werner FASSBINDER / Xaver SCHWARZENBERGER / Juliane LORENZ (ed) / Peer RABEN (music): Berlin Alexanderplatz (TV Miniserie) (1980) HU szinkronos kópia interneten:
1. rész: „Die Strafe beginnt” (A büntetés elkezdődik). Internet:

<https://videa.hu/videok/film-animacio/fassbinder-berlin-alexanderplatz-1.1980-Fh0pnOue8TC5Ulg7>

2. rész: „Wie soll man leben, wenn man nicht sterben will?“ (Hogyan éljünk, ha nem akarunk meghalni?) Internet:

<https://videa.hu/videok/film-animacio/r.w.fassbinder-berlin-alexanderplatz-02-Q4qTE8J5hSDgeVij>

3. rész: „Ein Hammer auf den Kopf kann die Seele verletzen“ (Egy kalapácsütés a fejre megsebezheti a lelket). Internet:

<https://videa.hu/videok/film-animacio/r.w.fassbinder-berlin-alexanderplatz-3-St8CmBvsf5D0dpYQ>

4. rész: „Eine Handvoll Menschen in der Tiefe der Stille“ (Egy maréknyi ember a csend mélységében). Internet:

<https://videa.hu/videok/film-animacio/r.w.fassbinder-berlin-alexanderplatz4.1980-979OqFH8idKTV7GI>

5. rész: „Ein Schnitter mit der Gewalt vom lieben Gott“ (Egy Kaszás a jó Isten erejével). Internet:

<https://videa.hu/videok/film-animacio/r.w.fassbinder-berlin-alexanderplatz.5-198-zEw0M6UkWegMt20h>

6. rész: „Eine Liebe, das kostet immer viel“ (Egy szívesség, az mindig sokba kerül) Internet:

<https://videa.hu/videok/film-animacio/r.w.fassbinder-berlin-alexanderplatz-06.-5zg53i1xVAh4uZWn>

7. rész: „Merke: Einen Schwur kann man amputieren“ (Emlékezz, egy eskü is amputálható) Internet:

<https://videa.hu/videok/film-animacio/r.w.fassbinder-berlin-alexanderplatz-07.-FvZ8njjGYHZHB5r0>

8. rész: „Die Sonne wärmt die Haut, die sie manchmal verbrennt“ (A nap melengeti a bőrt, de néha meg is égeti). Internet:

<https://videa.hu/videok/film-animacio/r.w.fassbinder-berlin-alexanderplatz-08.-H1srtDkuDM8mCMmX>

9. rész: „Von den Ewigkeiten zwischen den Vielen und den Wenigen“ (A sok és kevés közti örökkévalóságokról). Internet:

<https://videa.hu/videok/film-animacio/r.w.fassbinder-berlin-alexanderplatz-09-tSHwUAa4zUKflscF>

10. rész: „Einsamkeit reißt auch in Mauern Risse des Irrsinns“ (A magány képes az örület repedéseit a falakba vájni). Internet:

<https://videa.hu/videok/film-animacio/r.w.fassbinder-berlin-alexanderplatz-10.-5AFO1S4en5ePaCC2>

11. rész: „Wissen ist Macht und Morgenstund hat Gold im Mund“ (A tudás hatalom, és aki korán kel, aranyat lel). Internet:

<https://videa.hu/videok/film-animacio/r.w.fassbinder-berlin-alexanderplatz-11.-0zrDUHjBE9HCR81v>

12. rész: „Die Schlange in der Seele der Schlange“ (A kígyó a kígyó lelkében). Internet:

<https://videa.hu/videok/film-animacio/r.w.fassbinder-berlin-alexanderplatz-12.-e6TcxbTj9KMqNAi6>

13. rész: „Das Äußere und das Innere und das Geheimnis der Angst vor dem Geheimnis“ (Kívül és belül, avagy a titoktól való félelem titka). Internet:

<https://videa.hu/videok/film-animacio/r.w.fassbinder-berlin-alexanderplatz-13.-Q4J4LXkcfndwdQr>

14. rész: „Mein Traum vom Traum des Franz Biberkopf von Alfred Döblin - Ein Epilog“ (Epilógus: Álomom Franz Biberkopf álmáról Alfred Döblintől). Internet:

<https://videa.hu/videok/film-animacio/r.w.fassbinder-berlin-alexanderplatz-14.-f6ztdS1LELW0t3At>

- Michael HANEKE / Christian BERGER: Rejtély [Caché] (2005) [118']. HU szinkronos kópia interneten: <https://videa.hu/videok/film-animacio/michael-haneke-rejtely-cache-2005-jxk9pcwSd2tqHg9m>
- Michael HANEKE / Christian BERGER: Fehér szalag [Das weisse Band – Eine deutsche Kindergeschichte] (2009) [144'] DE nyelvű, választható HU feliratos kópia interneten: <https://videa.hu/videok/film-animacio/michael-haneke-a-feher-szalag-CkWaOWEaU0quQucv> és <https://videa.hu/videok/film-animacio/m.-haneke-a-feher-szalag-luF19yPfpufOjBl1d>
- Joel COEN / Ethan COEN / Roger DEAKINS: A nagy Lebowski [The Big Lebowski] (1998) [117'] HU szinkronos kópia interneten: <https://videa.hu/videok/film-animacio/a-nagy-lebowski-hd-1998-9iMnsrk6jOR9ziAC>
- KERTÉSZ Mihály / Arthur EDESON / Max STEINER (music): Casablanca (1942) [102'] HU szinkronos kópia interneten: <https://videa.hu/videok/kreativ/casablanca-P3oIdyL3sR89IA89>
- Fritz LANG / Fritz Arno WAGNER: M - egy város keresi a gyilkost [M] (1931) [110']. EN feliratos kópia interneten:

<https://www.youtube.com/watch?v=jJ6Z8jn-BQQ>

HU feliratos kópia interneten:

<https://www.youtube.com/watch?v=XIGofH1VHF0>

- Lars von TRIER / Henning BENTSEN - Jean-Paul MEURISSE - Edward KLOSINSKY [= Klosinski]: **Europa** (1991) [112’]. HU feliratos kópia interneten:
<https://videa.hu/videok/film-animacio/lars-von-trier-europa-1991-drama-w7OmKuc899G893Z5>
- Lars von TRIER / Anthony Dod MANTLE: **Dogville** (2003) [178’]. HU szinkronos kópia interneten:
<https://videa.hu/videok/film-animacio/dogville-a-menedek-drama-hFk5EyOYVFFHpru>
- Harold RAMIS / John BAILEY: Idétlen időkig [**Groundhog Day**] (1993) [101’]. Interneten:
<https://videa.hu/videok/film-animacio/idetlen-idokig-1993-bill-murray-FjYmYzjgLjoxM0c>
- Orson WELLES / Gregg TOLAND: Aranypolgár [**Citizen Kane**] (1941) [119’]. HU szinkronos kópia interneten:
<https://videa.hu/videok/film-animacio/aranypolgar-teljes-film-djJs9E3cTjvdiPn>

További elemzésre javasolt filmek, amelyeknek nincs szabadon megtekinthető kópiája az interneten:

- Roman POLANSKI / John A. ALONZO: Kínai negyed [**Chinatown**] (1979) [131’].
- Clint EASTWOOD / Tom STERN: **Gran Torino** (2008) [116’].
- GAÁL István (rend., vágó) / HERCZENIK Miklós: **Keresztelő** (1967) [83’].
- BÓDY Gábor / Johanna HEER: **Kutya éji dala** (1983) [150’]

Ajánlott irodalom:

- Allrath, Gaby – Gymnich, Marion (eds) 2005 Narrative Strategies in Television Series. New York: Palgrave Macmillan. **A kurzusra feliratkozott hallgatók számára online hozzáférhető.**
- Azcona, Maria del Mar 2010 The Multiprotagonist Film. Wiley-Blackwell (New Approaches to Film Genre). **A kurzusra feliratkozott hallgatók számára online olvasható.**
- Bordwell, David – Thompson, Kristin – Smith, Jeff 2017 Film Art. An Introduction. 11th Edition. New York: McGraw-Hill Education International Edition. **A 2008-as 8. kiadás a kurzusra feliratkozott hallgatók számára online olvasható.**
- Elsaesser, Thomas 2001 „Az új német film Németországa”. Ford. Ragó Anett. In Metropolis 5. évf. (2001) 1. sz. Internet:
<https://metropolis.org.hu/az-uj-nemet-film-nemetorszaga>
- Elsaesser, Thomas – Buckland, Warren 2002 Studying Contemporary American Film. A Guide to Movie Analysis. London: Arnold. **A kurzusra feliratkozott hallgatók számára online olvasható.**
- Fassbinder, Rainer Werner 1996 Írások, beszélgetések. Szerk., filmográfia, jegyz. Zalán Vince, ford. Györfy Miklós, Orosz Magdolna. Budapest: Osiris (Osiris könyvtár – film). Internet:
<https://www.szaktars.hu/osiris/view/fassbinder-rainer-werner-irasok-beszelgetesek-osiris-konyvtar-film-1996/>
- Földényi F. László 1997 Meghalni mindenki fiatal. Berlin, Alexanderplatz. In Filmvilág 40. évf. (1997) 1. sz. Internet:
https://filmvilag.hu/xista_frame.php?cikk_id=1372
- Füzi Izabella (szerk.) 2011 Verbális és vizuális narráció. Szeged: Pompeji (Apertúra könyvek 3.). Internet:
<https://issuu.com/gerezs/docs/verbalis-es-vizualis-narracio-2011-pompeji>
- Gelencsér Gábor 2015 Forgatott könyvek. A magyar film és az irodalom kapcsolata 1945 és 1995 között. Budapest: Kijárat Kiadó - Kosztolányi Dezső Kávéház Kulturális Alapítvány. A könyve letölthető innen:
<http://metropolis.org.hu/forgatott-konyvek>
- Herman, Luc - Vervaeck, Bart 2005 Handbook of Narrative Analysis. Lincoln – London: University of Nebraska Press. **A kurzusra feliratkozott hallgatók számára online hozzáférhető.**
- Hevesy Iván 1985 A filmjáték esztétikája és dramaturgiája. Az 1925-ös Budapest: Athenaeum (Élet és tudomány) kiadás reprint kiadása. Budapest: Magyar Filmintézet Múzsák Közművelődési Kiadó. Internet:
http://mtda.hu/books/hevesy_ivan_a_filmjatek.pdf

- **Kierkegaard, Søren 2019** Vagy-vagy. Ford. Dani Tivadar. Budapest: Osiris (Osiris Társadalomtudományi Könyvtár). A korábbi kiadás: Kierkegaard, Søren 2001 Vagy-vagy. Budapest: Osiris (Sapientia humana) interneten: <https://www.szaktars.hu/osiris/view/kierkegaard-soren-vagy-vagy-sapientia-humana-2001/?pg=24>
- **Kozloff, Sarah 2000** Overhearing Film Dialogue. Berkeley – Los Angeles – London: University of California Press. **A kurzusra feliratkozott hallgatók számára online hozzáférhető.**
- **Liszka Tamás - Bartha Ildikó - Stóhr Lóránt - Győri Hanna - Dragon Zoltán - Trier, Lars von - Hjort, Mette 2006** Lars von Trier. In Metropolis 10. évf. (2006) 2. sz. Internet: <http://metropolis.org.hu/lars-von-trier-2> (az egyes cikkek linkét megnyitva, az oldal utolsó sorában a link, amelyről eltölthető a cikk)
- **Márton László 1981** „Az együttérzés díszletei. Fassbinder Berlin Alexanderplatz”. In Filmvilág 24. évf. (1988) 5. sz. Internet: https://filmvilag.hu/xista_frame.php?cikk_id=5020
- **McKee, Robert 2016** Dialogue. The Art of Verbal Action for Page, Stage, Screen. New York – Boston: Twelve. **A kurzusra feliratkozott hallgatók számára online hozzáférhető.**
- **Monaco, James 2009** How to Read a Film. Movies, Media and Beyond. 4th Ed. Oxford: Oxford University Press. **A 2000-ben megjelent 3. kiadás a kurzusra feliratkozott hallgatók számára online hozzáférhető.**
- **Pethő, Ágnes 2013** Reflexivitas a filmben / Reflexivity in Film. Kolozsvár: Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem - Ábel. URL: <http://film.sapientia.ro/uploads/oktatas/segedanyagok/Reflexivitas%20a%20filmben.hu.pdf>
- **Stadler, Jane - McWilliam, Kelly 2009** Screen Media. Analysing Film and Television. Sydney: Allen And Unwin. **A kurzusra feliratkozott hallgatók számára online hozzáférhető.**
- **Szilágyi Gábor 1983** Film és cselekmény. A szöveg/cselekmény fogalma és modellálása a filmben. Budapest: Magyar Filmtudományi Intézet és Filmarchívum (Filmművészeti könyvtár 68). Internet: <http://mek.oszk.hu/16200/16285/16285.pdf>
- **Varotsis, George 2015** Screenplay and Narrative Theory. Screenplectics Model of Complex Narrative Systems. Lanham – Boulder – New York – London: Lexington Books. **A kurzusra feliratkozott hallgatók számára online hozzáférhető.**
- **Vasák Benedek Balázs - Altman, Rick - Andrew, Dudley J. - Grodal, Torben 1999** Műfajelmélet. In Metropolis 3. évf. (1999) 3. sz., 6-72. old. Internet: <http://metropolis.org.hu/1999-osz>
- **Verstraten, Peter 2009** Film Narratology. Transl. Stefan van der Lecq. Toronto – Buffalo – London: University of Toronto Press. **A kurzusra feliratkozott hallgatók számára online hozzáférhető.**
- **Vincze Teréz 2013** Szerző a tükörben. Szerzőiség és önreflexió a filmművészetben. Budapest: Kijárat - Kosztolányi Dezső Kávéház Kulturális Alapítvány (Metropolis Könyvtár 1). **A könyv letölthető innen:** <http://metropolis.org.hu/szerzo-a-tukorben>
- **Zizek, Slavoj 2004** „A meg nem tévesztett tévedése. 'A tudattalan kívül van'”. Ford. Papp Orsolya. Thalassa 15. évf. (2004) 3. sz. 17-40. Internet: [http://imago.mtapi.hu/a_folyoirat/e_szovegek/pdf/\(15\)2004_3/017-40_S-Zizek.pdf](http://imago.mtapi.hu/a_folyoirat/e_szovegek/pdf/(15)2004_3/017-40_S-Zizek.pdf)

Csak nyomtatott formában létezik:

- **Assmann, Jan 2013** A Varázsfuvola. Opera és misztérium. Ford. Tatár Sándor. Budapest: Atlantisz.
- **Aumont, Jacques 2015** Le cinéma et la mise en scène. 2e éd. Paris: Armand Colin (Cinéma / Arts Visuels).
- **Aumont, Jacques - Marie, Michel 2015** L'analyse des films. 3e éd. entièrement refondue et repensée. Paris: Armand Colin (Cinéma / Arts Visuels).
- **Bareither, Christoph - Büttner, Urs (Hrsg) 2011** Fritz Lang: M - Eine Stadt sucht einen Mörder. Texte und Kontexte. Würzburg: Königshausen und Neumann (Film - Medium - Diskurs, 28).
- **Belton, John (ed) 2000** Alfred Hitchcock's Rear Window. Cambridge – New York – Melbourne – Madrid: Cambridge University Press (Cambridge Film Handbooks).
- **Bordwell, David 2004** „A klasszikus elbeszélésmód.” In: Kovács András Bálint - Vajdovich Györgyi (szerk.): A kortárs filmelmélet útjai. Budapest: Palatinus, 2004, 183–228. old.
- **Chion, Michel 2015** Écrire un scénario. Édition définitive. Paris – Bry-sur-Marne: Cahiers du Cinéma

Sarl - Institut national de l'audiovisuel.

- **Dick, Bernard F. 2016** The Anatomy of Film. New York: Bedford - St. Martins.
- **Egri Lajos 2009** A drámaírás művészete. Budapest: Műegyetemi Kiadó.
- **Elsaesser, Thomas 2004** A német új film. Budapest: Palatinus.
- **Felméri Cecília 2016** A rendezői döntések filmelméleti / esztétikai megalapozása és gyakorlati rendszere. Kolozsvár: Kolozsvári Művelődés Egyesület - Erdélyi Magyar Filmszövetség (EMFsz Füzetek 2.).
- **Field, Syd [2013]** Forgatókönyvírók munkafüzete. Avagy így vegyük észre, így oldjuk meg, ha gond van a forgatókönyvvel. Ford. Bocsor Péter. Budapest: Cor Leonis Films Kft.
- **Field, Syd [2010]** Forgatókönyvírók kézikönyve. A sikeres forgatókönyvírás gyakorlati lépései. Budapest: Cor Leonis Films Kft.
- **Goliot-Lété, Anne – Vanoye, Francis 2015** Précis d'analyse filmique. 4e éd. Paris: Armand Colin (Focus Cinéma)
- **Hevesy Iván 1943** A film életrajza. A film őskora és hőkora. A filmvígjáték dramaturgiája. Budapest: Hatschek és Farkas Kiadása.
- **Hickethier, Knut 1998** Film- és televízió-elemzés. Ford. Győrffy Miklós. Budapest: Krónika Nova.
- **Jullier, Laurent 2015** L'analyse de séquences. 4e éd. refondue. Paris: Armand Colin (Cinéma / Arts Visuels).
- **Jullier, Laurent - Marie, Michel 2012** Lire les images de cinéma. Paris: Larousse (Cinéma).
- **Király Jenő 1994** Frivol múzsa. A tömegfilm sajátos alkotásmódja és a tömegkultúra esztétikája. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.
- **Lawson, John Howard 1962** Filmdramaturgia. Ford. B. Nagy László. Budapest: Magyar Filmtudományi Intézet és Filmarchívum (Filmművészeti könyvtár 11).
- **Lumet, Sidney 1997** Hogyan készül a film? Ford. Gecsényi Györgyi. Budapest: Európa.
- **Marx József 2003** A kétdimenziós ember. A játékfilm dramaturgiája. Budapest: Vince.
- **Moine, Raphaëlle 2015** Les genres du cinéma. 2e éd. Paris: Armand Colin (Cinéma / Arts Visuels).
- **Mouren, Yannick 2005** Le flash-back. Analyse et Histoire. Paris: Armand Colin (Cinéma / Arts Visuels).
- **Naremore, James (ed) 2004** Orson Welles's Citizen Kane. A Casebook. Oxford - New York: Oxford University Press (Casebooks in Criticism).
- **Penner, Nina 2020** Storytelling in Opera and Musical Theater. Bloomington: Indiana University Press (Musical Meaning and Interpretation).
- **Peucker, Brigitte - Sharrett, Christopher - Cowan, Michael - Silverman, Max - Grundmann, Roy - Czirják Pál 2011** Michael Haneke. In Metropolis 15. évf. (2011) 4. sz. [Haneke tematikus periodika-szám]
- **Szalay Károly 2006** A geg nyomában 1. A filmkomikum anatómiája. Fejezetek a filmvígjáték történetéből. Budapest: Mundus Magyar Egyetemi Kiadó (Szalay Károly életműsorozat).
- **Varga Csaba 2013** Film és story board. 2. kiad. Pilisszentiván: Fríg.

Tantárgy neve: Interkulturális kommunikáció	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCM333 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyfelelős: kötelezően vál.
Tárgyfelelős: Dr. Urbán Anna, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3. Ő	Előfeltétel: ---
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyak.
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A tantárgy hallgatói megismerkednek a tárgy alapfogalmaival, a kultúrák közti kommunikáció dimenzióival, a kultúra egyéni és társadalmi összefüggéseivel, a kultúrák közti kommunikációs kihívásokkal és a kulturális sztereotípiák fogalmával, valamint az interkulturális kommunikáció kutatások történetével. Foglalkozunk az etnocentrizmus és a kulturális relativizmus fogalmával, illetve a kultúrák közti kommunikáció problémáival, zavaróival, továbbá a multikulturalitás fogalmával, irányzataival, elméleteivel. Bemutatásra kerülnek a verbális és nem verbális kommunikáció közti összefüggések, és ezek interkulturális vonatkozásai.</p> <p>Olyan szakemberek képzése, akik felkészültek a kultúrát meghatározó és befolyásoló tényezők felismerésére és azok hatásmechanizmusainak elemzésére. Képesek a szövegek és az újabb, nem elsősorban szöveges média elemzésére, a kultúrára gyakorolt hatásuk megfogalmazására. Jártasak írott szövegek és képi információk értelmezésében, kulturális, közéleti, művészeti, vallási és etikai jelenségek elemző feldolgozásában. Szilárd elméleti, módszertani alapokat biztosítani az alapszak specializációira épülő mesterképzések és a kutatói pálya felé orientálódóknak.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás: Ismeri az elméleti problémafelvetés és problémamegoldás mai változatait és jártasságot szerez a problémák szakszerű kezelésének gyakorlataiban. Ismeretekkel rendelkezik a mozgókép, az írott vizuális és mediális kommunikáció, a nyelvészet mibenlétéről, történetéről, jelentőségéről és társadalmi szerepéről.</p> <p>képesség: Képes arra, hogy kreatív módon írjon, és kritikai tevékenységet fejtsen ki a kultúra különböző területein. Ez az alkalmasság kiterjed a nyomtatott és elektronikus sajtóban és egyéb kiadványokban megjelenő műbírálatok írására, politikai és közéleti elemzések elvégzésére, ismeretterjesztő tudósítások, beszédek és prezentációk készítésére és értékelésére, a kultúra szervezésében való közreműködésre. Képes több műfajban az adott műfajnak vagy egyéb igényeknek megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra. Képes a nyilvános megszólalás, illetve megjelenítés alapvető szabályainak ismeretében hatékony kommunikációra. Képes a szövegfeldolgozás, a szövegelemzés, valamint a kritikai elsajátítás technikáinak alkalmazására. Képes művelődési, művészeti és műemlékvédelmi intézményekben, kutatóintézetekben, az igazgatás területén, oktatási és ismeretterjesztési fórumokon, a tömegkommunikációban a kultúrakutatáshoz kapcsolódó feladatkörök ellátására, akár középvezetői szinten is.</p> <p>attitűd: Nyitott a párbeszédre és az együttműködésre. Képes figyelemmel meghallgatni mások álláspontját, és elfogulatlanul mérlegelni az előadott vélemények tartalmát. Nyitott más kultúrákra, a kulturális sokszínűsége. Közvetíti az elsajátított kulturális értékeket. Fejleszti nyelvtudását. Egy számára újszerű kérdéskörben is képes tájékozódni, információkat szerezni, látókörét bővíteni, véleményét ennek megfelelően körültekintően kialakítani és kifejezni. Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.</p> <p>autonómia és felelősség: Fontosnak tartja a párbeszédet és az együttműködést a különböző felfogású társadalmi csoportok között. Véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért. Véleményét argumentumokra alapozza. Véleményalkotásában képviseli az emberi méltóság szellemi követelményeit. Elutasítja mások érzelmi vagy ideológiai alapú manipulálását. Elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett. Felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
Elmélet	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés a kultúrák közti kommunikáció-tanulmányokba 2. Az interkulturális kommunikáció- kutatások története 3. Az interkulturális kommunikáció iskolái (Hall, Hofstede, Kluckhohn, Trompenaars) 4. Proxemika 5. Nemzeti dimenziók 6. Maszkulin –feminin kultúrák 	

7. Individualista- kollektivisták társadalmak
8. A kultúra tér- és idődimenziói (monokronisztikus – polikronisztikus, múlt – jelen-jövő orientáció)
9. Bizonytalanságkerülés
10. Hatalmi távolság
11. Alacsony és erős kontextusú kultúrák
12. A kultúra és a kommunikáció összefüggései; a kulturális különbségek dimenziói (etnocentrizmus-etnorelativizmus)
13. A kommunikációs folyamatot befolyásoló tényezők; elvárások: pozitív és negatív sztereotípiák
14. Kommunikatív kompetencia és interkulturális kompetencia (fejlesztési szakaszok)

Félévközi számonkérés módja:

Kiselőadás, zárthelyi, órákon való aktív részvétel

Értékelése:

Gyakorlati jegy az órákon való részvétel, a zh és a kiselőadás alapján

Kötelezően irodalom:

- ARGYLE, Michael: Társas viszonyok. In: Hewstone, M. – Stobe, W. – Codol, J-P. – Stephenson, G. M. (szerk.): *Szociálpszichológia*. Budapest, Közgazdasági és Jogi, 1995, 245-287. o.
- BÉRES István – HORÁNYI Özséb (szerk.): *Társadalmi kommunikáció*. Osiris, Budapest, 1999
- Falkné dr. Bánó, K. 2008. *Kultúraközi kommunikáció*. Budapest: Perfekt
- GHEORGHE, Nicolae – ACTON, Thomas: A multikulturalitás problémái: kisebbségi, etnikai, nemzetiségi és emberi jogok *Replika* (23–24), 1996
- GRICE, H. Paul: A társalgás logikája. In: PLÉH Csaba – SÍKLAKI István– TERESTYÉNI Tamás (szerk.): *Nyelv, kommunikáció, cselekvés*. Osiris, Budapest, 1997, 213–227. o.
- FEISCHMIDT Margit (szerk.): *Multikulturalizmus*. Osiris, Budapest, 1997
- HALL, Edward, T.: *Hidden Dimension*, London, Sage. 1966
- HELLER Mária – RÉNYI Ágnes: A nyilvános kommunikáció szociológiai modellje. In: *Jel-Kép* 1996/4, 3-21. o.
- HIDAS, Judit (szerk.): *Kultúra, viselkedés, kommunikáció*. Budapest, KJK, Bp. 1992
- Hofstede, G. 2008. *Kultúrák és szervezetek*. Bp
- URBÁN, A. 2007. *Interkulturális tanulmányok – Intercultural communication*. Miskolci Egyetem
- URBÁN A. 2006. Kulturális kompetencia - kommunikatív kompetencia - interkulturális kompetencia. In: *Nyelvi Kompetencia - kommunikatív kompetencia*. Szerk. GECSÓ Tamás. TINTA KÖNYVKIADÓ: Budapest. 380-385.

Ajánlott irodalom:

- KOMLÓSI László Imre – KNIPF Erzsébet: Egynyelvűség és többnyelvűség, interkulturalitás és multikulturalitás. *Modern filológiai közlemények* (4): 44–53. 2002
- Közösség és Nyilvánosság*. In: Horányi Özséb (szerk.): *Kommunikáció II. A kommunikáció Világa*, GENERAL PRESS, 2003
- NIEDERMÜLLER Péter: *A kultúraközi kommunikációról*. In: Béres István/Horányi Özséb (szerk.): *Társadalmi kommunikáció*. Budapest: Osiris 1999. p. 96–111.
- TOMPENAARS, Fons: *Riding the Waves of Culture*. Nicolas Brealey, London, 1998

Tantárgy neve: Interkulturális kommunikáció	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOCM333 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: ötelezően vál.
Tárgyfelelős: Dr. Urbán Anna, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3. Ő	Előfeltétel: --
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyak.
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A tantárgy hallgatói megismerkednek a tárgy alapfogalmaival, a kultúraközi kommunikáció dimenzióival, a kultúra egyéni és társadalmi összefüggéseivel, a kultúraközi kommunikációs kihívásokkal és a kulturális sztereotípiák fogalmával, valamint az interkulturális kommunikáció kutatások történetével. Foglalkozunk az etnocentrizmus és a kulturális relativizmus fogalmával, illetve a kultúraközi kommunikáció problémáival, zavaróival, továbbá a multikulturalitás fogalmával, irányzataival, elméleteivel. Bemutatásra kerülnek a verbális és nem verbális kommunikáció közti összefüggések, és ezek interkulturális vonatkozásai.</p> <p>Olyan szakemberek képzése, akik felkészültek a kultúrát meghatározó és befolyásoló tényezők felismerésére és azok hatásmechanizmusainak elemzésére. Képesek a szövegek és az újabb, nem elsősorban szöveges média elemzésére, a kultúrára gyakorolt hatásuk megfogalmazására. Jártasak írott szövegek és képi információk értelmezésében, kulturális, közéleti, művészeti, vallási és etikai jelenségek elemző feldolgozásában. Szilárd elméleti, módszertani alapokat biztosítani az alapszak specializációira épülő mesterképzések és a kutatói pálya felé orientálódnak.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás: Ismeri az elméleti problémafelvetés és problémamegoldás mai változatait és jártasságot szerez a problémák szakszerű kezelésének gyakorlataiban. Ismeretekkel rendelkezik a mozgókép, az írott vizuális és mediális kommunikáció, a nyelvészet mibenlétéről, történetéről, jelentőségéről és társadalmi szerepéről.</p> <p>képesség: Képes arra, hogy kreatív módon írjon, és kritikai tevékenységet fejtsen ki a kultúra különböző területein. Ez az alkalmasság kiterjed a nyomtatott és elektronikus sajtóban és egyéb kiadványokban megjelenő műbírálatok írására, politikai és közéleti elemzések elvégzésére, ismeretterjesztő tudósítások, beszédek és prezentációk készítésére és értékelésére, a kultúra szervezésében való közreműködésre. Képes több műfajban az adott műfajnak vagy egyéb igényeknek megfelelő írásbeli és szóbeli prezentációra. Képes a nyilvános megszólalás, illetve megjelenítés alapvető szabályainak ismeretében hatékony kommunikációra. Képes a szövegfeldolgozás, a szövegelemzés, valamint a kritikai elsajátítás technikáinak alkalmazására. Képes művelődési, művészeti és műemlékvédelmi intézményekben, kutatóintézetekben, az igazgatás területén, oktatási és ismeretterjesztési fórumokon, a tömegkommunikációban a kultúrakutatáshoz kapcsolódó feladatkörök ellátására, akár középvezetői szinten is.</p> <p>attitűd: Nyitott a párbeszédre és az együttműködésre. Képes figyelemmel meghallgatni mások álláspontját, és elfogulatlanul mérlegelni az előadott vélemények tartalmát. Nyitott más kultúrákra, a kulturális sokszínűsége. Közvetíti az elsajátított kulturális értékeket. Fejleszti nyelvtudását. Egy számára újszerű kérdéskörben is képes tájékozódni, információkat szerezni, látókörét bővíteni, véleményét ennek megfelelően körültekintően kialakítani és kifejezni. Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.</p> <p>autonómia és felelősség: Fontosnak tartja a párbeszédet és az együttműködést a különböző felfogású társadalmi csoportok között. Véleményét körültekintően alakítja ki, tájékozódik és felelősséget vállal saját álláspontjáért. Véleményét argumentumokra alapozza. Véleményalkotásában képviseli az emberi méltóság szellemi követelményeit. Elutasítja mások érzelmi vagy ideológiai alapú manipulálását. Elkötelezett az emberi méltóság által megkövetelt, etikailag és szellemileg alapos érvelés mellett. Felelősséget vállal akár szóban, akár írásban megfogalmazott véleményéért, közéleti és tudományos téren is.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
Elmélet	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés a kultúraközi kommunikáció-tanulmányokba 2. Az interkulturális kommunikáció- kutatások története 3. Az interkulturális kommunikáció iskolái (Hall, Hofstede, Kluckhohn, Trompenaars) 4. Proxemika 5. Nemzeti dimenziók 6. Maszkulin –feminin kultúrák 	

7. Individualista- kollektivisták társadalmak
8. A kultúra tér- és idődimenziói (monokronisztikus – polikronisztikus, múlt – jelen-jövő orientáció)
9. Bizonytalanságkerülés
10. Hatalmi távolság
11. Alacsony és erős kontextusú kultúrák
12. A kultúra és a kommunikáció összefüggései; a kulturális különbségek dimenziói (etnocentrizmus-etnorelativizmus)
13. A kommunikációs folyamatot befolyásoló tényezők; elvárások: pozitív és negatív sztereotípiák
14. Kommunikatív kompetencia és interkulturális kompetencia (fejlesztési szakaszok)

Félévközi számonkérés módja:

Kiselőadás, zárthelyi, órákon való aktív részvétel

Értékelése:

Gyakorlati jegy az órákon való részvétel, a zh és a kiselőadás alapján

Kötelezően irodalom:

- ARGYLE, Michael: Társas viszonyok. In: Hewstone, M. – Stobe, W. – Codol, J-P. – Stephenson, G. M. (szerk.): *Szociálpszichológia*. Budapest, Közgazdasági és Jogi, 1995, 245-287. o.
- BÉRES István – HORÁNYI Özséb (szerk.): *Társadalmi kommunikáció*. Osiris, Budapest, 1999
- Falkné dr. Bánó, K. 2008. *Kultúraközi kommunikáció*. Budapest: Perfekt
- GHEORGHE, Nicolae – ACTON, Thomas: A multikulturalitás problémái: kisebbségi, etnikai, nemzetiségi és emberi jogok *Replika* (23–24), 1996
- GRICE, H. Paul: A társalgás logikája. In: PLÉH Csaba – SÍKLAKI István– TERESTYÉNI Tamás (szerk.): *Nyelv, kommunikáció, cselekvés*. Osiris, Budapest, 1997, 213–227. o.
- FEISCHMIDT Margit (szerk.): *Multikulturalizmus*. Osiris, Budapest, 1997
- HALL, Edward, T.: *Hidden Dimension*, London, Sage. 1966
- HELLER Mária – RÉNYI Ágnes: A nyilvános kommunikáció szociológiai modellje. In: *Jel-Kép* 1996/4, 3-21. o.
- HIDAS, Judit (szerk.): *Kultúra, viselkedés, kommunikáció*. Budapest, KJK, Bp. 1992
- Hofstede, G. 2008. *Kultúrák és szervezetek*. Bp
- URBÁN, A. 2007. *Interkulturális tanulmányok – Intercultural communication*. Miskolci Egyetem
- URBÁN A. 2006. Kulturális kompetencia - kommunikatív kompetencia - interkulturális kompetencia. In: *Nyelvi Kompetencia - kommunikatív kompetencia*. Szerk. GECSÓ Tamás. TINTA KÖNYVKIADÓ: Budapest. 380-385.

Ajánlott irodalom:

- KOMLÓSI László Imre – KNIPF Erzsébet: Egynyelvűség és többnyelvűség, interkulturalitás és multikulturalitás. *Modern filológiai közlemények* (4): 44–53. 2002
- Közösség és Nyilvánosság*. In: Horányi Özséb (szerk.): *Kommunikáció II. A kommunikáció Világa*, GENERAL PRESS, 2003
- NIEDERMÜLLER Péter: *A kultúraközi kommunikációról*. In: Béres István/Horányi Özséb (szerk.): *Társadalmi kommunikáció*. Budapest: Osiris 1999. p. 96–111.
- TOMPENAARS, Fons: *Riding the Waves of Culture*. Nicolas Brealey, London, 1998

Tantárgy neve: Képelemélet	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCM334 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: köt.vál.
Tárgyfelelős: Dr. Szepessy Péter egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3/Ő	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 2+0	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A képpel való foglalkozás során megtanuljuk, hogy a képet nem csak nézni, hanem látni is kell. Az egyetemi gyakorlatban a populáris kultúra témáiból való merítés nem adhat mentességet a nagyléptékű és szigorú történeti tanulmányok, illetve a komplex vizuális kifejezőmódok belátásának kötelessége alól. A múlt iránti érdeklődés új stratégiájára néhány szerző már javaslatot tett. A tantárgy célja az egyetemes archetipikus szimbólumok képi rendszerének megismerése és a szimbólumelemzés során hasznosítható gyakorlati ismeretek, készségek elsajátítása. A kurzus a kultúra mélyén működő különböző archetipikus szimbólumrendszereket a vallás és a mítosz, a szépirodalom, a képzőművészetek, a népi kultúra, területeiről vett példaanyag alapján mutatja be.</p> <p>A hallgatók általános elméleti ismereteket is kapnak a képzelet archetipikus képeiről. Megismerkednek a mítoszelmélet alapfogalmaival (kollektív tudattalan, archetípus, szimbólum, képzetkör stb.), a fogalmak kialakulásának történetével (pl. jungiánus pszichoanalitikus irányzat), a képzetkörök működésének dinamikus alapelveivel, az archetipikus szimbolizáció jelölési folyamatának törvényszerűségeivel, az archetipikus képek szerepével a vallásos-mitikus világképben és a művészetekben.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás: Ismeri, érti és folyamatosan fejleszti azt a tudásanyagot, amely biztos műveltségi háttérrel ad a szociológia magas szintű műveléséhez. Magas szintű ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal mechanizmusaiban, értse és átlássa a különböző érdekérvényesítési és érdekütköztetési fórumokat.</p> <p>képesség: Képes eligazodni a társadalmi problémák és konfliktusok rendszerében.</p> <p>attitűd: A tudományos szemléletmódok iránti megbecsülés elve alapján tevékenykedik, és nyitott a különböző megközelítési és értelmezési módokra.</p> <p>autonómia és felelősség: Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében és irányításában, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alapfogalmak: mentális képek, kollektív tudattalan, archetípus, a mítoszok mentális képei. 2. A mitikus világkép általános jellemzői. 3. Antik mitológiai típusok: szerelem, halál, férfi, nő, tudás, túlvilág, stb. 4. Keresztény típusok: Az állatiasság képei. A Gonosz erői. Ördög- és démonképzetek. 5. Halál sötét vize. A veszélyes és tisztátalan nőiség. 6. A zuhanás képzetköre. A halál. 7. A felemelkedés és a Fent szimbólumai. A Fény és a Szó. 8. Magyar típusok: Harc, tisztítás, elválasztás. 9. Élet-, termékenység- és szerelemjelképek. 10. A zárt tér archetípusa. 11. A szimbólumok ellentétükbe való átfordulása és eufemizálódása. 12. Ciklikus szimbólumok. A haladás mítosza. 13. Az archetipikus szimbólumok rendszerszerűsége. 14. Összefoglalás, elmélet: képzetkörök. Alapfogalmak: mentális képek, kollektív tudattalan, archetípus, a mítoszok mentális képei. 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése:</p> <p>Minden hallgató két prezentációt mutat be a félév során, és egy kb. 10 oldalas dolgozatot készít a szorgalmi időszak végére, a tematikában szereplő témák közül, szabadon választva. A prezentáció és a dolgozat eredménye 50%-ban beszámít a kollokvium eredményébe!!</p>	

kollokvium teljesítésének módja:

szóbeli vizsga

Kötelező irodalom:

ELIADE, Mircea: *A szent és a profán*. A vallási lényegről. Budapest. Európa, 1987.

Képek és jelképek. Budapest. 1997

GUREVICS, A. J.: *A középkori ember világgépe*. Budapest. 1974.

HOPPÁL Mihály–JANKOVICS Marcell–NAGY András–SZEMADÁM György

1994 *Jelképtár*. Budapest, Helikon Kiadó Budapest, 1990.

JUNG, Carl Gustav: *Az ember és szimbólumai*. Budapest. 1993.

LÜKŐ Gábor: A magyar jelképrendszer. In: *A magyar lélek formái*. Táton, Budapest. 2001.

TÁNCZOS Vilmos (szerk.): *Képek a folklórban*. Tanulmányok az archetipikus szimbolizáció köréből. Kolozsvár, Kriza János Néprajzi Társaság 2004.

JUNG, Gustav: *Az archetípusok és a kollektív tudattalan* Scolar. 2011.

Ajánlott irodalom:

PÁL József–ÚJVÁRI Edit (szerk.) *Szimbólumtár*. Jelképek, motívumok, témák az egyetemes és a magyar kultúrából. Budapest, 1997.

Tantárgy neve: Képelemélet	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOCM334 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: köt.vál
Tárgyfelelős: Dr. Szepessy Péter egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3/Ő	Előfeltétel:
Óraszám/félév: 10	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A képpel való foglalkozás során megtanuljuk, hogy a képet nem csak nézni, hanem látni is kell. Az egyetemi gyakorlatban a populáris kultúra témáiból való merítés nem adhat mentességet a nagyléptékű és szigorú történeti tanulmányok, illetve a komplex vizuális kifejezőmódok belátásának kötelessége alól. A múlt iránti érdeklődés új stratégiájára néhány szerző már javaslatot tett. A tantárgy célja az egyetemes archetipikus szimbólumok képi rendszerének megismerése és a szimbólumelemzés során hasznosítható gyakorlati ismeretek, készségek elsajátítása. A kurzus a kultúra mélyén működő különböző archetipikus szimbólumrendszereket a vallás és a mítosz, a szépirodalom, a képzőművészetek, a népi kultúra, területeiről vett példaanyag alapján mutatja be.</p> <p>A hallgatók általános elméleti ismereteket is kapnak a képzelet archetipikus képeiről. Megismerkednek a mítoszelmélet alapfogalmaival (kollektív tudattalan, archetípus, szimbólum, képzetkör stb.), a fogalmak kialakulásának történetével (pl. jungiánus pszichoanalitikus irányzat), a képzetkörök működésének dinamikus alapelveivel, az archetipikus szimbolizáció jelölési folyamatának törvényszerűségeivel, az archetipikus képek szerepével a vallásos-mitikus világképben és a művészetekben.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás: Ismeri, érti és folyamatosan fejleszti azt a tudásanyagot, amely biztos műveltségi háttérrel ad a szociológia magas szintű műveléséhez. Magas szintű ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatal mechanizmusában, értse és átlássa a különböző érdekérvényesítési és érdekütköztetési fórumokat.</p> <p>képesség: Képes eligazodni a társadalmi problémák és konfliktusok rendszerében.</p> <p>attitűd: A tudományos szemléletmódok iránti megbecsülés elve alapján tevékenykedik, és nyitott a különböző megközelítési és értelmezési módokra.</p> <p>autonómia és felelősség: Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében és irányításában, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alapfogalmak: mentális képek, kollektív tudattalan, archetípus, a mítoszok mentális képei. 2. A mitikus világkép általános jellemzői. 3. Antik mitológiai típusok: szerelem, halál, férfi, nő, tudás, túlvilág, stb. 4. Keresztény típusok: Az állatiasság képei. A Gonosz erői. Ördög- és démonképzetek. 5. Halál sötét vize. A veszélyes és tisztátalan nőiség. 6. A zuhanás képzetköre. A halál. 7. A felemelkedés és a Fent szimbólumai. A Fény és a Szó. 8. Magyar típusok: Harc, tisztítás, elválasztás. 9. Élet-, termékenység- és szerelemjelképek. 10. A zárt tér archetípusa. 11. A szimbólumok ellentétükbe való átfordulása és eufemizálódása. 12. Ciklikus szimbólumok. A haladás mítosza. 13. Az archetipikus szimbólumok rendszerszerűsége. 14. Összefoglalás, elmélet: képzetkörök. Alapfogalmak: mentális képek, kollektív tudattalan, archetípus, a mítoszok mentális képei. 	

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

Minden hallgató egy kb. 10 oldalas dolgozatot készít a szorgalmi időszak végére, a tematikában szereplő témák közül, szabadon választva. A dolgozat eredménye 50%-ban beszámít a kollokvium eredményébe!!

kollokvium teljesítésének módja:

szóbeli vizsga

Kötelező irodalom:

ELIADE, Mircea: *A szent és a profán*. A vallási lényegről. Budapest. Európa, 1987.

Képek és jelképek. Budapest. 1997

GUREVICS, A. J: *A középkori ember világgépe*. Budapest. 1974.

HOPPÁL Mihály–JANKOVICS Marcell–NAGY András–SZEMADÁM György

1994 *Jelképtár*. Budapest, Helikon Kiadó Budapest, 1990.

JUNG, Carl Gustav: *Az ember és szimbólumai*. Budapest. 1993.

LŰKŐ Gábor: A magyar jelképrendszer. In: *A magyar lélek formái*. Táton, Budapest. 2001.

TÁNCZOS Vilmos (szerk.): *Képek a folklórban*. Tanulmányok az archetipikus szimbolizáció köréből. Kolozsvár, Kriza János Néprajzi Társaság 2004.

JUNG, Gustav: *Az archetípusok és a kollektív tudattalan* Scolar. 2011.

Ajánlott irodalom:

PÁL József–ÚJVÁRI Edit (szerk.) *Szimbólumtár*. Jelképek, motívumok, témák az egyetemes és a magyar kultúrából. Budapest, 1997.

Tantárgy neve: Filmesztétika	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOCM332 Tantárgyfelelős intézet: ME BTK Filozófia Intézet
Tantárgyelem: specializáción köt.vál.	
Tárgyfelelős: dr. Bognár László egy. adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3Ő	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja (a/gy/k/b): gyak.
Kreditpont: 3	Tagozat: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A film sajátosságainak tanulmányozása a filmtörténet néhány klasszikus alkotása néhány részletének megtekintése, elemzése, értelmezése keretében, különös tekintettel a gyártás és terjesztés gazdasági-társadalmi meghatározottságaira, a filmbeli társadalomrajzra, társadalomkritikára.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: elemzés, értékelés, alkalmazás, kommunikáció, kooperáció attitűd: nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség autonómia és felelősség: önállóság, tisztelet, fejlődés</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Történetmesélés, cselekményszövés a filmben. 2. A forgatókönyv. 3. A képi elbeszélés. 4. Karakterek. A filmi és színházi színészet különbségei. 5. Játékfilm és dokumentumfilm. 6. Animáció és digitális manipuláció a filmben. 7. Plán (képkivágás). A közeli (premier plán). 8. A vágás. 9. Kameramozgások. 10. Zoom. 11. Beszéd, hangzások, hangvágás. 12. Műfajfilm, szerzői film. Az európai és az amerikai filmgyártás szerkezete. 13. A technológia (digitalizáció, internetes felületek) hatása a gyártásra és befogadásra. 14. Útkeresések a kortárs filmművészetben. 	
<p>Félévközi számonkérés módja:</p> <p>A kurzust záró aláírás és jegy szükséges feltétele: 1 db. házi-esszé, beadási határidő: 2017. nov. 8., szerda éjféli. Nov. 9-én vagy utána érkező esszéket nem fogadok el, és a hallgató „aláírás véglegesen megtagadva” bejegyzést kap, akkor is, ha egyéni tanrendet választott.</p> <p>A beadás kötelező 3 módja (vagyis mind a három módon be kell adni): (1) e-mail-be belemásolva, (2) ugyanahhoz az e-mailhez csatolva, (3) nyomtatva. A nyomtatott példányt az ME BTK Filozófiai Intézet titkárságán (ME BTK 208-as szoba) kell leadni Bognár László részére, az e-mailt a következő címre kell küldeni: bollario@uni-miskolc.hu (más e-mail-címre küldött esszét nem fogadok el).</p> <p>A kurzusra benyújtott háziesszék között nem lehet hasonlóság. A hasonlóság meghatározása: ha az esszék állításai (tézisei) és érvei tartalmilag azonosak, az azonossághoz nem szükséges a stílári, megfogalmazásbeli rokonság. Az egymással hasonló esszéket benyújtó hallgatók mindegyike „aláírás véglegesen megtagadva” bejegyzést kap, akkor is, ha egyéni tanrendet választott. A háziesszék egyeztetése a hallgatók feladata (ha valaki személyesen nem tudja elvégezni, akkor megbízottja révén tegye), erre a szeptemberi órák elején adok időt, de órán kívül is elvégezhető az egyeztetés. Az egyeztetésért az esszé készítője felel.</p>	

A házi-esszé főszövegének terjedelme: **5000 karakter + betűköz.**

A főszöveg terjedelmébe nem számítanak bele: cím, alcím, mottó, jegyzetek. Idézetek, bibliográfiai leírások, saját vélemény kifejtései **csak a jegyzetekben szerepelhetnek.**

A háziesszé témája:

egy nagyjátékfilm vagy egész estés dokumentumfilm egyetlen (legfőlőbb két perces) beállításának (shot, snitt), vagy rövid (legfőlőbb két percnyi) montázsának (montage) elemzése. A filmet a következő rendezők alkotásaiból kell választani (**más rendező filmjének elemzését nem fogadom el**):

Michelangelo **Antonioni**, **Bódy** Gábor, Robert **Bresson**, Marcel **Carné**, John **Cassavetes**, Clint **Eastwood**, Szergej **Eisenstein**, **Ember** Judit, Rainer Werner **Fassbinder**, **Forgács** Péter, Milos **Forman**, Jean-Luc **Godard**, **Gothár** Péter, Michael **Haneke**, Alfred **Hitchcock**, **Jancsó** Miklós, Krzysztof **Kieslowski**, Stanley **Kubrick**, Fritz **Lang**, Claude **Lanzmann**, Ken **Loach**, Norman **McLaren**, Michael **Moore**, **Nemes** [Jeles] László, Michel **Ocelot**, Marcel **Ophüls**, Jasujiro **Ozu**, **Pálfi** Görgy, Jafar **Panahi**, **Éric Rohmer**, Douglas **Sirk**, Andrej **Tarkovszkij**, **Tarr** Béla, Lars von **Trier**, Dziga **Vertov**, Andrzej **Wajda**.

Értékelése:

A házi-esszé értékelése:

alíráás véglegesen megtagadva: ha nem érkeznek meg határidőre a házi-esszé, illetve ha hasonlóságot mutat bármely háziesszé egy mástól benyújtott háziesszével,

jeles: a dolgozat két szakirodalmat feldolgozva (hivatkozásokkal) a választott témában releváns tézist ismertet, az állítást kellő értelemzhetőségben kifejti, érvekkel, példákkal, gondolatmenet-rekonstrukcióval támasztja alá

jó: a dolgozat két szakirodalmat feldolgozva (hivatkozásokkal) a választott témában releváns tézist ismertet, az állítást kellő értelemzhetőségben kifejti,

közepes: a dolgozat a választott témában releváns tézist ismertet, az állítást kellő értelemzhetőségben kifejti

elégéses: a dolgozat a választott témában releváns tézist ismertet

elégtelen: a dolgozat olyan tézis állít, amely relevánsan nem vonatkoztatható a választott témára.

Kötelező irodalom:

Magyar nyelvű irodalom:

Balázs Béla 2005 *A látható ember. A film szelleme.* Budapest: Új Palatinus Könyvesház (Palatinus filmkönyvek).

Bíró Yvette 1998 *A hetedik művészet. A film formanyelve. A film drámaisága.* Budapest: Osiris Kiadó (Osiris könyvtár – film, sorozatszerk. Zalán Vince).

Deleuze, Gilles 2001 *A mozgás-kép. Film 1.* Ford. Kovács András Bálint. Budapest: Osiris (Osiris könyvtár - film, sorozatszerk. Zalán Vince). **Uő. 2008** *Az idő-kép. Film 2.* Budapest: Palatinus (Palatinus filmkönyvek).

Field, Syd [2011] *Forgatókönyv. A forgatókönyvírás alapjai. Kalauz lépésről lépésre, az ötlettől a kész könyvig.* Ford. Köbli Norbert. Budapest: Cor Leonis Films Kft.

Grierson, John 1964 *Dokumentumfilm és valóság.* Ford. Iványi Norbert. Budapest: Magyar Filmtudományi Intézet és Filmarchívum (Filmművészeti könyvtár 17).

Johnstone, Keith 1993 *IMPRO. Improvizáció és a színház.* Ford., bev. Honti Katalin, Friedrich Judit, jegyz. Friedrich Judit. Tatabánya: A Közművelődés Háza (Személyiségfejlesztés VI).

Kieslowski, Krzysztof 1996 *Önéletrajz Danusia Stock gondozásában.* Ford. Bori Erzsébet. Budapest: Osiris (Osiris könyvtár – film, sorozatszerk. Zalán Vince).

Kiss Gábor Zoltán (vál. előszó) 2014 *Narratív televízió.* Budapest: Kijárat Kiadó (Narratívák 12., sorozatszerk. Thomka Beáta).

Kovács András Bálint 2009 *Mozgóképelemzés.* Budapest: Palatinus.

Kovács András Bálint 2008 *A modern film irányzatai. Európai művészfilm 1950-1980.* Budapest: Palatinus (Palatinus filmkönyvek).

Kulesov, Lev 1985 *Filmművészet és filmrendezés.* Vál. Zalán Vince, utószó, jegyz. Veress József. Budapest: Gondolat.

Margitházi Beja 2008 *Az arc mozija. Közelkép és filmstílus.* Kolozsvár: Koinónia.

Murch, Walter 2010 *Egyetlen szempillantás alatt. Gondolatok a filmvágásról.* Ford. Edelényi János. Budapest: Francia Új Hullám Kiadó (Szerzőifilmes könyvtár 1., sorozatszerk. Pentelényi László).

Szabó Gábor 2013 *Utazás a kamera körül. Habilitációs értekezés.* Budapest: Színház – és Filmművészeti Egyetem Doktori Iskola.

Szabó Gábor 2012 *A filmes kameramozgás fejlődése és beépülése a kortárs filmnyelvbe. Doktori disszertáció.* Budapest: Színház – és Filmművészeti Egyetem Doktori Iskola.

<http://www.filmacademy.hu/uploads/dokumentumtar/szabogabordla-dolgozat.pdf> (utoljára látogatva 2016. 08. 25.)

Szilágyi Erzsébet (vál., összeáll.) – Zalán Vince (szerk.) 2003 *Az Ember-lépték. Ember Judit portréja.* Budapest: Osiris Kiadó – Kodolányi János Főiskola (Osiris könyvtár - film, sorozatszerk. Zalán Vince).

Thompson, Kristin – Bordwell, David 2007 *A film története.* Ford. Módos Magdolna. Budapest: Palatinus Kiadó (Palatinus filmkönyvek, sorozatszerk. Kovács András Bálint).

Truffaut, Francois 1996 *Hitchcock.* Készült Helen Scott közreműködésével. Ford. Ádám Péter, Bikácsy Gergely. Budapest: Magyar Filmintézet – Pelikán Kiadó.

<http://metropolis.org.hu/> (utoljára látogatva 2017. 08. 25.)

<http://filmszem.net/fooldal/> (utoljára látogatva 2017. 08. 25.)

<http://www.filmvilag.hu/> (utoljára látogatva 2017. 08. 25.)

<http://www.filmkultura.hu/> (utoljára látogatva 2017. 08. 25.)

<http://mandarchiv.hu/> (utoljára látogatva 2017. 08. 25.)

Kötelezően választható idegen nyelvű irodalom.

Bernard, Sheila Curran 2011³ *Documentary Storytelling. Creative Nonfiction on Screen.* NY – London: Focal Press.

Branigan, Edward – Buckland, Warren (ed.) 2015 *The Routledge Encyclopedia of Film Theory.* London – NY: Routledge.

Brown, Blain 2008² *Motion Picture and Video Lighting.* NY - Oxford: Elsevier - Focal Press.

Chion, Michel 2015 *Écrire un scénario. Édition définitive.* Paris – Bry-sur-Marne: Cahiers du Cinéma - Ina.

Chion, Michel 2013³ *L'Audio-Vision. Son et image au cinéma.* Paris: Armand Colin (Korábbi kiadása ld. 2005 Paris: Éditions Nathan.) Angolul **Chion, Michel 1994** *Audio-Vision. Sound on Screen.* Foreword Walter Murch. Ed. and Trl. Claudia Gorbman. NY: Columbia University Press.

Chion, Michel 1990 *Le Cinéma et ses métiers.* Pref. Jean-Claude Carrière. Paris: Bordas.

Dick, Bernard F. 2010⁶ *The Anatomy of Film.* New York: Bedford-St. Martins.

Evans, Russell 2005² *Practical DV Filmmaking.* Boston – New York: Focal Press.

Katz, Steven D[ouglas] 1991 *Film Directing Shot by Shot. Visualizing from Concept to Screen.* Stoneham: Focal Press (Michael Weise Productions).

McLane, Betsy A. 2012² *A New History of Documentary Film.* NY – London: The Continuum International.

Monaco, James 2009 *How to Read a Film. Movies, Media and Beyond.* 4th Ed. Oxford: Oxford University Press.

Reisz, Karl – Millar, Gavin 2009² *The Technique of Film Editing.* London – New York: Focal Press.

Thompson, Roy – Bowen, Christopher J. 2009² *Grammar of the Shot.* NY - Oxford: Elsevier - Focal Press.

<http://www.davidbordwell.net/blog/> (utoljára látogatva 2017. 08. 25.)

www.imdb.com (utoljára látogatva 2017. 08. 25.)

<http://www.bfi.org.uk/> (utoljára látogatva 2017. 08. 25.)

<http://www.afi.com/> (utoljára látogatva 2017. 08. 25.)

<http://ifcinema.institutfrançais.com/> (utoljára látogatva 2017. 08. 25.)

<http://www.academie-cinema.org/> (utoljára látogatva 2017. 08. 25.)

Ajánlott irodalom:

Magyar nyelvű irodalom:

Baxter, John 2003 *Stanley Kubrick. Életrajz.* Ford. Simon Vanda, szerk., jegyz. Zalán Vince. Budapest: Osiris (Osiris könyvtár – Film).

Bazin, André 2002 *Mi a film? Esszék, tanulmányok.* Vál., szerk. Zalán Vince. Budapest: Osiris (Osiris könyvtár, Film).

Bíró Yvette – Ripaeu, Marie Genevieve 1996 *Egy akt felöltöztetése. Képzletgyakorlatok.* Ford. Babarczy Eszter. Budapest: Osiris Kiadó.

Bódy Gábor 2006 *Egybegyűjtött filmművészeti írások.* Szerk. Zalán Vince. Budapest: Akadémiai.

Bordwell, David 1996 *Elbeszélés a játékfilmben.* Ford. Pócsik Andrea. Budapest: Magyar Filmintézet.

Carney, Ray 2001 *John Cassavetes filmjei. A pragmatizmus, a modernizmus és a film.* Ford. Veres Angéla.

Budapest: Osiris (Osiris könyvtár – Film).

Egri Lajos 2009 *A drámaírás művészete*. Budapest: Műgyógyászati Kiadó.

Eisenstein, Szergej Mihajlovics 1998 *Válogatott tanulmányok*. Vál., szerk., előszó Bárdos Judit. Ford. Berkes Ildikó, Szilágyi Zsuzsa, vál., szerk., előszó Bárdos Judit. Budapest: Áron.

Fassbinder, Rainer Werner 1996 *Írások, beszélgetések*. Szerk., filmográfia, jegyz. Zalán Vince, ford. Gyórfy Miklós, Orosz Magdolna. Budapest: Osiris (Osiris könyvtár – film).

Field, Syd [2010] *Forgatókönyvírók kézikönyve. A sikeres forgatókönyvírás gyakorlati lépései*. Budapest: Cor Leonis Films Kft.

Field, Syd [2013] *Forgatókönyvírók munkafüzete. Avagy így vegyük észre, így oldjuk meg, ha gond van a forgatókönyvvel*. Ford. Bocsor Péter. Budapest: Cor Leonis Films Kft.

Gelencsér Gábor 2006 *Káoszkeringő. Gothár Péter filmjei*. Budapest: Novella (Filmesek kiskönyvtára).

Gelencsér Gábor 2005 *Más világok. Filmelemzések*. Budapest: Palatinus Könyvesház (Palatinus filmkönyvek, sorozatszerk. Kovács András Bálint).

Hickethier, Knut 1998 *Film- és televízió-elemzés*. Ford. Gyórfy Miklós. Budapest: Krónika Nova.

Homoródy József – Sallay Gergely (vál., szerk.) 1965 *A híradó- és dokumentumfilm problémái*. Budapest: Magyar Filmtudományi Intézet és Filmarchívum (Filmművészeti könyvtár 25). [Benne J. Kucera, R. Borde, H. M. Enzensberger, T. Kazaka, D. Adamovics, T. Makarczynski, R. Grigorjev, I. Vajszfeld, M. Martin, M. Ruspoli, R. Leacock, L. Marcorelles, A. S. Labarthe, U. Nettelbeck, L. Mazzetti, J. Rouch, E. Morin, U. Gregor, R. Bellour, M. Friedland, R. Karmen tanulmányai.]

Kovács András Bálint 2013 *A kör bezárul. Tarr Béla filmjei*. Budapest: XXI. Század Kiadó. Korábbi angol kiadása: Kovács, András Bálint 2013 *The Cinema of Béla Tarr: The Circle Closes*. New York: Wallflower Press - Columbia University Press (Directors' Cuts).

Kovács András Bálint – Szilágyi Ákos 1997 *Tarkovszkij, az orosz film Sztalkere*. Budapest: Helikon (Helikon – Universitas – Filmművészet). Francia kiadása: **Kovács, András Bálint – Szilágyi, Ákos 1987** *Les mondes d'Andréi Tarkovski*. Trad. par Véronique Charaire, suivi de Freddy Buache („Andrei Tarkovski et le Sacrifice”). Lusane: L'Âge d'Homme (Histoire et théorie du cinéma). Első részleges magyar kiadása **Szilágyi Ákos - Kovács András Bálint 1985** *Andrej Tarkovszkij, az orosz filmművészet Stalkere. Medvetánc 1985/4-1986/1. sz. melléklete*.

Lanzmann, Claude 1999 *Soah*. Ford. Ádám Péter. Budapest: Kossuth.

McKee, Robert 2011 *Story. A forgatókönyv anyaga, szerkezete, stílusa és alapelvei*. Ford. Jakab-Benke Nándor, Zágori Balázs. Kolozsvár: Filmtett Egyesület.

Vertov, Dziga 1973 *Cikkek, naplójegyzetek, gondolatok*. Ford. Veress József, Mitley Pál. Budapest: Magyar Filmtudományi Intézet és Filmarchívum (Filmművészeti könyvtár 45).

Idegennyelvű irodalom:

Adams, Jeffrey 2015 *The Cinema of the Coen Brothers. Hard-Boiled Entertainments*. New York: Wallflower Press - Columbia University Press (Directors' Cuts).

Bainbridge, Caroline 2007 *The Cinema of Lars von Trier. Authenticity and Artifice*. New York: Wallflower Press - Columbia University Press (Directors' Cuts).

Biro Yvette 1977 *Jancso*. Préf. A. Wajda. Paris: Albatros.

Bordwell, David - Thompson, Kristin 2011 *Minding Movies. Observations on the art, craft, and business of filmmaking*. Chicago: University of Chicago Press.

Bordwell, David 2006 *The Way Hollywood Tells It. Story and Style in Modern Movies*. Berkeley – Los Angeles: University of California Press.

Bordwell, David - Staiger, Janet - Thompson, Kristin 1985 *The Classical Hollywood Cinema: Film Style and Mode of Production*. New York: Columbia University Press.

Chion, Michel 2009 *Film, a Sound Art*. Trl. Claudia Gorbman, C. Jou Delogu. NY: Columbia University Press (Film and Culture Series).

Chion, Michel 1995 *La musique au cinéma. Les chemins de la musique*. Paris: Fayard.

Haltorf, Marek 2004 *The Cinema of Krzysztof Kieslowski. Variations on Destiny and Chance*. New York: Wallflower Press - Columbia University Press (Directors' Cuts).

Hicks, Jeremy 2007 *Dziga Vertov. Defending Documentary Film*. London – NY: I. B. Tauris.

Larsen, Peter 2007 *Film Music*. Trl. John Irons. London: Reaktion Books.

Leigh, Jacob 2002 *The Cinema of Ken Loach. Art in the Service of the People*. New York: Wallflower Press - Columbia University Press (Directors' Cuts).

McCann, Ben – Sorfa, David (ed.) 2012 *The Cinema of Michael Haneke. Europe Utopia*. New York: Wallflower Press - Columbia University Press (Directors' Cuts).

Nichols, Bill 2001 *Introduction to Documentary*. Bloomington: Indiana University Press.
Rosenthal, Alan 2002³ *Writing, Directing and Producing Documentary Films and Videos*. Carbondale – Edwardsville: Southern Illinois University Press.
Sonnenschein, David 2001 *Sound Design. The Expressive Power of Music, Voice and Sound Effects in Cinema*. Studio City: Michael Wiese Production.
Stubbs, Liz 2002 *Documentary Filmmakers Speak*. New York: Allworth Press.

<http://www.bbsarchiv.hu/> (utoljára látogatva 2017. 08. 25.)

<http://unspokencinema.blogspot.hu> (utoljára látogatva 2017. 08. 25.)

<http://www.nytimes.com/pages/arts/index.html> (utoljára látogatva 2017. 08. 25.)

Tantárgy neve: Projektkészítés, projektírás	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCSZ04 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: s zab.vál.
Tárgyfelelős: Dr. habil. Szabó- Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3Ö	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A félév során a hallgatók megismerkednek a pályázatok és projektek tervezésével és készítésével, azok rendszerével, gyakorlatával. A kurzus célja az, hogy a hallgatók képessé váljanak önálló szociológiai ötletek pályázati formában történő megírására, elsajátítsák az alapvető tervezési technikákat, és tapasztalatokat szerezzenek a pályázatírás, projektkészítés gyakorlatáról a szociológia minden területén. A félév során tárgyaljuk a projekt és a pályázat fogalmát, azok jellemzőit, az elemzésre szolgáló módszereket, a helyzetfeltárás módszereit, technikáit.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri és érti a szociológiával szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb irányzatait. Ismeri és érti azokat a társadalmi problémákat, amelyek meghatározzák a szociológiai gondolkodás meghatározó tendenciáit. képesség: Szakterületén képes projektlehetőségek felkutatására, projekttervezési, vezetési és végrehajtási feladatok elvégzésére, a projektpartnerekkel való együttműködésre. attitűd: Elkötelezetten támogat minden olyan törekvést, amely a társadalmi esélyegyenlőség javítását szolgálja. Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai együttműködések iránt. autonómia és felelősség: Tudatában van saját személyes felelősségének közösségek erőforrásainak feltárásában, pályázati lehetőségek felkutatásában.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. A projekt fogalma 2. Uniós pályázatok 3. Hazai forrásból megvalósított pályázatok 4. Pályázati dokumentáció 5. Jó gyakorlatok a pályázatok során 6. A tervezés folyamata 7. Problémfeltárás, célok meghatározása 8. Érintettek meghatározása 9. Pénzügyi terv 10. Ütemezés 11. Hallgatói pályázatok bemutatása I. 12. Hallgatói pályázatok bemutatása II. 13. Hallgatói pályázatok bemutatása III. 14. Összegzés 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Maximum 3 alkalommal lehet hiányozni.</p> <p>A gyakorlat teljesítésének módja, értékelése: A félév során a hallgatók projekteket terveznek egy előre egyeztetett témában és azt ppt-s bemutatóval megtámogatva előadják. Emellett 10 oldalban beadandó dolgozatot is készítenek belőle.</p>	
<p>Kötelező irodalom: Görög Mihály: A projektvezetés mestersége. Aula Kiadó, 2003. Kuster, J., Huber, E., Lippmann, R., Schmid, A., Schneider, E., Witschi, U., Wüst, R.: Project Management Handbook. Springer, 2015. Donald H. Weiss: Problémamegoldás alkotó módon. Park Kiadó, 1991.</p> <p>Ajánlott irodalom: Projektmenedzsment útmutató - PMBOK Guide. Akadémiai Kiadó Zrt, 2009. ERIC VERZUH: Projektmenedzsment. HVG Könyvek, 2017.</p>	

Tantárgy neve: Projektkészítés, projektírás	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC SZ04 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: s zab.vál.
Tárgyfelelős: Dr. habil. Szabó- Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3Ö	Előfeltétel:-
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyakorlat
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A félév során a hallgatók megismerkednek a pályázatok és projektek tervezésével és készítésével, azok rendszerével, gyakorlatával. A kurzus célja az, hogy a hallgatók képessé váljanak önálló szociológiai ötletek pályázati formában történő megírására, elsajátítsák az alapvető tervezési technikákat, és tapasztalatokat szerezzenek a pályázatírás, projektkészítés gyakorlatáról a szociológia minden területén. A félév során tárgyaljuk a projekt és a pályázat fogalmát, azok jellemzőit, az elemzésre szolgáló módszereket, a helyzetfeltárás módszereit, technikáit.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: Ismeri és érti a szociológiával szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb irányzatait. Ismeri és érti azokat a társadalmi problémákat, amelyek meghatározzák a szociológiai gondolkodás meghatározó tendenciáit. képesség: Szakterületén képes projektlehetőségek felkutatására, projekttervezési, vezetési és végrehajtási feladatok elvégzésére, a projektpartnerekkel való együttműködésre. attitűd: Elkötelezetten támogat minden olyan törekvést, amely a társadalmi esélyegyenlőség javítását szolgálja. Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai együttműködések iránt. autonómia és felelősség: Tudatában van saját személyes felelősségének közösségek erőforrásainak feltárásában, pályázati lehetőségek felkutatásában.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. A projekt fogalma 2. Uniós pályázatok 3. Hazai forrásból megvalósított pályázatok 4. Pályázati dokumentáció 5. Jó gyakorlatok a pályázatok során 6. A tervezés folyamata 7. Problémfeltárás, célok meghatározása 8. Érintettek meghatározása 9. Pénzügyi terv 10. Ütemezés 11. Hallgatói pályázatok bemutatása I. 12. Hallgatói pályázatok bemutatása II. 13. Hallgatói pályázatok bemutatása III. 14. Összegzés 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Maximum 3 alkalommal lehet hiányozni.</p> <p>A gyakorlat teljesítésének módja, értékelése: A félév során a hallgatók projekteket terveznek egy előre egyeztetett témában és azt ppt-s bemutatóval megtámogatva előadják. Emellett 10 oldalban beadandó dolgozatot is készítenek belőle.</p>	
<p>Kötelező irodalom: Görög Mihály: A projektvezetés mestersége. Aula Kiadó, 2003. Kuster, J., Huber, E., Lippmann, R., Schmid, A., Schneider, E., Witschi, U., Wüst, R.: Project Management Handbook. Springer, 2015. Donald H. Weiss: Problémamegoldás alkotó módon. Park Kiadó, 1991.</p> <p>Ajánlott irodalom: Projektmenedzsment útmutató - PMBOK Guide. Akadémiai Kiadó Zrt, 2009. ERIC VERZUH: Projektmenedzsment. HVG Könyvek, 2017.</p>	

Tantárgy neve: Angol szakszöveg elemzése és fordítása I	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOC3307 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: köt.vál
Tárgyfelelős: Dr. Urbán Anna, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3Ó	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
<p>1. A kurzusok megteremtik a lehetőségét annak, hogy a végzéshez szükséges nyelvvizsgát a hallgatók minél könnyebben megszerezhessék (ha még nincs), valamint a szakmájukat megalapozó szakirodalmat idegen nyelven is követni tudják. A két szemeszter során áttekintjük a szociológia, szociálpolitika területéhez tartozó legfontosabb szakkifejezéseket, terminológiát az adott idegen nyelven, releváns szakmai cikkek, tanulmányok, könyvrészletek fordításával és értelmezésével.</p> <p>2. Ezek mellett a képzés során a hallgatók elsajátítják azokat a situációkat, amelyek tipikusak a szakmában. Cél a szóbeli kifejezőképesség fejlesztése, a megértés és a szociális kompetenciák idegen nyelvi fejlesztése.</p>	
Tantárgy tematikus leírása: Az első szemeszterben szociológia, szociális igazgatás és szociálpolitika területéhez tartozó legfontosabb szakkifejezések, terminológia az adott idegen nyelven; A második szemeszterben releváns szakmai cikkek, tanulmányok, könyvrészletek fordításával és értelmezésével foglalkozunk	
Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: kreativitás, elemzés, értékelés, kommunikáció attitűd: együttműködés, nyitottság, mérlegelés, fejlődés autonómia és felelősség: véleményalkotás, objektivitás, empátia	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: Az órai szereplésre, zárthelyikre kapott jegyek alapján alakul a gyakorlati jegy Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok) Az órákon való részvétel és az elkészített fordítások alapján kapnak gyakorlati jegyet. Elégtelen, ha nincs meg a fordítások fele sem. Elégséges, ha elkészültek a fordítások, de 50 %-nál több a hibás fordítás. Közepes, ha elkészültek a fordítások, de a hibás értelmezés 40 %; jó, ha az elkészült fordítások nem értelemzavaróak, de pontatlanok; Jeles, ha a szövegértelmezés hibátlan.	
Kötelező irodalom: MARWICK, A. 1982. <i>British Society since 1945</i> . London: Penguin OAKLAND, John, 2015. <i>British Civilisation</i> , London: Taylor & Francis WORSLEY, P. 1980. <i>Introducing Sociology</i> . London: Penguin VALUCH Tibor: <i>A jelenkori magyar társadalom</i> . Osiris, Budapest 2015	
Ajánlott irodalom: Az órákon kerülnek kiosztásra cikkek GOLDTHORPE, John H. 2007. ""Cultural Capital": Some Critical observations" (PDF). Società editrice il Mulino. doi:10.2383/24755. Archived from the original (PDF) on 27 February 2014. Retrieved 14 April 2014 angol nyelven az <i>Economist</i> -ből, a <i>Time</i> -ből, a <i>Sociology</i> -ből, <i>The Guardian</i> -ből, magyar nyelven HVG-ből és a <i>Szociológiai Szemléből</i>	

Tantárgy neve: Angol szakszöveg elemzése és fordítása I	Tantárgy Neptun kódja: BTMISOC3307 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: köt.vál
Tárgyfelelős: Dr. Urbán Anna, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>A kurzusok megteremtik a lehetőségét annak, hogy a végzéshez szükséges nyelvvizsgát a hallgatók minél könnyebben megszerezhessék (ha még nincs), valamint a szakmájukat megalapozó szakirodalmat idegen nyelven is követni tudják. A két szemeszter során áttekintjük a szociológia, szociálpolitika területéhez tartozó legfontosabb szakkifejezéseket, terminológiát az adott idegen nyelven, releváns szakmai cikkek, tanulmányok, könyvrészletek fordításával és értelmezésével.</p> <p>Ezek mellett a képzés során a hallgatók elsajátítják azokat a szituációkat, amelyek tipikusak a szakmában. Cél a szóbeli kifejezőképesség fejlesztése, a megértés és a szociális kompetenciák idegen nyelvi fejlesztése.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása: Az első szemeszterben szociológia, szociális igazgatás és szociálpolitika területéhez tartozó legfontosabb szakkifejezések, terminológia az adott idegen nyelven; A második szemeszterben releváns szakmai cikkek, tanulmányok, könyvrészletek fordításával és értelmezésével foglalkozunk</p>	
<p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: kreativitás, elemzés, értékelés, kommunikáció attitűd: együttműködés, nyitottság, mérlegelés, fejlődés autonómia és felelősség: véleményalkotás, objektivitás, empátia</p>	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Az órai szereplésre, zárhelyikre kapott jegyek alapján alakul a gyakorlati jegy Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok) Az órákon való részvétel és az elkészített fordítások alapján kapnak gyakorlati jegyet. Elégtelen, ha nincs meg a fordítások fele sem. Elégséges, ha elkészültek a fordítások, de 50 %-nál több a hibás fordítás. Közepes, ha elkészültek a fordítások, de a hibás értelmezés 40 %; jó, ha az elkészült fordítások nem értelemzavaróak, de pontatlanok; Jeles, ha a szövegértelmezés hibátlan.</p>	
<p>Kötelező irodalom: MARWICK, A. 1982. <i>British Society since 1945</i>. London: Penguin OAKLAND, John, 2015. <i>British Civilisation</i>, London: Taylor & Francis WORSLEY, P. 1980. <i>Introducing Sociology</i>. London: Penguin VALUCH Tibor: <i>A jelenkori magyar társadalom</i>. Osiris, Budapest 2015</p> <p>Ajánlott irodalom: Az órákon kerülnek kiosztásra cikkek GOLDTHORPE, John H. 2007. ""Cultural Capital": Some Critical observations" (PDF). Società editrice il Mulino. doi:10.2383/24755. Archived from the original (PDF) on 27 February 2014. Retrieved 14 April 2014 angol nyelven az <i>Economist</i>-ből, a <i>Time</i>-ből, a <i>Sociology</i>-ből, <i>The Guardian</i>-ből, magyar nyelven HVG-ből és a <i>Szociológiai Szemlé</i>ből</p>	

Tantárgy neve: EU statisztika	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC4401; BTMNSOC4401 Tárgyfelelős intézet: BTK ATTI Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: DR. PAPP ATTILA, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 4. T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyj
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali és levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus az Adatgyűjtés című tárgyakkal szerves egységet alkotva elsősorban statisztikai adatok másodelemzésének elsajátítására és használatára épít. A gyakorlatok során áttekintjük a különféle statisztikai adatszolgáltatásra szakosodott szervezeteket, és elsősorban a KSH és az Eurostat adatainak megismerésére koncentrálnak. Külön hangsúlyt fektetünk az adatok prezentációjára, excel-diagrammok és számítások készítésére</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: - A hallgatók átfogóan megismerik az Európai Unió statisztikák tárgy körének alapvető tényeit, irányait, adatbázisait, és megismerik a köztudott legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert. képesség: - hallgatók képesek lesznek az EU szintű statisztikák elemzésére, az összefüggések szintetikus megfogalmazására és értékelésére. attitűd: - A hallgatók vállalják és hitelesen képviselik az EU-s statisztikák értelmezésének társadalmi szerepét autonómia és felelősség: - a hallgatók önállóan végzik munkájukat, és a visszajelzések és kritikus értékelés mellett folyamatos korrekcióra is képesek. - felelősséggel részt vállalnak szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
Tantárgy tematikus leírása:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Statisztikai alapfogalmak 2. Mérési szintek 3. Változók közötti kapcsolatok 4. Indexek képzése 5. Hazai és nemzetközi családstatisztika 6. Hazai és nemzetközi egészségügyi statisztika 7. Hazai és nemzetközi életszínvonal statisztika 8. Hazai és nemzetközi felekezeti statisztika 9. Hazai és nemzetközi foglalkoztatottság, munkanélküliségi statisztika 10. Hazai és nemzetközi háztartás statisztika 11. Hazai és nemzetközi kultúrstatistika 12. Hazai és nemzetközi lakástatistika 13. Érzékeny adatok a hazai és nemzetiségi statisztikákban 14. Hazai és nemzetközi szociális statisztika 	
Félévközi számonkérés módja és értékelése:	

Prezentáció készítése a megadott szempontok szerint (aláírás feltétele)

Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

Szóbeli és írásbeli vizsga

5 kérdés: 1-es: 0-30%, 2-es 31-50%, 3-as: 51-70%, 4-es: 71-90%, 5-ös: 91-100%

Kötelező irodalom:

Gyémánt Richárd: Társadalomstatisztika. Pólay Elemér Alapítvány (Szeged), 2007

Német Renáta – Simon Dávid: Társadalomstatisztika. ELTE, Budapest, 2011

(elérhető itt: http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0010_2A_21_Nemeth_Renata-Simon_David_Tarsadalomstatisztika_magyar_es_angol_nyelven_eng/adatok.html)

Erzsébet, Bukodi. *Társadalmi jelzőszámok – elméletek és megközelítések. Szociológiai Szemle tematikus száma 2001/2 (Tematikus szám a társadalmi jelzőszámokról).*

P. M., Hauser. (1975). *Social Statistics in Use. New York: Russel Sage.*

R. V., Horn. (1993). *Statistical Indicators for the Economic and Social Sciences. Cambridge: Cambridge University Press.*

www.ksh.hu

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>

http://ec.europa.eu/public_opinion/topics/ep_en.htm

<http://zacat.gesis.org/webview/index.jsp?mode=documentation&submode=catalog&catalog=http://zacat.gesis.org/obj/fCatalog/Catalog6>

Ajánlott irodalom:

R., Stone. (1975). *Towards a System of Social and Demographic Statistics. New York: UN.*

Német Renáta – Simon Dávid: Social Statistics. ELTE, Budapest, 2011

(elérhető itt: https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0010_2A_21_Nemeth_Renata-Simon_David_Tarsadalomstatisztika_magyar_es_angol_nyelven_eng/adatok.html)

Tantárgy neve: Településgazdálkodás	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCD06 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Mihályi Helga, mesteroktató	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 4T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 0+2	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A tárgy keretén belül a hallgatók a településekkel – elsősorban a városokkal – és az ott zajló folyamatokkal kapcsolatos alapvető demográfiai - szociológiai ismereteket sajátítják el. Megismerkednek a terület- és településfejlesztés szereplőivel, eszközeivel és forrásaival.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: elemzés, értékelés, alkalmazás, irányítás, kooperáció attitűd: nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség autonómia és felelősség: önállóság, tisztelet, fejlődés</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása: Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A település fogalma, típusai, a magyarországi településhálózat 2. Az urbanizáció fogalma, szakaszai, az urbanizmus, mint életmód 3. A klasszikus humán ökológia alapkategóriái, ökológiai folyamatok és modellek 4. Az alulintegrált zónák tipológiája és jellemzői 5. Társadalmi kapcsolatok szerepe a lakóhelyi integrációban 6. Zárthelyi dolgozat 7. A területfejlesztés nemzetközi és hazai története 8. A területfejlesztés intézményrendszere 9. A területfejlesztés szereplői és eszközei 10. A településgazdálkodás eszközei és forrásai 11. Területrendezés 12. Településmarketing 13. Térinformatika a településgazdálkodásban 14. Zárthelyi dolgozat 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Két zárthelyi dolgozat</p> <p>Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: A jegy szerzésének feltétele a gyakorlatok minimum 75%-án való részvétel és a két zárthelyi dolgozat megfelelő megírása: 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles</p>	
<p>Kötelező irodalom: BELUSZKY Pál, KOVÁCS Zoltán, OLESSÁK Dénes (2001): <i>A terület- és településfejlesztés kézikönyve</i>. Budapest: CEBA. BÁCSKAI Vera (2002): <i>Városok Magyarországon az iparosodás előtt</i>. Budapest: Osiris. GYÁNI Gábor (2012): <i>Az urbanizáció társadalomtörténete</i>. Budapest: KOMP-PRESS. <i>The EU in the world</i>. http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/7589036/KS-EX-16-001-EN-N.pdf/bcacb30c-0be9-4c2e-a06d-4b1dae4d493e</p> <p>Ajánlott irodalom: ENYEDI György (1988): <i>A városnövekedés szakaszai</i>. Budapest: Akadémiai Kiadó. NAGY Imre (2008): <i>Városökológia</i>. Budapest: Dialóg Campus. PIKE A., RODRIGEZ-POZE A., TOMANEY J. (ed.): <i>Handbook of local and regional development</i>. http://www.regscience.hu:88/record/418/files/DEMO-BOOK-2017-055.pdf?version=1 SZELÉNYI Iván (szerk.) (1973): <i>Városszociológia</i>. Budapest: KJK.</p>	

Tantárgy neve: Településgazdálkodás	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC06 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Mihályi Helga, mesteroktató	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 4T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A tárgy keretén belül a hallgatók a településekkel – elsősorban a városokkal – és az ott zajló folyamatokkal kapcsolatos alapvető demográfiai - szociológiai ismereteket sajátítják el. Megismerkednek a terület- és településfejlesztés szereplőivel, eszközeivel és forrásaival.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: elemzés, értékelés, alkalmazás, irányítás, kooperáció attitűd: nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség autonómia és felelősség: önállóság, tisztelet, fejlődés</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása: Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A település fogalma, típusai, a magyarországi településhálózat 2. Az urbanizáció fogalma, szakaszai, az urbanizmus, mint életmód 3. A klasszikus humán ökológia alapkategóriái, ökológiai folyamatok és modellek 4. Az alulintegrált zónák tipológiája és jellemzői 5. Társadalmi kapcsolatok szerepe a lakóhelyi integrációban 6. <i>Zárthelyi dolgozat</i> 7. A területfejlesztés nemzetközi és hazai története 8. A területfejlesztés intézményrendszere 9. A területfejlesztés szereplői és eszközei 10. A településgazdálkodás eszközei és forrásai 11. Területrendezés 12. Településmarketing 13. Térinformatika a településgazdálkodásban 14. <i>Zárthelyi dolgozat</i> 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Két zárthelyi dolgozat – mindkettő pótlása egy héttel később lehetséges.</p> <p>Gyakorlati teljesítésének módja, értékelése: A jegy szerzésének feltétele a gyakorlatok minimum 75%-án való részvétel és a két zárthelyi dolgozat megfelelő megírása: 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-89% jó, 90-100% jeles</p>	
<p>Kötelező irodalom: BELUSZKY Pál, KOVÁCS Zoltán, OLESSÁK Dénes (2001): <i>A terület- és településfejlesztés kézikönyve</i>. Budapest: CEBA. BÁCSKAI Vera (2002): <i>Városok Magyarországon az iparosodás előtt</i>. Budapest: Osiris. GYÁNI Gábor (2012): <i>Az urbanizáció társadalomtörténete</i>. Budapest: KOMP-PRESS. <i>The EU in the world</i>. http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/7589036/KS-EX-16-001-EN-N.pdf/bcacb30c-0be9-4c2e-a06d-4b1dae493e</p> <p>Ajánlott irodalom: ENYEDI György (1988): <i>A városnövekedés szakaszai</i>. Budapest: Akadémiai Kiadó. NAGY Imre (2008): <i>Városökológia</i>. Budapest: Dialóg Campus. PIKE A., RODRIGEZ-POZE A., TOMANEY J. (ed.): <i>Handbook of local and regional development</i>. http://www.regscience.hu:88/record/418/files/DEMO-BOOK-2017-055.pdf?version=1 SZELÉNYI Iván (szerk.) (1973): <i>Városszociológia</i>. Budapest: KJK.</p>	

Tantárgy neve: Fogyatékkal élők a társadalomban	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCK441 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: köt.vál.
Tárgyfelelős: Gyukits György egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 4T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus során áttekintjük a fogyatékkal élők csoportjainak (látási, hallási, mozgásszervi és értelmi) alapvető jellemzőit, különös tekintettel életmódjukra, társadalmi integrációjukra, illetve a hazai és nemzetközi jogszabályi környezetre. A téma tárgyalását szociológiai, gyógypedagógiai szociológiai szempontból tesszük meg, kitérve a fogyatékkal kapcsolatos stigmatizációs, családszociológiai és szubkulturális elméletekre. Tárgyaljuk a rehabilitáció, illetve a habilitáció fogalmait, menetét és formáit. Elemezzük a fogyatékkal élőkre vonatkozó hazai és nemzetközi kutatások eredményeit. Bemutatjuk a megváltozott munkaképességűek, a rokkantak és a fogyatékkal élők munkaerőpiaci lehetőségeit és munkaerőpiaci diszkriminációját.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: A fogyatékkal kapcsolatos tágabb interdiszciplináris megközelésből tárgyaljuk képesség: A hallgató képessé válik a fogyatékkal kapcsolatos komplex szemléletére attitűd: A fogyatékkal szembeni érzékenyítő attitűd, beleérző képesség autonómia és felelősség: A fogyatékkal kapcsolatos társadalmi felelősség vállalás erősítése.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Gyakorlat</p> <p>1. Bevezetés: a hallgatók előzetes ismereteinek, gyakorlati tapasztalatainak feltárása. 2-8. A fogyatékkal élők különböző csoportjai, jellemzői, életmódjuk és társadalmi integrációjuk, társadalmi problémák a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban 9-10. Jogszabályi környezet az Európai Unióban és Magyarországon 11. Medikális és szociális kezelési rezsimek: habilitáció és rehabilitáció, munkaerőpiaci programok, civil szervezetek 12. Összefoglalás.</p>	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: órai munka 50% kollokvium teljesítésének módja, értékelése: beszámoló 50%</p>	
<p>Kötelező irodalom: BÁNFFALVY Csaba: <i>Gyógypedagógiai szociológia</i>. ELTE BGGYFK, 2006 BÁNFFALVY Csaba: A felnőtt fogyatékosok munkavégzési jellemzőiről. In: <i>Esély</i> 1997. 4., 43–52. o. GOFFMAN, Erving: <i>Stigma és szociális identitás A hétköznapi élet szociálpszichológiája</i>. Budapest, Gondolat, 1981 179-240. oldal KÖNCZEI György: <i>Fogyatékosok a társadalomban</i>. (Újabb adatok a kitaszítottság anatómiájához). Gondolat, Budapest, 1992 TAUSZ K: A fogyatékos emberek társadalmi integrációjának egyes kérdései Magyarországon. In: <i>Az államtalanítás dilemmái: szociálpolitikai kényszerek és választások</i>. ATA 1995. TAUSZ Katalin: Egyenlőtlenségek és különleges bánásmód. <i>Fundamentum</i> 1998 1998.1-2. Társadalmi egyenlőtlenségek és különleges bánásmód. In: <i>A hátrányos megkülönböztetés tilalmától a pozitív diszkriminációig. A jog lehetőségei és korlátai</i>.</p> <p>Ajánlott irodalom: BÁNFFALVY Csaba: A „Budapest-vizsgálat” vitaanyagának szociológiai szempontú összefoglalása. 1986. In: Illyés (szerk.) 1984–90, II., 7–87. o. BORBÉLY Sjoukje–CSÁNYI Yvonne–FÖLDINÉ ANGYALOSSY Zsuzsa–KISS Ágota–MISETA Zsuzsa–PAPP Gabriella–PERLUSZ Andrea–RÓZSÁNÉ CZIGÁNY ENIKŐ–SZABÓ Ildikó: <i>Fogyatékos gyermekek integrált nevelése hazai kísérletek tükrében</i>. Budapest, BGGYTF, 1995 <i>A fogyatékkal élő emberek társadalmi befogadása</i>. Európa Esélyegyenlőségi Stratégiája.</p>	

*A fogyatékosok személyek védelméről és jogegyenlőségük biztosításáról szóló 1997. Évi CXL. Törvény
Az 1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük
Biztosításáról 2003. évi CXXV törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról.
TóTH Kinga Dóra et al: Összefogással a sajátos nevelési igényű gyermekek és családjuk érdekképviseletéért.
Miskolc: Szépmíves Kiadó. 2006.*

Tantárgy neve: Fogyatékkal élők a társadalomban	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOCK441 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: köt.vál.
Tárgyfelelős: Gyukits György egyetemi adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 4T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus során áttekintjük a fogyatékkal élők csoportjainak (látási, hallási, mozgásszervi és értelmi) alapvető jellemzőit, különös tekintettel életmódjukra, társadalmi integrációjukra, illetve a hazai és nemzetközi jogszabályi környezetre. A téma tárgyalását szociológiai, gyógypedagógiai szociológiai szempontból tesszük meg, kitérve a fogyatékkal kapcsolatos stigmatizációs, családszociológiai és szubkulturális elméletekre. Tárgyaljuk a rehabilitáció, illetve a habilitáció fogalmait, menetét és formáit. Elemezzük a fogyatékkal élőkre vonatkozó hazai és nemzetközi kutatások eredményeit. Bemutatjuk a megváltozott munkaképességűek, a rokkantak és a fogyatékkal élők munkaerőpiaci lehetőségeit és munkaerőpiaci diszkriminációját.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: A fogyatékoságot tágabb interdiszciplináris megközelésből tárgyaljuk képesség: A hallgató képessé válik a fogyatékoság komplex szemléletére attitűd: A fogyatékosággal szembeni érzékenyítő attitűd, beleérző képesség autonómia és felelősség: A fogyatékosokkal kapcsolatos társadalmi felelősség vállalás erősítése.</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Gyakorlat</p> <p>1. Bevezetés: a hallgatók előzetes ismereteinek, gyakorlati tapasztalatainak feltárása. 2-8. A fogyatékkal élők különböző csoportjai, jellemzői, életmódjuk és társadalmi integrációjuk, társadalmi problémák a fogyatékosággal élőkkel kapcsolatban 9-10. Jogszabályi környezet az Európai Unióban és Magyarországon 11. Medikális és szociális kezelési rezsimek: habilitáció és rehabilitáció, munkaerőpiaci programok, civil szervezetek 12. Összefoglalás.</p>	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: aláírásért beadandó dolgozat	
<p>kollokvium teljesítésének módja, értékelése: kollokvium, az egyes szakirodalmi anyagok, mint tételek alapján szóbeli vizsga.</p>	
<p>Kötelező irodalom: BÁNFFALVY Csaba: <i>Gyógypedagógiai szociológia</i>. ELTE BGGYFK, 2006 BÁNFFALVY Csaba: A felnőtt fogyatékosok munkavégzési jellemzőiről. In: <i>Esély</i> 1997. 4., 43–52. o. GOFFMAN, Erving: Stigma és szociális identitás <i>A hétköznapi élet szociálpszichológiája</i>. Budapest, Gondolat, 1981 179-240. oldal KÖNCSZEI György: <i>Fogyatékosok a társadalomban</i>. (Újabb adatok a kitaszítottak anatómiájához). Gondolat, Budapest, 1992 TAUSZ K: A fogyatékos emberek társadalmi integrációjának egyes kérdései Magyarországon. In: <i>Az államtalanítás dilemmái: szociálpolitikai kényszerek és választások</i>. ATA 1995. TAUSZ Katalin: Egyenlőtlenségek és különleges bánásmód. <i>Fundamentum</i> 1998 1998.1-2. Társadalmi egyenlőtlenségek és különleges bánásmód. In: <i>A hátrányos megkülönböztetés tilalmától a pozitív diszkriminációig. A jog lehetőségei és korlátai</i>.</p> <p>Ajánlott irodalom: BÁNFFALVY Csaba: A „Budapest-vizsgálat” vitaanyagának szociológiai szempontú összefoglalása. 1986. In: Illyés (szerk.) 1984–90, II., 7–87. o. BORBÉLY Sjoukje–CSÁNYI Yvonne–FÖLDINÉ ANGYALOSSY Zsuzsa–KISS Ágota–MISETA Zsuzsa–PAPP Gabriella–PERLUSZ Andrea–RÓZSÁNÉ CZIGÁNY Enikő–SZABÓ Ildikó: <i>Fogyatékos gyermekek integrált nevelése hazai kísérletek tükrében</i>. Budapest, BGGYTF, 1995</p>	

A fogyatékkal élő emberek társadalmi befogadása. Európa Esélyegyenlőségi Stratégiája.
A fogyatékosok személyek védelméről és jogegyenlőségük biztosításáról szóló 1997. Évi CXL. Törvény
Az 1998. évi XXVI. Törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük Biztosításáról
2003. évi CXXV törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról.
TÓTH Kinga Dóra et al: *Összefogással a sajátos nevelési igényű gyermekek és családjuk érdekképviseletéért.*
Miskolc: Szépmíves Kiadó. 2006.

Tantárgy neve: Kisebbségvédelmi rendszerek	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCK442, BTMLSOCK442 BTEÜMASZMN32; BTEÜMASZML32 Tárgyfelelős intézet: BTK ATTI Tantárgyelem: köt.vál.
Tárgyfelelős: Dr. Papp Z. Attila, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): név, beosztás	
Javasolt félév: 4T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2-0/10	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali és levelező tagozat
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A kisebbségvédelmi rendszerek c. tantárgy célja, hogy a kisebbségek nemzetközi védelme kialakulása főbb állomásait és a jelenkori jogi, szociológiai rendszereit mutassa be. A kurzus során tárgyalásra kerülnek a kisebbségvédelem elméleti alapjai, valamint a pozitív jog rendelkezései.</p> <p>A kurzus felöleli a nemzeti kisebbségek védelmének intézményi rendszerét és bemutatásra kerülnek továbbá egyes európai államok szignifikáns kisebbségvédelmi rendszerei, a magyar kisebbségvédelem mellett, a szomszédos államok kisebbségvédelme.</p> <p>Tárgyalásra kerülnek a kisebbségi autonómiákra vonatkozó nemzetközi jogi szabályok, valamint a konkrét esetek vizsgálatakor az autonómiákra vonatkozó nemzeti szabályozások.</p> <p>A kurzus az elméleti/jogi megközelítés mellett a kisebbségi társadalmi alrendszerek szociológiai működésével, illetve demográfiai vetületeivel is megismerteti a hallgatókat.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók megismerik a kisebbségi kérdés szerepét, jelentőségét, a kisebbségvédelem hazai és nemzetközi gyakorlatát <p>képesség:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók képesek lesznek a térségben kisebbségi, nemzetiségi kérdésekkel kapcsolatos ismereteket igénylő kutatási, szakértői stb. feladatok elvégzésére <p>attitűd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatókban nagy eséllyel alakul ki a régió iránti elköteleződés, illetve tolerancia és empátia az itt élő kisebbségek iránt <p>autonómia és felelősség:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Önálló problémamegoldó képesség és interkulturális nyitottságra épülő kritikai gondolkodás 	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A kisebbségvédelem legfontosabb nemzetközi dokumentumai 2. Kisebbségvédelem Magyarországon: a régi és új kisebbségi törvény 3. Kisebbségvédelem a szomszédos országokban 4. Az autonómia, mint a kisebbségvédelem eszköze 5. A Kárpát-medencei kisebbségek demográfiai adatai. 6. Kisebbségi társadalmi alrendszerek: kisebbségi oktatás 7. Kisebbségi társadalmi alrendszerek: kisebbségi média 8. Kisebbségi társadalmi alrendszerek: kisebbségi politizálás 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése:- Kollokviumi jegy teljesítésének módja, értékelése: beadandó dolgozat (8-10 oldal, 12-es betűméret, 1,5-ös sorköz) egy az oktatóval előzetesen egyeztetett kisebbségvédelmi témakörben az átbeszélte szempontok szerint;</p>	
<p>Kötelező irodalom: BALÁZS Katalin-ÓDOR Bálint: <i>A nemzeti és etnikai kisebbségi jogok nemzetközi forrásai, Magyar Országgyűlés, 2006</i></p>	

MAJTÉNYI Balázs-VÍZI Balázs (szerk.): [Európa Kisebbsége. A roma kisebbség a nemzetközi dokumentumokban.](#)
GONDOLAT Kiadó, Budapest, 2005, 209 p.

MAJTÉNYI Balázs-VÍZI Balázs (szerk.): A kisebbségi jogok nemzetközi okmányai. Budapest, GONDOLAT KIADÓ,
2003, 248 o.

BÁRDI Nándor, FEDINEC Csilla és SZARKA László (szerk.): *Kisebbségi magyar közösségek a 20. században.*
GONDOLAT KIADÓ - MTA KISEBBSÉGGKUTATÓ INTÉZET, Budapest, 2008

KOVÁCS Péter: *Nemzetközi jog és kisebbségvédelem*, OSIRIS, Budapest, 1996

Minority Rights: International Standards and Guidance for Implementation. UN, New York – Geneva, **Letölthető:**
2010 http://www.ohchr.org/Documents/Publications/MinorityRights_en.pdf

Ajánlott irodalom:

Szakirodalmak, kronológiák és jogi dokumentumok elérhetők az alábbi linkeken is:

<http://doboskronologia.tortenelem.mtaki.hu/>

<http://adatbank.transindex.ro/belso.php?alk=31&k=5>

www.kisebbssegkutato.tk.mta.hu

<http://www.nepszamlalas2001.hu/hun/egyeb/nemet/data/tartalom.html>

<http://epa.oszk.hu/00400/00462/00027/pdf/10kritika.pdf>

https://atlo.team/magyarorszagnemzetisegiterkepe/?fbclid=IwAR1z_7_gHaa9O45au_SEZ-iIPYF7Opa-0aKE3xXDMCf3KOxbstiyHRbtZx0

Tantárgy neve: Médiaszabályozás, médiaetika	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCM441 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelezően választható
Tárgyfelelős: Dr. Osváth Andrea egy. adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 4T	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyak.
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A kurzus során foglalkozunk az újságírói etikai döntések kérdésével, ill. az egész médiakörnyezettel: filmek, reklámok, szórakoztatóműsorok, bulvárlapok stb. etikájával, megismerjük a médiatörvény szabályozásait. A kívánatos etikai ajánlások valamilyen kulturális közegben jelennek meg, de minden esetben jogi szabályozások hátráltatják ill. segítik őket. Épp ezért a kurzus során nemcsak médiaetikai kérdéseket, hanem néhány jogi környezetet, kérdéskört is vizsgálunk.</p> <p>A kurzus áttekintést ad a médiaetika alapvető fogalmairól és gyakorlati problémáiról részben elméleti síkon, részben az újságírói gyakorlatban felbukkanó problémák bemutatásán keresztül. Emellett különféle médiumok (pl. print, televízió, online) példáit hozva, bemutatja a médiahatások eltérő fajtáit és az ezekhez ajánlott tudatos és elfogulatlan, professzionális, illetve kritikai viszonyulás lehetséges módjait.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: elemzés, értékelés, alkalmazás, irányítás, kooperáció, kommunikáció attitűd: nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség autonómia és felelősség: önállóság, tisztelet, fejlődés</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A médiaetika fogalma, jogi vetületei A jog és etika szétválasztása, a (filozófiai) etika és a szaktudományok, etikai elméletek, az érték fogalma 2. Ágazati etikák (orvosi, jogi, a tudomány etikája, politikuserkölc) 3. Az újságírás etikai normarendszerének kialakulása: etikai és szakmai norma viszonya, a normarendszerek konfliktusai 4. A vizualitás médiaetikai problémái: szabályozás és gyakorlat 5. A- médiatörvény 6. Közzemérem megsértése, visszaélés személyes adattal, magán- és levéltitok 7. A személyiség védelme, kiskorúak védelme, a reklám 8. Viszony a riportalanyhoz, a közönséghez és a forráshoz 9. Újságíró etikett, Etikai kódexek vizsgálata, elemzése (Visegrádi ill. MÚOSZ) 10-11.12.13. Példák és elemzésük 14. Félév végi zárthelyi dolgozat (kollokvium) 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése:</p> <p>-</p> <p>Kollokvium/gyakorlat teljesítésének módja, értékelése:</p> <p>ZH megírása, 5 fokozatú skálás értékelés. Az írásbeli vizsga sikeres megírása; a zárthelyi tartalmaz lexikális kérdéseket, és a kötelező irodalom alapján egy médiaetikai dilemma esszéiztikus földolgozását kéri.</p>	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Krokovay Zsolt: <i>Médiaetika/ A szólásszabadság és a polgárjogok</i>. L'Harmattan, Bp., 2003. 237-249. ISBN 963 9457 53 1</p> <p>MÚOSZ Évkönyv 2011. Szerk. Bellai László. Magyar Újságírók Országos Szövetsége, Bp., 2010. 166-182. ISSN 1418-1444</p> <p>O' Sullivan, Tim – Dutton, Brian – Rayner, Philip: <i>Médiaismeret</i>. Fordította: Hartai László, Muhi Klára. Korona Kiadó, Bp. 2002. 270-295. ISBN 9639376205</p> <p>Rivers, William L. – Mathews, Cleve. <i>Médiaetika</i>. Simon&Schuster, 1988. Fordította: Doubravszky Sándor, Lang, Peter (2005): <i>Communication Ethics, Media, and Popular Culture</i>, ISBN: 0820471194</p>	

Ajánlott irodalom:

Macdonald, B.-Petheram, M.: *Key Guide to Information Sources in Media Ethics*.
London: Cassell Publishing, 1998.

Jánossy Ilona, Bagolyvár, Bp., 1999. 9-302. ISBN 963 9197 27 0

Török Attila: *Üzleti etika*. Századvég Kiadó, Bp., 2002. 5-58. ISBN 963 9211 39 7

Tantárgy neve: Médiaszabályozás, médiaetika	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOCM441 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelezően választható
Tárgyfelelős: Dr. Osváth Andrea egy. adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 4T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyak.
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A kurzus során foglalkozunk az újságírói etikai döntések kérdésével, ill. az egész médiakörnyezettel: filmek, reklámok, szórakoztatóműsorok, bulvárlapok stb. etikájával, megismerjük a médiatörvény szabályozásait. A kívánatos etikai ajánlások valamilyen kulturális közegben jelennek meg, de minden esetben jogi szabályozások hátráltatják ill. segítik őket. Épp ezért a kurzus során nemcsak médiaetikai kérdéseket, hanem néhány jogi környezetet, kérdéskört is vizsgálunk.</p> <p>A kurzus áttekintést ad a médiaetika alapvető fogalmairól és gyakorlati problémáiról részben elméleti síkon, részben az újságírói gyakorlatban felbukkanó problémák bemutatásán keresztül. Emellett különféle médiumok (pl. print, televízió, online) példáit hozva, bemutatja a médiahatások eltérő fajtáit és az ezekhez ajánlott tudatos és elfogulatlan, professzionális, illetve kritikai viszonyulás lehetséges módjait.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: elemzés, értékelés, alkalmazás, irányítás, kooperáció, kommunikáció attitűd: nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség autonómia és felelősség: önállóság, tisztelet, fejlődés</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A médiaetika fogalma, jogi vetületei A jog és etika szétválasztása, a (filozófiai) etika és a szaktudományok, etikai elméletek, az érték fogalma 2. Ágazati etikák (orvosi, jogi, a tudomány etikája, politikuserkölc) 3. Az újságírás etikai normarendszerének kialakulása: etikai és szakmai norma viszonya, a normarendszerek konfliktusai 4. A vizualitás médiaetikai problémái: szabályozás és gyakorlat 5. médiatörvény 6. Közszemérem megsértése, visszaélés személyes adattal, magán- és levéltitok 7. A személyiség védelme, kiskorúak védelme, a reklám 8. Viszony a riportalanyhoz, a közönséghez és a forráshoz 9. Újságíró etikett, Etikai kódexek vizsgálata, elemzése (Visegrádi ill. MÚOSZ) 10-11.12.13. Példák és elemzésük 14. Félév végi zárthelyi dolgozat (kollokvium) 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: -</p> <p>Kollokvium/gyakorlat teljesítésének módja, értékelése: ZH megírása, 5 fokozatú skálás értékelés. Az írásbeli vizsga sikeres megírása; a zárthelyi tartalmaz lexikális kérdéseket, és a kötelező irodalom alapján egy médiaetikai dilemma esszéírást kér.</p>	
<p>Kötelező irodalom: Krokovay Zsolt: <i>Médiaetika/ A szólásszabadság és a polgárjogok</i>. L'Harmattan, Bp., 2003. 237-249. ISBN 963 9457 53 1 MÚOSZ Évkönyv 2011. Szerk. Bellai László. Magyar Újságírók Országos Szövetsége, Bp., 2010. 166-182. ISSN 1418-1444 O' Sullivan, Tim – Dutton, Brian – Rayner, Philip: <i>Médiaismeret</i>. Fordította: Hartai László, Muhi Klára. Korona Kiadó, Bp. 2002. 270-295. ISBN 9639376205 Rivers, William L. – Mathews, Cleve. <i>Médiaetika</i>. Simon&Schuster, 1988. Fordította: Doubravszky Sándor, Lang, Peter (2005): <i>Communication Ethics, Media, and Popular Culture</i>, ISBN: 0820471194</p>	

Ajánlott irodalom:

Macdonald, B.-Petheram, M.: *Key Guide to Information Sources in Media Ethics*.

London: Cassell Publishing, 1998.

Jánossy Ilona, Bagolyvár, Bp., 1999. 9-302. ISBN 963 9197 27 0

Török Attila: *Üzleti etika*. Századvég Kiadó, Bp., 2002. 5-58. ISBN 963 9211 39 7

Tantárgy neve: Nyelvszociológia, szociolingvisztika	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCM442 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelezően választható
Tárgyfelelős: Dr. Osváth Andrea egy. adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 4T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 0-2 gyak.	Számonkérés módja: gyak.
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja: A szemináriumokon a hallgatók megismerkednek a szociolingvisztika alapfogalmaival, elsősorban a tudományterület neves képviselőitől származó eredeti szövegek feldolgozásával, ill. a szociolingvisztikai kutatás módszereivel, a kiértékelés kritériumaival. A kurzus hallgatói betekintést kapnak a nyelvi hátrány, ill. a nyelv modern kori átalakulásának kérdésköreibe. A szeminárium alkalmat kínál a hallgatók saját, szűkebb környezetében végzett szociolingvisztikai kutatások bemutatására, értékelésére is.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: elemzés, értékelés, alkalmazás, irányítás, kooperáció, kommunikáció, attitűd: nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség autonómia és felelősség: önállóság, tisztelet, fejlődés, elfogadás</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A szociolingvisztika fogalma, rövid története, helye a nyelvészeti diszciplínák rendszerében 2. Szociolingvisztika és nyelvszociológia eltérései; a szociolingvisztika vizsgálati módszerei 3. A nyelv területi, társadalmi, életkori stb. tagolódása; a magyar nyelv rétegei; a nyelvi hátrány fogalma 4. A szociolingvisztika klasszikusainak szövegeiből 1. W. Labov társadalomképe 5. A szociolingvisztika klasszikusainak szövegeiből 2. B. Bernstein Nyelvi szocializáció és oktatás 6. A beszédaktus-elméletek, a társalgás jellemzői. 7. 7.-8. A magyar szociolingvisztika útja 1. Kiss Jenő és Kontra Miklós írásaiból 8. A magyar szociolingvisztika útja 2. Réger Zita szociolingvisztikai munkássága 9. A magyar szociolingvisztika útja 3. Tanulmányok a szaknyelvekről és az ifjúsági nyelvhasználatról 10. 11-12.. Nyelvhasználat és net, közösségi hálók és felhasználók hatása az élő nyelvre 13-14. A saját környezetben végzett szociolingvisztikai kutatások ismertetése. 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése:- Kollokvium/gyakorlat teljesítésének módja, értékelése: Prezentáció megtartása, saját környezetben végzett szociolingvisztikai kutatások ismertetése. Ötfokozatú skálás értékelés a szakirodalom ismeretének és annak saját kutatásban való felhasználása szerint.</p>	
<p>Kötelező irodalom: Ronald Wardhaugh: (2002): <i>Szociolingvisztika</i>, Bp, Osiris ISBN: 9633790468 · Kontra Miklós, (2010): <i>Hasznos nyelvészet</i>. Somorja: Fórum Kisebbségkutató Intézet., http://mek.oszk.hu/08700/08745/ Adamikné Jászó Anna (szerk.) (1991.): <i>Szociolingvisztikai szöveggyűjtemény</i>. Budapest: Tinta Könyvkiadó. Sándor Klára (2001): <i>Szociolingvisztikai alapismeretek</i>. In: Sándor Klára (szerk.): <i>Nyelv, nyelvi jogok, oktatás</i>. Szeged,. 7–48. Wardhaugh, Ronald - Fuller, Janet M. (2014): <i>An Introduction to Sociolinguistics</i> Wiley, John, & Sons, Inc, ISBN: 1118732294</p>	
<p>Ajánlott irodalom: Spolsky, Bernard (1998): <i>Sociolinguistics</i> Oxford: Oxford University Press. Nádasdy Ádám: <i>Miért változik a nyelv?</i> www.mindentudas.hu/nadasdy/index.html Sándor Klára (2001): <i>A nyelv „gyenge pontjai”</i>. In: (szerk. Károly László és Kincses Nagy Éva): <i>Néptörténet — nyelvtörténet</i>. (A 70 éves Róna-Tas András köszöntése). Szeged</p>	

Tantárgy neve: Nyelvszociológia, szociolingvisztika	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOCM442 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: kötelezően választható
Tárgyfelelős: Dr. Osváth Andrea egy. adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 4T	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyak.
Kreditpont: 3	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A szemináriumokon a hallgatók megismerkednek a szociolingvisztika alapfogalmaival, elsősorban a tudományterület neves képviselőitől származó eredeti szövegek feldolgozásával, ill. a szociolingvisztikai kutatás módszereivel, a kiértékelés kritériumaival. A kurzus hallgatói betekintést kapnak a nyelvi hátrány, ill. a nyelv modern kori átalakulásának kérdésköreibe. A szeminárium alkalmat kínál a hallgatók saját, szűkebb környezetében végzett szociolingvisztikai kutatások bemutatására, értékelésére is.</p>	
<p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: elemzés, értékelés, alkalmazás, irányítás, kooperáció, kommunikáció, attitűd: nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség autonómia és felelősség: önállóság, tisztelet, fejlődés, elfogadás</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <p>Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A szociolingvisztika fogalma, rövid története, helye a nyelvészeti diszciplínák rendszerében 2. Szociolingvisztika és nyelvszociológia eltérései; a szociolingvisztika vizsgálati módszerei 3. A nyelv területi, társadalmi, életkori stb. tagolódása; a magyar nyelv rétegei; a nyelvi hátrány fogalma 4. A szociolingvisztika klasszikusainak szövegeiből 1. W. Labov társadalomképe 5. A szociolingvisztika klasszikusainak szövegeiből 2. B. Bernstein Nyelvi szocializáció és oktatás 6. A beszédaktus-elméletek, a társalgás jellemzői. 7. 7.-8. A magyar szociolingvisztika útja 1. Kiss Jenő és Kontra Miklós írásaiból 8. A magyar szociolingvisztika útja 2. Réger Zita szociolingvisztikai munkássága 9. A magyar szociolingvisztika útja 3. Tanulmányok a szaknyelvekről és az ifjúsági nyelvhasználatról 11-12.. Nyelvhasználat és net, közösségi hálók és felhasználók hatása az élő nyelvre 13-14. A saját környezetben végzett szociolingvisztikai kutatások ismertetése. 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése:- Kollokvium/gyakorlat teljesítésének módja, értékelése: Prezentáció megtartása, saját környezetben végzett szociolingvisztikai kutatások ismertetése. Ötfokozatú skálás értékelés a szakirodalom ismeretének és annak saját kutatásban való felhasználása szerint.</p>	
<p>Kötelező irodalom: Ronald Wardhaugh: (2002): <i>Szociolingvisztika</i>, Bp, Osiris ISBN: 9633790468 · Kontra Miklós, (2010): <i>Hasznos nyelvészet</i>. Somorja: Fórum Kisebbségkutató Intézet., http://mek.oszk.hu/08700/08745/ Adamikné Jászó Anna (szerk.) (1991.): <i>Szociolingvisztikai szöveggyűjtemény</i>. Budapest: Tinta Könyvkiadó. Sándor Klára (2001): <i>Szociolingvisztikai alapismeretek</i>. In: Sándor Klára (szerk.): <i>Nyelv, nyelvi jogok, oktatás</i>. Szeged,. 7–48. Wardhaugh, Ronald - Fuller, Janet M. (2014): <i>An Introduction to Sociolinguistics</i> Wiley, John, & Sons, Inc, ISBN: 1118732294</p>	
<p>Ajánlott irodalom: Spolsky, Bernard (1998): <i>Sociolinguistics</i> Oxford: Oxford University Press. Nádasdy Ádám: <i>Miért változik a nyelv?</i> www.mindentudas.hu/nadasdy/index.html Sándor Klára (2001): <i>A nyelv „gyenge pontjai”</i>. In: (szerk. Károly László és Kincses Nagy Éva): <i>Néptörténet — nyelvtörténet</i>. (A 70 éves Róna-Tas András köszöntése). Szeged</p>	

Tantárgy neve: Prezentációs technikák	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOCSZ05 Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: szabadon választható
Tárgyfelelős: Dr. Osváth Andrea egy. adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 4t	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyak.
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
<p>Tantárgy feladata és célja:</p> <p>A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a különböző típusú prezentációs technikákkal és felkészítse őket az eltérő összetételű hallgatóság előtti prezentáció megtartására.</p> <p>A félév során áttekintjük a prezentáció előkészítésének főbb szempontjait, a hallgatóság igényeinek felmérésétől a prezentáció céljának és alapüzenetének meghatározásáig, kiegészítve mindezt retorikai és kommunikációs alapismeretekkel (figyelem felkeltése, meggyőzés) és azok alkalmazásával.</p> <p>A hallgatók gyakorlati útmutatást kapnak a prezentációs eszközök használatához, az előadás során esetlegesen fellépő kényelmetlen helyzetek kezeléséhez.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák:</p> <p>tudás: elméleti és empirikus ismeretek</p> <p>képesség: elemzés, értékelés, alkalmazás, irányítás, kooperáció, önérvényesítés, problémamegoldás</p> <p>attitűd: nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség</p> <p>autonómia és felelősség: önállóság, tisztelet, fejlődés</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása:</p> <p>Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A kommunikáció modellje: verbális és nem-verbális, metakommunikáció, intraperszonális kommunikáció 2. Retorikai alapfogalmak 3. A hatásos prezentáció tényezői 4. Jegyzetből vagy spontán? 5. A hatékony prezentáció szerkesztése 6. Kényelmetlen helyzetek kezelése 7. Prezentációs eszközök és használatuk a gyakorlatban. A közönség kezelése 8. Szónoki képességeket fejlesztő gyakorlatok 9. Az információ-átadás hatékonyságának bővítése 10. A 20 csúcs baklövés előadás közben – mit ne tegyünk? /Minták/Előadások 11. Kiselőadások megtartása 12. Kiselőadások megtartása 13. Kiselőadások megtartása 14. Kiselőadások megtartása 	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése:</p> <p>Kollokvium/gyakorlat teljesítésének módja, értékelése:</p> <p>Prezentáció megtartása, érdeklődés szerinti témaválasztás alapján, valós helyzetet imitáló környezetben. Ötfokozatú skálás értékelés az órán elsajátított ismeretek alkalmazásának figyelembe vételével.</p>	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Carmine Gallo (2014): <i>TED-előadások - Az inspiráló nyilvános beszéd 9 titka</i>, HVG Könyvek kiadó. ISBN: 9789633041987</p> <p>Carmine Gallo (2010): <i>Steve Jobs a prezentáció mestere - Hogyan legyünk örülten hatásos előadók - Hogyan legyünk örülten hatásos előadók</i> HVG Könyvek kiadó ISBN: 9789633040232</p> <p>Bokor János-Szabó Tibor (2000): <i>A kommunikáció elmélete és gyakorlata</i>. BOOKLANDS, Bp.</p> <p>ACZÉL Petra – BENCZE Lóránt (2007): <i>Hatékonyság és meggyőzés a kommunikációban : Gyakorlati retorika</i>, Budapest, L'HARMATTAN ; Zsigmond Király Főiskola</p> <p>GILLEN, Terry(1999): <i>A meggyőzés mesterfogásai</i>. BAGOLYVÁR KÖNYVKIADÓ, Budapest,</p> <p>GYARMATI Béla (1994): <i>Beszélni muszáj!: gyakorlati retorika</i>. Miskolc, KLAVIATÚRA</p> <p>Duarte, Nancy (2015): <i>Slide:ology - The Art and Science of Presentation Design</i>, O'Reilly Media, Inc., 2015 ISBN: 0596522347</p>	

Ajánlott irodalom:

Donovan, Jeremy (2013): *How to Deliver a TED Talk: Secrets of the World's Most Inspiring Presentations, revised and expanded new edition, with a foreword by Richard St. John and an afterword by Simon Sinek* McGraw-Hill Education Ltd, ISBN: 0071831592

MONTÁGH Imre (2008): *Figyelem vagy fegyelem?!*: az előadói magatartás / (átdolg. Montágh Imréné Riener Nelli) Budapest, HOLNAP

Tantárgy neve: Prezentációs technikák	Tantárgy Neptun kódja: Tárgyfelelős intézet: ME BTK ATTI Tantárgyelem: szabadon választható
Tárgyfelelős: Dr. Osváth Andrea egy. adjunktus	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 2T/2T	Előfeltétel:
Óraszám/hét: 0+12 gyak.	Számonkérés módja: gyak.
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: (200-300 karakter)</p> <p>A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a különböző típusú prezentációs technikákkal és felkészítse őket az eltérő összetételű hallgatóság előtti prezentáció megtartására.</p> <p>A félév során áttekintjük a prezentáció előkészítésének főbb szempontjait, a hallgatóság igényeinek felmérésétől a prezentáció céljának és alapüzenetének meghatározásáig, kiegészítve mindezt retorikai és kommunikációs alapismeretekkel (figyelem felkeltése, meggyőzés) és azok alkalmazásával.</p> <p>A hallgatók gyakorlati útmutatást kapnak a prezentációs eszközök használatához, az előadás során esetlegesen fellépő kényelmetlen helyzetek kezeléséhez.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: elemzés, értékelés, alkalmazás, irányítás, kooperáció, önérvényesítés, problémamegoldás attitűd: nyitottság, elkötelezettség, objektivitás, korrektség autonómia és felelősség: önállóság, tisztelet, fejlődés</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>Előadás, gyakorlat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 15. A kommunikáció modellje: verbális és nem-verbális, metakommunikáció, intraperszonális kommunikáció 16. Retorikai alapfogalmak 17. A hatásos prezentáció tényezői 18. Jegyzetből vagy spontán? 19. A hatékony prezentáció szerkesztése 20. Kényelmetlen helyzetek kezelése 21. Prezentációs eszközök és használatuk a gyakorlatban. A közönség kezelése 22. Szónoki képességeket fejlesztő gyakorlatok <p>9-10. Az információ-átadás hatékonyságának bővítése</p> <p>11-12. A 20 csúcs baklövés előadás közben – mit ne tegyünk? /Minták/Előadások</p>	
Félévközi számonkérés módja és értékelése:	
<p>Kollokvium/gyakorlat teljesítésének módja, értékelése:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentáció megtartása, érdeklődés szerinti témaválasztás alapján, valós helyzetet imitáló környezetben. Ötfokozatú skálás értékelés az órán elsajátított ismeretek alkalmazásának figyelembe vételével. 	
<p>Kötelező irodalom: (legalább 2, melyből legalább 1 idegen nyelvű az ajánlott irodalmakkal együtt összesen legalább 5 irodalmat meg kell adni)</p> <p>Carmine Gallo (2014): <i>TED-előadások - Az inspiráló nyilvános beszéd 9 titka</i>, HVG Könyvek kiadó. ISBN: 9789633041987</p> <p>Carmine Gallo (2010): <i>Steve Jobs a prezentáció mestere - Hogyan legyünk örülten hatásos előadók - Hogyan legyünk örülten hatásos előadók</i> HVG Könyvek kiadó ISBN: 9789633040232</p> <p>Bokor János-Szabó Tibor (2000): <i>A kommunikáció elmélete és gyakorlata</i>. BOOKLANDS, Bp.</p> <p>ACZÉL Petra – BENCZE Lóránt (2007): <i>Hatékonyság és meggyőzés a kommunikációban : Gyakorlati retorika</i>, Budapest, L'HARMATTAN ; Zsigmond Király Főiskola</p> <p>GILLEN, Terry(1999): <i>A meggyőzés mesterfogásai</i>. BAGOLYVÁR KÖNYVKIADÓ, Budapest,</p> <p>GYARMATI Béla (1994): <i>Beszélni muszáj!: gyakorlati retorika</i>. Miskolc, KLAVIATÚRA</p>	

Duarte, Nancy (2015): *Slide:ology - The Art and Science of Presentation Design*, O'Reilly Media, Inc., 2015
ISBN: 0596522347

Ajánlott irodalom:

(legalább 1 idegen nyelvű)

Donovan, Jeremey (2013): *How to Deliver a TED Talk: Secrets of the World's Most Inspiring Presentations, revised and expanded new edition, with a foreword by Richard St. John and an afterword by Simon Sinek* McGraw-Hill Education Ltd, ISBN: 0071831592

MONTÁGH Imre (2008): *Figyelem vagy fegyelem?!: az előadói magatartás /* (átdolg. Montágh Imréné Riener Nelli) Budapest, HOLNAP

Tantárgy neve: Angol szakszöveg elemzése és fordítása II.	Tantárgy Neptun kódja: BTMNSOC4405 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: köt.vál
Tárgyfelelős: Dr. Urbán Anna, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 3Ó	Előfeltétel: BTMNSOC3307
Óraszám/hét: 0-2	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali
<ol style="list-style-type: none"> 1. A kurzusok megteremtik a lehetőségét annak, hogy a végzéshez szükséges nyelvvizsgát a hallgatók minél könnyebben megszerezhessék (ha még nincs), valamint a szakmájukat megalapozó szakirodalmat idegen nyelven is követni tudják. A két szemeszter során áttekintjük a szociológia, szociálpolitika területéhez tartozó legfontosabb szakkifejezéseket, terminológiát az adott idegen nyelven, releváns szakmai cikkek, tanulmányok, könyvrészletek fordításával és értelmezésével. 2. Ezek mellett a képzés során a hallgatók elsajátítják azokat a szituációkat, amelyek tipikusak a szakmában. Cél a szóbeli kifejezőképesség fejlesztése, a megértés és a szociális kompetenciák idegen nyelvi fejlesztése. 	
Tantárgy tematikus leírása: Az első szemeszterben szociológia, szociális igazgatás és szociálpolitika területéhez tartozó legfontosabb szakkifejezések, terminológia az adott idegen nyelven; A második szemeszterben releváns szakmai cikkek, tanulmányok, könyvrészletek fordításával és értelmezésével foglalkozunk	
Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: kreativitás, elemzés, értékelés, kommunikáció attitűd: együttműködés, nyitottság, mérlegelés, fejlődés autonómia és felelősség: véleményalkotás, objektivitás, empátia	
Félévközi számonkérés módja és értékelése: Az órai szereplésre, zárthelyikre kapott jegyek alapján alakul a gyakorlati jegy Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok) Az órákon való részvétel és az elkészített fordítások alapján kapnak gyakorlati jegyet. Elégtelen, ha nincs meg a fordítások fele sem. Elégséges, ha elkészültek a fordítások, de 50 %-nál több a hibás fordítás. Közepes, ha elkészültek a fordítások, de a hibás értelmezés 40 %; jó, ha az elkészült fordítások nem értelemzavaróak, de pontatlanok; Jeles, ha a szövegértelmezés hibátlan.	
Kötelező irodalom: MARWICK, A. 1982. <i>British Society since 1945</i> . London: Penguin OAKLAND, John, 2015. <i>British Civilisation</i> , London: Taylor & Francis WORSLEY, P. 1980. <i>Introducing Sociology</i> . London: Penguin VALUCH Tibor: <i>A jelenkori magyar társadalom</i> . Osiris, Budapest 2015	
Ajánlott irodalom: Az órákon kerülnek kiosztásra cikkek GOLDTHORPE, John H. 2007. ""Cultural Capital": Some Critical observations" (PDF) . Società editrice il Mulino. doi:10.2383/24755. Archived from the original (PDF) on 27 February 2014. Retrieved 14 April 2014 angol nyelven az <i>Economist</i> -ből, a <i>Time</i> -ből, a <i>Sociology</i> -ből, <i>The Guardian</i> -ből, magyar nyelven HVG-ből és a <i>Szociológiai Szemléből</i>	

Tantárgy neve: Angol szakszöveg elemzése és fordítása II.	Tantárgy Neptun kódja: BTMLSOC4405 Tárgyfelelős intézet: ATTI Tantárgyelem: köt.vál
Tárgyfelelős: Dr. habil. Szabó-Tóth Kinga, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 4T	Előfeltétel: BTMLSOC3307
Óraszám/hét: 10	Számonkérés módja: gyakorlati jegy
Kreditpont: 2	Munkarend: levelező
<p>A kurzusok megteremtik a lehetőségét annak, hogy a végzéshez szükséges nyelvvizsgát a hallgatók minél könnyebben megszerezhessék (ha még nincs), valamint a szakmájukat megalapozó szakirodalmat idegen nyelven is követni tudják. A két szemeszter során áttekintjük a szociológia, szociálpolitika területéhez tartozó legfontosabb szakkifejezéseket, terminológiát az adott idegen nyelven, releváns szakmai cikkek, tanulmányok, könyvrészletek fordításával és értelmezésével.</p> <p>Ezek mellett a képzés során a hallgatók elsajátítják azokat a szituációkat, amelyek tipikusak a szakmában. Cél a szóbeli kifejezőképesség fejlesztése, a megértés és a szociális kompetenciák idegen nyelvi fejlesztése.</p>	
<p>Tantárgy tematikus leírása: Az első szemeszterben szociológia, szociális igazgatás és szociálpolitika területéhez tartozó legfontosabb szakkifejezések, terminológia az adott idegen nyelven; A második szemeszterben releváns szakmai cikkek, tanulmányok, könyvrészletek fordításával és értelmezésével foglalkozunk</p>	
<p>Fejlesztendő kompetenciák: tudás: elméleti és empirikus ismeretek képesség: kreativitás, elemzés, értékelés, kommunikáció attitűd: együttműködés, nyitottság, mérlegelés, fejlődés autonómia és felelősség: véleményalkotás, objektivitás, empátia</p>	
<p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Az órai szereplésre, zárhelyikre kapott jegyek alapján alakul a gyakorlati jegy Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése: (félévközi teljesítmény aránya a beszámításnál, ponthatárok) Az órákon való részvétel és az elkészített fordítások alapján kapnak gyakorlati jegyet. Elégtelen, ha nincs meg a fordítások fele sem. Elégséges, ha elkészültek a fordítások, de 50 %-nál több a hibás fordítás. Közepes, ha elkészültek a fordítások, de a hibás értelmezés 40 %; jó, ha az elkészült fordítások nem értelemzavaróak, de pontatlanok; Jeles, ha a szövegértelmezés hibátlan.</p>	
<p>Kötelező irodalom: MARWICK, A. 1982. <i>British Society since 1945</i>. London: Penguin OAKLAND, John, 2015. <i>British Civilisation</i>, London: Taylor & Francis WORSLEY, P. 1980. <i>Introducing Sociology</i>. London: Penguin VALUCH Tibor: <i>A jelenkori magyar társadalom</i>. Osiris, Budapest 2015</p>	
<p>Ajánlott irodalom: Az órákon kerülnek kiosztásra cikkek GOLDTHORPE, John H. 2007. ""Cultural Capital": Some Critical observations" (PDF). Società editrice il Mulino. doi:10.2383/24755. Archived from the original (PDF) on 27 February 2014. Retrieved 14 April 2014 angol nyelven az <i>Economist</i>-ből, a <i>Time</i>-ből, a <i>Sociology</i>-ből, <i>The Guardian</i>-ből, magyar nyelven HVG-ből és a <i>Szociológiai Szemlé</i>ből</p>	